

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

✉ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

KISS FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA

ÉS

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

TARTALOMJEGYZÉK

Intézményünk bemutatása	4.	oldal
Pedagógiai Programunk felépítése	4.	oldal
I. Nevelési program	5.	oldal
1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	5.	oldal
2. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7.	oldal
2.1. Kompetencia területek fejlesztése	7.	oldal
2.2. Alsó és felső tagozat közötti átmenet	8.	oldal
2.3. Értékek, célok, feladatok	9.	oldal
2.4. Eszközök, eljárások, módszerek	16.	oldal
3. Az intézmény képzési rendje	17.	oldal
3.1. A tanulói jogviszony, felvétel és átvét	17.	oldal
3.2. Az intézmény szolgáltatásai	18.	oldal
3.3. Hagyományok	19.	oldal
3.4. Lázár Ervin program	20.	oldal
4. Az intézmény pedagógiai folyamatai	20.	oldal
4.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	20.	oldal
4.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	21.	oldal
4.3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	24.	oldal
4.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	28.	oldal
4.5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok	28.	oldal
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, osztályfőnökök feladatai	29.	oldal
6. A szülők, a tanulók és az iskolai pedagógusok kapcsolattartásának formái. Tanulói részvétel az iskolai szervezetben	30.	oldal
7. Tanulmányok alatti vizsgák	33.	oldal
7.1. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai, részei, követelményei, súlyozás	33.	oldal
7.2. Tankötelezettség teljesítése egyéni munkarend alapján	37.	oldal
8. Egészségnevelés, elsősegélynyújtás és mindennapos testnevelés	37.	oldal
8.1. Egészségnevelés	37.	oldal
8.2. Elsősegélynyújtás	38.	oldal
8.3. Mindennapos testedzés lehetőségeinek biztosítása	39.	oldal
9. Környezeti nevelési program	39.	oldal
10. Fogyasztóvédelemmel összefüggő intézményi feladatok	40.	oldal
11. A Pedagógiai Program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	42.	oldal
II. Helyi tanterv	42.	oldal
1. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	42.	oldal
1.1. A választott kerettanterv megnevezése	44.	oldal
1.2. A szabadon tervezhető órakeret felhasználása	58.	oldal
1.3. A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások tananyagai	58.	oldal
1.4. Választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógus választás szabályai	59.	oldal
1.5. A Komplex Alapprogram bevezetése	60.	oldal
1.6. Az intézmény esélyteremtési, hátránykompenzációs céljai, feladatai	64.	oldal
1.7. A Magyar Labdarúgó Szövetség Bozsik Intézményi programja	65.	oldal
1.8. Általános fejlesztési követelmények a művészeti iskolában	65.	oldal

1.9. A művészeti iskolában folyó képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai, tanítási idő	67.	oldal
2. Szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület az 1-4. évfolyamon	73.	oldal
2.1. A kompetenciaterület részterületei	73.	oldal
2.2. A kompetenciaterület általános fejlesztési céljai és feladatai	73.	oldal
2.3. Tanulásszervezés változatos munkaformákkal	74.	oldal
3. Szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület az 5.-8. évfolyamon	74.	oldal
4. A helyi tanterv kiegészítése a matematika-logika kompetencia területén	75.	oldal
4.1. Célok és feladatok	75.	oldal
4.2. Matematika - logika kompetencia terület az 5.-6. osztályban	76.	oldal
5. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámjai	77.	oldal
6. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	78.	oldal
7. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei	78.	oldal
8. A tanulók mérésének, értékelésének rendszere	80.	oldal
8.1. A tanulók teljesítményének értékelése, a beszámoltatás formái	80.	oldal
8.2. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése	82.	oldal
8.3. A tanulói értékelés fajtái	83.	oldal
8.4. Iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	83.	oldal
8.5. Az otthoni (napközis tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	84.	oldal
9. Szöveges értékelés területei; szöveges értékelés konvertálása	85.	oldal
9.1. Idegen nyelv a sajátos nevelési igényű tanulóknak	85.	oldal
10. Ellenőrzés, értékelés, beszámoltatás a művészeti iskolában	86.	oldal
11. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei	88.	oldal
12. Az osztályba sorolás rendje, csoportbontás	89.	oldal
13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	89.	oldal
14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	90.	oldal
III. Az általános iskolára vonatkozó feladatokon felül megfogalmazott speciális, művészeti iskolára kitűzött célok	92.	oldal
IV. A Pedagógiai Programmal kapcsolatos intézkedések	96.	oldal
1. A Pedagógiai Program érvényességi ideje	96.	oldal
2. A Pedagógiai Program módosítása	96.	oldal
3. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala	96.	oldal
V. Legitimációs záradék	97.	oldal
Mellékletek		
1. A Pedagógia Program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke	99.	oldal
2. Ismeretek, anyagtartalmak szövegértés-szövegalkotás kompetencia területen	104.	oldal
3. Sajátos nevelési igényű tanulók idegen nyelvi oktatás értékelésének elvárásai	105.	oldal
4. Tanítási időbeosztása a művészeti iskolában	106.	oldal
5. Ökoprogram a környezeti nevelés és az egészségfejlesztés programokra épülés	107.	oldal
6. Osztályozó vizsga követelményei	110.	oldal

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

Az intézményünk bemutatása

Ásotthalmon a község egyetlen általános iskolája a miénk, ahol szeretettel várjuk, neveljük és tanítjuk a település minden gyermekét. Szívesen fogadjuk a szomszédos településekről is a bennünket választó diákokat.

Az iskolai oktatás több mint 150 évvel ezelőtt kezdődött meg környékünkön. Az épület, melyben működünk, 1979-ben épült. Tanulólétszámunk 200-hoz közelít, évfolyamonként egy osztályunk van.

Az általános pedagógiai célkitűzéseinknek és nevelési elveinknek megfelelően fordítjuk figyelmünket a kiemelten tehetséges gyermekek felé, de segítséget nyújtunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinknak is. Iskolánkban a tanulók általános iskolai nevelésén, oktatásán kívül a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása is folyik.

Tanulóink számára délutánra napközis foglalkozást, számos szakkört, sportköri foglalkozásokat is biztosítunk.

Fontosnak érezzük a természet szeretetére, a környezettudatos magatartásra való nevelés kisgyermekkorban történő elindítását, és annak későbbi tudatosítását.

Intézményünk a község kulturális bázisa, a települési szintű ünnepek, rendezvények aktív résztvevője. Ebben jelentős szerepe van annak, hogy művészeti iskolai oktatás keretében sajátíthatják el a gyerekek a zene, a tánc, a kézművesség alapjait. Együttműködünk a településünkön lévő intézményekkel, szervezetekkel.

Tanulóink megállják helyüket a középfokú oktatási intézményekben, ezzel is igazolva az itt folyó oktató-nevelő munka jó színvonalát.

Az intézmény adatai

Név: Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Cím: 6783 Ásotthalom, Béke u. 3.

OM azonosító: 029731

e-mail: iskola.asotthalom@gmail.com

web: www.altisk-asotthalom.edu.hu

Fenntartó: Szegedi Tankerületi Központ
6726 Szeged, Bal fásor 17-21.

Pedagógiai Programunk felépítése

A teljes intézményre vonatkozik az I., a II. és a IV. fejezet, tehát ezek a fejezetek az általános iskolára és a művészeti iskolára egyaránt vonatkozó célkitűzéseket, megvalósítandó feladatokat tartalmaznak. Csak a művészeti iskolára vonatkozó speciális irányelvek a III. fejezetben találhatók meg.

I. Nevelési program

1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

A pedagógiai alapelvek olyan általános, lényeges, normatív jellegű irányelvek, amelyek a nevelés-oktatás minden területére és formájára érvényes törvényszerűségekre és a nevelési-oktató tapasztalatokra alapozva biztosítják a nevelés eredményességét. Iránymutatóul szolgálnak a pedagógusoknak a nevelés-oktatás komplex folyamatában. A nevelőtestület által elfogadott és alkalmazott pedagógiai elvek:

- **a komplexitás elve** – a nevelés-oktatás során figyelembe kell venni, hogy a biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek folyamatosan és együttesen hatnak, s ezeket a hatásokat össze kell hangolni
- **az egyenrangúság elve** - a nevelés-oktatás két alapvető tényezője, a pedagógus és a gyermek egyenrangú félként vesz részt a nevelés-oktatás folyamatában; a tanuló a nevelés-oktatásnak nem tárgya, hanem alanya
- **a pedagógus vezető szerepe** – az egyenrangúság elvével összhangban a pedagógusnak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében; iskolánk nyitott az új elképzelésekre, módszertani elvárásokra; pedagógusaink feladatuknak tekintik módszertani kultúrájuk megújítását, szakmai kompetenciájuk bővítését
- **életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve** – a tanuló fejlesztését mindenkor a saját fejlettségi szintjéhez mérten kell biztosítani, az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságú feladatként kezeljük a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységeket
- **differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség elve** - alkalmazzuk a heterogén összetételű csoportok együttes kezelésének módszereit; a differenciált tanulásszervezési módszereket, lehetővé téve a tanulók személyes szükségleteinek, tudásának, képességeinek és érdeklődésének megfelelő fejlesztést
- **a tanulók különböző közösségek tagjai** – a tanulók mindig szűkebb (család, osztály, iskola) és tágabb (környezet, társadalom) közösség tagjai; a nevelés-oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át, a közösségekben, a közösségek életének, céljainak, érdekeinek figyelembevételével, a közösség aktív részvételével történik; a közösségek biztosítanak terepet – a pedagógus vezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett – a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához
- **ismeretbe ágyazott képességfejlesztés** – a képességeket ismeretek nélkül nem lehet fejleszteni, ezért az oktatás során mindkettőnek megfelelő teret biztosítunk; az adaptálási folyamat során arra törekszünk, hogy a képességfejlesztési módszereket a hozzájuk kapcsolódó tartalmi lehetőségekkel megfelelő arányban, együtt alkalmazzuk
- **a tapasztalatszerzés elve** – a nevelés-oktatás folyamatában biztosítani kell a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzését, megértését, általánosítását; olyan helyzeteket kell teremteni, mely által a tanulók maguk fedezhetik fel a kapcsolatokat, összefüggéseket
- **a külső hatások elve** – a pedagógusnak támaszkodnia kell mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók megfogalmazzák egyéni és csoportosan kialakított véleményeiket, azokat meg tudják védeni érvekkel és meg tudják vitatni

- **a bizalom elve** – bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására
- **a következetesség elve** – igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőségnyújtás a tanuló önállóságának, kezdeményezőkézségének, kreativitásának kibontakoztatására
- **a nevelés ellentmondásosságának elve** – a nevelés ellentmondásos folyamat, amelyben egyszerre vannak jelen pozitív és negatív tapasztalatok, igények, hajlamok, képességek és lehetőségek; a szabadság és a kényszer mozzanata; a közösség és az egyén érdekeinek ellentmondása
- **gyermekközpontúság elve** - pedagógusaink az egyes gyermekeket állítják a nevelő-oktató munka középpontjába, személyes kapcsolatokkal, egyéni bánásmóddal teremtik meg a feltételeket az egyén optimális fejlődéséhez; törekszünk arra, hogy tanulóink számára a testi biztonság mellett az érzelmi biztonságot is megteremtjük; a gyermek személyiségéhez empátiával közeledünk, az elfogadó hozzáállást tekintjük elsődlegesnek
- **esélyegyenlőség biztosításának elve** - településünkre magas munkanélküliség jellemző. Diákjaink nagy hányada szociális hátrányokkal, tanulási problémákkal küzd, magas a hátrányos helyzetű tanulók aránya. A korszerű és biztos alapismeretek és az alapkészségek elsajátítása mellett a mindennapi életben jól használható és továbbépíthető tudást kell szerezniük. Ezért biztosítjuk diákjaink számára az egyéni haladás, önművelés lehetőségét, az egyéni tanulási módszerek elsajátítását. Célunk, hogy minden végzősünk megállja helyét a képességeinek megfelelő középfokú intézményben, ebben nyújt segítséget az IPR alkalmazása.
- **partnerközpontúság elve** - működésünk során az intézményt használók és partnereink igényeinek kielégítésére összpontosítunk. Folyamatosan részt kívánunk venni lakóhelyünk életében. Ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat más iskolákkal és közművelődési intézményekkel is.
- **hátrányos megkülönböztetés tilalma** – a gyermeket nem érheti hátrányos megkülönböztetés sem faji, sem vallási, sem szociális, sem egyéb szempontból
- **fokozatosság és folyamatosság elve** – az egymásra épülő modulrendszerek alkalmazásával biztosítjuk a folyamatosságot és a folytonosságot, figyelembe véve a tanulók különböző ütemű mentális és képességfejlődését; igyekszünk kialakítani tanulóinkban azt az igényt, hogy képességeik és lehetőségeik figyelembevételével egész életük során képezzék magukat, bővítsék ismereteiket
- **integrációs elv** – a hatékony kompetencia fejlesztés érdekében olyan módszerek (KAP) alkalmazását is szorgalmazzuk, melyek az egyes műveltségi területek más műveltségi területekkel való kapcsolatának megteremtését segítik elő
- megjelenik az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítási kötelezettsége (DFHT)
- megjelenik a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások (DFHT)
- az alaptanterv minden tanévben ajánlja több multidiszciplináris óra megszervezését, azaz olyan foglalkozások szervezését, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg
- nyomatékosan jelenik meg a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása iránti igény

2. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1. A következő kompetenciák fejlesztését tűzzük ki feladatul

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia
- természettudományos és technikai kompetencia
- digitális kompetencia
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképesség
- hatékony, önálló tanulás; tanulás tanítása.

Célunk a teljes személyiség fejlődésének figyelembevétele

- Gyermekközpontú pedagógiai szemlélet megvalósítása.
- A képességek kialakulásának, fejlődésének, a fogalmak épülésének tapasztalati megalapozottsága, a szemléletesség elvének érvényesítése.
- A fejlődéshez szükséges idő biztosítása, a tanultak alkalmazása.
- A tananyag feldolgozásakor az ismeretek elsajátítása mellett egyéni tanulási módszerek kialakítása, tanulóink önértékelésének fejlesztése.
- Kreativitás fejlesztése (játék, művészetek és az önkifejezés eszközeinek alkalmazása).
- Szociális készségek gyakorlását előtérbe helyező módszerek alkalmazása.
- Tevékenység központú oktatási szemlélet gyakorlati megvalósítása.
- Kommunikáció fejlesztésének megvalósítása:
  - különféle közlési helyzetekben való kommunikáció tudatos stratégiáinak felépítése
  - egyéni közlési stratégiák kialakítása, használata
  - nyelvi normák betartása
  - verbális, nonverbális önkifejezés képességének fejlesztése, a partner jelzéseinek értelmezése
- Kooperativitás kialakítása:
  - feladatok megosztása, vállalása
  - együttműködés igényének kialakítása
  - közös munka képességének kialakítása
  - a másik, a másság elfogadtatása

Célunk a szegregáció csökkentése

- A készségek, képességek kiépüléséhez szükséges egyénenként különböző hosszúságú fejlesztő időszak biztosítása.
- A frontális oktatás túlsúlyát csökkentő, az egyéni különbségek figyelembevételére alkalmas differenciált tanítási formák és megfelelő haladási tempó alkalmazása.
- Kooperatív tanulási technikák segítségével a gyerekek közötti információcsere és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációjának elősegítése.

Célunk az olvasás, szövegértés és szövegalkotás szintjének emelése

- Az írás és olvasás tanulására fordított idő szükség szerinti meghosszabbítása.
- Az írástanulás előkészítése mozgásokkal és a mozgás vizuális megjelenítésével.
- Az integrált magyartanítás keretében a szövegértés-szövegalkotás adta lehetőségek kihasználásával az anyanyelvi kompetenciák, gondolkodási képességek, kommunikációs képességek fejlesztésének előtérbe helyezése.
- Az információgyűjtést és annak feldolgozását segítő stratégiák alkalmazása.
- A háttérközlemények felfedezésének és értelmezésének segítése.

- Az olvasástanulás egyéni tempójához való alkalmazkodás.
- Az értelmező olvasás fejlesztése.
- Önálló tanulásképesség fejlesztése.
- Szókincsfejlesztés, beszélgetőkör, szabad beszélgetés lehetőségének megteremtése, egymás meghallgatásának megtanítása.
- Az olvasás iránti kedv felkeltése, fenntartása.
- A szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztése tanórán kívüli foglalkozások keretében a tanulók érdeklődési körének és motivációjának megfelelően.
- Kulturált, illendő beszéd kialakítása, előtérbe helyezése.

Célunk a matematika tanításunk megújítása, a matematikai kompetencia fejlesztése

- Kognitív önszabályozás kialakulásának segítése, a tanulók önálló tanulási képességének fejlesztése.
- A matematika iránti érdeklődés felkeltése, a tanulási folyamatban az aktív részvétel, motiváció biztosítása.
- A matematikai értelmező és problémamegoldó tevékenység kialakítása, melynek alapját a problémák manipulatív, tárgyi tevékenységgel való, cselekvő megoldása képezi.
- Olyan helyzetek teremtése, amelyek személyes jelentéssel bírnak a tanuló számára, és jellemzőek azokra a feladatokra és problémákra, amelyekre a diákoknak a későbbiekben alkalmazniuk kell tudásukat.
- Matematika-specifikus gondolkodási képességek fejlesztése.
- A szakmai nyelv, matematikai kifejezések elsajátíttatása (az eljátszás, megjelenítés, modellezés, rajzolás elősegíti a fogalom fejlődését, a szakszavak jelölése a jelölésrendszerek használatát).
- Matematikatörténeti érdekességek megismertetése, kutatómunkák szervezése.
- Matematikai készségek (számlálás, számolás, mennyiségi következtetés, becslés, mérés, mértékegységváltás) fejlesztése a matematika tevékenységek végzése során.
- Matematikai feladatok, definíciók, matematikai szövegek értelmezése érdekében fontos feladat a szövegértés és a szövegesfeladat-megoldó képesség fejlesztése.

Célunk az információs és kommunikációs technológiák használata, a digitális képesség fejlesztése

- Számítógépes kultúra iránti attitűdök, számítógép-használattal kapcsolatos szokások kialakítása. Az IKT használata különböző órákon.
- Digitális képességek fejlesztése.
- Informatikához köthető általános tanulási és megismerési képességek fejlesztése, inspiráló tanulási környezet biztosítása.
- Kooperatív tanulási formák kialakítása, fejlesztése, differenciálás megoldása internet segítségével.
- Információszerzés, szelektálás és feldolgozás módszereinek megismertetése, könyvtárak, elektronikus információhordozók használatának támogatása.
- Digitális tananyagok, oktatóprogramok megismertetése, alkalmazása

2.2. Alsó és felső tagozat közötti átmenet

A bevezető és kezdő szakaszban a hiányosságok jó része folyamatos, személyre szóló célirányos fejlesztéssel kiegyenlíthető. Vannak azonban olyan területek és esetek, amikor a fejlesztés nem zárulhat le az alsó tagozat befejeztével, mert további gondozásra van szükség ahhoz, hogy a gyermek a későbbiekben képességeinek legjavát nyújthassa. Ilyen problémának tekinthető a magatartászavar, valamint a – többféle képesség fejletlenségéből adódó – tanulási nehézségek problematikája, mely nem mindig rendezhető alsó tagozaton. Fontos ezért, hogy a személyre szóló fejlesztésben, differenciált bánásmódban szükség szerint a felsőbb évfolyamokon is részesülhessen az arra rászoruló tanuló.

Kiemelt fejlesztési irányok, célzott készség-képesség területek

- Olvasáskészség
- Íráskészség
- Elemi számolási készség
- Elemi rendszerező és kombinatív képesség
- Problémamegoldó képesség

Ezek fejlesztésekor szükséges a tanulók differenciálása, egyéni bánásmód és - lehetőség szerint - csoportbontás alkalmazása.

2.3. Értékek, célok, feladatok

A nevelési folyamatunk az alábbi területeken valósul meg

- **Erkölcsei nevelés** - Célunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudat elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja olyan készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet. Illemtani elemek elsajátítása.
- **Nemzeti öntudat, hazafias nevelés** - A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar személyiségek munkásságát. Ismerjék meg azokat a tevékenységeket, amelyek az otthon, a szülőföld, a haza megismeréséhez vezetnek. Alakuljon ki bennük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók, magyarságtudatukat megőrizve, ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját.
- **Állampolgárságra, demokráciára nevelés** - A cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.
- **Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése** - Az önismeret a társas kapcsolati kultúra alapja. A tanulókat hozzá kell segíteni, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, empátiára és mások kölcsönös elfogadására. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához. Tanulóink legyenek tisztában az illendő viselkedési szabályokkal.
- **A családi életre nevelés** - A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek erkölcsi érzékének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életben felmerülő konfliktusok kezelésében.
- **A testi és lelki egészségre nevelés** - Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok készítik fel a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra. A gyerekek, fiatalok sajátítsák el az egészséges életmód elveit. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

- **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség** - Fontos kialakítani a tanulóknak a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együttérző és segítő magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül célszerű kifejleszteni a tanulóknak a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.
- **Fenntarthatóság, környezettudatosság** - A tanulóknak meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.
- **Pályaorientáció** - Átfogó képet kell nyújtani a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására.
- **Gazdasági és pénzügyi nevelés** - Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit, rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát.
- **Médiatudatosságra nevelés** - A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.
A digitális kultúra szerepének megnövekedése fontossá teszi a gyerekek számára, hogy a pozitív hatások mellett a veszélyekkel is tisztában legyenek. Célunk a tanulók tudatos és biztonságos eszközhasználata.
- **A tanulás tanítása** - A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; a tanulók csoportban miként működhetnek együtt. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése.

A nevelési folyamatban az alábbi értékek közvetítését tartjuk legfontosabbnak

- Önismeret, reális önértékelés
- Tisztesség, udvariasság, illendőség
- Érzékeny, színes érzélemvilág
- Akaraterő, önfegyelem
- Egészséges életvitel, környezettudatos magatartás
- Konfliktuskezelő és -megoldó magatartás

Ezen értékekhez célokat jelöltünk meg, és az alsó és felső tagozatban megvalósítandó feladatokat állapítottunk meg a következők szerint:

Önismeret, reális önértékelés

Cél

A tanuló legyen tisztában saját képességeivel, hiányosságaival.

A kreativitás, leleményesség fejlesztése.

Aktív részvétel a tanulási folyamatban.

A tanuló képességeinek megfelelő pályaaorientáció előkészítése.

Cél

A tanuló legyen tisztában saját képességeivel, hiányosságaival.

A kreativitás, leleményesség fejlesztése.

Aktív részvétel a tanulási folyamatban.

A tanuló képességeinek megfelelő pályaaorientáció előkészítése.

Feladatok az 1-4. évfolyamon

Segítjük a gyermekeket abban, hogy ismerjék meg saját pozitív és negatív tulajdonságaikat, alakuljon ki bennük az önellenőrzés igénye. Képességeikhez mért feladatokat adunk.

Memóriafejlesztő játékok alkalmazása.
Az aktív elsajátító tevékenység előtérbe helyezése a passzív befogadói helyett. A tanulás közben biztosítjuk a felszabadult, alkotó légkört, a játékoságot.

A tanulás megszerettetése az ismeretszerzés örömeért. A versenyzőkedv kialakítása.

Adjunk lehetőséget vágyaik, elképzeléseik sokszínű tevékenységben való megjelenítésére.

Feladatok az 5-8. évfolyamon

Önismereti játékok alkalmazása a helyes énkép kialakítása során.

Rendszeresen készítjük a tanulót saját munkájának értékelésére.

Önjellemzés készíttetése.

Viselkedési szituációk elemzése.

A tanuló által elkövetett magatartási hibák felismertetése, javíttatása.

A váratlan helyzetek megoldására szituációs játékok megoldásával készítjük fel a tanulót. Lehetőséget adunk arra, hogy érdeklődésének megfelelően válasszon a szabadidős tevékenységek közül.

Kiváló személyiségek életútjának megismertetése. A tudományos kutatás alapelveinek megismerése, a tanuló ösztönzése az önálló kutatásra az általa szabadon választott témában.

A tanuló képességeinek megfelelő megmérettetés biztosítása. Az önálló feladatmegoldó képesség és szóbeli kifejezőkészség fejlesztése.

Foglalkozások, szakmák bemutatása, megismertetése.

A különböző iskolatípusok megismerése, a képességeknek, irányultságnak megfelelő pályaválasztás előkészítése.

Tisztesség, udvariasság, illendőség

Cél

Szép és helyes beszédstílus kialakítása.

A tiszteletadás különböző formáinak megismerése. Megszólítás.

Egymás megbecsülése, a másság elfogadása, tiszteletben tartása.

Az írott és íratlan szabályok szerepének felismerése a közösség alakításában, az emberek életében.

Cél

Szép és helyes beszédstílus kialakítása.

A tiszteletadás különböző formáinak megismerése.

Egymás megbecsülése, a másság elfogadása, tiszteletben tartása.

Az írott és íratlan szabályok szerepének felismerése a közösség alakításában, az emberek életében. Viselkedési normák megismerése.

Feladatok az 1-4. évfolyamon

A nyelvhelyességi hibák folyamatos javítása.

A magánhangzók, mássalhangzók pontos kiejtésének megkövetelése. A kérdésekre egész mondatos válaszok megkövetelése.

A mondatfajták megfelelő hangsúlyozásának megtanítása és állandó alkalmazása.

Az illetlen beszéd felismertetése, javaslat az érzelmek helyes kifejezésére.

A napszaknak megfelelő köszönési formák megismertetése és folyamatos gyakorlása. A kívánság, a köszönetnyilvánítás módjának megtanítása. Tegeződés, magázódás.

Egymás értékeinek felfedezése, megismertetése.

A segítőkész magatartás kialakítása. A saját és mások felszerelésének, értékeinek megőrzése, védelme.

Feladatok az 5-8. évfolyamon

A kérdésekre egész mondatos válaszok megkövetelése.

A választékos szóbeli kifejezések alkalmazása, gyakorlása. Rokon értelmű szavak gyűjtése, használata; tantárgyi szakkifejezések értelmezése.

Trágárság elkerülése.

A társalgási szabályok megismerése, elmélyítése. A kulturált viselkedési szabályok gyakorlása különböző élethelyzetekben. A közlekedési szabályok megtanulása utcán, közúton, tömegközlekedési járműveken. A tanulói házirend szabályainak megismertetése, a szabályok betartatása.

A közösségben a vezetői és beosztott szerep megtanulása, gyakorlása. Az egymásra figyelés megtanítása.

Ösztönözzük más népek szokásainak, határon túli magyarok életének megismerésére, a rászorulóknak segítségére. Részvétel jótékonyági akciókban.

A tanulói jogok és kötelességek megismertetése, gyakorlása. Az emberi együttélés írott és íratlan szabályainak gyakoroltatása szituációs játékok, érdekes feladatok megoldásával. Helyes viselkedés kulturális rendezvényeken (pl. LEP)

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

Érzékeny, színes érzelmvilág

Cél

A tanulók legyenek képesek az együttérzésre, a tapintatra.

Tudják pozitív és negatív érzelmeiket kulturáltan kifejezni.

Barátság, szeretet, szerelem szerepének megismerése.

Ismerjék meg a tanulók lakóhelyünk történetét, hagyományait, a népszokásokat, az ünnepeinket. Települési értéktár megismerése.

Alapozzuk meg érzelmi kötődésüket lakóhelyükhöz, hazánkhoz, ezzel elősegítjük a hazaszeretet érzésének kialakulását.

Cél

A tanulók legyenek képesek az együttérzésre, a tapintatra.

Tudják pozitív és negatív érzelmeiket kulturáltan kifejezni.

Barátság, szeretet, szerelem szerepének megismerése.

Feladatok az 1-4. évfolyamon

Egymás értékeinek elismerése. Vetessük észre, ha társa beteg, éhes, problémája van.

Ha tud, segítsen a házi feladat kijelölésében, tegyen beteglátogatást.

Beszélgetések a barátságokról.

Ajándék készítése anyák napjára, ünnepekre: karácsony, húsvét, születésnap...

A család szerepének megismerése.

Ismerkedés Ásotthalom történetével, nevezetességeivel; a tanyai és falusi életforma megismertetése; kihalóban lévő foglalkozást művelők felkutatása, a mesterség megismerése. Az ünnepek hagyományainak ápolása.

Lakóhelyünk népi hagyományainak megismerése. Országjáró kirándulásokon hazánk szép tájainak, történelmi örökségeinek megismertetése. Nemzeti ünnepeink méltó megünneplése alkalomhoz illő ruhában, kulturált magatartással.

Feladatok az 5-8. évfolyamon

Tanulópárok szervezése egymás segítésére. Részvétel a családi munkamegosztásban. Vetessük észre a család problémáit, segítsenek szüleiknek a házimunkában, a családi élet szervezésében. Hívjuk fel a figyelmüket arra, hogy köszöntsék a családtagokat az ünnepek alkalmából.

Szervezzünk közösségi ünnepeket a családban és az iskolában. Örömunnepek megismerése. Ajándékot adni és kapni jó – közös ajándékkészítés az ünnepek előtt. Gazdagság és szegénység megismerése.

Közösségi összejövetelek szervezése az osztály, az évfolyam, a felső tagozat számára. A művészetek iránti figyelem, érzékenység kialakítása. Beszélgetés a kortársak közötti barátságról, a szerelemről, gyűlöletről, stb.

A szerelem, a szeretet a párkapcsolatban – irodalmi szemelvények, filmrészletek példázatában.

Ismerjék meg a tanulók lakóhelyünk történetét, hagyományait, a népszokásokat, az ünnepeinket.

Alapozzuk meg érzelmi kötődésüket lakóhelyükhöz, hazánkhoz, ezzel elősegítjük a nemzeti öntudat érzésének kialakulását. Települési értéktár megismerése. Részvétel az értékek megőrzésében.

A nemzeti jelképek: címer, zászló, lobogó, Ásotthalom címerének, zászlajának segítségével a nemzettudat erősítése.

Nemzeti himnuszunk jelentősége.

A tudomány és a művészet terén kiemelkedő magyar személyiségek életének, munkásságának, eredményeinek megismertetése. Adjunk lehetőséget a nemzeti ünnepeink alkalmából szervezett megemlékezéseken való szereplésre; az ünnepek külsőségeivel emeljük azok érzelmi hatásait.

Nemzeti ünnepeink történelmi háttérének megismerése. Ásotthalom rövid története során is jelentősen változott az emberek életmódja. A helyi dokumentumok, tárgyi emlékek alapján az életmódváltozás megismerése. Múltunk és jelenünk összehasonlítása. A különböző társadalmi csoportok életkörülményeinek, kultúrájának összevetése.

Akaraterő, önfegyelem

Cél

A tanulók képességeinek legszélesebb kibontakoztatása.

Az önbizalom fejlesztése.

A siker és sikertelenség elviselése.

Kitartás a tanulásban.

Cél

A tanulók képességeinek legszélesebb kibontakoztatása.

Az önbizalom fejlesztése.

Feladatok az 1-4. évfolyamon

Segítjük a tanulókat a folyamatos felkészülésben. Az írás, olvasás, számolás megtanítása, gyakorlása.

A pozitív megerősítés eszközeivel folyamatosan értékeljük a tanulók munkáját.

Felkészítjük tanulóinkat a tanulmányi és sportversenyekre. Tapasztalatszerzés az eredmény feldolgozására.

A beszédgyelem kialakítása a tanítási órákon. A tanulási próbálkozások elismerése, ösztönzése a sikeres megoldásig.

Feladatok az 5-8. évfolyamon

Egyénre szabott feladatokkal biztosítjuk a fejlődést, az önálló munkavégzés képességének kialakítását. Változatos, különböző érdeklődési köröknek megfelelő szereplési, megmérettetési lehetőséget biztosítunk a tanulóknak. Segítjük az összefüggések felismerését, ösztönözzük a problémamegoldó feladatmegoldás megtanulását.

Folyamatos visszajelzést adunk a tanulók teljesítményéről: szóban, írásban, elsősorban a pozitívumokat megerősítve. Olyan egyéni és csoportos feladatokat adunk, amelyekkel megtanítjuk: a siker örömforrás; jól dolgozni érdemes.

A siker és sikertelenség elviselése.

Rendszeresen értékeljük a tanulók által elért eredményeket, hangsúlyozva, hogy a versenyeken való részvétel önmagában is dicséretes; az elért eredmény sem végleges és állandó; javítani mindig lehet. Sikertelenség esetén keressük meg az okokat; a sikereket szintén. A siker és sikertelenség alkalmával tanúsított magatartás megtanítása; az élmény feldolgozása.

Kitartás a tanulásban.

Különböző tanulási technikák megismertetése, gyakorlása. Ösztönzés a rendszeres, folyamatos tanulásra, csak a biztos tudás használható. Az önálló célmeghatározás képességének kialakítása; az önálló ismeretszerzés alapjainak megtanítása.

Egészséges életvitel, környezettudatos magatartás

Az ezzel kapcsolatos feladatok az egészségnevelési és környezeti nevelés programban (8. és 9. pontban) találhatóak meg.

Konfliktuskezelő és –megoldó képesség

Cél

A tanuló legyen nyitott és őszinte.

Ismerje be hibáit.

Tudjon különbséget tenni fontos és kevésbé fontos problémák között.

Vitakészség kialakítása és fejlesztése.

Feladatok az 1-4. évfolyamon

Adjunk lehetőséget, hogy beszéljen magáról, mondja el és indokolja, milyennek látja önmagát; milyen tervei vannak, milyen szeretne lenni.

A helytelen viselkedések elemzése, javítása.

A feladatok és kötelességek megismerése, rangsorolása.

Ne csak kérdezni, válaszolni is tudjanak!
A kérdésre adott válasz legyen szabatos.

Cél

A tanuló legyen nyitott és őszinte.

Ismerje be hibáit.

Tudjon különbséget tenni fontos és kevésbé fontos problémák között.

Vitakészség kialakítása és fejlesztése.

Feladatok az 5-8. évfolyamon

Értékelje saját és társai munkáját, magatartását.

Gyakoroljuk a véleménynyilvánítást különböző játékok segítségével. Ösztönözzük a tanulókat a hibák beismerésére, segítsünk ezek javításában.

Gyakoroljuk a különböző problémák megoldását szituációs játékokkal.

Egymás véleményének meghallgatása; érvek, ellenérvek kifejtésének gyakorlása, hogyan mondjon kulturáltan NEM-et.

2.4. Eszközök, eljárások, módszerek

Az alkalmazott módszerek elválaszthatatlanok a nevelés céljától. A felsorolt módszerek közül azokat választja ki a pedagógus, amelyek megfelelnek a tanulók életkori sajátosságainak, értelmi fejlettségének, képességeinek. Igazodnak a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez, stílusához. Ezek mellett illeszkednek a szituációhoz és annak tartalmához.

Az integrációs pedagógiai rendszerhez (IPR), a Komplex Alapprogramhoz (KAP) és a kompetenciaalapú oktatáshoz kapcsolódó eljárások és módszerek is szerepelnek az alábbi felsorolásban, melyekkel nevelési céljaink megvalósítását érhetjük el:

- aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása
- tanulói együttműködésen alapuló tanulás
- multidiszciplináris órák szervezése, tudományterületek, tudnivalók integrálása
- teamtanítás alkalmazása, azaz több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozások közös tanítás keretében valósulhatnak meg
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása
- az oktatás valamennyi módszere tanórai differenciálás, kooperatív technikák, tevékenység központú pedagógiák (TKP), drámapedagógia, egyéni és csoportos projektmunka, átfogó tanítási szakaszok beillesztése a tanítási-tanulási folyamatba, prezentációs technikák, IKT technológiák, hatékony tanulómegismerési és segítő technikák, rehabilitációs és rehabilitációs tevékenységek, együttnevelés – inklúzió
- tanítási óra, szabadidős tevékenységek
- heurisztikus tanulási módszerek, önismereti gyakorlatok
- elbeszélés, közlés, magyarázat, beszélgetés, felvilágosítás, kommunikációs gyakorlatok, fórum
- mese-, vershallgatás, szóforgó
- vita, meggyőzés, kupaktanács, diákkvartett, kerekasztal, ötletroham, jövőkerék, döntésfa, szóháló, tippelés, szavazás
- szakértői mozaik, forgószínpad
- munkalappal irányított csoportmunka, csoportos problémamegoldás, csoportok közötti mozaik
- tárgykészítés, történetírás, rajzolás
- számítógéppel végzett munka
- internet használata
- gyakorlás, tevékenykedtetés, kísérletezés, kutatás
- gyűjtés-megfigyelés- sejtés-állítás, problémafelvetés
- segítségadás
- szituációk elemzése
- követelés
- bírálat - önbírálat
- tények, jelenségek, gyakorlatok bemutatása, szemléltetése
- a tanulói közösség tevékenységének szervezése
- közös célmeghatározás, elfogadtatás
- hagyományok kialakítása
- ösztönzés, motiválás, dicséret; szóbeli, írásbeli, tárgyi jutalmazás
- műalkotásokon keresztül példák bemutatása
- személyes példaadás, utánpótlás
- követendő példák kiemelése, mintaadás
- pályaválasztási szülői értekezletek, középiskolák börszéje
- példa, példakép, eszménykép
- szakkörök
- tanulmányi versenyek, sportversenyek
- Kiss Ferenc hét
- iskolai, községi szintű ünnepek, rendezvények
- előadások tartása
- szerepjátékok, játékok, mozgásos és körjátékok, drámajáték, kártyajáték,
- túrák (kirándulások - önköltségesek), kiállítás látogatás
- DÖK rendezvények

- projekt módszer
- kapcsolatok más intézményekkel
- gyakorlatok: figyelemfejlesztés, beszédtechnika, szókincs gyarapítása, előbeszéd, felolvasás, szövegértés, emlékezetfejlesztés, gondolkodtatás
- helyes tanulási szokások kialakítása
- önálló tanulást segítő fejlesztés
- pályázatokban való részvétel (pl.: Határtalanul, Útravaló)
- illemkódex megismerése

3. Az intézmény képzési rendje

3.1. A tanulói jogviszony

Az iskola igazgatója dönt

- A tankötelezettség kezdetéről.
- A tankötelezettség meghosszabbításáról.
- A tanuló felvételéről.

Továbbhaladás az iskolában (bővebben: II/8. pont)

- A továbblépés tanévenként történik a helyi tantervben megállapított feltételek alapján.
- Ha a tanuló a tanév végén valamely tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, akkor az új tanév kezdete előtt javítóvizsgát tehet. (A tantárgyak száma legfeljebb három lehet.)

Felvétel az iskolába

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni. A hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a településen van.

A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja. Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló:

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Átvétel más intézményből

A második-nyolcadik évfolyamra történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát
- a szülő személyi igazolványát
- a gyermek lakcímkártyáját
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot
- a tanuló egészségügyi törzslapját

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételekor figyelembe vesszük:

- a létszámhatárookra vonatkozó törvényi előírásokat.
- a tanuló által tanult tantárgyakat.
- az előző tanulmányi eredményt, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyet.
- előnyben részesülnek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók a törvényben megadott százalékos arányok figyelembe vételével.

Az intézményen belül egy tanuló áthelyezése az adott évfolyam másik osztályába a szülő kérésére vagy nevelőtestületi döntés alapján történhet.

Az iskola pedagógusai felzárkóztató programmal segítik az érintetteket.

Külföldről érkezett tanulók felvétele

Külföldön megkezdett és befejezetlen tanulmányok beszámításáról, továbbá a tanuló felvételéről az iskola igazgatója dönt, amennyiben nem tud dönteni, beszerzi az oktatásért felelős miniszter véleményét. Az intézmény vezetője különbözőzeti vizsgák teljesítését szabhatja meg.

A tanulói jogviszony megszűnése

- Ha a tanulót az iskolai tanulmányok befejezése előtt másik iskola átvette a szülő kérésére (családi vagy egyéb ok miatt), az átvétel napján.
- Ha a tanuló a nyolcadik osztályt befejezte, az erről szóló bizonyítvány kiállításának napján. A tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napján, ha a tanuló tanulmányait nem kívánja folytatni.
- (Tanköteles tanuló kivételével) Ha az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott.
- A kizárás az iskolából fegyelmi határozat véglegessé válásának napján.

Felvétel napközibe, tanulószobába

A tanuló felvétele, létszámból való törlése a szülő írásbeli kérelme alapján történik.

3.2. Az intézmény szolgáltatásai

Ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások

- Tanóra – minden nevelési, oktatási szolgáltatás (kötelező és választható, egyéni és csoportos, tanórai és egyéb foglalkozások), tanórai keretű hitoktatás
- Évfolyamisméltetés
- Az iskolai időkeret terhére szervezett tanórán kívüli foglalkozások
- Tanulmányi háziversenyek, vetélkedők
- Diáknap (DÖK)
- Sportkör, házibajnokság, szakkör, énekkar
- Iskolai könyvtár, internet használata, tanuláshoz használt tankönyvek biztosítása
- Mindennapos testnevelés, kötelező úszásoktatás
- Tanítás előtti, étkezés alatti felügyelet, tanulók felügyelete 18⁰⁰ óráig
- Napközi, tanulószoba
- A tanuló eredményes felkészüléséhez szükséges egyéni foglalkozások
- Tanulmányok alatti vizsgák
- Tehetséggondozás és felzárkóztatás
- Iskolai létesítmények, eszközök használata
- A tartósan beteg, a BTMN és az SNI gyermek számára szervezett felzárkóztató foglalkozások, logopédia foglalkozások (intézmény által biztosított belső és szakszolgálat által biztosított külső szakemberekkel)
- A tankerület által meghatározottak körének járó bérlet támogatás iskolába járáshoz
- Mentorálás

Térítési díj ellenében igénybe vehető szolgáltatások

- Intézményben való étkezés esetén felügyelet biztosítása
- Művészeti iskolai oktatás
Mentesség: Minden esetben ingyenes a halmozottan hátrányos helyzetű, a hátrányos helyzetű tanuló, a testi, érzékszervi, közép súlyos és enyhe értelmi fogyatékos, továbbá az autista tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel.

A következőkben felsorolt tevékenységek csak a kiegészítő tananyagok feldolgozását segítik elő, így tanulóink számára a kötelező tananyag elsajátításához nem szükségesek.

- Nevezési díjas versenyek
- Különböző foglalkozások, melyek nem az iskolai időkeretből finanszírozottak
- Kirándulások
- Erdei iskola

3.3. Hagyományok

Az intézményben - így a művészeti iskola csoportjaiban is - az eddigi hagyományok ápolása, az intézmény jó hírnevének megőrzése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége.

A hagyományok ápolásával kapcsolatos teendőket, időpontokat, felelősöket mindig az éves munkatervünkben határozzuk meg.

Intézményünkben a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tevékenységek segítik:

Hagyományőrző tevékenységek

Ásotthalom

- Fontos feladatunk iskolánk névadójának, Kiss Ferenc emlékének ápolása.
A tavasszal megrendezésre kerülő Kiss Ferenc-napok ezt a célt is szolgálják.
A feldolgozandó témák segítségével a helyi természeti és épített környezeti értékeinket ismerhetik meg tanulóink. Ennek lehetséges helyszínei:

Alsó tagozat: Szakiskola parkja, Szakiskola múzeuma, Négyökrű rét, Rúzsfa

Felső tagozat: Csodarét, Tanyamúzeum és templom, Kiss Ferenc Emlékerdő, helyi vállalkozások

- Minden tanév folyamán koncertet (vizsga) adnak a művészeti iskolás tanulók.
- Szerepet vállalunk a települési értéktár őrzésében.
- Minden tanévben megemlékezünk a következő eseményekről:
  - évnyitó
  - zenei világnap
  - október 6.
  - október 23.
  - karácsony (műsor, hangverseny, közösségi házak - munkatervtől függően)
  - betlehemezés – munkatervtől függően
  - március 15.
  - művészeti iskola gálaműsora / vizsgája
  - évzáró – ballagás

- Ha lehetőség van rá, akkor részt veszünk a Kihívás napi rendezvényeken, kapcsolódunk a település illetve más partner szervezetek által megrendezésre kerülő programokhoz.
- Osztályfőnöki órán vagy tanítási órán megemlékezünk a tanév rendjében meghatározott eseményekről és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Az osztályközösségek igyekezzenek saját „kis hagyományait” megteremteni, s ezeket évente megtartani (családos összejövétel, anyák napja, kirándulás, családok napja, stb.). Ezekben szívesen vesznek részt a művészeti iskolás gyerekek, színesítve az osztályok műsorát.
- Időközönként évkönyvet adunk ki, amely összefoglalja az iskola tevékenységét, munkáját.
- Iskolánkban gyűjtjük a fellelhető neveléstörténeti, helytörténeti emlékeket.

3.4. Lázár Ervin Program

Magyarország Kormányának álláspontja, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány létrehozta a Lázár Ervin Programot, amely **szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére** tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja az egyes évfolyamok esetében a lehetséges programelemek körét:

Alsó tagozat

1. o.: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. o.: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. o.: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (köszínház)
4. o.: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben

Felső tagozat

5. o.: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (köszínház)
6. o.: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyen (Fővárosi Nagycirkusz)
7. o.: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. o.: Színházi előadás bemutatása Budapesten - (köszínház)

Az általános iskolai tanulmányok ideje alatt a tanulók egy alkalommal egy őshonos állatokat bemutató farmot is meglátogatnak, melynek időpontjáról, módjáról az intézmény dönt a lehetőségek függvényében.

4. Az intézmény pedagógiai folyamatai, kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

4.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Tanulóink személyiségének sokoldalú fejlesztését magával a pedagógiai programunkkal kívánjuk megvalósítani. Itt mégis kiemeljük ennek lényegét.

A tanulóink személyiségfejlesztésére a tanórákon, a tanórán kívüli foglalkozásokon, napközis időben és a szabadidős tevékenységek során egyaránt lehetőségünk nyílik.

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket az alábbi feladatok köré csoportosítjuk:

- **erkölcsi nevelés** - az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, elfogadtatása tanulóinkkal
- **értelmi nevelés** - a környező világ megismerésére való törekvés kialakítása, tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása

- **közösségi nevelés** - az emberi együttélés szabályainak megismertetése, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, kulturált magatartási és kommunikációs formák, illetani ismeretek elsajátítása
- **érzelmi nevelés** - gazdag érzelmvilágú, stabil értékítéletű, saját érzelmi hullámzásait kezelni tudó gyermeki lelki világ kifejlődését segítjük
- **akarati nevelés** - kitartás, szorgalom, céltudatosság, elkötelezettség kialakítása
- **nemzeti nevelés** - szűkebb és tágabb környezetünk múltjának és jelenének megismertetése, a nemzeti és helyi hagyományok ápolása
- **állampolgári nevelés** - alapvető jogok, kötelességek megismertetése. Az iskolai, közéleti munkában való részvételi igény kialakítása.
- **munkára nevelés** - a munkavégzés fontosságának tudatosítása, környezetük rendben tartása tanulóink feladata is
- **testi nevelés** - az egészséges életmód és a testmozgás iránti igény kialakítása, fontosságának tudatosítása

4.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés olyan folyamat, mely megteremti, alakítja az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot. A tanuló különböző közösségek tagja; elsősorban a család, az osztály, az iskola közösségének. A nevelésben sajátos eszközeinkkel segítjük a családi nevelést is, fő feladatunk azonban a tanuló életének szervezése az iskolai közösségekben.

Feladataink

- Az egyén közösségi magatartásának kialakítása
- Véleményalkotó, véleménynyilvánító képesség fejlesztése
- Közösségi szokások, normák kialakítása, elfogadtatása
- A másság elfogadtatása
- Együttérző magatartás kialakítása
- Harmonikus társas kapcsolatok fejlesztése
- Halmozott és halmozottan hátrányos helyzetű és SNI tanulók integrációja

Közösségfejlesztő programok az osztályok életében

- Teadélutánok, Mikulás, anyák napja, nőnap, stb.
- Közösségi játékok, sport, tánc, társasjátékok
- Kirándulások
- Az osztály látogatása családnál, régi foglalkozások mai művelőinek megismerése
- Diákhatékonyági tréning, önismereti játékok

Az osztályokban és a művészeti csoportokban felelősi rendszer működhet; különböző teendők ellátásához az osztályfőnökök, a szaktanárok a tanulók aktivitására építve különböző megbízással tanulókat választanak, akik ellenőrzik a felszerelés meglétét, hiányát, a házi feladatok elkészítését, stb. Ezeknek a feladatoknak az ellátása felelősségvállalásra, megbízhatóságra, feladattudat kialakítására nevel.

A tanulók különböző önként vállalt feladat ellátásával részt vehetnek a fegyelem, a környezetük rendjének fenntartásában, javításában. Saját és egymás munkájának értékelésével tanulják az önértékelést, az értékelést, mások tevékenységének elismerését, fejlődik a kritikájuk, tanulják a véleménynyilvánítás kulturált formáját.

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

A diákönkormányzat közösségformáló hatása jelentős. Tevékenységével tanítja a demokratikus választási szabályokat; a programok megvalósítása véleménynyilvánításra, önállóságra, mások megbecsülésére, elfogadására nevel:

- diákönkormányzati tisztségviselők választása minden tanév elején; jelöltek állítása, a vezetők választása titkos szavazással október elején
- a diákönkormányzat segít: október 6., október 23. és március 15. méltó megünneplésében
- szórakoztató, kikapcsolódást, pihenést szolgáló programokat szervez a tanulók számára a tanév folyamán több alkalommal
- segítséget nyújt iskolai szintű rendezvények szervezésében, lebonyolításában
- környezettudatos magatartás kialakításában, környezetvédelmi feladatok megvalósításában való részvétel (szelektív hulladékgyűjtés, papírgyűjtés).

Iskolánkban hagyományai vannak a diáksportkör működésének. A sportköri működés teszi lehetővé, hogy a mindennapos testnevelés feladatait végre tudjuk hajtani. Vállaljuk a különböző pályázatokban megfogalmazott egészségmegőrző tevékenységek folytatását (gyaloglás, kerékpározás népszerűsítése, egészséges táplálkozás és sport kapcsolata).

A diáksportköri lehetőségek (megfelelő létszámú jelentkező esetén):

- labdarúgás
- kézilabda
- asztalitenisz
- játékos sport
- egyéb

2000. augusztus 28-tól intézményünk Kiss Ferenc erdőmérnök nevét vette fel. A névadó tiszteletére a Kiss Ferenc napokat április hónapban szervezzük:

- faültetés, tavaszi nagytakarítás a környezetünkben
- környezetvédelmi vetélkedő: a víz, a levegő, a talaj megóvása
- szelektív hulladékgyűjtés tanulása
- Ásotthalom flórájának, faunájának, természetvédelmi területeinek és épített környezetünk értékeinek (értéktár) megismerése

A közösségfejlesztésben együttműködő partnereink

1. **Mátyás Király Óvoda:** Májusban a leendő első osztályban tanító pedagógusokat bemutatjuk az óvodában szervezett tanév-előkészítő szülői értekezleten. Ekkor a szülőket tájékoztatjuk a szükséges taneszközökről, a gyerekekkel való foglalkozás fontosságáról, hogy szorongásmentesen kezdődjön számukra az első osztály. Az óvoda helyet ad a művészeti előképző csoportnak, ezzel biztosítva az utánpótlás folyamatosságát.

Programunk célja, hogy minél több gyermek kudarc nélkül élje meg az óvoda-iskola átmenetet, éppen ezért:

- a nagycsoportos óvodások tavasszal meglátogatják az első osztályosokat, sétát tesznek az iskolában
- a szülőket arra kérjük, hogy beiratkozáskor hozzák magukkal a gyermekeket, oldva a féltékenységet, szorongást
- a leendő első osztály pedagógusai óvodai látogatásuk során megismerkednek a gyermekekkel, megfigyelik őket az óvodai foglalkozás, játék alkalmával
- az óvodapedagógusok a pedagógiai tapasztalataik átadásával segítenek az első osztályban tanítóknak
- lehetőség szerint játékos iskolai előkészítő foglalkozást tartunk a leendő 1. osztályosoknak a nyár folyamán
- az óvodapedagógusok és az iskolai pedagógusok kölcsönösen megismerik egymás nevelési és pedagógiai programját
- kölcsönösen látogatjuk egymás rendezvényeit, közös programokat szervezünk.

2. A közösségi nevelés egyik tényezője a **hitoktatás**. A törvényben szabályozottak szerint biztosítjuk az egyházak oktatóinak, hogy a tanulók a szülők igényei szerint részesüljenek vallásoktatásban az iskolai tanrendhez illeszkedve, az iskola által biztosított tantermekben.
3. Kapcsolat a helyi **művelődési házzal és könyvtárral** és a községekben működő civil szervezetekkel:
  - a művelődési ház igény szerint helyet biztosít az intézmény különböző közösségi, szabadidős rendezvényei számára
  - a könyvtár tevékenységével segíti a pedagógiai munkát:
    - könyvtári állománya rendelkezésre áll a tanítási-tanulási folyamatban
    - a könyvtárosok vetélkedők, versenyek szervezésével járulnak hozzá a tanulók olvasóvá neveléséhez
    - kiscsoportos kézműves foglalkozásokat szerveznek az osztályok, a napközis csoportok számára az ünnepekre való felkészülés során (karácsony, húsvét)
    - rajzversenyeket hirdetnek aktuális témákhoz kapcsolódva.
4. Az **ORCHIS Természetvédelmi Egyesület** rendkívül hasznos programokat szervez iskolánk tanulói számára: színes előadások, kirándulások, közös pályázatok, versenyek adnak felejthetetlen élményt a résztvevőknek. Segítenek megvalósítani a környezeti neveléssel kapcsolatos feladatainkat.
5. A **Kiss Ferenc Csongrád megyei Természetvédelmi Egyesület** programjaival segíti a szabadidő hasznos eltöltését; ugyanakkor az élményszerű tanulást, a környezettudatos magatartás kialakítását.
6. A helyi, **Bedő Albertről elnevezett középiskolával** való együttműködés is a közösségi nevelést szolgálja:
  - lehetőséget biztosítanak tanulóink számára az intézmény létesítményeinek látogatására: múzeum, könyvtár, géppark, tanulmányi erdő
  - helyet adnak a sportpályákon, a parkban a szabadidős rendezvények lebonyolítására – gyereknap, osztályok, csoportok helytörténeti sétája
  - kölcsönösen segítjük egymást ünnepeink, rendezvényeink színesítésében, az ünnepi műsorok színvonalának emelésében
  - együttműködünk a Sportcsarnok kulturált, felelősségteljes használatában, ügyelve a költségkímélő működtetésre.
7. **Ásotthalmi Tömegsport Egyesület**
8. Az **Ásotthalmi Gyermekekért Alapítvány** fő célkitűzése, hogy segítse az intézményben folyó pedagógiai munka megvalósítását.
9. **Borostyán Nyugdíjas Klub**
10. **Homokháti Szociális Központ Ásotthalmi Tagintézménye**
11. Az **Ásotthalom Nagyközségi Önkormányzat**
12. A helyi újsággal is fontos az intézmény kapcsolata.

Pályázatokban keressük a további együttműködési lehetőségeket egyéb szervezetekkel.

4.3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

4.3.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység (kiemelten tehetséges gyermek)

A pedagógusok a napi nevelő-oktató munka során figyelnek fel azokra, akiknek domináns képességei jobban fejlődnek. Tanulóink megszerzett ismereteinek kiegészítéséhez, elmélyítéséhez, készségeik, képességeik további fejlesztéséhez maximális segítséget kell nyújtani a tanítási órákon. A nevelő-oktató munka során a tehetséges tanulóink képességeit figyelembe véve differenciált fejlesztést valósítunk meg. Olyan tevékenységi formákat kell biztosítani a kiváló képességű tanulóinknak, melyek

- a már megszerzett ismeretek kiegészítéséhez, elmélyítéséhez nyújtanak segítséget
- próbára teszik teljesítőkéességüket, teherbírást
- önálló ismeret- és tapasztalatszerzésre ösztönöznek
- sikerélményhez juttatják őket.

Cél: a tehetség kibontakoztatása

Feladat: önálló, kezdeményező, problémamegoldó gondolkodás, alkotókedv, kreativitás és kulcskompetenciák fejlesztése

Fontos feladat a motiválás személyes beszélgetéssel, ösztöndíj elnyerésére pályázattal, jutalmazással.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

- Tanórán:
  - differenciált óraszervezés
  - kiselőadások
  - kiegészítő anyag, olvasmány
  - önálló kutatómunka
- Tanórán kívül:
  - középiskolára felkészítő foglalkozások (lehetőség szerint: matematika, idegen nyelv, magyar nyelv és irodalom)
  - szakkörök - igény szerint (idegen nyelv, természetjárás, informatika)
  - DSK
  - énekkar
  - iskolai szintű területi, megyei, országos tantárgyi versenyek, házibajnokságok
  - mások által szervezett versenyek
  - pályázatokon való részvétel, pályamunkák készítése

Tehetséggondozás az alsó tagozaton

Kisiskolás korban alapozó munkát végzünk. A nevelő-oktató munkában az érték felismerése, a tehetséggondozás fontos szerepet játszik. Feladatunk az, hogy ezt a tehetséget a szülői házzal együttműködve segítsük kibontakozni.

A tehetséggondozás lehetőségei:

- tanórán képességeknek megfelelő differenciált foglalkoztatás
- a házi feladat mennyisége és nehézségi foka segít elő a tanulók tudásának elmélyítését
- levelezős, internetes versenyekbe bekapcsolódás, segítségadás
- osztályszintű, helyi, körzeti, megyei versenyekre felkészülés
- partner intézmények, szervezetek programjának, versenyének, felhívásainak figyelemmel kísérése, buzdítás, segítségadás a bekapcsolódásra
- bemutatkozási, fellépési lehetőségek biztosítása

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások)
- pályázatokon való részvétel, pályamunkák készítése.

A kiemelten tehetséges tanulókkal való foglalkozás felső tagozaton

A tanév helyi rendjében (munkatervben) a tanévkezdés előtt rögzítjük a munkaközösségek javaslata alapján, hogy milyen versenyeken veszünk részt.

Minden tanévben meghirdetjük a különböző tantárgyi versenyeket: országos felfutásút, levelezőversenyeinket (a szaktanár véleménye alapján) és a helyi (iskolai) versenyeket. Az országos felfutású versenyek előtt iskolai fordulót rendezünk, amelyen kiválasztjuk a legjobban teljesítő tanulót, akit tovább küldünk, hogy képviselje iskolánkat a területi vagy a megyei szintű versenyen.

Felkészítés a versenyre:

- a felkészüléshez szükséges anyagok kiválasztása, összegyűjtése
- az anyag továbbítása a tanulóknak
- a felkészülés ütemezésének megbeszélése a tanulóval (foglalkozások időpontja, áttekinthető tananyag kijelölése), külön délutáni órákban (a tanulóval közösen kiválasztott időpontokban) foglalkozik a felkészítő tanár a tanulókkal
- a tanuló számára önálló feldolgozásra kijelölt anyag átbeszélése a kijelölt időpontban
- a verseny időpontjának, helyszínének közzététele szóban és plakátok segítségével a faliújságokon
- az iskolai forduló lebonyolítása (szervezési feladatok előtte: zsűri felkérése, oklevélkészítés, jutalom)
- a legeredményesebb tanuló(k) képviseli(k) iskolánkat a következő fordulóban
- nevezés a versenyekre
- a területi, körzeti, stb. verseny előtt a szaktanár folytatja a felkészítést a délutáni foglalkozásokon a verseny időpontjáig
- a szaktanár megszervezi a versenyre utazás módját, elkíséri a tanulót
- a tanuló szereplését, eredményét közzé tesszük az iskolai faliújságokon (oklevél, emléklap másolatok), rögzítjük az iskolában (humán munkaközösség által nyitott mappában: az oklevél, emléklap másolatát helyezük el)
- az elért eredménytől függően jutalmazzuk a tanulót
- a verseny után munkaközösségi szinten megbeszéljük a verseny tapasztalatait, újabb célokat fogalmazunk meg a jövőre vonatkozóan.

4.3.2. Sajátos nevelési igényű gyermekek

Iskolánkban is egyre több olyan gyermek tanul, akinek a figyelmét nehéz a tanórán lekötni, akinek komoly nehézségei vannak a tanulásban (SNI, BTMN). A pedagógusok eredményes bánásmódját segíti, hogy folyamatos kapcsolatban állnak a szülőkkel, kollégákkal, valamint a gyermekkel foglalkozó szakemberekkel.

Iskolánk vállalja:

- enyhe értelmi fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók
- a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók integrációját 1-8. évfolyamon.

Az integráció olyan nevelésszervezési forma, amely speciális nevelési szükségletű gyermekek számára az adott körülmények között lehetővé teszi, hogy a lakóhelyükön saját korosztályukba tartozó, hasonló eltéréseket nem mutató gyermekekkel együtt vehessenek részt az intézményes nevelésben. Az integráltan oktatott gyermek nevelése és oktatása a többi tanulóval együtt azonos osztályban és csoportban történik. Egyes órákat – mivel a követelmények teljesen mások – külön szervezünk meg.

- Az enyhe fokban értelmileg akadályozott tanulók eltérő tanterv szerint, speciális tankönyvekből győgyopedagógus segítségével tanulnak, figyelembe véve egyéni különbségeiket. Az osztályba való

beilleszkedést fokozott figyelemmel kísérjük és segítjük. Ennek elősegítésére a gyógypedagógus és az osztályfőnökök folyamatos kapcsolatban vannak, és támogatják a tanulókat.

Fejlesztő foglalkozások:

- A viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók esetében fejlesztő foglalkoztatást biztosítunk a szakértői véleményben leírt javaslatait, időkeretét követve.
A fejlesztő foglalkozásokon a tanulók a szakvélemény által elkészített egyéni fejlesztési terv alapján dolgoznak a gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus irányításával.
- A BTMN-es tanulók számára a Nevelési Tanácsadó biztosít fejlesztő foglalkozást.

A sajátos nevelési igényű tanulót, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

A szaktanárok figyelembe veszik a szakértői véleményben leírt könnyítéseket (több idő, kevesebb feladat, tanári magyarázat, segítség a feladat értelmezéséhez, szóbeli számonkérés, stb.).

A sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez és oktatásához szükséges személyi és tárgyi feltételek:

- A sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő képzettségű pedagógus foglalkoztatása (gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus).
- A neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyvek.
- Az egyéni fejlesztéshez szükséges taneszközök, segédeszközök; fejlesztő szoba.

A gyógypedagógus/fejlesztő pedagógus feladata:

- Vizsgálatot kezdeményez a Szakértői Bizottság és a Nevelési Tanácsadó felé.
- A szakvélemény/szakértői vélemény alapján:
  - foglalkozik az SNI-s és BTMN-es tanulókkal
  - meghatározza a foglalkozások formáit, rendjét: pl. egyéni fejlesztés, kiscsoportos foglalkozás a gyermek egyéni képességeinek, sajátosságainak figyelembevételével, a diagnózis alapján megtervezi a hatékony foglalkoztatás módszereit és eljárásait
  - egyéni fejlesztési tervet készít
  - szükség esetén egyéb szakembereket von be a terápiába (pl. logopédus, mentálhigiénés szakember, konduktor, stb.).
- A sajátos nevelést igénylő gyermekek tanulási előmenetelét folyamatosan figyelemmel kíséri, és ha nem tapasztal megfelelő mértékű javulást, módosít az egyéni fejlesztési terven és az alkalmazott módszereken.
- Fejlesztő foglalkozásaira rendszeresen felkészül.
- Tájékoztatja a szülőket gyermekük állapotáról, együttműködik a családokkal a fejlesztő foglalkozás céljainak, feladatainak kivitelezésében.
- Elvégzi az adminisztrációt, naprakészen vezeti a fejlesztő foglalkozások naplóját, adatokat szolgáltat a statisztika elkészítéséhez.
- A tantestületnek beszámol a fejlesztésben résztvevő tanulókkal kapcsolatos tapasztalatokról.
- A szakvélemények/szakértői vélemények időleges hatályát figyelemmel kíséri, kontrollvizsgálatot kezdeményez, melyhez előkészíti a tanulóval kapcsolatos anyagokat. Iskolánkban a tanulók kontrollvizsgálatát három hónappal a lejárató idő előtt postázzuk a Szakértői Bizottság felé. Ennek elkészítésében az osztályfőnök és gyógypedagógus vesz részt.
- Folyamatos önképzéssel tájékozódik az új szakmai törekvésekről.
- Kapcsolatot tart az óvodapedagógusokkal, a Nevelési Tanácsadó, szakértői bizottság szakembereivel.
- Óvja a gyermekek jogait, tudatosítja az egymás iránti toleranciát, tiszteletet a tanulóközösségben.

4.3.3. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel, zavarokkal küzdő gyermek

A pedagógusok a nevelő-oktató munka során a magatartási megnyilvánulásokról, tünetekből hamar felfigyelnek azokra a tanulóira, akiknek nehézséget okoznak a magatartási normák betartása, az együttműködés az osztálytársakkal, a pedagógusokkal.

Feladatok:

- időben történő felismerés, kezelés
- a családi háttér feltérképezése, családlátogatás, az esetleges gondok felismerése, összegyűjtése
- a pedagógiai ráhatások erősítése, az osztályfőnök fokozott figyelmé
- állandó kapcsolattartás a szülőkkel
- a tanuló segítése, hogy minél intenzívebben vegyen részt a sport- és szabadidős tevékenységekben
- gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok
- jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójának, nevelési-gondozási terv készítése
- vizsgálat kérése a Nevelési Tanácsadótól, a Tanulási Képességeket Vizsgáló Bizottságtól
- szükség esetén orvos, pszichiáter segítségének kérése
- pedagógusaink továbbképzése e témában
- a nevelési tanácsadó szakembereinek helyet és időt biztosítunk a feladatok elvégzésére.

4.3.4. Gyermekvédelmi tevékenység

Iskolánkban kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének biztosítására. A fent említett gyermekek nyilvántartásának alapja:

- a hátrányos helyzetű tanulók esetén: a jegyző által kiadott rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítására hozott határozat,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetén: a jegyző által kiadott halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek névsorát tartalmazó határozat
  - az oktatási statisztika elkészítéséhez nyilvántartás készül a fenti tanulókról
  - az osztály-és csoportbontások elkészítésénél figyelembe vesszük az ilyen tanulókat, s egyenletesen osztjuk szét őket
  - a felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokon lehetőséget biztosítunk a részvételre
  - szorgalmazzuk a szabadidős, a tehetséggondozó foglalkozásokon való megjelenésüket
  - sikeres pályázati forrásokból plusz szolgáltatásokat biztosítunk
  - szoros kapcsolatot tartunk fenn a gyermek-és ifjúságvédelmi felelőssel, a támogató szolgálattal, hogy szükség esetén beavatkozhatunk
  - egyéb pályázati lehetőségek kihasználásával igyekszünk hátrányait csökkenteni (Iskolagyümölcs, Sió iskolatáska, Iskolatej, stb.)
  - a térítési díjak meghatározásánál, az étkezési térítési díj összegének meghatározásánál figyelembe vesszük a mindenkori törvényi előírásokat, lehetőségeket

A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk a nevelő-oktató munkánk szerves részét képezi. Tanulóinkért érzett felelősségvállalásunk azt is kívánja, hogy minden pedagógus vegyen részt ebben a munkában.

Munkánkat a Homokháti Szociális Központ által biztosított iskolai szociális segítő tevékenységet ellátó személy is segíti. A területen végzett feladataink ellátásában az iskola pszichológusa is szerepet kap.

Minden kolléga feladata:

- segítse a különböző okokból veszélyhelyzetbe került diákokot
- működjön közre a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében
- biztosítsa a bármely ok miatt hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását

- segítse az osztályfőnök valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok elvégzését, azaz az iskolai szociális segítő munkáját.

Osztályfőnök feladatai:

- ismerje meg az osztályközösség tagjainak családi, szociális helyzetét
- jelezze a veszélyeztető körülményeket a megfelelő személynek
- próbáljon meg segíteni a szülőnek és a gyermeknek a probléma megoldásában, tegyen javaslatot a megszüntetésre, a szülővel való együttműködés
- pedagógiai munkájában kiemelt feladatként kezelje a veszélyeztető, káros szenvedélyek kialakulása elleni küzdelmet
- tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és mely időpontban kihez fordulhatnak és arról, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel
- a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek nyilvántartásba vétele
- folyamatos ellenőrző munka a problémák felderítése és megoldása érdekében
- a szociális lehetőségek felkutatása és jelzése az arra rászoruló családoknak
- tanácsadás
- a pedagógusokkal, szülővel vagy tanulókkal folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál a veszélyeztető okok feltárása érdekében családlátogatás
- Diákönkormányzattal való kapcsolattartás
- kapcsolattartás az egészségügyi, szociális és rendőrségi szakemberekkel
- a szükséges információáramlás biztosítása
- szakmai értekezleteken, fórumokon, továbbképzéseken való részvétel lehetőség szerint
- az iskola gyermekvédelmi munkájához adatok szolgáltatása
- a gyermek érdekeinek minden esetben való képviselése
- jellemzések készítése
- az iskolai szociális segítővel és az iskola pszichológusával való kapcsolattartás.

Az iskola vezetője gondoskodik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokhoz szükséges feltételekről, továbbképzéseken, értekezleteken, fórumokon való részvétel lehetőségéről. A fenti feladatokat az igazgató-helyettes koordinálja.

4.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A pedagógusok tájékoztatást adhatnak a szociálisan rászoruló családok számára az őket illető szociális juttatások lehetőségéről:

- pszichológus segítségének igénybevétele
- a napközis ellátást igényelheti a szülő gyermeke számára
- jótékonyági akciók szervezése: ruhagyűjtés, pénzgyűjtés a rászorultaknak
- az Ásotthalmi Gyermekéért Alapítvány támogatást nyújthat országjáró kirándulásokhoz, táborozásokhoz
- különböző forrásokból szociális hátrányok enyhítésének biztosítása: ruházat vásárlása, taneszköz pótlása, stb.
- felzárkóztató programok szervezése a hátrányos helyzetű tanulók számára a hátrányok kompenzálására: korrepetálások, szakkörök, helyi kirándulások, környezetvédelmi séták.

4.5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

A magatartási problémák és a tanulási kudarcok nagyon gyakran együtt jelennek meg. Ebben az esetben feltétlenül kérni kell a szülőt, hogy járuljon hozzá a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság vizsgálatához.

Amennyiben a vizsgálat enyhe fokban értelmileg sérült állapotot regisztrál, a tanulót integrált formában oktatjuk tovább. Ebben az esetben kisebb terhelés mellett folytatja tanulmányait a tanuló, sokkal kevesebb kudarcélmény mellett. A munka irányítója az iskola gyógypedagógusa.

A szakvéleményben tanácsokat adnak a pedagógusnak a felzárkóztatás megvalósításához.

A fejlesztő pedagógus személyre szabott fejlesztési tervet készít, amelyet a pedagógus a napközis nevelő, (amennyiben a gyermek napközis) illetve a szülő segítségével hajt végre.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének növelése érdekében lehetőség szerint pályázunk az Útravaló Ösztöndíjprogramon belül az Út a középiskolába című alprogramra.

A felzárkóztatást segítő programok:

- 1-8. évfolyam: korrepetálás igény szerint
- minden tanév első-második hetében logopédiai szűrést végzünk; a logopédus a kiszűrt tanulók számára fejlesztési programot készít, amelyhez az órakeretet biztosítjuk
- a gyógypedagógus részképesség zavarok gyanúja esetén vizsgálatot végez a diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia kiszűrése céljából
- a fejlesztő pedagógus, esetleg külső szakember segítségével programot dolgozunk ki a részképesség zavarral kiszűrt tanuló számára
- a tanítási órákon a tanulók fejlesztése egyéni ütemben, differenciált foglalkoztatással történik.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés
- a tanulók dolgozatainak javítása
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése
- különbözeti, osztályozó, javító vizsgák lebonyolítása
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése
- tanulmányi versenyek lebonyolítása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- pontos és aktív részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken, az éves munkatervben meghatározott rendezvényeken
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása
- együttműködés a munkatársakkal, szülőkkel, más szakmai intézményekkel, szakemberekkel.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet és fogadóórát tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló(k) vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermek-és ifjúságvédelmi felelősével és a segítő szakemberekkel (pszichológus, gyermekjóléti, családsegítő).
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Lehetőség szerint órát látogat az osztályban.
- (Élményszerű) szabadidős programokat szervez (klubdélután, ünnepek, osztálykirándulás, stb.)
- Pályázatokat készít, részt vesz azok megvalósításában.

6. A szülők, a tanulók és az iskolai pedagógusok kapcsolattartásának formái

A szülők részvétele az iskola életében

A szülők az iskola életéről, tevékenységéről információkat szerezhetnek a helyi újságból, rádióból, ahol rendszeresen jelennek meg tájékoztatók az intézmény vezetője, helyettesei vagy pedagógusai tollából. További információk az intézmény honlapján és facebook oldalán jelennek meg.

A pedagógiai program a közművelődési könyvtárban hozzáférhető, elolvasható.

A pedagógusok rendszeresen nyújtanak tájékoztatást az aktuális információkról az üzenő füzet, osztályfőnöki füzet vagy a Kréta napló útján.

Az információcsere legfontosabb fórumai:

- a pedagógusok látogatása a családoknál
- szülői értekezletek
- nyílt napok, ahol tanítási órákon fogadjuk a szülőket
- alkalmi beszélgetések a szülők és a pedagógusok között
- pályaválasztási fórum a 8. és 7. osztályos tanulók szülei számára
- iskolai ünnepélyek, diákönkormányzati rendezvények
- a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek évi 3 alkalommal történő értékelése.

Szülői értekezlet

A szülői értekezletek, fogadóórák rendje, állandó témái:

- **Május-június**
  - Iskola-előkészítő megbeszélések a leendő első osztályosokkal kapcsolatosan a helyi óvoda pedagógusaival.
- **Szeptember**
  - Információs szülői értekezlet; tájékoztató a pedagógiai programról, a tanév rendjéről, feladatairól, szülői képviselők választása.
- **November**
  - A tanulók munkájának értékelése fogadóórán; minden olyan szülő tájékoztatása írásban a fogadóóra időpontja előtt, akinek gyermeke képességeihez mérten alul teljesít, vagy nem sajátította el az elégségeshez szükséges ismereteket.
- **Február**
  - Az első félévi munka értékelése, a második félévi feladatok megbeszélése.
- **Április - május**
  - A tanulók munkájának értékelése fogadóórán; minden olyan szülő tájékoztatása írásban a fogadóóra időpontja előtt, akinek gyermeke képességeihez mérten alul teljesít, vagy nem sajátította el az elégségeshez szükséges ismereteket.

Minden tanév első szülői értekezletén az osztályok szülői közössége képviselőket választ. A képviselők csoportjával a választott pedagógus tartja a kapcsolatot, közvetít a szülők képviselői és az igazgató között.

A Szülők Közössége folyamatosan együttműködik a nevelőtestülettel az iskolai rendezvények színvonalának emeléséért. Anyagilag támogatja a gyermekek számára szervezett programokat, és munkájával aktívan közreműködik ezek lebonyolításában:

- tanévnyitó ünnepélyen az 1. osztályosok köszöntése, megajándékozása
- karácsonyi ajándékozás
- farsang
- a tanulók jutalmazásában, ajándékozásában való közreműködés
- (Kiss Ferenc-napok pályázatának lebonyolítása, díjazása)
- gyermeknapi köszöntés, ajándékozás
- ballagó diák jutalmazása.

A szülők közössége (SZK) az éves feladatairól, felajánlásairól a tanév elején elkészülő munkatervében dönt. Az SZK megalkotta saját szervezeti és működési szabályzatát, amely alapján dolgozik, él a törvény által biztosított jogaival.

Az intézmény pedagógusai a szülők, a helyi vállalkozók segítségével közreműködnek az Ásotthalmi Gyermekéért Alapítvány működtetésében. Ez a civil szervezet hatékonyan támogatja az iskolai nevelési feladatok megvalósítását. Játékokat, eszközöket, jutalomkönyveket vásárolnak gyermekeink számára.

Pályázataikkal segítenek a gyermekek táboroztatásában, az országjáró kirándulásokon való részvételben anyagi támogatást nyújtanak a szociálisan rászoruló tanulóknak.

Az Ásotthalmi Gyermekéért Alapítvány nyertes pályázatainak segítségével a pedagógusok segítik a családi nevelést, a szülők gyermeknevelési munkáját.

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez a következőket kérjük:

- aktív részvétel a szülői értekezleteken, rendezvényeken
- együttműködő magatartás
- őszinte véleménynyilvánítás
- nevelési problémák őszinte megbeszélése, közös megoldása

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

- érdeklődő-segítő hozzászólás
- segítségnyújtás.

Tanulói részvétel az iskolai szervezetben, a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvétele, jogaik gyakorlásának rendje

Iskolánk minden tanulójának szavazati joga van a diákönkormányzat tisztségviselőinek megválasztása során, minden tanuló választ, és minden tanuló választható. Az osztályok két-két fővel képviseltetik magukat a diákönkormányzat ülésein. Véleményüket, javaslataikat a diákönkormányzat ülésein mondhatják el.

A tanulók véleményüket, észrevételeiket, problémáikat egyénileg vagy csoportosan elmondhatják, mindig megbeszélhetik az igazgató fogadóóráján.

Minden tanulónak joga van sportolni, azaz a sportkör egy vagy két csoportjába jelentkezni, jól szerepelni, versenyeken részt venni.

A meghirdetett szakköri foglalkozásokra az adott évfolyamokból érdeklődésüknek megfelelően jelentkezhetnek a tanulók. A jelentkezés önkéntes, a szakkör megfelelő számú résztvevő esetén működik.

Az iskolai DÖK a tanulók önrányító, önszervező közössége, melynek keretében önállóan intézik saját ügyeiket. Életkori sajátosságaikból adódóan általános iskolánk felső tagozatában működik segítő pedagógusok irányítása mellett.

Iskolánk diákönkormányzata minden év októberében újra alakul, demokratikus úton választja meg saját vezetőit, tisztségviselőit. Ezután megfogalmazzák azokat a célokat, feladatokat, melyeket az adott évben megvalósítani kívánnak.

Célok, feladatok:

Elsősorban a közösségépítést erősíti a már kialakított programok, hagyományok szervezése, lebonyolítása. A régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése is fontos szerepet játszik.

Programokat szervez, melyek a közösséget formálják:

- DÖK választás, DÖK közgyűlés
- hulladékgyűjtés ősszel és tavasszal
- Mikulás látogatása alsó tagozaton
- koszorúzás március 15-én a Petőfi - domborműnél
- a diáknap támogatása
- kirándulások szervezése
- a közösség érdekében kiemelkedő munkát végzett ballagó diák jutalmazása.

Tevékenységek, programok, melyek esztétikai élményt nyújtanak a közösség számára, és ezáltal fejlődik, formálódik a közösség is:

- szépiró verseny alsó és felső tagozaton
- rendezvényeken való szereplés
- egyéb versenyek szervezésében való részvétel
- pályázatok.

A tervező-szervező funkció mellett a DÖK kiemelt fontosságú szerepe a diákok érdekképviselése. Ezáltal olyan egyéniségek kialakulását támogatja, akik szívesen kapcsolódnak be a munkába, kezdeményezik érdekes, hasznos programok lebonyolítását.

7. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

7.1. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, részei, követelményei, az egyes tantárgyak vizsgarészei és súlyozásuk százalékos arányban

Ezen szabályok az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
  - javítóvizsgákra
  - különbözeti vizsgára
  - pótló vizsgára
- vonatkoznak.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi s a tanév végi 8 osztályzat megállapításához, ha

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és az igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja és érdemjegyei alapján nem osztályozható, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és az igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és érdemjegyei alapján nem osztályozható, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanuló független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról.

Az osztályozó vizsga alapelvei:

- Egy osztályozó vizsga – kivéve, ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgyi tanulmányi követelménynek egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget, - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- Osztályozó vizsgára évente két időpontot kell kijelölni a félévi és év végi osztályzat megállapításához, a vizsgát megelőző 3 hónapon belül.
- Osztályozó és különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző 3 hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanév során bármikor szervezhet.
- A vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell a vizsga pontos időpontjáról. A vizsgázót a vizsga előtt (kiskorú tanuló esetén a szülő) legalább 2 héttel értesíteni kell.

Javítóvizsgát tehet egy tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik
- a vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet.

A javítóvizsga alapelvei:

- A javítóvizsga követelményeiről a tanuló a vizsgára utalást követő két héten belül írásbeli tájékoztatást kap.

- A vizsga pontos időpontjáról a tanuló (kiskorú esetén a szülő) legkésőbb a vizsga előtt két héttel értesítést kap.
- A vizsgára történő jelentkezés a bizonyítvány bemutatásával a vizsga előtt legalább 15 perccel történik.
- Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból a javítóvizsgán nem jelenik meg és távolmaradását igazolja vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik, akkor az igazgató egy újabb időpont kitűzésével ad lehetőséget a pótló vizsgára.
- Ha a vizsgáról a tanuló neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedély nélkül eltávozik mielőtt a válaszadást befejezné, vizsgája eredménytelen, az évfolyamot ismételni köteles.

Különbözeti vizsga

- iskolaváltoztatás, külföldi tanulmányok magyarországi folytatása esetén az intézmény feltételként előírhatja különbözeti vizsga letételét
- abból a tantárgyból kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet iskolánkban a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanítunk és amely tantárgy tananyagismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamba lépésnek, és azt a tanuló korábban nem tanulta
- a vizsga anyaga a továbbhaladáshoz szükséges minimum ismereteket tartalmazza (Házirend 1. számú melléklete)
- különbözeti vizsgára évente legalább két vizsgaidőpontot kell kijelölni a vizsgát megelőző 3 hónapon belül

A különbözeti vizsgák értékelése:

Megfelelt
Nem felelt meg

Pótló vizsgát tehet a tanuló

- az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- a vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek feltételei megteremthetők.
- a vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A tanulmányok alatti vizsgák részei

Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsga alkalmával követendő szabályokat a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet ismerteti. A legfontosabb szabályok az alábbiak:

- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.
- A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázó részére biztosítani (10-30 perc.)
- Az írásbeli vizsgán csak az iskola hosszú bélyegzőjével ellátott lapokon, feladatlapokon lehet dolgozni.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni.
- A feladatlap előírhatja számítógép használatát.
- Íróeszközökről a vizsgázónak, a vizsgához szükséges segédeszközökről tantárgytól függően az iskola gondoskodik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik feladatlapra feltünteti a nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését.
- Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet.
- A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként maximum 60 perc.

- Sajátos nevelési igényű vizsgázó/kiskorú tanuló esetében a szülő/gondviselő kérésére az igazgató engedélye alapján az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb 30 perccel meg kell növelni. Lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja, engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.

Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga alkalmával követendő szabályokat a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet ismerteti. A legfontosabb szabályok.

- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három szóbeli vizsgát lehet megtartani.
- Ha a vizsgázó a feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő felelet előtt legalább 15 perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja.
- A vizsgázónak legalább 10 perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén.
- A vizsgateremben egy időben legfeljebb 6 vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak a szóbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként 15 percnél nem lehet több.
- A vizsgázónak a felkészülésre vizsgatantárgyanként legalább 30 perc időt kell biztosítani.
- A vizsgázó vizsgatantárgyanként kifejtendő feladatot kap.
- Sajátos nevelési igényű vizsgázó/kiskorú tanuló esetében a szülő/gondviselő kérésére az igazgató engedélye alapján
  - a 30 perc gondolkodási időt legfeljebb 10 perccel meg kell növelni
  - lehetővé kell tenni, hogy szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.

Gyakorlati vizsga

Gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak iskolánkban a következő vizsgatárgyak:

- Testnevelés és sport
- Informatika
- Ének-zene
- Vizuális kultúra
- Technika, életvitel és gyakorlat

A gyakorlati vizsga alkalmával követendő szabályokat a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet ismerteti. Tájékoztatóként röviden ismertetjük a legfontosabb

- A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő. A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak vizsgarészei és súlyozásuk százalékos arányban

Alsó tagozat:

Tantárgy	Szóbeli		Írásbeli		Gyakorlati	
	1. évf.	2-4. évf.	1. évf.	2-4. évf.	1. évf.	2-4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	50%	50%	50%	50%	-	-
Angol nyelv	-	50%	-	50%	-	-
Matematika	-	-	100%	100%	-	-
Környezetismeret	-	100 %	-	-	-	-
Etika/hit- és erkölcsstan	100%	100%	-	-	-	-
Ének-zene	-	-	-	-	100%	100%
Vizuális kultúra	-	-	-	-	100%	100%
Technika és tervezés	-	-	-	-	100%	100%
Testnevelés	-	-	-	-	100%	100%
Digitális kultúra	-	-	-	-	-	100%

Felső tagozat:

Tantárgy	Szóbeli	Írásbeli	Gyakorlati
	5-8. évf.	5-8. évf.	5-8. évf.
Magyar nyelv és irodalom (szóban memoriter is!)	50%	50%	-
Angol nyelv (Szóban kommunikáció is!)	50%	50%	-
Matematika	50%	50%	-
Történelem	50%	50%	-
Állampolgári ismeretek	100%	-	-
Etika/hit- és erkölcsstan	100%	-	-
Természettudomány (5-6. évf.)	50%	50%	-
Biológia (7-8. évf.)	50%	50%	-
Fizika (7-8. évf.)	50%	50%	-
Kémia (7-8. évf.)	50%	50%	-
Földrajz (7-8. évf.)	50%	50%	-
Ének-zene	50%	-	50%
Vizuális kultúra	50%	-	50%
Digitális kultúra	50%	-	50%
Technika és tervezés	50%	-	50%
Testnevelés	50%	-	50%
Dráma és tánc	50%	50 %	-
Hon- és népismeret	50%	50%	-

Az osztályozó vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti részletes követelményei

Az osztályozó vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti részletes követelményei megtalálhatók a következő helyeken:

- Házirend 1. számú melléklet
- Pedagógiai Program melléklet

Az összesített értékelés alapján megállapítható osztályzat:

100 - 91 % jeles (5)

90 - 71 % jó (4)

70 - 51 % közepes (3)

50 - 31 % elégséges (2)

30 - 0 % elégtelen (1)

Független vizsgabizottság előtti vizsga

Tanulmányok alatti vizsgát a tanuló független vizsgabizottság előtt is tehet, amelyet az illetékes kormányhivatal szervez.

A független vizsgabizottság előtti vizsgát a tanuló szülője kérvényezi:

- A félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából a tanuló független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. A vizsgát az illetékes kormányhivatal az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg.
- Ha a tanuló mulasztásai az adott tanítási évben elérik a jogszabályban meghatározott mértéket és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt értékelhető, és a nevelőtestület számára engedélyezte, hogy osztályozó vizsgát tegyen, akkor a szülőnek a nevelőtestület engedélyének megadását követő öt napon belül kell bejelentenie, hogy a tanuló független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A szülő a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben gyermekét bármely tantárgyból javító vizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le

7.2. Tankötelezettség teljesítése egyéni munkarend

A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.

A felmentést engedélyező szerv dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének egyéni munkarend keretében tehet eleget. Az eljárás során a felmentést engedélyező szerv megkeresheti a gyámhatóságot, a gyermekjóléti szolgálatot, az iskolaigazgatót, gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén a gyermekvédelmi gyámot. Az eljárásban a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt - az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Azonban **valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát kötelesek tenni**, az egyéni munkarend ugyanis nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem.

Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

8. Egészségnevelés, elsősegélynyújtás és mindennapos testnevelés

8. 1. Egészségnevelés

Alapelvek és célok:

- Létfenmaradáshoz szükséges értékek megismerése és a viselkedési normák kialakítása
- A pozitív énkép megalapozása, pozitív tulajdonságok megerősítése, önbecsülés, tolerancia kialakítása
- Helyes értékrend, erkölcs és életviteli szokások formálása, a személyes felelősség fontossága
- Egészséget veszélyeztető szerek és helyzetek ismertetése
- Korunk egészséges táplálkozási igényeinek kialakítása, étkezési szokások formálása
- A helyes testtartás, a testedzés, a mozgás jelentősége a hosszú távú egészségmegőrzés céljából

Feladatok:

- A sport váljon gyerekek és felnőttek életelemévé, ne a versenyszellem vezérelje őket, hanem az egészségmegőrző hatású, pulzusnövelő mozgás.
- Sporttevékenységek élményszerű formáinak megismerése játékos ügyességi vetélkedők keretén belül.
- Különös figyelmet fordítsunk a túlérzékenységgel küzdő gyerekek mindennapi iskolai életére.
- Minden gyerek jusson megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz, ami az egészséges fejlődéshez elengedhetetlen.
- Feladatunknak tekintjük a vízivás és az egészséges táplálkozás népszerűsítését.
- Káros szenvedélyek elkerüléséhez tanácsadás, tájékoztatás, drogreprevenció.
- Közös beszélgetés előadásokkal, a helyes énkép kialakítása, lelki egészség megóvása.
- Helyes testtartás kialakítása.
- Egészséges közlekedési formák népszerűsítése. (kerékpározás, gyaloglás)
- Ismerjük a szexualitás társadalmi vonatkozásait, a nemi és családi szerepek jellegzetességeit, legyenek tisztában a szexuális élet alapvető higiéniájával.

Megvalósítás:

Tanórán

- biológia, kémia, testnevelés, egészségtan, honismeret, technika, osztályfőnöki órák, tanulószoba, napközi

Módszerek

- előadás, projekt, gyakorlatok; kiselőadások, IKT eszközök használata, tanulói-tanári kísérletek, kooperatív módszerek

Tanórán kívül

- egészség- és sportnapok, projektnap, sportrendezvények

Módszerek

- előadások, gyakorlati bemutatók, kóstolók, IKT eszközök, kooperatív módszerek

Önálló ismeretszerzés

- házi feladat, gyűjtő munka, pályázatok, kiállítás, plakátkészítés, vetélkedők, versenyek

Módszerek

- IKT eszközök, projektek, kutatómunka, konzultációk szakemberekkel

Erőforrások

- **belső** - iskola dolgozói
- **külső** – iskolaorvos, védőnői hálózat, pszichológus, gyermekvédelmi szolgálat, fogorvos

Résztevők

- minden pedagógus

Felelősök

- a munkaközösség tagjai

A pontos határidőket és a konkrét események felelőseit az éves munkaterv határozza meg.

8.2. Elsősegélynyújtás

Legfőbb célok:

A tanulók legyenek képesek egyszerű sérülések azonnali ellátására, állapotromlás megakadályozására.

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

Ismerjék a határozott, azonnali segítségkérés formáit, lehetőségeit (mentők, telefonon mit mondanak, stb), a veszélyhelyzet ismerjék fel a mindennapi életben.

Feladatok:

A tanulók alkalmassá tétele az elsősegélynyújtás, betegápolás ismereteinek használatára.

Elsajátítás formái:

Tanítási órákon

- osztályfőnöki óra, biológia, egészségtan, testnevelés, technika, fizika, kémia

Módszerek

- előadás, IKT eszköz, gyakorlati foglalkozás, kooperatív tanítási módszer

Tanítási órán kívül

- szakkör, délutáni foglalkozás, vendég előadó, intézménylátogatás

Megvalósítás módja

- verseny, pályázatok, gyakorlati foglalkozások

Önálló ismeretszerzés

- házi feladat, feladatlap

Módszer

- kutatómunka, IKT eszközök

Erőforrások

- **belső** - pedagógusok
- **külső** – iskolaorvos, védőnői hálózat, mentőszolgálat munkatársai

8. 3. A mindennapos testedzés lehetőségének biztosítása

- A mindennapos testnevelés bevezetésre került az Nkt. előírásainak megfelelően. A testnevelés órák a tanulók órarendjébe illeszkednek, az iskola sportlétesítményeiben tartják meg a pedagógusok.
- Az iskola minden tanuló számára a délutáni időszakban irányított testmozgást biztosít.
  - Napköziben a foglalkozás irányítását a napközis nevelő végzi, lehetőség szerint a szabadban. A programnak szerepelnie kell a napközis munkatervben. Ezekben a foglalkozásokon a nem napközis tanulók is részt vehetnek. A testmozgások között szerepel tartásjavító gimnasztika, futás, sportjátékok.
  - Tanulóink részére az Iskolai Sportkör is biztosít foglalkozásokat délután.
  - A mindennapos testmozgás megvalósulását színesítik a különböző mozgásos tevékenységek is, illetve a térítés ellenében működtetett sportfoglalkozások is.

9. Környezeti nevelési program

Alapelvek és célok

- Felelős, környezettudatos magatartás, életvitel kialakítása.
- A környezet természetes és mesterséges értékei iránti felelős magatartás kialakítása.
- Tudatosítani a környezetvédelemmel összefüggő kérdések fontosságát.
- Megalapozni a cselekvő környezetvédővé válást.
- Egészség és környezet összefüggéseinek megláttatása.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntéskészség fejlesztése.

Feladatok

- Környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel kialakítása.
- Vállaljanak tanulóink szerepet a környezettudatos szemlélet elterjesztésében a településen.
- Alkalmazzák a szelektív hulladékgyűjtés megismert szabályait.
- Ismerjék meg a településünk épített és természeti értékeit, gondolkodjanak felelősen azok védelméről, megóvásáról.
- Kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése.

Megvalósítás

Tanórán

- környezetismeret, természetismeret, biológia, földrajz, fizika, kémia, technika, osztályfőnöki, rajz órákon

Módszerek

- előadás, projekt, IKT, kiselőadás, plakát, kooperatív módszerek

Tanórán kívül

- szakköri foglalkozások, túra, kirándulás, természet- és környezetvédő versenyeken való részvétel, témanapok, jeles napok megünneplése, rendhagyó iskolanap (Kiss Ferenc-napok természet és környezetvédelemhez kapcsolódó programjai, környezetvédelmi nap), szelektív hulladékgyűjtési akciók, kapcsolattartás civil szervezetekkel

Módszerek

- vetélkedő, akadályverseny, előadás, IKT, gyűjtőakciók, pályázatok, versenyek, játékok, kooperatív módszerek, művészi kifejezés, labormunka, kiállítás

Önálló ismeretszerzés

- pályázatok, gyűjtőmunka, házi feladat, kutatómunka, médiahasználat

Módszerek

- IKT, projekt, kutatómunka

10. Fogyasztóvédelemmel összefüggő intézményi feladatok

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

- a fogyasztói kultúra fejlesztése
- a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása
- a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

Fogyasztói magatartásunk a szociális tanulás útján alakul. E hosszú folyamat során a tanuló megismeri a fogyasztói javakat, szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeit érvényesíteni.

Kisiskolás korban a leginkább jellemző fogyasztói magatartás a kiválasztás, a kockázatviselés, a bizalmi elv érvényesülése. A kamaszkorban már megjelennek a jogérzék, kellő fejlesztés után a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret különböző szintjei.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások ismeretében az otthonról hozott szokások a legélelénkebbek, ezért a szülőket is bevonjuk a nevelési folyamatba.

Feladatunk a fenntartható fogyasztás kialakítása, annak tudatos beállítása a cél. Igyekszünk megértetni a tanulókkal, hogy a napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet alapos megismerése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadásában. Igyekszünk kialakítani a tanulóknál a helyes értékrendet.

Az értékek formálásában lényeges:

- a kívánság, a szükséglet fogalmának elkülönítése
- az egyéni és társadalmi jogok tisztelete
- természeti értékek védelme

Fejlesztendő a tanulóknál:

- a tájékozódás képessége
- a döntési helyzet felismerése
- a döntésre való felkészülés

Megismertetjük a tanulókkal a piac, a marketing, a reklám szerepét. Hangsúlyozzuk, hogy szem előtt kell tartaniuk a minőséget, a biztonságot, a gazdaságosságot, a takarékoságot.

Biztosítjuk, hogy a diákok az általános iskola befejezésekor értsék és lehetőség szerint alkalmazzák az alábbi fogalmakat:

- **tudatos, kritikus fogyasztói magatartás:** olyan viselkedés, amelyet a látványos üzleti fogásoktól való távontartás képessége, a fogyasztói szükségletek mérlegelése, a felmerülő fogyasztási problémák megértésének és kommunikálásának a képessége, készsége jellemez
- **ökológiai fogyasztóvédelem** szemléletének kialakítása, amely felismeri a környezeti problémák és a fogyasztói társadalom ok-okozati viszonyát
- **környezettudatos fogyasztás,** azaz a kiegyensúlyozott, dinamikus középút biztosítása az öncélú fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között
- **fenntartható fogyasztás:** a szolgáltatások olyan felhasználása, amely a jelenleginél jobb társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok kibocsátását azért, hogy a jövő nemzedéke és egészségük ne kerüljön veszélybe
- **preventív fogyasztóvédelem:** amikor a vevő már a kezdetek kezdetén érvényesíteni tudja jogait, és így nincs szükség panaszbejelentésre, perekre

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az iskolában

Tantárgyak tanórai foglalkozásai

- **technika és tervezés:** áruismeret, gyártás és termékminőség összefüggései
- **matematika:** banki, biztosítási, üzemanyag fogyasztási számítások, áru mennyisége, ára közti kapcsolat
- **fizika:** mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórái)
- **földrajz:** eltérő fogyasztási struktúrák
- **magyar:** reklámyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái
- **biológia:** génmódosított élelmiszerek, az élelmiszer útja a boltig, táplálkozás kiegészítők, egészséges táplálkozás, szavatosság
- **kémia:** élelmiszerbiztonság, élelmiszer adalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű használata
- **digitális kultúra:** elektronikus kereskedelem, internetes fogyasztási veszélyforrások
- **történelem:** EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet, fogyasztóvédelem

Tanórán kívüli tevékenységek

- vetélkedők, versenyek
- piaci séták, boltok, posta látogatása
- együttműködések más iskolákkal, cégekkel

Módszertani elemek

A szülők megnyerésével igyekszünk ezen célkitűzéseket megvalósítani. A tanulóknak gyakran adunk olyan házi feladatokat, amelyek az áruismerettel, a vásárlással, a fogyasztási döntésekkel kapcsolatosak.

- interjúkat, felméréseket készítettünk az emberek vásárlási szokásairól
- riportokat készítettünk az eladókkal
- médiafigyelés
- egyéni és csoportos döntéshozatal
- szimulációs játék
- esettanulmány
- viták, szituációs játékok
- érveléstechnikai gyakorlatok a hatékony érdekérvényesítés érdekében

11. A PP végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A jegyzéket a pedagógiai program 1.sz. melléklete tartalmazza.

A felsorolt eszközök beszerzése, a hiányzók pótlása folyamatos feladat. Ezen túlmenően folyamatosan figyeljük a pályázati kiírásokat, és pályázatírással bővítjük a működéshez szükséges pénzügyi forrásokat.

II. Helyi tanterv

1. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai:

A választott kerettanterv, jellemzői

A 2020-ban módosított NAT bevezetésére a 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben került sor az első és az ötödik évfolyamokon.

Az alsó tagozat bevezető szakaszában, az 1. és 2. évfolyamon fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Célunk, hogy mintákat adhassunk az ismeretszerzéshez, a feladat-és problémamegoldáshoz. Lehetőséget nyújtunk a tanulók egyéni tanulási útjainak kibontakoztatásához. Biztosítjuk a tanulók testi-lelki fejlődését a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének kibontakoztatásával. Hozzájárulunk az egészséges életvitel kialakításához. Drámapedagógiai eszköztárral az értelmi és érzelmi intelligenciát gazdagítjuk. Az egyéni szabadság biztosítása mellett a közösségi normák, fegyelem, figyelem, kötelességérzet kialakítását célozzuk.

Az 3. és 4. évfolyamon a megkezdett pedagógiai feladatokra építve folytatjuk a munkát. A tanítási-tanulási folyamatot az életkori sajátosságok figyelembe vételével végezzük.

- Fejlesztjük az együttműködés értékének tudatosításával az önismeretet. Hozzájárulunk a családban folyó munka sikeréhez.
- A tanulási stratégiák kialakításával az ismeretek tapasztalati megalapozására építünk.
- Személyre szóló fejlesztő munkával, motivációval ügyelünk a tanulók egészséges terhelésére.
- Értelmi és érzelmi alapozással a kreativitásnak nyitunk utat.
- Helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával, erkölcsi neveléssel erkölcsi mintát és példát adunk.
- Az önálló tanulás és önművelés alapozásával a vállalkozói kompetenciát erősítjük.
- Változatos tanulási technikákkal kooperáló magatartást kezdeményezünk.

Az alapfokú nevelés-oktatás második szakasza folytatja az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a készségek és képességek fejlesztését.

Ez a szakasz egységes rendszert alkot, de – igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz, két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik. Figyelembe veszi, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz.

Az 5-6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik. (A serdülőkor kezdetétől viszont előtérbe kerül az elvont fogalmi és elemző gondolkodás.)

Fejlesztjük a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus konstruktív kapcsolathoz szükségesek. A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját. Gyakorlati módon igazoljuk a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét.

E szakasz szocializációs folyamatában az iskola tudatosítja a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát. Tisztázza az egyéni és közérdek, a többség és a kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve az egymáshoz való viszonyulásban.

Megalapozza a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására.

A demokratikus normarendszert kiterjeszti a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra is.

A fejlesztés kiemelt területei

- A test és a lélek harmonikus fejlesztése.
- A szocializáció folyamatainak elősegítése.
- Az alpműveltség tovább építése.
- A tanulási stratégiák fejlesztése.

Az 5-6. évfolyamok pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a nevelő-oktató munka célja, hogy folytassa az előző évek munkáját, a képességek, a készségek, a tanulás eredményességéhez szükséges kulcskompetenciákat, képességegyüttesek fejlesztését
- a szakrendszerű oktatással fektessen hangsúlyt a tudástartalmak megalapozásának folytatására
- a 10-12 éves tanulók esetében az ismeretszerzés folyamatában a képi gondolkodás fejlesztése kerül előtérbe, amely a tapasztalatra, a felfedezésre épül
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitérített szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával

A 7-8. évfolyamok pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a nevelő-oktató munka célja, hogy 13-14 éves kortól az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás képességének fejlesztése kapjon nagyobb hangsúlyt
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra
- neveljen önálló munkára és gondolkodásra, a tanulási tevékenység tudatos, intenzív alkalmazására
- készítse fel az önművelésre
- fejlessze és bővítse az együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat
- fejlesztő értékeléssel és az önértékelés képességének fejlesztésével az önismeret alakításával az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására, készítse fel őket a társadalomba való beilleszkedésre
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

1.1. A választott kerettanterv megnevezése

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelettel módosított dokumentumok

- Kerettanterv az általános iskola 1- 4.évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára
- Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához.

Az alkalmazott tantervek külön dokumentumban találhatóak. A kerettantervek alapján készült helyi tantervek a PP mellékletei. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret teljes egészében a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használjuk fel.

Iskolánk a 7-8. évfolyamon a Dráma és színház, 6. évfolyamon a Hon- és népismeret tantárgyat tanítja. Az idegen nyelvi órákon az angol nyelvet oktatjuk.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az következő táblázatok szerinti kötelező tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyakból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson.

A 2020-ban bevezetett kerettanterv óraszámjai:

Az 1- 8. évfolyam tantárgyai és heti óraszámjai								
Heti óraszám/ évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom (irodalom + nyelvtan)	7+1	7+1	5+1,5	5+1,5	4+1	4+1	3+0,5	3+0,5
Matematika	4+4	4+4	3,3+3	3,5+3	3+2	2+3	2+1,5	2+1,5
Történelem	4+1	4+1	4+0,5	4+0,5	4	4	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek					2	2	2	2
Étika/ hit és erkölcsstan								1
Élő idegen nyelv	1	1	1	1	1	1	1	1
Fizika				2	3	3	3	3
Kémia							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Természettudomány					2	2		
Környezetismeret			1	1				
Ének- zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon- és népismeret						+1		
Dráma és színház							+0,5	+0,5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen:	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető:	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret:	24	24	24	25	28	28	30	30

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

Az órakeret minimum 80%-át a törzsanyagra kell fordítani. **Az órakeret 20%-át a szaktanár választása alapján a tananyagok mélyebb, sokszínűbb tanítására, ismétlésre, gyakorlásra vagy a tanórán kívüli tudásszerzésre (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), kompetenciafejlesztésre, projektmunkák megalkotására lehet felhasználni. Szükség esetén az óraszámok 100%-a is felhasználható a törzsanyag elsajátítására.**

A MŰVELTSÉGI TERÜLETEK ANYAGAI ALSÓ TAGOZATON

MAGYAR NYELV és IRODALOM

Az óvoda és az iskola közötti átmenet segítésére az előkészítő időszak hosszát rugalmasan kell kezelni, figyelembe véve az iskolába kerülő gyerekek eltérő adottságait, meglévő ismereteit. Ebben az időszakban kell a pedagógusnak megfigyelnie a tanulókat, és ezekre a megfigyelésekre építve kezdheti meg a differenciált fejlesztést. A fejlesztési cél az, hogy a betűtanítás és -tanulás – lehetőség szerint – az első tanév végéig befejeződjön. Az írott nagybetűk írásának tanítása második osztályra tevődik.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszában komplex egységet alkot. Az olvasás és írás jelrendszerének tanítása párhuzamosan folyik a többi nyelvi készség és képesség, a szóbeli és írásbeli nyelvhasználati területek (beszéd, olvasás, hallott és olvasott szöveg értése, írás, helyesírás, szóbeli és írásbeli szövegalkotás) folyamatos fejlesztésével.

A kompetencia-fejlesztésünk alapja a beszéd, az olvasás és az írás készségszintű elsajátítása, amelyet játékokkal, játékos gyakorlatokkal valósítunk meg.

A Nat-ban megfogalmazott tanulási eredmények elérését a törzsanyag mellett kiegészítő tartalmakkal is bővítjük, amennyiben erre lehetőségünk nyílik. A kiegészítéshez a törzsanyagon felüli ajánlott témákból, művekből válogatunk a településünk helyi sajátosságainak, az osztály érdeklődésének megfelelően.

Célunk a megadott tananyagok, sokszínű tanítása, ismétlése, gyakorlása, a tanórán kívüli tudásszerzés, kompetenciafejlesztés. A magyar nyelv és irodalom más tantárgyakhoz, műveltségterületekhez is kötődik, ezért a tantárgyi koncentráció kialakítása fontos feladatunk.

MATEMATIKA

Első osztályban az előkészítő időszak hosszabb lesz, azonban az előkészítő időszak félévében is megjelenhetnek jelek és egyedi számok, számjelek, elkezdődhet a szám- és műveletfogalom előkészítése összehasonlításokkal, meg- és leszámításokkal, mondókázásokkal, változások megfigyelésével. A tananyagtartalom egyes elemei későbbi évfolyamokra kerülnek, ezzel nagyobb teret és időt engedve a készségfejlesztésnek, a felfedezésnek, az értve tanuláshoz (pl.: tevékenységek, játékok) és az ismeretek elmélyítésének. A témakörönél megadott óraszámokba szükség esetén bele kell építeni az ismeretszerzés mellé a differenciált fejlesztést (felzárkóztatást, tehetség gondozást), a játékos gyakorlást és az értékeléseket is. A matematika tanulásának alapvető módszere a valóságon alapuló, személyes, cselekvő tapasztalatszerzés, amely a különböző érzékszervek bevonásával, mozgással, változatos eszközök használatával, valósul meg. Az alsó tagozatos matematikatanításunk legfőbb célja a matematikai ismeretek és gondolati tevékenységek széles körű tapasztalati alapozása. Az órakeret fennmaradó 20%-át szabadon választott témák feldolgozására használjuk a biztos matematikai készségek kialakítása érdekében. Célunk, hogy a pontos fejből számolás a 100-as számkörben (és a tanult analógiás esetekben) tanulási eredményként, tudásként jelenjen meg.

ÉNEK-ZENE

Az ének-zene tanításának fő célja az alsó tagozaton az éneklés megszerettetése, a pozitív zenei élmények és gyakorlati tapasztalatok megszerzése, a zenei anyag örömteli, játékos formában történő feldolgozása énekléssel és mozgással, dramatizált előadással, a zene keltette gondolatok, érzelmek szóbeli és képi kifejezésével. A ritmikai és hallásfejlesztés segítik a koordinációs képességek intenzív fejlődését. A relatív szolmizáció elsősorban az intonáció és a felismerő kottaolvasás fejlesztését támogatja. A zenei ismeretek hozzájárulnak a megtapasztalt élmények tudatosításához. A tantárgy tartalmában és módszertanában a közösségi jelleg jelen van az aktív órai tevékenységekben, gyermekjátékokban és a kóruséneklésben. A tanítási órák keretében az éneklési és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódva a tanuló különböző mozgásos játékokban vesz részt. Kiemelt szerepet kapnak a magyar gyermekjátékok és táncok, melyek elősegítik a nemzeti kultúra megismerését és megszeretését. Az első négy évfolyamon elsősorban alapképességek és készségek fejlesztése zajlik.

VIZUÁLIS KULTÚRA

Az általános iskola alsó tagozatán a tantárgy legfontosabb feladata az örömteli alkotótevékenység és alkotókedv fenntartása, valamint a vizuális műveltség nyitott szemléletű megalapozása. Az élményalapú tanulás megvalósítása érdekében fontos a változatos, a tanulók érdeklődését felkeltő játékos, új technikákat és kifejezőmódokat kipróbáló alkotó feladatok gyakorlása. Elengedhetetlen az ismerkedés a vizuális kommunikáció eszközeivel, kiemelt szerepe van a tárgyak élményszerű használatának és az épített, tervezett környezet elemző vizsgálatának, a minél többféle alkotótechnika, köztük a különböző hagyományos kézműves technikák kipróbálásának. A kéz finommotoros fejlesztését nem lehet megoldani digitális eszközökkel, azonban, miután mára az adott korosztály gyakorlott felhasználója a digitális környezetnek, már ebben az iskolaszakaszban fontos a vizuális kommunikáció pótolhatatlan szerepének tisztázása, és a tudatos felhasználás erősítése.

TECHNIKA és TERVEZÉS

A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával

A tantárgy sajátossága, hogy a tanórai tevékenység gyakorlatközpontú; kiemelkedő jellemzője, hogy a tanulási folyamatban központi szerepet kap az ismereteken túlmutató tudásalkalmazás, ezért az értékelés elsősorban az alkotó folyamatra, a munkavégzési szokásokra, az elkészült produktumra irányul, és jelentős szerepet kap benne az elért sikerek, eredmények kiemelése, a pozitív megerősítés.

ETIKA

A tantárgy a tanulók önmagukhoz való viszonyulására, alapvető önismeretére, valamint elemi környezetükre, a rokoni és kortárskapcsolatok közegeire összpontosít. Megismerkednek társadalmunk kulturális életét alapvetően meghatározó zsidó-keresztény kultúra világképével és szokásrendszerével. Ezek az egyházi ünnepekörök és hagyományok közös feldolgozásával valósulnak meg. A tevékenységközpontú, tanulási tapasztalatokra épülő módszerek lehetőséget nyújtanak a személyes véleményalkotásra, a közösséghez tartozás élményének megélésére. A tantárgy elsődleges feladata az öntudatos erkölcsi-etikai gondolkodás kialakítása, a tanuló önmagáról és közvetlen környezetéről szerzett ismereteinek tudatossá tétele, a legalapvetőbb szocio-emocionális eszköztárának létrehozása és a szokásszerű viselkedések belsővé válása.

TESTNEVELÉS

A tantárgy legfontosabb célja, hogy a tanuló megismerje a mozgáshoz kapcsolódó helyes attitűdöket, a fizikailag aktív életmód élethosszig tartó jótékony hatásait. Megtanulja a testnevelés és egészségfejlesztés szakkifejezéseit, helyes terminológiáját. Mozgásműveltségét olyan szintre fejlessze, hogy alkalmassá váljon a hatékony mozgásos cselekvéstanulásra, az önálló testedzésre. Életkorának, testi adottságának megfelelően fejlessze motoros teljesítőképességét, a sport eszközeivel fejlessze önismeretét, érzelmi-akarati készségeit és képességeit. Alakítson ki szabálykövető magatartásmintákat. Fejlessze társas-érzelmi jóllétét, társas-közösségi kapcsolatait, stressztűrő és -kezelő képességét. Az 1–4. évfolyam legfontosabb törekvése a természetes mozgásformák minél változatosabb kombinációinak és ezek készségszintű elsajátításának fejlesztési feladatokban történő megjelenítése. Emellett cél a sportág specifikus mozgástartalmak előkészítő formáinak megtanulása-megtanítása is. A minden évfolyamon javasolt úszás témakört iskolánk a felső tagozat 5-6. osztályában dolgozza fel a lehetőségeknek megfelelően, **helyette heti egy játékorát tervezünk.**

KÖRNYEZETISMERET

Az 1–2. osztályban a környezetismeret tanításának jellegzetessége az erős tantárgyköziség. A matematika, a technika és az olvasás keretein belül sok tapasztalatra tesznek szert a tanulók. Ezért a 3–4. évfolyamán megjelenő környezetismeret tantárgy előkészítése az 1–2. osztályos olvasás, valamint a technológia és a matematika területeken történik. A környezetismeret tanításának legfontosabb célja a 3–4. évfolyamon azoknak a képességeknek a fejlesztése, valamint azoknak a szokásoknak az alakítása, melyek szűkebb és tágabb környezetük megismeréséhez és a felsőbb évfolyamokon a természettudományos tárgyak tanulásához szükségesek. Fontos cél, hogy a gyermekek saját tevékenységeinek tapasztalatai által készítsék elő a fogalomalkotást.

DIGITÁLIS KULTÚRA

Az alsó tagozat 3–4. évfolyamán vezérelnként a digitális kultúra életkori sajátosságokhoz illeszkedő, tevékenység- és cselekvésközpontú tanulása, valamint alkalmazása kerül előtérbe. E szakasz elsődleges feladata az attitűdformálás és a képességfejlesztés. A nevelés-oktatás minden esetben a tanuló tapasztalataiból, megfigyeléseiből, a játéktevékenység során felmerülő szituációkból indul ki. A tanulás fő útja az egyéni, párban történő és csoportos tapasztalatszerzés, az információk egyéni vagy közös, cselekvéshez kapcsolt feldolgozása. E tevékenység során mód nyílik egyéni utak felfedeztetéses tanulás során való kipróbálására, az egyéni konstrukciók megvalósítására. A digitális kultúra tantárgyi órakeretben való tanulására 3. osztálytól kerül sor, ám fontos szerepe van az ezt megelőző tapasztalatoknak is, melyeket 1–2. osztályban, a digitális tananyagok használatakor. Fontos a tanulók tevékenykedtetése: algoritmusok eljátszása, megjelenítése valamilyen eszközzel, grafikai elemeket tartalmazó digitális produktumok készítése, az információkeresés és kommunikáció során a biztonságos eszközhasználat; a túlzott használat veszélyeinek ismerete.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények, általános követelmények az 1–4. évfolyamon (Csak a legfontosabbak jelennek meg, hiszen a NAT tartalmazza ezeket.)

Magyar nyelv és irodalomból a nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- az életkorának és egyéni adottságainak megfelelő, hallott és olvasott szövegeket megérti;
- felkészülés után tagolt szöveget érthetően és pontosan olvas hangosan;
- életkorának megfelelően és adottságaihoz mérten kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál;
- az életkorának és egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket szóban és írásban;
- segítséggel egyéni érdeklődésének megfelelő olvasmányt választ, amellyel beszámol;
- érdeklődésének megfelelően, hagyományos és digitális szövegek által bővíti ismereteit;
- megfogalmazza saját álláspontját, véleményét;
- egyéni sajátosságaihoz mérten törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- a tanult nyelvi, nyelvtani, helyesírási ismereteket képességeihez mérten alkalmazza;
- élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegek megismerésével, olvasásával.

Matematikából nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- tudatos megfigyeléseket tesz a környező világ tárgyaira, ezek viszonyára vonatkozóan;
- tájékozódik a környező világ mennyiségi és formai világában;
- megérti a tanult ismereteket és használja azokat a feladatok megoldása során;
- a környezetében lévő dolgokat szétválogatja, összehasonlítja és rendszerezi egy-két szempont alapján;
- jártas a mérőeszközök használatában, a mérési módszerekben;
- helyes képzele van a természetes számokról, érti a számnevek és számjelek épülésének rendjét;
- helyesen értelmezi az alpműveleteket tevékenységekkel, szövegekkel, és jártas azok elvégzésében fejben és írásban;
- megfigyeli jelenségek matematikai tartalmát, és le tudja ezeket írni számokkal, műveletekkel vagy geometriai alakzatokkal;
- életkorának megfelelően eligazodik környezetének térbeli és időbeli viszonyaiban;
- érti a korának megfelelő, matematikai tartalmú hallott és olvasott szövegeket;
- megszerzett ismereteit digitális eszközökön is alkalmazza.

Technika és tervezés tantárgyból a nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- elkülöníti a természeti és mesterséges környezet jellemzőit;
- felismeri, hogy tevékenységei során változtatni tud a közvetlen környezetén;
- kitartó a munkavégzésben, szükség esetén segítséget kér, segítséget ad;

- szöveg vagy rajz alapján épít, tárgyakat készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat, terveit megosztja;
- munkafolyamatokat, technológiákat segítségével algoritmizál;
- megadott szempontok mentén értékeli saját, a társak, a csoport munkáját, viszonyítja a kitűzött célokhoz;
- alkotótevékenysége során megéli, megismeri a jeles napokat, ünnepeket, hagyományokat mint értékeket;
- tevékenysége során munkatapasztalatot szerez, megéli az alkotás örömeit, az egyéni és csapatsiker élményét;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét.

Etikából a nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- azonosítja saját helyzetét, erősségeit és fejlesztendő területeit, és ennek tudatában rövid távú célokat tartalmazó tervet tud kialakítani saját egyéni fejlődésére vonatkozóan;
- felismeri a hatékony kommunikációt segítő és akadályozó verbális és nonverbális elemeket és magatartásformákat;
- törekszik az érzelmek konstruktív és együttérző kifejezőmódjainak alkalmazására;
- felismeri az egyes cselekvésekre vonatkozó erkölcsi szabályokat, viselkedése szervezésénél figyelembe veszi ezeket;
- törekszik szabadságra, alkalmazkodásra, bizalomra, őszinteségre, tiszteletre és igazságosságra a különféle közösségekben;
- felismeri saját lelkiismerete működését;
- pozitív attitűddel viszonyul a nemzeti és a nemzetiségi hagyományok, a nemzeti ünnepek és az egyházi ünnepkörök iránt;
- érdeklődést tanúsít a gyermeki jogok és kötelezettségek megismerése iránt a családban, az iskolában és az iskolán kívüli közösségekben;
- megfogalmazza gondolatait az élet néhány fontos kérdéséről és a róluk tanított elképzelésekkel kapcsolatosan;
- erkölcsi fogalomkészlete tudatosodik és gazdagodik, az erkölcsi értékfogalmak, a segítség, önzetlenség, tisztelet, szeretet, felelősség, igazságosság, méltányosság, lelkiismeretesség, mértékletesség jelentésével;
- megismeri az élet tiszteletének és a felelősségvállalásának az elveit, hétköznapi szokásai alakításánál tekintettel van társas és fizikai környezetére.

Testnevelésből a nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- életkorának és testi adottságának megfelelően fejlődött motoros teljesítőképessége a hozzá kapcsolódó ismeretekkel olyan mérvű, hogy képes a saját teljesítménye tudatos befolyásolására;
- mozgáskultúrája olyan szintre fejlődött, hogy képes a hatékony mozgásos cselekvéstanulásra, testedzésre;
- ismeri a testnevelés életkorához igazodó elméleti ismeretanyagát, szakkifejezéseit, helyes terminológiáját, érti azok szükségességét;
- megismeri az elsősegélynyújtás jelentőségét, felismeri a baleseti és egészségkárosító veszélyforrásokat, képes azonnali segítséget kérni;
- önismerete, érzelmi-akarati készségei és képességei a testmozgás, a testnevelés és a sport eszközei által megfelelően fejlődtek.

Ének-zene tantárgyból a nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangj sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra és a megfelelő tempóra;
- ismer legalább 180 gyermekdalt, magyar népdalt;
- hangszerkíséretes dalokat énekel kísérettel;
- a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
- fogalmi szinten megkülönbözteti az egyenletes lüktetést és a ritmust;
- érzékeli és hangoztatja az egyenletes lüktetést, az ütemhangsúlyt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben;
- ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket;

- érzékeli a hangok magasságának változásait, különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket, ezeket felismeri az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- megismeri, éneklí és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait;
- ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat, kézjelről énekel; a dalokat tanári segítséggel szolmizálva éneklí, kézjelekkel mutatja;
- tanári segítséggel képes leírni és olvasni egyszerű ritmusokat, dallamokat

A vizuális kultúra tantárgyból a nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- alkotó tevékenység közben bátran kísérletezik;
- különböző eszközöket rendeltetésszerűen használ; megérti és végrehajtja a feladatokat;
- példák alapján különbséget tesz a hétköznapi és a művészi között;
- gondolatait vizuálisan is érthetően megmagyarázza;
- példák alapján azonosítja a médiafogyasztás mindennapi jelenségeit;
- önálló döntéseket hoz a környezet alakításának szempontjából;
- feladatmegoldás során betartja az előre ismertetett szabályokat; egyszerű, begyakorolt feladatokat önállóan is elvégez;

Környezetből a nevelési oktatási szakasz végére a tanuló:

- ismeretei bővítéséhez nyomtatott és digitális forrásokat használ;
- megfigyelés, mérés és kísérletezés közben szerzett tapasztalatairól szóban, rajzban, írásban beszámol;
- projektmunkában, csoportos tevékenységekben vesz részt;
- felismeri a helyi természet- és környezetvédelmi problémákat;
- szöveggel, táblázattal és jelekkel adott információkat értelmez.

A MŰVELTSÉGI TERÜLETEK ANYAGAI FELSŐ TAGOZATON

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

A felső tagozatos tananyag szervesen kapcsolódik az alsó tagozatban elsajátítottakhoz, valamint a tanulók életkori sajátosságaihoz. A képzési szakasz első felében motívumokra épülő témakörök uralják a tananyagot. Ezek biztosítják a tanulási szakaszok közötti átmenetet, az alapkompenciák és a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését.

A képzés második szakaszában a fő tananyagszervező elv a kronológia. Ennek célja, hogy a tanulók megismerjék a magyar és a világirodalom néhány nagy korszakát, művelődéstörténeti korszakát, az irodalmat a történelmi-társadalmi folyamatok részeként lássák, és ismereteiket össze tudják kötni más tantárgyak tananyagtartalmával. Ebben a képzési szakaszban válik feladattá az irodalmi műfajok megismerése és a műfaji sajátosságok felismerése. Ekkor ismerkednek meg az alapvető verstani és stilisztikai jellegzetességekkel is. Az irodalmi ismeretek elsősorban az olvasás öröméhez, a különféle befogadási, értelmezési stratégiákhoz, az irodalmi művek kontextusaihoz vezető utakat mutatják meg, ezzel előkészítve az irodalmi művek eszme-, stílus- és hatástörténeti, valamint történelmi nézőpontú értelmezését.

Az anyanyelvi ismeretek és készségek alapvetően a tanuló nyelvhasználatának fejlesztését szolgálják.

A tantárgyak fejlesztési céljai csak úgy valósíthatók meg, ha a tanuló a magyar órák aktív alakítójává válik, és nem csupán passzív befogadóként vesz azon részt. A tanulói tevékenységekre és együttműködésre épülő módszerek erősítik a tanuló problémamegoldó képességét, és képessé teszik őt arra, hogy összekapcsolja a különböző forrásokból nyert sokféle információt.

Az 5–8. évfolyamon a tanítás célja az is, hogy megfelelően előkészítse a középiskolai tanulmányokat. A tervezéskor figyelembe kell venni a középiskolai felvételi vizsgák elvárásait, azaz a középiskolák ismert bemeneti követelményeit. Az értékelési eljárások alkalmazásakor fontos a tanuló teljesítményének kiegyensúlyozott, szóban és írásban történő megítélése. Az 5–6. évfolyamon az anyanyelvi kultúra oktatásában alapvető cél és feladat az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés, szövegalkotás képességének továbbfejlesztése, újabb technikák, stratégiák megismerése és alkalmazása. Kiemelt cél a tanulók szövegalkotási képességének fejlesztése: tudjanak fogalmazni különböző kommunikációs helyzeteknek megfelelő szóhasználatú és jelentésű szövegtípusokban,

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

gyakorolják a szövegalkotást. Folyamatosan fejlődnek íráskészségük, helyesírásuk. A 7–8. évfolyamon tovább folytatódik az ismeretek bővítése, a kompetenciák fejlesztése (azaz megerősítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése), és az érzelmi nevelés.

A nyelvtanításban fontos szerepet kap az egyéni fejlesztés. A tanulás tanítása (elemző olvasás, kulcsszavak, lényegkiemelés, vázlatírás, gondolati váz elkészítése, szövegalkotás) a magyar nyelv és irodalom tanításának is lehetősége és feladata.

Hangsúlyos a nemzeti identitást meghatározó szövegek olvasása, megértése, megbeszélése.

HON- és NÉPISMERET

A tantárgy tananyaga tartalmazza a népünk kulturális örökségére leginkább jellemző sajátosságokat, nemzeti kultúránk nagy múltú elemeit, a magyar néphagyományt. Teret biztosít azoknak az élményszerű egyéni és közösségi tevékenységeknek, amelyek a család, az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megbecsüléséhez, a velük való azonosuláshoz vezetnek. Segíti az egyéni, családi, közösségi, nemzeti azonosságtudat és a hazaszeretet kialakítását. Megalapozza és áthatja a különböző tanítási területeket. Rendszerezett ismeretanyagként pedig lehetőséget teremt a magyar népi kultúra értékein keresztül a saját és a különböző népek kultúráinak megismerésére, a környezet értékeit megbecsülő és védő magatartás, illetve a szociális érzékenység kialakítására. A tanuló felfedezi, hogy a nemzedékek során át létrehozott közösségi hagyomány összeköti őt a múlttal, segít neki eligazodni a jelenben, és iránymutatást a jövőre nézve. Felismeri, hogy az emberiség évezredek óta felhalmozódott tapasztalatai a legegyszerűbb, és éppen ezért a legfontosabb mindennapi kérdésekre adott gyakorlati válaszok tárházát alkotják. Megérti, hogy a néphagyomány az általános emberi értékek hordozója is, ezért ismerete az általános műveltséghez tartozik. A tantárgy megalapozza a tanuló nemzeti önismeretét, nemzettudatát, a tevékeny hazaszeretetét. Tudatosítja a tanulóban, hogy először minden népnek a saját hagyományát, nemzeti értékeit kell megismernie, hogy azután másokét – a nemzetiségek, a szomszéd- és rokon népek, a világ többi népének kultúráját –, az egyetemes értékeket, a köztük lévő kölcsönhatást is megérthesse.

MATEMATIKA

Az 5–8. évfolyamon a matematika tanulása-tanítása során a tudástartalmak fokozatosan válnak egyre elvontabbá. A konkrét tárgyi tevékenységekből kiindulva a képi szemléltetések, ábrázolások mellett megjelennek a szimbolikus modellek. A tanuló a fogalmak, jelenségek elemzése útján eljut azok megértésén alapuló meghatározásához, a definíciók előkészítése során tulajdonságokat, sejtéseket fogalmaz meg, s kialakul a megoldást alátámasztó indoklás igénye. Felismeri a matematika kisebb egységeinek belső struktúráját. A tanítás fő módszere továbbra is a felfedeztetés, a konkrét tevékenységből, játékból, hétköznapi szituációból fakadó indukció. A tanulási tevékenység és problémamegoldás során a tanulót ösztönözni kell egyszerű problémák felfedezésére, megfogalmazására és a mindennapi életből vett szöveges problémák matematikai szempontú értelmezésére. A tanuló konkrét helyzetek megoldására képi és szimbolikus modelleket, stratégiákat alkalmaz és alkot, ezáltal fejlődik problémamegoldó és problémaalkotó képessége. A kombinatív képességek területén a lehetőségek strukturált felsorolásából fokozatosan kialakulnak a rendszerezést segítő konkrét eszközök, stratégiák alkalmazásának készségei. Felső tagozatban az ismert számok köre bővül a törtekkel és a negatív számokkal úgy, hogy a tanuló ezekkel műveleteket tud végezni. A tanulás-tanítás egyik lényeges elvárása, hogy a különböző, szöveggel, számokkal megadott matematikai szituációk képi, majd szimbolikus modelljeinek bevezetése fokozatos legyen. A tanuló a megismert szimbólumokkal egyszerű műveleteket végez, ismeri ezek tulajdonságait. A természettudományi, a digitális technológiai és a gazdasági ismeretek tanulási-tanítási tartalmakban való megjelenése lehetővé teszi a matematika alkalmazhatóságának, hasznosságának bemutatását.

DRÁMA ÉS SZÍNHÁZ

A tantárgy teljes egészében gyakorlatközpontú, a tevékenységekkel való ismerkedés időszakában a különböző munkaformák bevezetése, a szaknyelv elsajátítása is játékos keretek között zajlik. Elsőrendű feladat a játékbátorság kialakítása, az együttműködés megteremtése és az elfogadó légkör megalapozása. A tanulói aktivitásra építő tevékenységek során támaszkodunk a tanulás társas (páros, kiscsoportos, egészecsoportos munka) természetéből adódó előnyökre és a differenciált egyéni munka adta lehetőségekre.

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

ÉNEK- ZENE

A tantárgy fő célja a tanuló továbbvezetése a tevékenységközpontú zenei megismerés folyamatában. Cél továbbá, hogy minél több játékos és kreatív módszert használjanak képzeletük fejlesztésére. A tanulók tovább ismerkednek a klasszikus zenekar hangszereivel, valamint magyar népi hangszerekkel.

A zenei készségfejlesztés célja ebben az életkorban a zenei anyagban megismert ritmus- és ütemfajták megismerése és gyakorlása. A ritmikai, dallami, és hallási készségek fejlesztésében és gyakorlásában egyre nagyobb szerepet kap az önkifejezés, a tanult zenei elemek és eszközök önálló alkalmazása.

A zenehallgatás célja a művek megismerésén túl a zenei kifejezőeszközök mélyrehatóbb elemzése és a zeneművek tágabb történelmi és társadalmi kontextusban való értelmezése. Az értelmezés része a zene keltette gondolatok, érzések, vélemények szóbeli kifejezése is, melyek az érzelmi nevelést segítik.

A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás. Az iskolai zenei nevelés elsődleges élményforrása a közös éneklés és a műalkotás optimális zenei befogadása. Dalkincstük folyamatosan bővül a magyar és más népek dalaival, ez által fejlődik stílusos, kifejező éneklésük. A dalok és zeneművek válogatása igazodik életkori sajátosságaikhoz. A zeneművek rendszerezése ebben az életkori szakaszban történik. A közös éneklés legmagasabb szintje az iskolai kórus, mely nélkül nem teljesíthetők Kodály zenei nevelési elvei. (Énekkar szervezése.)

FIZIKA

A 7–8. évfolyamon önálló tantárgyként oktatjuk. Az életkori szakasznak megfelelően a tananyag feldolgozása jelenségközpontú, tehát valamilyen megfogható, megfigyelhető, megtapasztalható jelenségből kiindulva kerül feldolgozásra. A témaválasztás gyakorlatorientált, az egyes témák feldolgozásának célja mindig valamilyen gyakorlati, a mindennapokban hasznos ismeret megszerzése. Fontos szempont a tananyagválasztás során az aktualitásra való törekvés, tehát az anyag a hétköznapjainkban aktuálisan használt eszközeink működésének megértésére fókuszál, ahol lehetséges, az aktuális hírekre reflektál. Ebben az életkori szakaszban a tananyag feldolgozása elsődlegesen kvalitatív, és ebben a minőségében inkább leíró, megfigyelő, mint értelmező, miközben cél az értelmező gondolkodás fejlesztése, az életkornak megfelelő szintű modellalkotás. Nem cél, hogy ezek a modellek maradéktalanul megfeleljenek a magasabb tudományosság igényeinek, inkább a tanuló életkori sajátosságaiból, előzetes tudásából kiindulva szolgáljanak eszközként a természettudományos gondolkodás elsajátításához. A tananyag feldolgozása során alkalmazandók a differenciálás elvei, a magyarázatok mélységét a diáksoport képességeihez kell igazítani. A műveltségterületek ebben az életkori szakaszban a közvetlen környezet jelenségeinek megfigyeléséhez, a mindennapokban használt eszközök működésének leírásához kapcsolódnak. Ugyanakkor a tanuló általános képet szerez a Világegyetem nagyságrendjeiről, ezen belül a Föld elhelyezkedéséről az Univerzumban, valamint a természeti folyamatokat és technikai eszközök működését egyaránt meghatározó energetikai viszonyokról.

KÉMIA

Oktatását a 7–8. évfolyamon önálló tárgyként folytatjuk. Az általános iskolai kémiai ismeretek tanításának célja egyrészt a természettudományok iránti érdeklődés felkeltése, a természettudományos szemléletmód kialakításának megkezdése, valamint a kémia a társadalom és az egyén életében betöltött szerepének bemutatása. E célokat a tanuló számára releváns problémák, életszerű helyzetek kémiai vonatkozásainak tárgyalásával, a tanuló aktív közreműködésével, egyszerű – akár otthon is elvégezhető – kísérletek tervezésével, végrehajtásával, megfigyelésével és elemzésével kell elérni. Az érdeklődés felkeltése és fenntartása érdekében a kémia tanítását, valamint az egyes témakörök tárgyalását is a tanuló számára érdekes problémák, kísérletek tanulmányozásával és megbeszélésével kezdjük. Ebben a szakaszban cél a részecskeszemlélet kialakítása, a tudományos ismeretek és a hétköznapi tapasztalatokon alapuló naiv elméletek ütköztetése is. Kiemelt figyelmet kell szentelni a tanuló gondolkodásának megismerésére, a fogalmi megértési problémák feltárására, a metafogalmi tudás kialakítására. A kémiatanítás ezen szakaszának fő célja a környezetünkben található legfontosabb anyagok, folyamatok és jelenségek megismerése. Olyan ismeretek és kompetenciák biztosítása, amelyek segítik a tanulók mindennapi életét, ugyanakkor biztosítják a természettudományos gondolkodás továbbfejlesztését.

VIZUÁLIS KULTÚRA

Az általános iskola felső tagozatán a tantárgy legfontosabb feladata az örömteli és többféle cél érdekében folyó alkotótevékenység segítése, a kreativitás fejlesztése céljából a kísérletezés bátorítása, a problémamegoldó gondolkodás gyakorlása, valamint a vizuális műveltség komplex szemléletű gyarapítása. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban is a tanulás, a közvetlen környezetből nyert információk megfigyelése, leírása, elemzése a megismerés fontos forrása. Az élményalapú tanulás megvalósítása a tanulók érdeklődését felkeltő játékos, újabb és újabb technikákat és kifejezőmódokat kipróbáló egyéni vagy csoportos alkotó feladatok megoldásával érhető el. Miután az adott korosztály mindennapjainak meghatározó része a digitális környezet, egyre hangsúlyosabb a vizuális kommunikáció lehetőségeinek, a különböző mediális megjelenések mérlegelő értelmezésének a gyakorlása. Ebben az iskolaszakaszban a vizuális műveltség nem csak a történeti korok művészeti emlékeinek vizsgálatát jelenti, hanem a mindennapok részeként a kortárs művészeti jelenségek értelmezését és magyarázatát is. A körülöttünk lévő épített, tervezett környezet, tárgyi világ vizsgálatán keresztül a hagyományörzés lehetőségeinek is teret biztosít. A művészettörténet képi ismeretanyaga az alkotva befogadás elvét követve része a tantárgyi követelményeknek, megközelítése tematikus, mert a művészet kultúráközvetítésben betöltött szerepe a rendelkezésre álló óra- és időkeretben a tanterv témaköreihez kapcsolva eredményesebben tanítható és tanulható. Az adott iskolaszakasz életkori sajátosságai a különböző vizuális önkifejezési formák gyakorlásával gazdagítják a tanulók személyiségét.

DIGITÁLIS KULTÚRA

A mindennapi életben használt digitális eszközökkel megvalósított megoldások megismerése a tantárgy hangsúlyos célját alkotja. A tanulás és tanítás egyik feladata a tanuló eltérő informális tanulási utakon összegyűjtött ismereteinek rendszerezése, kiegészítése. A tanuló a digitális kompetenciák és a problémamegoldás képességének fejlesztése során, a megfelelő szintű és biztonságos eszközhasználat gyakorlásával, problémaorientált feladatmegoldási módszereket sajátít el. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban fontos célkitűzés, hogy a hétköznapi életből vett feladatok mellett a többi tantárgy tanulása során felbukkanó problémák is előkerüljenek. Az algoritmizálás, programozás ismerete elősegíti az olyan készségek fejlesztését, amelyek a problémamegoldásban, a kreativitás kibontakozásában és a logikus gondolkodásban nélkülözhetetlenek. Az információs technológiák a szolgáltatások igénybevétele során is szerephez jutnak. Tárgyalni kell továbbá a gyors elavulás, a biztonság, a tudatos felhasználói és vásárlói magatartás, valamint a biztonsági okokból bevezetett korlátozások problémarendszerét is.

Fontos, hogy olyan tudást adjunk át a gyermekeknek, amit otthoni környezetben is fel tudnak használni, illetve mindennapi életük szerves részét képezik. E környezetből kiindulva valósul meg az a fejlesztési folyamat, melynek eredményeképpen képesek lesznek a digitális környezetben tanulni, szórakozni, játszani, kísérletezni oly módon, hogy ismerik a digitális technológia előnyeit, veszélyeit, és képesek azt integrálni más tantárgyak tudáselemei közé. Életkori sajátosságuknak megfelelő alkalmazásokat és programokat tudjanak felhasználni a saját érdeklődési körüknek megfelelően. Az algoritmikus gondolkodás életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységközpontú fejlesztése a tanulás tanulását, a tanulási eredményt és a tanulóval kapcsolatos attitűdöket is pozitív irányba befolyásolja.

TECHNIKA

A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával. A tantervben kiemelt szerepet kap a tanulni tudás, az alkalmazás, a problémamegoldáson alapuló alkotás. Ezt szolgálják a kínált tevékenységek, a nevelés, a kompetenciafejlesztés és a műveltség-tartalom leírt rendszere, az egyes elemek arányos megjelenítése. A tantárgy szervesen épít a tanulók előzetes tudására, az alkotótevékenység során elsajátított technikai ismeretekre, az eszköz- és szerszámhasználat művelési lépései során felmutatott ügyességre, valamint a tervezési és kivitelezési önállóságra. A tantárgy struktúrájában rugalmas, elsősorban cselekvésre épít és tanulócentrikus. A megszerzhető tudás alkalmazható, s ezzel lehetővé teszi a mindennapi életben használható és hasznos készségek kialakítását és a munka világában való alkalmazását. A tantárgy tanulása és tanítása során célszerű alkalmazni azokat a közismereti tárgyak tanulása során elsajátított ismereteket, amelyek segíthetnek a mindennapi életben felmerülő problémák megoldásában.

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

A technika és tervezés tantárgy tantervének négy moduljából a „B” **Háztartásökonómia – életvitel technológiai** modulját választottuk. Ennek középpontjában az önellátás, a másokról történő gondoskodás áll. Fontos eleme a család, melynek hétköznapjait jelentősen befolyásolja a családellátó tevékenységek megvalósulásának színvonala. A modul tananyagának témakörei a négy fő családellátó tevékenység köré szerveződnek: gazdálkodás és munkamegosztás; otthonteremtés; táplálkozás és táplálás; textiltechnika és ruházatkodás.

ETIKA

Az etika tantárgy alapvető célja az egyéni és közösségi identitás formálása, stabilizálása, az egyének és a csoportok közötti együttműködés megteremtése. Ehhez járulnak hozzá a kulturális hagyományokban gyökerező erkölcsi elvek, a társas szabályok megismertetése, az egyén gondolkodásában formálódó, szocio-emocionális készségek fejlesztése. Az erkölcsi nevelés fő célja a tanuló erkölcsi érzületének és erkölcsi gondolkodásának fejlesztése, a tanuló segítése a társas szabályok, a viselkedésminták azonosításában és saját alakuló értékrendjének tudatosításában.

A tanulási tevékenység értékelése alapvetően a fejlesztő értékelésre épül. A kooperatív tanulási tevékenység alkalmazásával az önértékelésről a társértékelésre, illetve a csoport együttműködésének az értékelésére kerül a hangsúly.

Az etika tantárgy fejleszti a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat, melyek egyben a tanév során elérendő követelményszintet is jelentik:

Főbb témaköreink: Éntudat-Önismeret, Család, Helyem a családban, Társas kapcsolatok, Társas együttélés kulturális gyökerei, A természet rendje, a fenntartható jövő, EU-kultúrák sokfélesége

TERMÉSZETTUDOMÁNY

Az 5-6. évfolyamon a tantárgy tanításának legfontosabb célja azoknak a képességeknek, készségeknek, szokásoknak a fejlesztése, amelyek alsó tagozatban a környezetismeret tantárggyal lettek megalapozva, és amelyek a felsőbb évfolyamokon a természettudományos tárgyak tanulásához szükségesek.

Az életkorból és a fejlesztési feladatokból következően biztosítani kell, hogy a tanuló cselekvő tapasztalatszerzés útján már haladó szinten és integrált módon sajátítsa el a természettudományos ismeretszerzés módszereit, és ne diszciplináris természettudományos tárgyakat tanuljon egymás mellett az összefüggések nélkülözésével. A megfigyelés, leírás, összehasonlítás, csoportosítás, rendezés, mérés, kísérletezés módszereit önállóan gyakorolva fejlődik a tanuló megfigyelő, leíró, azonosító és megkülönböztető képessége, mérési technikája.

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló megfigyeléseket, összehasonlításokat, csoportosításokat, méréseket és kísérleteket végez; ezekről szóban, írásban, rajzban beszámol. A szöveggel, táblázattal és jelekkel kapott információt önállóan értelmezi, azokból következtetéseket von le. Ismeretei bővítéséhez tanári útmutatás mellett kutatásokat végez a nyomtatott és digitális források felhasználásával. Kialakul benne a szűkebb, illetve tágabb környezet iránti felelősségtudat, a természettudomány iránti érdeklődés.

BIOLÓGIA

A korábbi évek egységes szemléletét megőrizve, fokozatosan ki kell építeni a természeti jelenségek szaktudományos módszerekkel történő vizsgálatát lehetővé tevő tanulói kompetenciákat. A képességek fejlesztése mellett a biológia tantárgy műveltségkövetítő szerepe részben a fogalmak és elméletek elsajátítását, részben a tudás működő rendszerré formálását jelenti. A tanuló az egyedi objektumok és jelenségek vizsgálata során alkalmazza és elmélyíti a már megismert fogalmakat, elméleteket. Tanulmányozza az élet folytonosságát, a fajok változását, melyet az evolúció elméletével hozhat összefüggésbe.

Egyre teljesebb képe alakul ki az emberi szervrendszerekről, saját testéről. Megismeri a sejtalkotók felépítését és működését, a szervezetszintű folyamatokat a sejtek működésével is kapcsolatba hozza. Az élet folytonosságát az egyed szintjén is értelmezi, megérti a növekedés és a fejlődés jellegzetességeit.

Tudatosul benne az egészség megőrzésének fontossága, megismeri az ehhez szükséges életvitel elemeit, megérti az orvosi, szűrővizsgálatok és védőoltások lényegét, fontosságát.

Az aktív és interaktív tanulási helyzetek a tanuló személyiségét is fejlesztik. A kérdések felvetése és a válaszok keresése másokkal együttműködve történik, eközben a kommunikációs készségek is fejlődnek. A tanuló

megfelelő tanári támogatással, de növekvő önállósággal dolgozhat, lehetőséget kap kreatív ötletek megfogalmazására vagy a mérlegelő gondolkodás gyakorlására. Megtanul egy feladat megoldása érdekében hatékonyan együttműködni társaival, a viták és megbeszélések során tudományosan megalapozott érveket fogalmaz meg. Konkrét példák alapján felismeri a tudomány bizonyítékokra alapozott működését, valamint az elméletek adott korra és tudásszintre vonatkozó érvényességét.

ÁTFOGÓ CÉLKÉNT KITŰZÖTT TANULÁSI EREDMÉNYEK (ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK) A 7–8. ÉVFOLYAMON

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- megkülönbözteti a természettudományosan vizsgálható és nem vizsgálható problémákat, ismeri és megfelelő támogatás mellett alkalmazza a megfigyelés, mérés, kísérletezés módszereit;
- a biológiai problémák vizsgálata során keresi a kapcsolatot az okok és okozatok, az egyedi jelenségek és az általános törvényszerűségek között;
- felismeri és a biológiai jelenségek vizsgálata során figyelembe veszi az élő rendszerek egymásba épülő szerveződési szintjeit;
- lényegi biológiai jellemzőik alapján megkülönbözteti az élővilág főbb csoportjait, a mikrobákat, növényeket és állatokat, tényekre alapozottan magyarázza a közöttük fennálló kapcsolatokat;
- felismeri és példákkal bizonyítja az élőlények és környezetük közötti kölcsönhatásokat, az alkalmazkodás evolúciós jelentőségét;
- több szempont figyelembevételével elemzi a környezet- és természetvédelmi problémákat, felismeri a védelemre szoruló élő természeti értékeket, ismeri az ezt szolgáló törvényi háttérrel és a közösségi cselekvési lehetőségeket;
- életmódját az egészségmegőrzés szempontjait figyelembe véve, tudatosabban alakítja.

FÖLDRAJZ

A 7–8. évfolyamos földrajzi tananyag a földrajzi tartalmakat a közelítől a távoli felé, azaz a közvetlen lakóhely (település) felől Magyarország földrajzán keresztül a kontinentális, majd végül a globális folyamatok felé haladva mutatja be. Az ismereteket a földrajzi szempontból tipikus természet- és társadalomföldrajzi folyamatokra, összefüggésekre fűzi fel, középpontba állítva a földrajzi eredetű problémák komplex bemutatását. A földrajztanítás tudatosan épít a természettudomány tantárgy révén megszerzett földrajzi tudásra, és kapcsolódik az állampolgári ismeretek tantárgyhoz.

A földrajzoktatás jellemzői a 7–8. évfolyamon:

- a tananyag valamely, a tanuló lakóhelyén vagy annak környékén a hétköznapiak során megfigyelhető, megtapasztalható földrajzi jelenségből, folyamatból, illetve természeti és társadalmi folyamatokat magában foglaló komplex problémából indul ki;
- az egyes témák feldolgozásának célja gyakorlati, a mindennapi életben hasznosítható ismeretek megszerzése, képességek kialakítása;
- a tananyag a jelen folyamataira, jelenségeire és azok lehetséges következményeire összpontosít, tudatosan építve a hagyományos és digitális térképi, grafikus és szöveges adatforrásokból megszerezhető aktuális információkra;
- a leíró jellegű ismeretközvetítés visszaszorításával párhuzamosan a tanuló aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítést és készségfejlesztést tartja szem előtt;
- támogatja a tanuló információszerző és -feldolgozó, prognosztizáló képességének fejlődését;
- a természeti és társadalmi-gazdasági környezetet komplexitásában, összefüggéseiben a földrajzi eredetű problémákra fókuszálva vizsgálja;
- megismerteti a tanulót a földrajzi ismeretszerzés legfontosabb, hiteles forrásaival, azok használatával, az információ feldolgozásának módszereivel, eszközeivel, probléma- és célorientált stratégiáival;
- kialakítja a tanulóban a földrajzi problémák iránti érzékenységet, valamint a problémákra történő reflektálás képességét;

- földrajzi jelenségek, problémák, természeti és társadalmi kockázatok feldolgozásával elősegíti a véleményformálás képességének kialakulását.

ÁTFOGÓ CÉLKÉNT KITŰZÖTT TANULÁSI EREDMÉNYEK (ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK) A 7–8. ÉVFOLYAMON

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- céljaival, feladataival összhangban kiválasztja és használja a földrajzi térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket;
- különböző földrajzi témákhoz kapcsolódóan adatokat, információkat gyűjt nyomtatott és elektronikus forrásokból, azokat értelmezi, rendszerezi, illetve ábrázolja;
- földrajzi tartalmú szövegeket értelmez;
- önállóan készített prezentációban bemutatja és elemzi egy adott terület természet- és társadalomföldrajzi adottságait, ezekből fakadó környezeti és társadalmi problémáit, és megoldási lehetőség(ek)et kínál;
- véleményt alkot földrajzi témájú szövegekben bemutatott jelenségekről, folyamatokról, információkról;
- vitában, szerepjátékban, szituációs játékban szerepének és az adott helyzetnek megfelelő, logikus érveket fogalmaz meg;
- megold egyszerű földrajzi tartalmú logikai és számítási feladatokat;
- társaival együttműködésben old meg földrajzi témájú feladatokat, képes a tudásmegosztásra;
- alkalmazza földrajzi tudását a mindennapi életben a környezettudatos döntések meghozatalában, felelősséget érez döntései következményeire;
- tanulásához tudatosan használja a különböző típusú és tartalmú térképeket;
- érdeklődik más országok földrajzi jellemzői, kultúrája, hagyományai iránt;
- képes földrajzi ismeretei önálló bővítésére és rendszerezésére.

TÖRTÉNELEM

A történelem tantárgy sajátosságából következően jellemző a kronológiai rendezőelv, de ez a tanulás-tanítás egyes szakaszaiban nem élvez kizárólagosságot. A magyar történelmet jellemzően kontinuitásában, az egyetemes történelmet szigetszerűen, csak a legjelentősebb, illetve a nemzeti történelemre hatást gyakorló eseményeken keresztül látatja.

Az életkori sajátosságoknak megfelelően az 5–6. évfolyamon konkrét élethelyzetek, szokások képszerű bemutatása, történetek elmesélése, azaz a történettanításon alapuló történelemtanítás jellemző, amely a történelmi tudatosság és szemlélet kialakítását alapozza meg. A tantervi témák nagyobb részét történelmi korok szerint beágyazott életmód-történelmi és portré típusú témakörök adják. Előbbiek a régmúlt korok embereinek életét mutatják be egy-egy konkrét, ám tipikus település mikrovilágán, illetve az ezekhez kapcsolódó történeteken keresztül.

A 7–8. évfolyamra a tanuló formálódó absztrakt gondolkodása és az ok-okozati összefüggések jobb megértése jellemző, s ez megengedi, hogy a tananyag alapvetően kronologikus elrendezésű legyen, ami a legalkalmasabb a mai világot meghatározó 19–20. századi folyamatok értelmezésére.

A NAT tanévenként legfeljebb 20 téma feldolgozását írja elő. A tanár a kerettantervből évente két témát mélységgelvé feldolgozásra jelöl ki, amelyre több idő, a javasolt időkereten felül összesen további 6–10 óra tervezhető. Ezt a témát a csoport érdeklődésének, képességeinek, aktuális évfordulóknak megfelelően a tanár választja ki.

Történelemből az óraszámok nem változnak, minden évfolyamon marad a heti 2, 68 órával számolnak évente.

A fejlesztendő kompetenciák között kettőt emelt ki a tanterv:

- kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság
- munkavállalói, innovációs és vállalkozói illetékesség

IDEGEN NYELVI KOMMUNIKÁCIÓ

Az idegen nyelv tanulásának kezdeti szakasza alapvetően nem elvárás-központú, hanem tevékenység- és élményalapú. A hangsúly a szóbeliségen, a játékoságon és az életkornak, illetve nyelvi szintnek megfelelő kommunikáció megvalósulásán van. A gyermekbarát, vizuális elemekben gazdag, szemléletes tanulási környezet, valamint az irányító pozitív tanári viszonyulás segítségével a tanuló megérti, hogy már kevés nyelvtudását is fel tudja használni valós helyzetekben. Az idegen nyelvi órákon a tanuló életkori sajátosságainak és fejlettségi szintjének megfelelő, érdekes, változatos és kihívást jelentő tevékenységek által kerül közel az idegen nyelvhez. A korosztály sajátosságainak megfelelően a beszédértés és a beszédkézség, valamint az interakció komplex fejlesztésén van a hangsúly. A nyelvvórákat az örömteli játékoság, mozgással, dramatizálással összekapcsolt daltanulás, mondókázás, mesélés és változatos munkaformák kell, hogy jellemezzék. A korszerű idegennyelvtanítás elsődleges célja a tanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése tevékenységközpontú eszközök felhasználásával:

- hagyományos és digitális csatornákon is alkalmazható nyelvtudást szerez intézményes keretek között
- a nyelvi ismeretek felépítésén túl elsajátít interkulturális, szociolingvisztikai és pragmatikai készségeket is, melyek segítségével nyelvi eszköztárát valódi kommunikációs helyzetekben hatékonyan tudja alkalmazni
- felhasználja az adott idegen nyelven szerzett tudást, ismeretszerzésre, szórakozásra, személyes és szakmai céljai elérésére
- pozitívan viszonyul a nyelvekhez és a nyelvtanuláshoz
- megismeri és megérti az adott nyelvet használó embereket és kultúrákat, és erre építve nyitottabb, érdeklődőbb és tájékozottabb lesz
- célnyelven közvetíti hazája kulturális értékeit, a magyar nép történetének legfőbb állomásait
- elsajátít nyelvtanulási stratégiákat, és aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válik
- eléri a **6. évfolyam végére a KER szerinti A1**, a **8. évfolyam végére pedig az A2 nyelvi szintet** a tanult első idegen nyelvből

TESTNEVELÉS

A testnevelés tantárgy tanításának és tanulásának specifikus jellemzője, hogy a tanuló megtanul kitartóan és megfelelő iramot diktálva futni, különféle módokon ugrani és dobni, valamint különböző tornaelemeket és gyakorlatokat sajátít el. Képessé válik rá, hogy különböző labdajátékokban részt vegyen, a legváltozatosabb feladathelyzetekben, korosztályának megfelelő szintű kreativitással. Az intézményben a kiemelt labdajáték a labdarúgás és a kézilabda, melyek oktatása emelt óraszámban valósul meg, míg a kosárlabda és a röplabda oktatása csökkentett óraszámban történik. Megismeri a küzdősportok szerepét az 5- 8. évfolyamon, a szabadban végzett testedzés fontosságát. Amennyiben a lehetőségek adottak hozzá, tovább mélyíti úszástudását. Az úszás oktatása – lehetőség szerint- az 5. és a 6. osztályban valósul meg. Tudatosan törekszik a biomechanikailag helyes testtartás kialakítására. A felső tagozaton is lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy teljesüljön a tananyag spirális építkezése és a mozgásos ismeretek fokozatos bővülése. A tantárgy tanításának és tanulásának ebben az életkorban is alapvető módszere a játék, a játékoság, amely elsősorban itt is a koordinációs képességek fejlesztésére szolgál. A mozgásos játékok közben fejlődik a térbeli és az időbeli tájékozódási képesség, az irányérzék, bővül a relációs szókincs. Kiemelt feladat a cselekvő tapasztalatszerzés, amely a testmozgás mellett sokféle érzékelés bevonásával és változatos eszközök használatával valósítható meg.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények, általános követelmények az 5-8. évfolyamon

A részletes követelményeket a kerettanterv tartalmazza.

ANYANYELVI KULTÚRA, ANYANYELVI ISMERETEK

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- elkülöníti a nyelv szerkezeti egységeit, megnevezi a tanult elemeket;
- ismeri a magyar hangrendszer főbb jellemzőit és a hangok kapcsolódási szabályait. Írásban helyesen jelöli;
- funkciójuk alapján felismeri és megnevezi a szóelemeket és szófajokat;
- a szövegben felismer és funkciójuk alapján azonosít alapvető és gyakori szószerkezeteket (alanyos, határozós, jelzős, tárgyas);
- szerkezetük alapján megkülönbözteti az egyszerű és összetett mondatokat;
- felismeri és elemzi a főbb szóelemek mondat- és szövegbeli szerepét, törekszik helyes alkalmazásukra

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk). Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védeltséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető.

Nincs érdemi változtatás a tantervben, elvárt tudásban, hanem több idő, személyi támogatás (többségi pedagógustól, gyógypedagógustól, asszisztentstől), eszközhasználat, differenciált tananyag-feldolgozás révén jut el a gyermek a tantervi célig.

AZ ENYHE ÉRTELMI FOGYATÉKOS TANULÓK ISKOLAI FEJLESZTÉSÉNEK IRÁNYELVEI

A tanuló fejlődését támogató feltételek:

- megfelelő osztálylétszám;
- az aktív tanulás biztosítása;
- a szükségleteknek megfelelő tanulásszervezési mód kiválasztása;
- a személyre szabott tanulás lehetősége;
- differenciálás alkalmazása;
- együttnevelés során a kéttanáros modell alkalmazása és/vagy a pedagógus-gyógypedagógus szoros együttműködése, rendszeres konzultációja;
- fejlesztő értékelés (tanulást támogató értékelés) alkalmazása.

Összességében véve a cél az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kompetenciafejlesztése a következő területeken: kommunikációs képességek, kognitív képességek, orientációs képességek, kreatív képességek, motoros képességek és szociális képességek.

A kéttanáros modell során egy többségi pedagógus és egy gyógypedagógus dolgozik együtt azért, hogy közösen irányítsanak egy heterogén összetételű osztályt. Ahhoz, hogy ez sikeresen megvalósuljon, közösen kell tervezniük, közösen kell tanítaniuk, és ezt követően közösen is kell értékelniük. A megfelelő együttműködéshez a következő feltételek szükségesek:

- egyértelmű és nyílt kommunikáció;
- az osztályterem és az eszközök közös használata;
- a tantermi folyamatok közös tervezése;
- a tanórák közös megtartása;
- az osztály vezetését, szervezését segítő szabályok;
- közös értékelési normák.

AZ EGYÉB PSZICHÉS FEJLŐDÉSI ZAVARRAL KÜZDŐ TANULÓK ISKOLAI NEVELÉSÉNEK- OKTATÁSÁNAK IRÁNYELVEI

Az iskolai nevelés-oktatás során kiemelt feladat a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása, vagyis a tananyag-feldolgozásnál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését, az esetleges adaptálás lehetőségeit, tekintetbe véve azon tananyagrészeket,

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

amelyek egyéni vagy kiscsoportos korrepetálással, fokozatos felzárkóztatással, kompetenciafejlesztéssel és az így irányított otthoni gyakorlással az osztályfoknak megfelelő ismeretszerzés és -alkalmazás a tanulónál eredményesnek bizonyul.

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók nevelése-oktatása során a Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges, a Nat-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadók, de a kompetenciaterületek, tanulási területek és tudástartalmak (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhatnak.

A helyi tantervben az egyes tanulási területekhez kapcsolódó tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, megvalósításukat a gyermekkel foglalkozó pedagógus és gyógypedagógus közösen támogatja az egyéni fejlesztési tervben rögzítettek alapján, és ennek megvalósulását rendszeresen felülvizsgálják.

A Nat kiemelt célkitűzése az aktív tanulás, az egyénre szabott tanulási utak, a tanulói sokféleség figyelembevétele. Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján SNI tanulóknál mindezen célok megvalósulását támogatja a rugalmas tanulás-szervezés, a heterogén tanulócsoporthoz, a tanulók közötti kooperációra építő módszerek, a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet létrehozása, a differenciált céljelölés, a többszintű tervezés, a differenciáló módszerek a feladatra vonatkozó instrukciók adásában és az értékelésben, valamint szükség szerint adaptált tananyag használata.

A helyes módszertan megválasztásában fontos a tanulókat nevelő, oktató pedagógusok, a szülők és a szakszolgálatok közötti széles körű szakmai együttműködés, a tapasztalatok cseréje, a jó gyakorlatok megosztása (kölsönös együttműködés, partneri, bizalmi kapcsolat kialakítása).

1.2. A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

Az 1- 8. évfolyam tantárgyai és heti óraszámjai (U)								
Heti óraszám/ évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1,5	5+1,5	4+1	4+1	3+0,5	3+0,5
Matematika	4+1	4+1	4+0,5	4+0,5	4	4	3+1	3+1
Hon- és népismeret						+1		
Dráma és színház							+0,5	+0,5
Szabadon tervezhető:	2	2	2	2	1	2	2	2

1.3. A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások tananyagai

Alsó tagozaton

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Az általános iskola alsó tagozatán a magyar nyelv és irodalom tantárgy elsődleges célja az anyanyelvi kommunikációs képességek fejlesztése és az ehhez elengedhetetlen ismeretek elsajátítása. Az olvasás és az írás képességének elsajátítása kulcs az önálló tanuláshoz, majd pedig a boldoguláshoz a mindennapi életben. Ezért az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tantárgy szabadon tervezhető órakeretét az olvasás-szövegértés, a helyes beszéd képességének fejlesztésére, az íráshasználat fejlesztésére, nyelvtani és nyelvhelyességi ismeretek tudatosítására, fogalmazási alapismeretek kialakítására és a tanulási képesség fejlesztésére használjuk.

MATEMATIKA

Az iskolai matematika tanítás célja, hogy hiteles képet nyújtson a matematikáról mint tudásrendszerrel, és mint sajátos emberi megismerési, gondolkodási, szellemi tevékenységről. Az alsó tagozatos matematika oktatás szabadon tervezhető órakeretét biztos szám- és műveletfogalom kialakítására, számolási készség fejlesztésére, a problémafelismerő és problémamegoldó, alkotó gondolkodásmód fejlesztésére fordítjuk.

Felső tagozaton

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Az ötödik osztályban fontos az alapvető anyanyelvi készségek megalapozása, elmélyítése és gyakorlása. A plusz órákat tehát az olvasási, a helyesírási, a szövegértési és a fogalmazási készségek fejlesztésére használjuk.

Nagy hangsúlyt fektetünk még a szókincs bővítésére is.

A 6. osztályban tovább folytatjuk az ötödik évfolyamon elkezdett készségek fejlesztését. Hangsúlyt helyezünk a tanulók önkifejezési, gondolkodási és személyiségfejlesztésére, valamint a szóbeli és írásbeli megnyilvánulások minőségére.

A 7. évfolyamon az előbbieken említett készségek továbbfejlesztése mellett a plusz órákon fontos célunk az is, hogy a tanulóink a 21. század információs áradatában is megőrizték az anyanyelv és a személyes kommunikáció pótolhatatlan értékeit.

A 8. évfolyam szabadon felhasználható óráit az eddig fejlesztett készségek szintézisére, a középiskola elvárásának megfelelő ismeretek kiegészítésére használjuk. Tudatosan készítjük fel a diákjainkat a különféle beszédhelyzetekben az igényes nyelvhasználatra.

MATEMATIKA

Ezek az órák a számolási készség fejlesztésére fektetünk nagy hangsúlyt, illetve a típusfeladatok begyakorlására. Ezen kívül lehetőség nyílik a hatékonyabb differenciálásra, az összetettebb feladatok megoldására, illetve a tanulási nehézségekkel való megküzdés legyőzésére. Több idő jut a felfedezés és a probléma felvetésétől a megoldásig vezető út egyre önállóbb bejárására. Még több időt szentelünk a hétköznapi életből vett problémák feladatokba öntésére, ezáltal felkészítve a tanulókat a kompetenciamérés sikeresebb megírására.

8. évfolyamon a plusz órákat a fent említetteken kívül a tudás rendszerezésére, a középiskolai tanulmányok előkészítésére fordítjuk.

1.4. Választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógus választás szabályai

Tanulóinknak lehetőségük van választaniuk az etika/hit-és erkölcstan tantárgyak közül. A választás határidejéről az aktuális évet megelőző tanévben tájékoztatjuk az érintetteket. A döntés egy évre szól, évközbéli váltásra nincs lehetőség.

A diákok számára választható foglalkozásokat kínálunk délutánra. Ezek a foglalkozások a következők:

- szakkörök
- DSK
- énekkar
- napközi
- tehetséggondozó foglalkozások

A korrepetálásokon és a fejlesztő foglalkozásokon a pedagógus illetve a szakértői vélemény alapján a tanulók számára a megjelenés kötelező.

Választható foglalkozások esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnének a foglalkozáson részt venni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a foglalkozás vezetésére.

A foglalkozás választását a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés és a mulasztás tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Minden olyan foglalkozás, ami a pedagógiai programban lehetőségként szerepel, csak abban az esetben valósulhat meg, ha a tankerület biztosítja az anyagi fedezetet rá.

1.5. A Komplex Alprogram bevezetése - A pedagógiai program kiegészítése

A Komplex Alprogram (KAP) bevezetése 2020/2021-es tanévben kezdődik el az 1–8. évfolyamokon.

I. Általános elvek

A programban megjelenő alapelvek és a program tanítási stratégiájának (DFHT) alkalmazásakor a tanulók személyiségének, kompetenciáinak fejlesztése, az egész életen át tartó tanulást támogatása mellett az eredményes munkaerőpiaci elhelyezkedést elősegítő elemek kapnak kiemelt szerepet. Hangsúlyosak az alábbiak:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése prevenciók célú beavatkozással.
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazásával.
- Az esélyegyenlőség szempontjainak figyelembe vétele a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásával, tanulók szellemi, testi fejlődésének elősegítésével.
- A továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségek, az önművelés képességeinek fejlesztése.
- Az egészséges életmód kialakulásának elősegítése.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkézség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan alkalmazása, melynek központi eleme a differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportokban (DFHT). Segítségével a tanulók képessé válnak az eredményes, önálló és a társas tanulásra.

Kiemelt fontosságú a Komplex Alprogram megvalósításakor a következő alapelvek hangsúlyozása:

- adaptivitás;
- komplexitás;
- közösségiség;
- tanulástámogatás;
- méltányosság

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat,
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság,
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak.

A Komplex Alprogram egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket. Alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot (KIP). Hangsúlyozza a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítását az alprogramok segítségével. A Komplex Alprogram bevezetése 3 szakaszban fog megvalósulni (rövid, közép és hosszútávú terv). Az időpontokat az intézmény előtt álló rendkívül sok változás miatt nem határozzuk meg pontosan.

1. DFHT bevezetése és 1 alprogram
2. További alprogramok bevezetése
3. Élménysuli

II. A Komplex Alprogram megvalósítása

A Komplex Alprogram megvalósításakor a tanítás – tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint az alprogram hangsúlyos elemét. A kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

Alkalmazott módszerek:

- **Egyénre szabott differenciálás**
  - egyedül végzett munka
  - rétegmunka
  - teljesen egyénre szabott munka
  - részben egyénre szabott munka
- **Párban folyó munka**
  - munka
  - tanuló párok munkája
- **Csoportban végzett munka**
  - A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
  - KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

A DFHT tanítási-tanulási stratégia céljai:

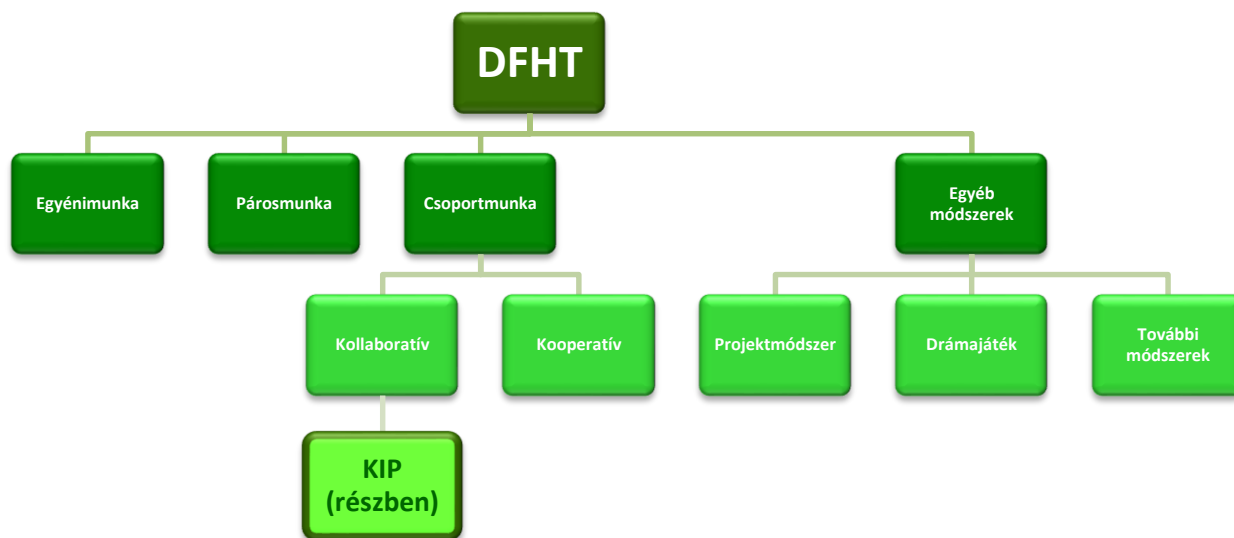
- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása. (Rend és fegyelem.)
- Az alulmotiváltság mérséklése. (Pozitív tanulási légkör.)
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése. (Csoportfolyamatok elősegítése.)

Az alábbi ábra szemlélteti a tanítási órák szervezésére vonatkozó arányokat. A kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoporthoz) szükséges alkalmazni, 80%-ban módszertani szabadságot engedélyez a pedagógusnak.

Kötelező és szabadon tervezhető foglalkozások		Tanórán kívüli foglalkozások				
A közismereti tárgyak és szabadon tervezhető foglalkozások kb. 80%-ban szabad technikával szervezettek.	Közismereti tárgyak kötelező és szabadon szervezhető foglalkozásai a tanítási órák kb. 20%-ban a DFHT szerint szervezettek: egyéni munka, páros munka, projekt, kooperatív és kollaboratív technika (benne a KIP), dráma stb.		Alprogram szerint szervezett órák: a DFHT elemeivel (egyéni munka, páros munka, projekt, kooperatív és kollaboratív technika, benne a KIP, dráma stb.)		Te órád, játék, pihenés, relaxálás, tanulás * (*nem kötelező)	Beszélgető körök* (*nem kötelező)
	½ részben (10%) KIP módszer	½ részben (10%) egyéni munka, páros munka, projekt, kooperatív és kollaboratív technika, dráma stb.				
Alprogrami komplex órák a kötelező és szabadon tervezhető órákba építve a tudástartalom 30%-val jelennek meg.		TA	LA	MA	ÉA	DA

A KIP helye a DFHT tanítási-tanulási stratégiában

A bevezetés különböző szakaszaiban a pedagógusok az alábbi alprogramok megvalósításában vehetnek részt választás szerint.

A logikaalapú alprogram (LA)

A tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein. Feladata megismertetni a tanulókat olyan logikai alapú játékokkal, (sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyek hozzájárulnak az általános képességfejlesztéshez, mind a tantárgyi órák, mind az egyéb foglalkozások tekintetében.

A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit, a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának. Alkalmazásával, azaz korszerű digitális megoldásokkal és elektronikus tanulási környezet kialakításával segítjük intézményünk digitális átállását. Ez lehetővé teszi, hogy ezen eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon. Elősegítjük az IT-eszközök értő és kritikus módon való alkalmazását. Megmutatjuk, hogy az összetett problémák megoldásában a technológia segítségét is igénybe lehet/kell venni. („Digitális állampolgár”)

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram alkalmazásával testnevelés órán, osztálytermi környezetben és szabadidős mozgástevékenységek keretében is lehetővé tesszük a mozgásos tanulás megvalósulását, annak a tanulási folyamatba történő integrálását. Az iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben. Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazása lehetővé teszi a testmozgáson alapuló tevékenységek közben az egyéni és a közösségi célok megvalósulását. Szerepet kap az egészségtudatosság kialakításában, az élményközpontú oktatás megvalósításában.

Az Életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az alprogram hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához. Figyelembe veszi a tanulók szükségleteit. Cél, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat sikeres életvezetési kompetenciákat szerezzen a tanuló. Fontos szerepet kap a vitakultúra, kritikus gondolkodás és az önálló felelősségvállalás megalapozása, fejlesztése mellett az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)

- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A Művészet-alapú alprogram (MA)

Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek alkalmazását célozza meg. A művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására. Célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt tanulásfejlesztés művészeti keretek között és a művészetek révén

Házi feladat

Házi feladat: a KIP-es órákon sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az órát, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a (választható) reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van:

- a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
- a minősítő (szummatív értékelés)
- a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a **tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitzűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.
- Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási szinteket.

II. Az alprogrami elemek megjelenése

Az intézmény pedagógusai a program bevezetésének első lépéseként az Életpálya alapú alprogram (ÉA) bevezetését vállalják. A program megjelenik az alábbi **tanórai foglalkozásokon**:

1-2. évfolyam	magyar és/vagy etika
3-4. évfolyam	környezet , magyar és/vagy etika
5-8. évfolyam	osztályfőnöki és etika

A kollégák az éves tanmenetükben tervezik meg a programelemek megvalósításának módját.

Mivel sokan végeztek különböző alprogrami képzést, ezért fakultatívan választhatók más programelemek is. A tanmenetekben (és a naplóban) ezek megjelölése szükséges.

Nem tanórai foglalkozásokon

1-4. évfolyam vagy szakkör vagy napközi idejében 15-16 óráig azokon a heteken amelyeken nincs intézményi szervezésű rendezvény

5-8. évfolyam szakkörök formájában: logikai játékok
sakk szakkör
robotika /informatika szakkör

Az éves munkaterv összeállításakor döntünk arról, hogy a munkaterv részeként megjelenő rendezvénytáblában a különböző alprogramok milyen felosztásban jelennek meg:

Rendezvény megnevezése	alprogram megnevezése
Állatok világnapja	ÉA
Karácsony	MA
...	...

1.6. Az intézmény esélyteremtési, hátránykompenzációs céljai, feladatai:

a) Hátránykompenzáció céljai, feladatai

SNI, BTMN tanulók integrációja a többi tanulóval együtt, bizonyos tantárgyak óráin pedig külön valósul meg. Az enyhe fokban sérült tanulók eltérő tanterv szerint, speciális tankönyvekből, gyógypedagógus irányításával tanulnak. A viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető rendellenességgel küzdő tanulók számára fejlesztő foglalkozást biztosít az intézmény a szakértői vélemény figyelembe vételével

A BTMN – es tanulók számára a Nevelési Tanácsadó biztosít fejlesztő foglalkozásokat.

b) Tevékenységek, feladatok

Gyermekvédelmi tevékenység kiemelt figyelemmel a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítására, figyelembe véve az osztály és csoportbontások elkészítésénél, törekedve az egyenletes elosztásra. A kulturális és szabadidős tevékenységekben való részvétel szorgalmazása.

Mentorálási tevékenység.

Szociális hátrányok enyhítése érdekében tájékoztatás nyújtása a szülőknek, az őket megillető támogatásokról, pl. tankönyvtámogatás, napközis ellátás, jótékonyági akciók, vagy az Ásotthalmi Gyermekéért Alapítvány támogatási lehetőségeinek igénybe vétele.

Felzárkóztató programok biztosítása korrepetálásokkal, szakkörökkel.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása érdekében vizsgálat indítása a Tanulási Képességeket Vizsgáló bizottságtól. A tanuló további ellátása a szakvélemény alapján.

Fejlesztési terv készítése, s az abban foglaltak nyomán követése.

c) A pedagógusok által használt hátránykompenzáló programok és módszerek:

- IPR
- ETIPE

- Arany János Tehetséggondozó Program
- Útravaló

d) Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatása

Tanulói előrehaladást támogató tevékenység: a tanulmányi eredmények javítása érdekében egyéni készség és képességfejlesztés

Igazolt hiányzás csökkentése érdekében kapcsolat felvétele a szülőkkel, a gyermekjóléti szolgálattal
Szociális hátránykompenzáció érdekében támogatásokhoz való juttatás

Tanulási, magatartási nehézségek kezelése érdekében tanulómegismerési eszközök, módszerek alkalmazása pszichológus által

1.7. A Magyar Labdarúgó Szövetség Bózsik Intézményi programja

A Magyar Labdarúgó Szövetség és intézményünk évente együttműködést köthet, melynek célja a tanulók egészséges életmódra-nevelésének, testi-lelki fejlődésének, és a mindennapos testedzési programjának elősegítésével a labdarúgásnépszerűsítése, a sportág alapjainak szélesítése. Az alábbiak szerint fejtjük ki közös tevékenységüket:

- A sportcsoportok az intézmény pedagógiai elvei és az MLSZ szakmai követelményei figyelembe vételével szerveződnek és végzik tevékenységüket.
- A tevékenységi rendszerbe bevont fiúk és lányok foglalkoztatását az intézmény létesítményeinek igénybevételével felkészült szakemberek (testnevelő, labdarúgó edző) végzik.
- A tanévben rendszeres foglalkozás-és játéklehetőség biztosításával, egységes képzési, pedagógiai, egészség-nevelési, és szervezési elvek alapján működtetjük a programot.
- Elősegítjük a nevelési-közüktatási intézményen belüli rendszeres foglalkozások megszervezését, az intézmények és diáksport egyesületek csapatai közötti mérkőzések lebonyolítását.
- Vállaljuk a sportcsoportok szervezését az intézményében tanuló 6-14 éves fiúk és leányok számára, ahol biztosítjuk a gyerekek rendszeres, szakszerű foglalkoztatását, a megfelelő sportlétesítmények használatát.
- Regisztrált sportcsoportokkal részt veszünk az MLSZ őszi, téli, tavaszi körzeti tornákon, grassroots fesztiválokon.
- Biztosítjuk a regisztrált gyermek iskolaorvosi vizsgálaton való részvételét a tanév folyamán.
- Az alsós osztályok bevonásával sulibajnokságot rendezünk, amelyről informatikai nyilvántartást készítünk.
- Elősegítjük a kiválasztott tehetséges gyermekek labdarúgó egyesülethez/klubhoz irányítását.
- Segítjük a labdarúgásban tehetséges, a tanulásban lemaradó regisztrált gyermekek.....

1.8. Általános fejlesztési követelmények a művészeti iskolában

1.8.1 Alapfokú zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A zenei képességek (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, a zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység) kialakítása és fejlesztése.
- A zenei írás és olvasás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és jelentésük megismerése és alkalmazása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és forma összefüggéseinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- Az értékes zene megszerettetése.
- A növendék zenei ízlésének formálása.
- A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés.

- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, ill. részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás.
- A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.
- Az amatőr zenekarokban, kamaragyűttesekben, kórusokban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.
- Cserekapcsolatok létesítése hazai és (lehetőség szerint) külföldi zeneoktatási intézményekkel

1.8.2. Az alapfokú képző-és iparművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- Irányítsa a tanuló figyelmét az emberi és természeti környezet esztétikumára, szépségére.
- Ismertesse meg az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit.
- Ismertesse meg a kommunikáció művészi formáit, a képző-és iparművészet műfaji sajátosságait.
- Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására és készítse fel a tanult művészi kifejezőeszközök alkalmazására.
- Készítse fel a tanulót:
  - a látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére
  - a vizuális információk, közlemények megértésére
  - a képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra
  - a tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra
  - a legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárások ismeretére
  - ezen eljárások használatára
  - az élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére
  - a média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére
  - vizuális önkifejezésre, alkotásra
  - tervezésre, konstruálásra
  - eszközhasználatra, anyagalakítására
  - a kézműves tevékenységek gyakorlására
  - a vizuális művészetek, a környezet- és tárgykultúra megismerésére
- Tegye lehetővé a néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését.
- Alakítsa ki az esztétikum iránti igényt, az alkotó magatartást és az ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.
- Fejlessze a teremtő képzeletet és improvizációs készséget.

1.8.3. Az alapfokú táncművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- Fejlessze a gyerekek és fiatalok mozgáskultúráját, testi, lelki állóképességét, kapcsolatteremtő képességét.
- Neveljen egészséges, jó tartású, jó mozgású, táncot szerető, értő fiatalokat.
- Adjon teret a gyermeki fantázia kibontakozásának, a tanulók kreatív megnyilatkozásának, fejlessze improvizációs készségüket.
- Időtálló értékek közvetítésével járuljon hozzá a gyerekek izlésének, kritikai érzékének fejlesztéséhez
- Kiemelt feladat a táncművészeti alapismeretek átadása.
- Nem célja a versenytáncos és hivatásos táncos képzés, de célja a pályára irányítás, valamint az amatőr táncéletbe való bekapcsolódás ösztönzése.

1.8.4. Az alapfokú színművészet és bábművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- Készítsen fel:
  - drámai szövegek értő olvasására,
  - színészi technikák tudatos alkalmazására,
  - improvizációra,
  - karakterábrázolásra mozgásos, nyelvi, beszédtechnikai eszközökkel,
  - színészi játékra,
  - szerepek megformálására,
  - rendezői instrukciók alapján végzett munkára,
  - színházi előadások elemzésére, megértésére, értékelésére és élvezésére.

1.9. A művészeti iskolában folyó képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai, tanítási idő

1.9.1. Hangszeres képzések heti óratervei

Zongora, furulya, fuvola, klarinét, szaxofon

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	I.	II.	III.	IV.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező, vagy kötelezően választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Szintetizátor

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	I.	II.	III.	IV.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező, vagy kötelezően választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A hangszeres képzés tanszakai, tantárgyai

Kötelező tárgy:

- szolfézs

Kötelezően választható tárgyak:

- zeneelmélet
- zenetörténet
- zeneirodalom
- improvizáció
- zenekar
- kórus
- kamarazene

Választható tárgyak:

- második hangszer
- népzene

Korrepetíció:

- a főtárgyhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás

1.9.2. Az alapfokú képző-és iparművészet oktatás heti óraterve

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	I.	II.	III.	IV.
Vizuális alapozó gyakorlatok	2-4	2-4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafika, festészet	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Műhelyelőkészítő	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Környezet-és kézműves kultúra	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2
Szabadon választható tárgy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabad sáv	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az előképzőt a tanulónak nem kötelező elvégeznie.

A képzés tanszakai, tantárgyai

Képzőművészeti tanszak (előképző 1–2. évfolyam + 1–3. alapfokú évfolyam)

Főtárgy:

- vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1–2. évfolyam)
- grafika és festészet alapjai (1–3. alapfokú évfolyam)

Kötelező tantárgy:

- vizuális alkotó gyakorlat (1–10. évfolyam)

Választható tantárgy:

- vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1–2. évfolyama)
- népművészet (1–10. évfolyam)
- művészettörténet (3-10. évfolyam)

Tanszakok és főtárgyaik a 4. alapfokú évfolyamtól a továbbképző 10. évfolyamáig

- grafika és festészet tanszak - grafika és festészet műhelygyakorlat
- környezet- és kézműves kultúra tanszak - Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat
- szobrászat és kerámia tanszak - Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

Kötelező tantárgy:

- vizuális alkotó gyakorlat (1–10. évfolyam)

Választható tantárgyak:

- népművészet (1–10. évfolyam)
- művészettörténet (3-10 évfolyam)

1.9.3. Táncművészet oktatás heti óratervei

Néptánc

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	3	3	3	3	3-4	3-4	3	3
Kötelező tantárgy					1	1	1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy			1	1					1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat illetve azok tanítási óráin részt vehet

A képzés tanszakai, tantárgyai

Főtárgy:

- népi játék (1–2. előképző évfolyamon)
- néptánc (1–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

- folklórismeret (3–6. alapfokú évfolyamon)
- tánc történet (9–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgyak az összevont osztályokban:

- folklórismeret
- tánc történet

Választható tantárgyak:

- népi játék (1–2. előképző évfolyamon)
- néptánc (1–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)
- népzenei alapismeretek (1–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)
- táncjelírás–olvasás (9–10. továbbképző évfolyamon)

Kortárs tánc

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	4	4	3-4	3-4	2	2	2-3	2-3	2	2
Kötelező tantárgy							2	2	1	1	2	2
Kötelezően választható tantárgy					1-2	1-2			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével a tanuló más tanszak valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet

A képzés tanszakai, tantárgyai

Főtárgy:

- kreatív gyerektánc (1-2 előképző évfolyamon, 1-2 alapfokú évfolyamon)
- kortárstánc (3-6 alapfokú évfolyamon, 7-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

- Limón-technika (5-6 alapfokú évfolyamon)
- kontakt improvizáció (5-6 alapfokú évfolyamon)
- Lábán-technika (7-8 továbbképző évfolyamon)
- tánc történet (9-10 továbbképző évfolyamon)
- repertoár (7-10 továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy az összevont osztályokban:

- tánc történet
- Limón-technika

Választható tantárgyak:

- kreatív gyerektánc (1-2 előképző évfolyamon, 1-2 alapfokú évfolyamon)
- kortárstánc (3-6 alapfokú évfolyamon, 7-10. továbbképző évfolyamon)
- Graham-technika (9-10 továbbképző évfolyamon)
- improvizáció és kompozíció (9-10 továbbképző évfolyamon)

Modern tánc

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	1	1	3	3	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3	3
Kötelező tantárgy	1	1	1	1			1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy					1-2	1-2			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet

A képzés tanszakai, tantárgyai

Főtárgy:

- Berczik–technika (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)
- jazz–technika (3–6. alapfokú évfolyamon és a 7–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

- kreatív gyermektánc (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)
- Limón–technika (5–6. alapfokú évfolyamon)
- tánc történet (9–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy: az összevont osztályokban:

- tánc történet
- Limón–technika

Választható tantárgyak:

- kreatív gyerektánc (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)
- Berczik–technika (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)
- jazz–technika (3–6. alapfokú évfolyamon)
- kontakt improvizáció (5–6. alapfokú évfolyamon)
- Lábán–technika (7–8. továbbképző évfolyamon)
- repertoár (7–10. továbbképző évfolyamon)
- Graham–technika (9–10. továbbképző évfolyamon)
- improvizáció és kompozíció (9–10. továbbképző évfolyamon)

1.9.4. Színművészet, bábművészet oktatás heti óratervei

Színjáték tanszak

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Kötelezően választható tantárgyak			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgyak	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázatok Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyainak és azok óraszámainak a figyelembevétel mellett a tanuló más tanszak, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

Ha az intézmény az ajánlott minimális heti összóraszámot biztosítja, akkor az ezen felül tanított választható tantárgyakat heti 0,5 órában is oktathatja.

A dráma és színjáték tantárgy heti óraszámja a helyi tantervekben heti 2 óra is lehet, ha a beszéd és vers, valamint a mozgás és tánc tantárgyakat minimálisan heti 1-1 órában önálló tantárgyként oktatja az iskola.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A képzés tanszakai, tantárgyai

Főtárgy:

- dráma és színjáték

Kötelezően választható tantárgyak:

- beszéd és vers (1. alapfokú évfolyamtól)
- mozgás és tánc (1. alapfokú évfolyamtól)
- zene és ének (1. alapfokú évfolyamtól)
- színházismeret (3. alapfokú évfolyamtól)

Választható tantárgyak:

- a színjáték és bábjáték tanszak bármelyik tantárgya

2. Szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület 1-4. évfolyamon

A szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület alsó tagozatos tanításának célja, hogy az életkori sajátosságok figyelembevételével elindítsa a gyermekeket a tudatos nyelvhasználat képességének kialakulása felé. Ezáltal a gyermek megtanul igazodni a kommunikációs helyzethez, beszédében pontosabbá válik gondolatainak, érzéseinek, véleményének kifejezése, kialakulnak benne az udvarias nyelvi viselkedés szokásai, eredményesebb lesz együttműködése társaival és a felnőttekkel. Kiemelkedő feladat az olvasás révén való tájékozódás, az ismeretszerzés megismertetése, szokásainak kialakítása és az írásbeli nyelvhasználat alapjainak elsajátítása.

2.1. A kompetencia-terület részterületei

- Alapozó időszak
- Napi képességfejlesztő tevékenységek
- Beszéd, beszédértés, szövegalkotás
- Olvasás, az írott szöveg megértése
- Írás, íráshasználat

2.2. A kompetencia-terület általános fejlesztési céljai és feladatai

Alapozó időszak

Azoknak a képességeknek és készségeknek a fejlesztése, amelyeknek megfelelő fejlettsége az írás-olvasás megtanulásának feltételeit jelentik.

Napi képességfejlesztő tevékenységek

- a szóbeli kommunikáció
- a beszédbátorság (beszélgetőkör)
- a belső képéskészítés (mesehallgatás)
- a mozgáskoordináció (ritmikus tevékenységek) fejlesztése

Kiemelten fejlesztendő képességek, készségek

- Nagy- és finommozgások koordinációja
- Saját test érzékelésének biztonsága
- Tájékozódás térben, síkban
- Oldaliság (lateralizáció)
- Szem-kéz koordináció
- Auditív és vizuális észlelés

Beszéd, beszédértés, szövegalkotás

Az alapozó oktatás végére a gyermek spontán beszéde tudatos nyelvhasználati alakul, elsajátítja a szóbeli és írásbeli kommunikáció képességét.

A **beszéd hangzásbeli összetevőinek** fejlesztése kiemelt szerepet kap.

A **szóbeliség** fejlesztésének, finomításának érdekében az alapozó szakaszban a következő feladatok elvégzését tartjuk fontosnak:

- A beszédbátorság erősítése az egyéni sajátosságok elfogadásával.
- Beszédtechnika fejlesztése, a szókincs folyamatos bővítése.
- Az elemi szövegértés kialakítása.
- A szövegalkotási kedv felkeltése.
- Az elemi szövegalkotás (szóbeli) kialakítása.

Olvasás, az írott szöveg megértése

Az olvasástanulás a gyermek élőbeszédére épül. Az olvasni tudás az írott információ megértésének készség szintű elsajátítását jelenti.

**A szemelvények a megváltozott világhoz, a gyermek életkorához, érzésvilágához alkalmazkodnak.
A kommunikációs helyzetek a társadalmi igényeket követik.**

Írás, íráshasználat

Az alapozó szakasz lehetőséget teremt a finommotorika kiemelt fejlesztésére.

Az írás késleltetett, nagymértékben igazodik a tanulók haladási tempójához. A nagybetűk írásának megtanítása a 2. osztályban is történhet.

Nyelvtani ismeretek

A nyelvtan és az irodalom nem különül el, előtérbe kerül a művelt nyelvhasználat.

Kisebbségi szerep jut a nyelvtani ismereteknek, ezeket a helyesírási tudnivalókkal együtt a szemelvényeken keresztül fedezzük fel.

2.3. Tanulásszervezés változatos munkaformákkal

- Kooperatív tanulási technikák
- Tanulási képességeket fejlesztő játékok, drámajátékok
- Differenciált fejlesztés, foglalkoztatás
- A tömegkommunikáció bekapcsolása a tanulási folyamatba: újságok, folyóiratok, film, számítógép, internet,

3. Szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület az 5-8. évfolyamon

Célok és feladatok

Az anyanyelvi nevelés legfontosabb célja és feladata a jövő generációkhoz szükséges és a felnőtt életben használandó olvasni és írni tudás (szövegértés, szövegalkotás) fejlesztése.

- Az olvasás szeretete, önművelés folyamatának kialakítása; olvasóvá nevelés
- Kommunikációs képességek fejlesztése
- A kritikus gondolkodás, problémamegoldó és fogalmi gondolkodás fejlesztése
- A játékos, alkotóképesség, kreativitás fejlesztése
- A nemzeti kultúrához való ragaszkodás, a szolidaritás, az együttműködés érzésének és élményének megtapasztalása
- A világszemlélet, világkép formálása
- Segítségnyújtás az értékekkel való azonosulás kialakításához
- Rendszeres könyvtári munkával is fejlődjenek a hatékony tanulási módszerek, önművelési szokások, fokozatosan fejlődjenek ki a könyvtárhasználati szokások, alakuljon ki a használói magatartás, információk és információhordozók keresése

Tanulásszervezés változatos munkaformákkal

- Kooperatív tanulási technikák-szociális kompetenciák fejlesztésére
- Tanulási képességeket fejlesztő játékok, drámajátékok

- Páros munka
- Csoportmunka
- Differenciált fejlesztés, foglalkoztatás
- Különböző csoportalakítási módszerek beépítése az órákba
- A hatékony csapatmunka alapjául szolgáló képességek kialakítása
- A tömegkommunikáció bekapcsolása a tanulási folyamatba: újságok, folyóiratok, tv, film, számítógép, internet, mobiltelefon

Tananyag

- Szépirodalmi szövegek mellett köznyelvi és ismeretterjesztő szövegek.
- Tömegkommunikációs műfajok jellemzése, elemzése, értékelése: rajzfilm, képregény, sorozatok, szappanopera – ízlésnevelés
- A megváltozott világhoz, gyermeki ízléshez alkalmazkodó szemelvények: Janikovszky Éva, Lázár Ervin, Romhányi József, svéd gyermekversek, meseparódiák, J.K. Rowling, Erich Kästner

Új tevékenységformák

- Köznyelvi kommunikációs helyzetek
- Köznyelvi és tömegkommunikációs írott szövegek szerkesztése: e-mail, SMS, meghívó, plakát
- Igaz-hamis állítások
- Állítás, érvelés, meggyőzés, meggyőzőségi technikák, vita
- Ismeretterjesztő szövegek, ábrák, grafikonok értelmezése, feldolgozása
- Hibás szövegek javítása – szövegszerkesztés, stílus, szóhasználat, helyesírás szempontjából
- Ok-okozati kapcsolatok feltárása, párhuzamok, ellentétek
- Időrend helyreállítása
- Képzelt párbeszéd és monológok
- Összehasonlítás: regény és filmfeldolgozás – meghatározott részlet alapján azonos motívumok megjelenése
- Nyelvtani jelenségek összevetése a tanult idegen nyelv hasonló jelenségeivel
- Tudástérképek
- Konfliktusok és kompromisszumok (problémamegoldó nyelvi cselekvés gyakorlása)
- Eltérő folytatás és befejezés változatok alkotása, vázlatírás, tömörítés tanult elbeszélésekhez
- Könyvismertető írása
- Részlet –összefoglalás, szövegtömörítés
- Szövegelemzési gyakorlatok (különböző korok szövegeinek értelmezése, összehasonlítása)
- Szótárkészítés (különböző korok nyelvhasználata alapján szómagyarázat)
- Képregény készítés

Ismeretek, tananyagtartalmak

Az 2. sz. melléklet tartalmazza.

4. A helyi tanterv kiegészítése a matematika-logika kompetencia területén

4.1. Célok és feladatok

- Előtérbe helyezni a következő matematikai kompetenciákat: számlálás, számolás, számítás; mennyiségi és valószínűségi következtetések, becslés, mérés; mértékegységek váltása; szöveges feladatok megoldása; rendszerezés, kombinativitás; induktív és deduktív következtetések
- Team munka alapjául szolgáló képességeket fejleszteni
- A megszerzett tudás a gyakorlatban alkalmazható legyen- a mindennapokhoz kötődő feladatokat alkalmazni
- Élményszerű és hatékony tanítás – tanulás

- Matematika iránti érdeklődést felkelteni
- Aktív tanulói részvételt biztosítani a folyamatban
- Térszemléletet fejleszteni a szokásostól eltérő geometriai szabályrendszerek felfedeztetésével is.

Tanulásszervezés- változatos munkaformákkal

- kooperatív tanulási technikák
- tanulási képességeket fejlesztő játékok
- páros munka
- csoportmunka
- differenciált fejlesztés, foglalkoztatás
- különböző csoportalakítási módszerek beépítése az órákba
- a hatékony team-munka alapjául szolgáló képességek kialakítása

Tananyag

Módszer

Számfogalom kialakítása

Gyorsolvasási tréningek

Műveletek értelmezése, végzése

Dominó, dobókocka használata

Összefüggések szöveges feladatokban

Mozgásos megjelenítések (drámapedagógia)

Geometria

Lénárt-gömb, narancs alkalmazása

4.2. Matematika-logika kompetencia terület az 5. – 6. osztályban

Ezek a modulok önálló kis egységként kezelhetőek, beilleszthetőek az órák folyamába, jól motiválnak és a szokásostól eltérő, érdekes feladatokat tartalmaznak.

Gondolkodási módszerek

Független esetek összeszámlálása logikai rend szerint, fadiagrammal, útdiagrammal. Az elem összes permutációja számának meghatározása konkrét feladatok kapcsán, fadiagrammal. A "szorzási szabály" felfedeztetése, alkalmazása nagyobb elemszámú halmazok esetén.

Számtan, algebra

- Nagy számok írásának, olvasásának összekapcsolása a valóságos világból vett példákkal.
- Játékok számjegykártyákkal, betű-szám kártyákkal, számkorongokkal. Fejlesztési játékok.
- Rejtvények, számrejtvények, gyufajáték (római számírás gyakorlására).

Számrendszerek

- Bemutató levelek készítése különböző számrendszerekben.
- Játékos módszerek alkalmazása az írásbeli műveletek gyakorlásakor: bűvészműtávján, kockajáték, számpiramis, malomjáték.
- Alapműveletek tulajdonságainak szemléletes tételéhez kártyakészletek alkalmazása.

Egész számok

- A valóságos viszonyokat tükröző modellek használata a negatív számfogalom kialakításakor: hőmérőmodell, adósság- és készpénzcédulák, vagyontáblák, időszalag, számkorongok.
- Fejlesztési játékok, kukás játék, számpiramis, bűvös négyzet alkalmazása a négy alapművelet gyakorlásához.

Törtek

- A törtfogalom kialakításához különböző modellek használata: torta-modell, színes rudak, törtkártyák.
- Játékok alkalmazása a törtekkel való műveletek gyakorlására: dominó, memóriajáték, törtkártyák.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás térképen, földgömbön (Lénárt gömb).
- Koordinátákat használó játékok alkalmazása: torpedó, sakk, kódolás, kincskeresés stb.

Geometria, mérés

- Ponthalmazok
- Gömbi geometriai modell alkalmazása (Lénárt gömb), összehasonlítása a sík geometriai rendszerrel.

Mérések, kerület, terület, felszín, térfogat

- Játékok alkalmazása a mértékváltás gyakorlására: memóriakártyák, dominó.

5. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámjai

Az 1- 8. évfolyam tantárgyai és heti óraszámjai								
Heti óraszám/ évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom (irodalom + nyelvtan)	7+1	7+1	5+1,5	5+1,5	4+1	4+1	3+0,5	3+0,5
	4+4	4+4	3,3+3	3,5+3	3+2	2+3	2+1,5	2+1,5
Matematika	4+1	4+1	4+0,5	4+0,5	4	4	3+1	3+1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika/ hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Természettudomány					2	2		
Környezetismeret			1	1				
Ének- zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon- és népismeret						+1		
Dráma és színház							+0,5	+0,5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen:	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető:	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret:	24	24	24	25	28	28	30	30

Az adott tanévre vonatkozó engedélyeknek megfelelően az osztálylétszámoktól függően csoportbontást alkalmazunk matematika, magyar, idegen nyelv és informatika órákon. Amennyiben lehetőség van rá, akkor természettudományi és történelem tantárgyakból.

A tanulókról készült szakértői véleményekben előírt fejlesztő órák száma a tanulók létszámától függ.

A választható tanórai foglalkozások óraszámai mindig a tankerület által engedélyezett keretszámoknak megfelelően szerepelnek az adott évi tantárgyfelosztásban. Így az alábbi felsorolás adatai tájékoztató jellegűek:

- szakkörök: matematika 1-2 óra, természetjáró, Ökoszakkör 1-2 óra, informatika 1-5 óra, angol 0,5-1 óra,
- DSK: 4-8 óra
- énekkar: 2 óra
- napközi: csoportok létszáma x 20-22,5 óra
- tehetség gondozó foglalkozások: 3 óra/8. évfolyam

6. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A nevelő-oktató munka során a pedagógusok olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használhatnak a tananyag feldolgozásához, melyeket hivatalosan is tankönyvvé nyilvánítottak. Kivételt képez, ha:

- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt bizonyítványosztáskor (elsősöket beiratkozáskor) tájékoztatjuk. Az eszközök beszerzése a szülők feladata.
- A tanítási év közben a meglévő tankönyvek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg.
- Új tankönyvek beszerzésekor a rendelés előtt kikérjük a szülők véleményét.
- Az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói eszközöket a szaktanárok, illetve a szakmai munkaközösségek határozzák meg.
- A kiválasztásnál a következő szempontokat veszik figyelembe:
  - a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
  - előnyt élveznek a több éven át használható eszközök
  - törekvés az állandóságra
  - azonos feltétel megléte esetén a kedvezőbb árú választása
  - egy tankönyvcsaládhoz tartozás előny
  - törekszünk arra, hogy az iskola könyvtára egyre több nyomtatott taneszközzel rendelkezzen.

7. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanulók magasabb évfolyamra lépése

A magasabb évfolyamára lépés feltétele az előírt tanulmányi követelmények teljesítése az adott évfolyamon minden tantárgyból. Az előírt követelményeket a tantárgyi programok tartalmazzák.

- Ha a tanuló a tanév végén –legfeljebb 3 tantárgyból –elégtelen osztályzatot kapott javítóvizsgát tehet.
- Az 1. évfolyam megismétlését az intézmény vezetője a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti.
Kizárólag az első évfolyamon a szülő írásban benyújtott kérelme alapján az évismétlést az intézmény vezetője köteles engedélyezni.
- Ha 1-4. évfolyamon a tanuló eredményes felkészülése érdekében felzárkóztatásra szorul, lehetővé kell tenni, hogy legalább heti két alkalommal egyéni foglalkozásokon vegyen részt.
- A magasabb évfolyamba lépéshez 2-8. évfolyamon a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
  - o Felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.

- o Engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.
- o A tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja és érdemjegyei alapján nem osztályozható, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- o Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és érdemjegyei alapján nem osztályozható, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- o Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható.
- o Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt kíván számot adni a tudásáról.
- o Az igazgató mentesítheti a tanulót a Szakértői Bizottság vagy a Nevelési Tanácsadó véleménye alapján egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Erre az időre a tanuló számára a fejlesztő órák mellett tantárgyi szinten egyéni foglalkozásokat kell szervezni, amelyek segítik a tanuló felzárkóztatását. Felmentést a mindennapi iskolába járás alól az igazgató adhat a törvényi előírások szerint.

Átvétel más intézményből

A második-nyolcadik évfolyamra történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát
- a szülő személyi igazolványát
- a gyermek lakcímkártyáját
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
- a tanuló egészségügyi törzslapját

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételekor figyelembe vesszük:

- a létszámhatárokra vonatkozó törvényi előírásokat
- a tanuló által tanult tantárgyakat.
- az előző tanulmányi eredményt, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyet
- előnyben részesülnek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók a törvényben megadott százalékos arányok figyelembe vételével
- Az intézményen belül egy tanuló áthelyezése az adott évfolyam másik osztályába a szülő kérésére vagy nevelőtestületi döntés alapján történhet.

Más tantervű iskolából érkező tanulókat az iskola pedagógusai felzárkóztató programmal segítik. Ha az igazgató engedélyezi a tanuló átvételét, a két iskola által tanított tantárgyak összehasonlítása alapján dönt arról, hogy a tanuló számára el kell-e rendelnie különbözeti vizsgát.

Külföldről érkezett tanulók felvétele

Ha külföldön járt eddig iskolába a gyermek, egyedi elbírálással különbözeti vizsgára kötelezhető az igazgató döntése alapján - abból a tantárgyból amelyet iskolánkban a megkezdeni tervezett évfolyamától alacsonyabb évfolyamon tanítunk és amely tantárgy tananyagismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, illetve a magasabb évfolyamba lépésnek, és azt a tanuló korábban nem tanulta.

8. A tanulók mérésének, értékelésének rendszere

8.1. A tanulók teljesítményének értékelése, beszámoltatás formái

A tanulói értékelés alapelvei

- legyen rendszeres és folyamatos
- preferáljuk az osztályzatok mellett a szöveges értékelést
- nem lehet fegyelmező eszköz
- legyen sokoldalú, változatos formájú és feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak
- legyen objektív, megbízható, érvényes
- legyen fejlesztő jellegű, fejezze ki a tanulónak önmagához viszonyított fejlődését, előrehaladását
- járuljon hozzá a tanulók önértékelésének kialakításához, motiváljon
- érvényesüljön a pedagógiai autonómia, felelősség és kiszámíthatóság
- segítse az iskola és a család közötti partneri viszonyt
- a pedagógus az értékelés során tartsa tiszteletben a tanulók személyiségi jogait
- a testnevelés órákon az értékelés alapja a felszerelés megléte és használata

A tanulói mérés, értékelés célja

Személyiségfejlesztés

- kommunikációs képesség fejlesztése, beszédkészség, lényeg felismerése- megfogalmazása
- absztrakt gondolkodás fejlesztése
- általános etikai illemszabályok megismerése, elfogadása

Önértékelési képesség kialakítása

- kritikai, önkritikai érzék fejlesztése
- reális célok kitűzése, megvalósítása

Reális énkép kialakítása

- Kudarctűrő képesség fejlesztése
- Saját értékeinek és hiányosságainak egyensúlyban való vizsgálata

Önálló tanulásra való igény és képesség kialakítása

- Tanulási módszerek megtanítása
- Médiák szerepének alternatív megmutatása, megismertetése
- Igényesség felébresztése saját munkája iránt (versenyfeladat, kiselőadás, stb.)

Iskolai, egyéni célok megvalósítása

- Közösségi összetartás erősítése
- Egymásért való küzdés

A tanuló beszámoltatásának, a tanulói tevékenység értékelésének formái

- szóbeli: beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, órai aktív munka, stb.
- írásbeli: feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, stb.
- gyakorlati: munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény
- vizsga

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára. (Az esetleges speciális ellenőrzési formákat a helyi tantervek tartalmazzák.)

Értékelés a különböző évfolyamokon:

1. évfolyamon félévkor, tanév végén és a 2. évfolyam I. félévében szöveges értékeléssel minősítünk. A tanító a szeptemberi első szülői értekezleten tájékoztatást ad a szülőknek az alkalmazott szöveges értékelésről.

Az értékelésnél használt dokumentumok:

1. évfolyam és 2. évfolyam I. félév

Időszak	Értékelés módja	Dokumentálás helye	Szülő tájékoztatása
havi	szöveges értékelés	napló	tájékoztató füzet
félévi	szöveges értékelés	napló	tájékoztató füzet
év végi	szöveges értékelés	napló, törzslap, bizonyítvány	bizonyítvány

Megjegyzés: 2. évfolyam I. félévében érdemjegy is adható.

A szöveges értékelésnél használatos kifejezések és rövidítések:

A tantárgyak értékelésénél:

Kiválóan teljesített = K

Jól teljesített = J

Megfelelően teljesített = M

Felzárkóztatásra szorul = F

Kiválóan teljesített	A tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeinek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot és mindazt önállóan is alkalmazni tudja.
Jól teljesített	Ha a tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeinek megbízhatóan, csak kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni a tudását.
Megfelelően teljesített	Ha a tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeit pontatlanul, több hibával teljesíti. Tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni.
Felzárkóztatásra szorul	Ha a tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeinek súlyos hiányosságokkal tesz eleget. A továbbhaladáshoz szükséges minimális feltételekkel nem minden esetben rendelkezik.

2. évfolyam II. félévétől érdemjegyekkel illetve osztályzatokkal (1-5) történik a tanulók értékelése.

Időszak	Értékelés módja	Dokumentálás helye	Szülő tájékoztatása
napi tevékenység	1-5-ig skálán	napló	tájékoztató füzet
félévi	1-5-ig skálán	napló	tájékoztató füzet
év végi	1-5-ig skálán	napló törzslap bizonyítvány	bizonyítvány

Az osztályzat, érdemjegy akkor

- **jeles (5):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes
- **jó (4):** ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását
- **közepes (3):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Többnyire nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását
- **elégséges (2):** ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre
- **elégtelen (1):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Az érdemjegy (osztályzatok) értékelő naplóba történő bejegyzésének formái:

- piros tintával: témazáró felmérések, dolgozatok
tanév végi osztályzatok
- kék tintával: szóbeli feleletek
írásbeli feleletek
félévi osztályzatok
- zöld tintával: gyűjtőmunka, szorgalmi feladatok,
kiselőadások, füzetek rendje, házi feladat, külalak

A témazáró felmérések osztályozása:

100 - 91 %	jeles	(5)
90 - 71 %	jó	(4)
70 - 51 %	közepes	(3)
50 - 31 %	elégséges	(2)
30 - 0 %	elégtelen	(1)

Megjegyzés: A felmérések osztályozásánál a kiadók által javasolt értékelést is figyelembe vesszük.

A tánc- és dráma, hon- és népismeret, erkölcsstan/hit- és erkölcsstan és az SNI tanulók idegen nyelvből történő értékelése szövegesen valósul meg.

(Amennyiben a szakértői vélemény egyes tanulókra szöveges értékelést ír elő, akkor is az alábbiaknak megfelelően értékelünk.) Ennek részletezése a 10. pontban történik.

8.2. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

Értékelés módja és ideje

A magatartás, szorgalom értékelése elsődlegesen az osztályfőnök feladata. A mérés, értékelés alapelveit itt is érvényre juttatjuk. Minden hónapban kapnak érdemjegyet a tanulók, melyet a tanulók önértékelését, egymás értékelését és a kollégák véleményét is figyelembe véve az osztályfőnök állapít meg. Az őszi szülői értekezlet és a tavaszi szünet előtt a nevelőtestület közösen értékeli, a kollégák elmondják véleményüket a tanulók munkájáról, magatartásáról. Ekkor az osztályban nem tanító tanárok is elmondják tapasztalataikat pl. ügyeletről, délutáni foglalkozásról, rendezvényről, stb. A félévi és év végi osztályzatokat a nevelőtestület állapítja meg, dönt a dicséretnek odaítéléséről is.

A magatartás és a szorgalom értékelése, követelményei, formája

Magatartás:

Példás:

- Életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő szinten kulturált, társait pozitívan motiváló magatartást tanúsít.
- Beszédkultúrája mind gyerekekkel, mind felnőttel szemben illemtudó, tiszteletet sugárzó.
- Az iskolai házirendet betartja.

Jó:

- Életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő szinten igyekszik kulturáltan, társait nem zavaróan viselkedni.
- Beszédkultúrája korosztályának megfelelő szinten áll, elfogadható stílusú.
- Az iskolai házirendet igyekszik betartani.

Változó:

- Az életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő magatartási normákat nem tartja be, időnként szándékosan vét ellene.
- Beszédstílusa nem megfelelő, időnként trágár.
- A házirendet gyakran megsérti, társaival szemben időnként durva.

Rossz:

- Szándékosan nem tartja be az elvárható magatartási normákat, társait is akadályozza abban.
- Beszédstílusa nem megfelelő, trágár.
- A házirendet nem tartja be, durva, kötekedő.

Szorgalom:

Példás:

- Rendszeresen dolgozik azért, hogy tehetségének, képességeinek lehetőségeihez mértén megfelelő eredményt érjen el.

Jó:

- Kisebb – töle függő – kihagyásokkal dolgozik, azért, hogy tehetségének, képességeinek megfelelő eredményt érjen el, lehetőségeit nem minden esetben használja ki.

Változó:

- Tanulmányi munkájában ingadozik, nem életkorának megfelelő önállósággal dolgozik. Időnként érdektelen, nemtörődöm.

Hanyag:

- Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, feladatait nem teljesíti. Kitér a segítő, fejlesztő hatások elől, érdektelen, nemtörődöm.

8.3. A tanulói értékelés fajtái:

- **Formatív értékelés (mérés):** az adott osztály önmagához viszonyított teljesítményének nyomon követése, a fejlődés minőségének és ütemének regisztrálása.
- **Diagnosztikus és formatív értékelés:** Az alapkészségek mélységének a megismerése, a következő időszak fejlesztési feladatainak megtervezése.
- **Szummatív értékelés:** A negyedik évfolyam végén az alapkészségek megismerésével javaslat a tanulók továbbhaladásához. A nyolcadik évfolyam végén a helyi tanterv által meghatározott tananyag elsajátítási szintjének meghatározása, konzekvenciák levonása, a 8. évfolyam önkéntes vizsgája.
- **Külső értékelés:** verseny, továbbtanulás.
Cél: átfogó minősítés

A pedagógus a tanítási-tanulási folyamat során a tanulók ismereteinek mélységéről, a hiányosságokról írásbeli felméréssel is gyűjthet információkat, amelyeket a tanítás során felhasznál. Ezeket az ún. diagnosztizáló dolgozatokat érdemjeggyel nem értékeli.

A témazáró írásbeli, szummatív feladatlapok összeállítását a javítókulccsal együtt a pedagógusok készítik el és alkalmazzák. Ez az érdemjegy nagyobb súlyú, mint egy-egy órai felelet érdemjegye, hiszen egy hosszabb tanulmányi szakaszt zár le.

8.4. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

• témazáró felmérések	tananyagrészek végén
• röpdolgozatok	adott tananyag közben
• szövegértést vizsgáló dolgozat	adott tananyag közben
• tesztek	tananyagrészek végén
• szódolgozat	adott tananyag közben
• évszám dolgozat	adott tananyag közben
• fogalmazások írásban	adott tananyag közben
• év eleji felmérés (diagnosztizáló)	tanév elején a hiányosságok felmérése céljából
• év végi felmérés (szummatív)	tanév végén, a tananyag elsajátítási szintjének meghatározása céljából
- A tananyag minden témakörét témazáró feladatlapmal zárjuk, melynek értékét piros tollal írjuk be a naplóba.
  - A témazáró dolgozat írása előtt egy héttel ismertetjük a tanulókkal a begyakorolandó feladatok típusait.
  - Egy tanítási órán egy dolgozatot íratunk a tanulókkal, amelynek a tartalmára a tanuló egy érdemjegyet kap (kivéve a magyar dolgozat vagy a helyesírás).
  - Napi két témazáró dolgozatnál többet nem íratunk.
  - A témazáró dolgozatok időpontját a pedagógusok előre jelzik a naplóban.
  - A piros jegy kétszeres értékűnek számít.
  - A félév és a tanév végén az osztályzatokat átlagoljuk.
  - A jobb jegy odaítélésének feltétele a 61% elérése.
  - Az 50% elérése esetén a felfelé, illetve lefelé ívelés tendenciáját vesszük figyelembe.
  - A tanulók lehetőség szerint havonta legalább egy érdemjegyet szerezzenek az adott tárgyból, ha a heti óraszám eléri a 4 órát, akkor a havi 2 érdemjegy elérése a cél..

8.5 Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Elvek:

- Az otthoni felkészülés igénye alakuljon ki minden tanulóban.
- A házi feladat célja az ismeretek megszilárdítása, elmélyítése, begyakorlása.
- A házi feladat lehetőséget adhat a speciális érdeklődésű, kiemelkedő teljesítményű tanulóknak arra, hogy képességeik tovább fejlődjenek.
- A nagyobb lélegzetvételű feladatok elkészítésére több napot kell biztosítani (pl. kötelező olvasmány feldolgozása, fogalmazás).
- A házi feladatot differenciáltan, a tanuló képességeihez mérten adjuk.
- A házi feladat lehetőséget biztosít arra, hogy a pedagógus meggyőződhessen tanítványai önálló feladatmegoldó képességének szintjéről.
- Új ismeretet feldolgozó óra után az otthoni feladatmegoldás az ismeretek elmélyítését szolgálja.
- A tanítási óra tervezéséhez a házi feladat is tervezendő, de ettől a pedagógus szükség esetén el is térhet! (pl. az órán kiderül, hogy több gyakorlásra van szükség)
- A házi feladat előkészítheti a következő tanítási órát, ösztönözhet kutatómunkára.

- A házi feladat ellenőrzése kiemelkedő jellegű a visszacsatolás miatt - tanulói ellenőrzés.
- Önálló vázlatírás (7-8. osztályban) - megbeszélés alapján.

Korlátok:

- Hét végére is adható házi feladat, de csak annyi, ami egy hétköznapra adható.
- A házi feladat mennyisége nem lehet több az órán megadott feladatok mennyiségénél.
- Az órán kellő módon előkészített feladatokat adjuk fel otthoni munkára!
- Biztosítson sikerélményt a házi feladat.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

9. Szöveges értékelés területei

A dráma és színház, hon- és népismeret, erkölcsstan/hit- és erkölcsstan és az SNI tanulók idegen nyelvből történő értékelése szövegesen valósul meg.

(Amennyiben a szakértői vélemény egyes tanulókra szöveges értékelést ír elő, akkor is az alábbiaknak megfelelően értékelünk.)

A tanulók értékelése szövegesen történik öt fokozatú skálán havonta illetve félévkor és év végén.

- Kiváló (**K**)
- Jó (**J**)
- Megfelelő (**M**)
- Felzárkóztatásra szorul (**F**)
- Nem felelt meg (**NFM**)

A szöveges értékelés érdemjegyekre/osztályzatokra való konvertálását a minősítés után zárójelben tüntettük fel.

Kiváló (5)	A tanuló az adott tantárgyak tantervi követelményeinek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot és mindazt önállóan is alkalmazni tudja.
Jó (4)	Ha a tanuló az adott tantárgyak tantervi követelményeinek megbízhatóan, csak kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni a tudását.
Megfelelő (3)	Ha a tanuló az adott tantárgyak tantervi követelményeit pontatlanul, több hibával teljesíti. Tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni.
Felzárkóztatásra szorul (2)	Ha a tanuló az adott tantárgyak tantervi követelményeinek súlyos hiányosságokkal tesz eleget. A továbbhaladáshoz szükséges minimális feltételekkel nem minden esetben rendelkezik.
Nem felelt meg (1)	A minimálisan előírt követelményeket nem teljesítette.

9.1. Idegen nyelv a sajátos nevelési igényű tanulóknak

Fontosnak tartjuk, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók is képesek legyenek idegen nyelven kommunikálni, ezért számukra a következőket kívánjuk elérni:

5. évfolyam:

- napszaknak megfelelő köszönési formák ismerete
- tudjon bemutatkozni

- tudja életkorát elmondani
- számok ismerete 1-20-ig
- színek ismerete, tudja megkérdezni tárgyáról, hogy milyen színű
- tárgyak az iskolában, osztályteremben
- „What's this?” (Mi ez?) kérdés

6. évfolyam:

- ABC ismerete, betűzés
- 'have got / has got' – a birtoklás kifejezése
- arcunk, érzékszervek neve, bemutatása
- a főnevek többes száma
- 'there is / there are' (helyek leírása)
- ház és a helyiségei, bútorok
- IN, ON, UNDER előjárószavak

7. évfolyam:

- családtagok
- 'have got / has got' (birtoklás)
- számok 1-100-ig
- testrészek
- lakóhelyünk bemutatása ('there is / there are')
- idő kifejezése (egész órák)

8. évfolyam:

- idő kifejezése (fél, negyed, háromnegyed órák)
- egyszerű jelen idő
- napok, hónapok nevei
- napirend egyszerű elmondása
- iskolai tantárgyak, órarend

A sajátos nevelési igényű tanulók idegen nyelvi oktatásában az évfolyamokra vonatkozó értékelési elvárásokat az 4. számú melléklet tartalmazza.

10. Ellenőrzés, értékelés, beszámoltatás a művészeti iskolában

Az alapfokú művészetoktatásban a részvétel önkéntes alapon történik, így itt az ellenőrzésnek más szerepe van, mint a kötelező oktatásban → az állandó kontroll szerepét tölti be az oktatás során. A kezdeti külső ellenőrzés mindinkább belső kontrollá kell, hogy váljék, ezért a nevelő feladata elsősorban az önkontroll kialakításában van. A művészetoktatásban az ellenőrzés tehát nem más, mint folytonos referencia a készségek kialakításáról, azok stádiumairól.

Személyre szóló értékelés a művészetoktatásban a tehetséges mester nevelőpéldája, mely fokozottan hat a tanuló személyiségére. A pedagógusnak tehát folyamatosan pozitív magatartást kell mutatnia tanulója felé. A tanár a tanulás, tanítás folyamatában minden pillanatban reagál növendéke tevékenységére, cselekvésére, állandó kontroll alatt tartja azokat. Cselekvéseivel, utasításaival helyesli, ill. megerősíti növendéke tevékenységét.

10.1. Osztályzás

A tanulóknak minden kötelező tárgyból érdemjegyet kell szereznie. Ez lehet havonta adott érdemjegyek alapján kialakított félévi, ill. év végi osztályzat, vagy a vizsgákon szerzett jegy, vagy ezek együttes figyelembevételével kialakított jegy.

A félév folyamán nyújtott teljesítményt gyakorlati jegy megajánlásával értékeljük. Amennyiben a tanuló ezt nem fogadja el, lehetősége van a tanár által előírtak szerint javítani.

Szorgalmi jeggyel a főtárgy tanár minősíti a növendéket elvégzett munkája alapján, abból a szempontból, hogy tevékenysége mennyiben felel meg életkori sajátosságainak, korábbi szorgalmi és jártassági szintjének, a tantárgy iránti odaadásának, önkéntes vállalásának. A főtárgy tanár figyelembe veszi a választott tárgyak tanárainak véleményét. Az osztályzás a főtárgy tanár kizárólagos joga.

10.2. Vizsgák

A vizsgák anyaga az adott tanév anyagára épül. Félévkor és év végén vizsgáznak a növendékek. Vizsgateljesítménynek elfogadható nem iskolai produktum is (koncert, kiállításon való részvétel, stb.).

Képző-és iparművészeti vizsga a vizsgakiállítási produkció létrehozásával és annak értékelésével történik.

Színjáték tanszak vizsgája produkció (előadás) értékelésével történik.

A **tánc** tanszakok vizsgája szintén produkció (előadás) értékelésével történik.

A vizsgára való felkészítés egész évben történik, nem kampányszerű, de a vizsgát megelőzően fokozott figyelemmel kell lenni a vizsga megvalósítására

10.3. Az értékelés módja

Főtárgy

Az osztályzás az előképzőben szöveges formában a következő módszerrel történik:

kiválóan teljesített
jól teljesített
megfelelően teljesített
nem megfelelően teljesített

Alapfokon és továbbképző évfolyamokon 1-5 fokozatú rendszerrel osztályozunk:

Jeles (5)

- az adott évfolyam tananyagának magas szintű elsajátítása,
- az órán aktív, teljesítménye egyenletes,
- az (egy) előadott darabokat megfelelő stílusban adja elő,
- a tanuló a fellépéseken, bemutatókon rendszeresen részt vesz, és aktív munkájával hozzájárul a produkció sikeréhez,
- jelest kaphat még az a tanuló is, aki kevesebb anyag befogadására képes, de a tanultakat megpróbálja képességeihez mérten magas szinten kivitelezni.

Jó (4)

- a tananyagot kevés hiányossággal sajátítja el,
- az órán aktív, de a teljesítmény nem egyenletes,
- előadását nem minden esetben képes a megfelelő stílusban közvetíteni,
- Jó értékelést kaphat az a tanuló is, aki kevesebb anyag befogadására képes, és alkalmanként törekszik a jó előadásra,
- csoportos munkában igyekszik együttműködni.

Közepes (3)

- a tananyagot hiányosan sajátítja el
- órai figyelme és fegyelme hullámzó,
- előadását nem a megfelelő stílusban közvetíti

Elégséges (2)

- az adott osztály tananyagát nem sajátította el,
- a különböző stílusokat nem ismeri fel,
- az órán passzív, munkájához való hozzáállása hanyag.

Az a növendék, aki éves munkájáért dicséretben részesül, értékeléskor „kitűnő (5)“ minősítést kaphat.

Elégtelen osztályzat adható, de már elégséges osztályzat esetén a szaktanár a szülővel közösen dönthet az átirányításról, vagy az eltanácsolásról.

Szorgalom

Példás (5)

- órán aktív, érdeklődő, felkészült, figyelme állandó

Jó (4)

- felkészülése rendszeres, de nem alapos, csak a kötelező tananyag iránt érdeklődő, figyelme nem elég kitartó

Változó (3)

- figyelme hullámzó, aktivitása nem megfelelő, érdektelen, rendszertelen a felkészülése

Hanyag (2)

- órai munkában passzív, érdektelen, közönyös, a tanultakat nem akarja alkalmazni

A tanulónak lehetősége van arra, hogy osztályát engedély alapján folytassa, ha az évfolyam anyagát valamilyen oknál fogva nem sajátította el.

Lehetőség van arra is, hogy egy év alatt két osztályt végezzen el a növendék.

Követelményei:

- év közben több anyag elvégzése,
- év végén a magasabb évfolyam követelményeinek teljesítése és vizsgatétele.

11. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

1. A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

- Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.
- Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

2. A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

- A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsgatantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása.
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.
- A választható tantárgyak közül vizsgatantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint amely esetében a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.
- Hangszer, illetve magánének („A” tagozat) főtanszakos tanulók szolfézs vagy zenetörténet - zeneirodalom vagy zeneelmélet vizsgatantárgyak közül választhatnak.

3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

- Mentessülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet eléri.
- Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet tantárgyakból megszerzett művészeti alapvizsga és záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

4. Előrehozott vizsga

- Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.
- Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyból, első alkalommal tett művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga.
- Szolfézs tantárgyból előrehozott alapvizsga szervezhető.

5. A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

- A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.
- Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.
- A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.
- Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.
- Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.
- Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

12. Az osztályba sorolás rendje, csoportbontás

Az iskolában 8 évfolyam, évfolyamonként a létszámtól függően 1 vagy 2 osztály működik. Az osztálylétszámok függvényében a fenntartó döntése alapján történik az osztályok számának meghatározása.

Első évfolyamon az iskolai osztályok szervezése az óvodapedagógusok véleménye, javaslata alapján történik, figyelembe véve a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányát; a döntés az intézményvezető joga. A magasabb évfolyamon intézményünkbe beiratkozó tanulók osztályba sorolásáról az igazgató dönt.

A sajátos nevelési igényű tanulók integráltan (egyes tantárgyak esetében csoportösszevonásban) folytathatják tanulmányaikat.

Az idegen nyelveket csoportbontásban oktatjuk, igyekszünk ezzel a lehetőséggel más tantárgyak esetében is élni.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei:

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására. A csoportbontásnál az osztályba sorolás rendjére vonatkozó elveket alkalmazzuk, az osztályfőnök javaslatának figyelembe vételével.

A választható tantárgyak esetében a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A Nkt. 80.§ (9) bekezdése alapján a felső tagozaton testnevelést oktató pedagógusok felméri a tanulók fizikai állapotát, edzettségét. A mérések eredményét rögzítik a NETFIT rendszerben.

A kötelező országos mérés mellett elvégezhető próbák az alábbiak (javaslat):

Aerob állóképesség mérése: Cooper-teszt

Alsó végtag dinamikus erejének mérése: helyből távolugrás

A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése: hasonfekvésből törzsemelés

A hasizmok erő-állóképességének vizsgálata: hanyattfekvésből felülés

A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése: fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás

Amennyiben a testnevelést oktató kollégák vagy munkaközösség adott tanévben a javasolt mérések elvégzéséről döntenek, akkor tanév elején megtervezik a próbák rendjét és gondoskodnak a mérési eredmények regisztrálásáról.

14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskola részt vett a település esélyegyenlőségi programjának elkészítésében, ezért ismerjük és magunkra nézve kötelezőnek tartjuk az abban foglaltak teljesítését. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal való foglalkozások rendjét a PP korábbi fejezetei tartalmazzák.

Az intézkedési tervben megjelölt célok és feladatok követésére az esélyegyenlőségi tervnek megfelelően jellemzéseket készítünk, amibe az adatokat folyamatosan gyűjtjük, rögzítjük.

A jellemzések a következőket tartalmazza:

- a probléma megjelölése
- az elérendő konkrét célok
- az intézkedés leírása, felelőse, határideje, eredményesség indikátora

Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések:

- jelzőlap kitöltése
- jellemzések elkészítése
- alapítványi segítségnyújtás
- külső segítőkkel való kapcsolattartás: iskolaorvos, védőnők, gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat, rendőrség, polgárőrség, fogorvosi ellátás, pszichológus, Ásotthalmi Tömegsport Egyesület
- belső segítők: osztályfőnök, DÖK segítők, szülők (SzK), fejlesztő pedagógus.
- egyéb külső segítők

Esélyegyenlőségi intézményfejlesztés:

Intézményünk a Tankerületi Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervben foglaltak értelmében 2022. szeptember 01-től 2029. augusztus 31-ig a tanulói eredményesség növelése, valamint a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók arányának csökkentése érdekében célorientált intézményfejlesztést valósít meg, melynek első szakasza 2025. augusztus 31-én zárul. A 2025/26. tanévben elvégzendő eredményességet és változást diagnosztizáló, összehasonlító helyzetelemzést követően a folyamatok optimalizálását figyelembe véve a 2026/27. tanévtől egy újabb középtávú fejlesztési terv mentén valósulnak meg a változásmenedzsment célkitűzései.

Az esélyegyenlőségi intézményfejlesztés célkitűzéseit az Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer általános alapelvei határozzák meg, melyek illeszkednek a Nat 2020 módszertani alapelveihez is.

Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer általános alapelvek	Nat 2020 1. sz. melléklet az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelethez I.1.2. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek
Minden tanuló értékes – a legfőbb szempont a pedagógiai gyakorlat tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése.	„A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.”
Minden tanuló bevonható a tanulási folyamatba, motiválható – ha ennek ellenkezője tapasztalható, akkor a pedagógiai környezetet érdemes módosítani annak érdekében, hogy a tanulók bevonódjanak és motiváltak legyenek.	„A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük.”
Minden tanuló képes valódi felelősséget vállalni tetteiért, elképzeléseiért – a tanítás során hangsúlyt kell, hogy kapjon a tanulók autonóm és felelős, önszabályozó tanulása.	„Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.”
Minden tanuló számára fontos az érzékelés – a mindennapi oktató-nevelő folyamatot érdemes úgy alakítani, hogy ezeken a területeken minden tanuló fejlődhessen.	„A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében.”
Minden tanuló boldogulásának alapja az érzelmi intelligencia – a mindennapi pedagógiai kommunikációt és a tanulás-tanítási gyakorlatot érdemes úgy szervezni, hogy ezen a területen minden tanuló fejlődhessen.	„ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket”. „A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.”
Minden tanuló folyamatosan és tevékenyen tanul – a mindennapi gyakorlat során olyan lényeges problémákat, érdeklődést kiváltó felvetéseket érdemes a tanulás-tanítás vezérfonalává tenni, amelyek előmozdítják minden tanuló én-megvalósító, lényeges tanulását.	„Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza.”
Minden tanuló produktumorientált – a mindennapi gyakorlat során érdemes figyelmet fordítani arra, hogy a produktív tanulást alkalmazva, a projektpedagógiai paradigma segítségével minden tanuló fejlődhessen egy konstruktív életvitel kialakításában.	„az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazása” „a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük”
Minden tanuló gondolkodási képességei fejleszthetők – a mindennapi gyakorlatban érdemes hangsúlyt fektetni arra, hogy a gondolkodási	„A pedagógus a problémamegoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

képességeket minden egyes tanuló esetében hatékonyan és eredményesen, széles repertoárban fejlesszék.	közvetlen eszközökkel segíti.” „Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témnapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.”
Minden tanuló alapvetően tanulásorientált, kíváncsi és tanulni szeretne – a mindennapi gyakorlat során olyan klímát érdemes megteremteni, amely segít a tanulást akadályozó tényezők elhárításában és a tanulást akadályozó helyzetek vereségmentes megoldásában pedagógus, tanuló és szülő számára egyaránt.	„Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.”
Minden tanulót megilletnek az emberi és kiemelten a gyermeki jogok – a mindennapi gyakorlatot érdemes úgy alakítani, hogy a tanulás során, az iskolai életben minden tanuló jogai érvényesülhessenek.	„A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.” „(...) elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak.”

III. Az általános iskolára vonatkozó feladatokon felül megfogalmazott speciális, művészeti iskolára kitűzött célok

A következő fejezetben a I. és II. (Nevelés program, Helyi tanterv) fejezetekhez tartozó speciálisan a művészeti iskolára vonatkozó elemeket fogalmazzuk meg. A jelzések illeszkednek az első két fejezet sorszámaikhoz (/M jellel ellátva)

(I. Nevelési programhoz)

I.1./M Művészetpedagógiai alapelvek és feladatok

Iskolánk alapvető céljának az alkotó jellegű, értő műélvező és befogadó magatartás elsajátítását tartja a növendékek körében. A célok elérése érdekében fő feladatunk a tényleges alkotótevékenység készségének kialakítása, munkánk eredményeként pedig a pályaorientáció támogatása.

A művészetpedagógiai gyakorlat ugyanúgy az általános pedagógia eljárásait követi, mint bármely más szakpedagógia. Általános elvként említhetjük meg tehát a fokozatosságot, az ismeretek és készségek összefüggését, a szemléletesség fontosságát.

A művészeti oktatás tevékenységét fokozottan jellemzi:

A pedagógiai program tanulóközpontú a helyi igényeket és lehetőségeket figyelembe véve minőségi munka végzésére, a pedagógusok ösztönzésére a helyi hagyományok, eredmények megőrzésére törekszik.

Intézményünk minden gyerek számára nyitott művészeti intézményként kíván működni.

A művészeti oktatás iránt érdeklődőknek lehetőséget biztosítunk a művészetoktatás követelményeit és tantervi programját figyelembe véve képességeik fejlesztésére, gyakorlására.

A készségfejlesztésben a dicséret módszerét helyezzük előtérbe, gondosan vigyázva arra, hogy dicséretet csak a valóban arra méltó megnyilvánulások kapjanak.

Iskolánkban többeket kell műélvezővé, mint művésszé nevelnünk. A művészi kreativitást a műélvezői kreativitás magasabb fokának tekintjük, ezért a művésznevelést is műélvezői alapállásból közelítjük meg.

A műveltségben és a művészi kreativitásban egyaránt meghatározónak tartjuk a reális valóságátást, ugyanakkor határozottan rámutatunk az öncsalás, önámítás értelmetlen és destruktív voltára.

Az alkotói kreativitásban döntőnek tartjuk a követelmények adta szabályok betartását, a pontosság és önfegyelem gyakorlását.

Fontos számunkra az igényesség, azonban törekszünk arra is, hogy ne állítsuk megoldhatatlan feladatok elé a növendéket.

Az esetleges kudarcok nem tántoríthatnak el sem oktatót, sem növendéket az újabb kihívások elől. A pedagógus kötelessége, hogy a kudarcot megfelelő egyensúllyal harmonizálja.

Minden cselekedet pozitív, vagy negatív következménnyel jár. Nem ennek súlyossága a döntő, hanem annak belátása, hogy semmi sem marad előnyös, vagy hátrányos következmények nélkül.

I.2.3/M Az alapfokú művészeti oktatás cél-és feladatrendszere; értékek, célok, feladatok

Zeneművészet

Az alapfokú zeneoktatás alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző zenei, hangszeres szakterületeken való jártasság megszerzését. A különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

Képző-és iparművészet

Az alapfokú művészetoktatás lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A művészetoktatás keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző-és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való sajátosságok megszerzését és gyakorlását. Célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse, segítse a hagyománytisztelet kialakítását.

Táncművészet

A táncművészet oktatás lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének, mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, nyitottságra, határozottságra nevel. Kibontakoztatja az improvizatív képességet, kreativitást. Alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasság megszerzését, gyakorlását. Az oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, ill. az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt hagyományainak és értékeinek megismertetésével lehetőséget nyújt a teljesebb táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.

Szín- és bábművészet

A képzés lehetőséget biztosít a színművészet iránt vonzó tanulók képességeinek fejlesztésére, ismereteinek gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására, a szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására. Célja, hogy a különböző dramatikus tevékenységformákban, képességfejlesztő gyakorlatokon keresztül fejlessze a tanulók érzelmi képességeit, gazdagítsa önkifejezési formáit, egyéni és csoportos kreatív folyamatokon át segítse elő a tanulók szocializációját. Folyamatos fejlesztő tevékenységek során váljon képessé a növendék a dráma és a színház befogadására, értelmezésére, színházi produktumok létrehozására.

I.4.1.-2. /M Személyiségfejlesztés, kreativitás és önállóság; közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az iskola tanulóközpontú, a helyi igényeket és lehetőségeket figyelembe véve minőségi munkára ösztönzi a pedagógusainkat. Ezért minden gyerek számára nyitott intézményünk. A művészeti oktatás bármely ága iránt érdeklődőknek lehetőséget biztosítunk képességeik fejlesztésére, gyakorlására. A választott szakon belül nyújtott

ismeretek mellett a csoportosan és egyénileg végzett munkával járó pozitív élményekkel segítjük a harmonikus, érzelmileg gazdag személyiség kialakulását.

Célunk, hogy a munka eredménye örömforrássá váljék, ébressze fel az egymás iránti tiszteletet, felelősségtudatot. Tanulóink megismerik nemzeti értékeinket, hagyományainkat, ezen belül pedig településünk, környezetünk hagyományait és képesek ezek megőrzésére, továbbadására.

Iskolánk kiemelten foglalkozik a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokkal. A tapasztalt művészpédagógus mindig érzi, hogy egy adott pillanatban jelen van-e a tehetség. „Adott pillanatról” beszélünk, hiszen a tehetség nem statikus jelenség, hanem időről időre változó hullámzó állapot.

Az adottságok, korábban megszerzett tudatos, vagy öntudatlan képességek könnyen felismerhetők számunkra, összehasonlíthatók és mérhetők.

Célunk érett, konstruktív személyiség „létrehozása”. Legfontosabb vonásai: szeretet, bizalom, mások iránti tisztelet és megbecsülés, perspektívaérvény, együttérzés és empátia, az önmegvalósítás igénye, elevenség és dinamizmus, belső aktivitás.

Ismerjük a destruktív személyiség jegyeit is és tudjuk, hogy a tehetséges embert a két személyiségtípus összetevői egyaránt jellemezhetnek. Úgy tapasztaljuk, hogy a tehetséggel egyenes arányban egyre szélsőségesebben mutatkoznak meg a pozitív és negatív tulajdonságok. Ez művészpédagógiai gyakorlatunk legnehezebben feltárható és ellenőrizhető része.

Célunk nem a destruktív erők tagadása, hanem az ellentétes erők föladása a konstruktív harmónia jegyében.

A művészeti alkotások befogadása nem képzelhető el a személyiség nyitottsága nélkül. Tanulóink ezzel az igénnyel lépnek be iskolánkba. Az ehhez szükséges készségek szokássá alakítása pedagógiai feladatunk.

A kreativitáshoz kapcsolódnak bizonyos értékproblémák. A tanulmányok kezdetén az alkotás szükségképpen a spontán fantázia megnyilatkozása és játék formájában jelenik meg. Az idő előrehaladtával egyre tudatosabb értékigénnyel kell rendelkezni ahhoz, hogy alkotó erőről beszélhessünk. Meg kell keresni azt a pontot, ahonnan kezdve a szándékos formálás készségei szükségszerűen megjelennek. A folyamat egyénenként különbözhet, ezért a fokozatosságot személyre szabottan kell figyelembe venni.

A kreativitás és önállóság kölcsönösen feltételezik és fejlesztik egymást. A növendékek és mesterek szoros együttműködése, növendék alkotókörök létrehozása és támogatása megfelelő alapot nyújthat e két fontos készség egymást segítő fejlődéséhez.

I.4.3./M A tehetséggondozás speciális alapelvei és feladatai; kiemelt figyelmet igénylő tanulók

A tehetség a harmonia iránti sajátos igény megmutatkozása. A tehetséges ember az átlagnál érzékenyebb a diszharmóniára, ezért állandó készletet érez a harmonia helyreállítására. Innen ered a tehetséges emberek sokszor tapasztalható valóságos, vagy látszólagos kiegyensúlyozatlansága, a megszokott viselkedési normákkal való szembenállása.

A tehetséges tanuló nagyobb figyelmet, több toleranciát és egyre több törődést igényel a nevelő részéről.

Nem egyszer s mindenkorra tehetséges valaki. Nem szokatlan a tehetség morális szétzúllása, de megnyílása, kivirágzása sem. Ehhez megfelelő szellemi és morális közeget nyújt nevelőtestületünk. A pedagógus becsvágya a felfedezésre szerencsés alapmagatartás.

Az alapfokú művészetoktatás nem a művészképzést, hanem az érzékeny és értő közönségnevelést tűzi ki célul, műélvezői magatartásra szoktat. Természetes, hogy akiben erőteljesebb kreatív energiákat fedez fel a nevelőtestület, vagy az adott szaktanár, azt a növendéket közösen vagy egyéni szerepkörök delegálásával támogatja a nevelőtestület abban, hogy megtehesse első lépéseit a művészpálya felé.

Iskolánk kreativitásra sarkalló közeg. Növendékeinknek lehetőségük van a különféle tanszakok bemutatóinak látogatására (tanszaki hangversenyek, kiállítások, vizsgaelőadások, stb.). A tehetség kibontakoztatásának érdekes és izgalmas lehetősége ez.

A szakmailag igazán tehetséges gyermeknek lehetősége van „B” tagozat felvételére, mely lehetőséget ad többlet óraszámra, felvételi előkészítőre, több korrepetícióra. Biztosítunk minél több versenyen és szereplésen való részvételt.

I.4.6./M A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A növendék személyiségének formálása érdekében együttműködünk a szülőkkel, törekszünk a pedagógus – szülő közötti egyéni, őszinte kapcsolat kialakítására (tanszaki hangverseny, személyes megkeresés, szülői értekezlet, bemutató tanítás, stb.)

Arra törekszünk, hogy a gyerekeink többsége itt, a mi iskolánkban kapja meg a megfelelő segítséget ahhoz, hogy a saját készségeinek, képességeinek megfelelő „maximum” közelébe jusson.

A művészeti oktatásban részesülő növendékek szülei önálló munkaközösséget alkotnak. Szerveztük a törvényben leírtaknak felel meg (Kt. 60.§-a.). Tagjai minden művészeti csoportot képviselnek. Részt vesznek az iskolai SZMSZ, valamint a Házirend véleményezésében. A tanórákon kívüli iskolai tevékenységek szervezésében, kapcsolattartásban nyújthatnak segítséget, így aktív résztvevői lehetnek az iskolai életnek. Szeretnénk elérni, hogy a szülők folyamatosan tájékozódhassanak az iskolában folyó munkáról, eredményekről.

- *havi rendszerességgel informáljuk a községi újságban a lakosságot,*
- *nyílt órák szervezésével figyelemmel kísérhetik gyermekük folyamatos fejlődését, az esetleges aktuális problémák megvitatása is módjukban áll,*

Szülői értekezletek rendszeres megtartását szorgalmazzuk minden tanszakon az esetleges aktuális problémák megvitatására, ill. központi **szülői fórumon** mondhatják el véleményeiket, javaslataikat, esetleges bírállataikat az érintettek.

II.7./M Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A művészetoktatási intézményünk tevékenységét az “Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” alapján folytatja, mely a 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet mellékleteként került kiadásra. A tanterveket teljes egészében felhasználva készítettük Pedagógiai Programunkat, a helyi igényeket és lehetőségeket figyelembe véve:

- kiemelten fontos az esztétikai érzékenység alakítása, formálása. A gyerekek más-más környezetből érkeznek hozzánk, ezért a nyitottság, igényesség, fogékonyság fejlesztése nagyobb hangsúlyt kap.
- A “vidék” sajátos helyzete miatt a társas muzsikálás során a klasszikus elemek megtartása mellett a közönség más műfajokat is kedvel, szívesen fogad, melyek egyaránt népszerűek a szülők, gyerekek és a községi polgárai között.
- A különböző művészeti csoportok speciális helyzetben vannak, mivel egy csoporton belül sokszor különböző évfolyamú gyerekek járnak. A darab, koreográfia, témaválasztásnál tehát figyelembe kell venni minden gyerek rátermettségét, érettségét a feladathoz.

Úgy tapasztaljuk, hogy a központi tantervek jók. Ezeket alapul véve a tanár igen nagy önállóságot kaphat, viszonylag szabadon, saját elképzeléseihez, az egyes csoportok adottságaihoz, érdeklődési irányultságaihoz alkalmazkodva tervezheti meg a konkrét tevékenységeket. Lehetősége van arra, hogy elsősorban játékosan formálja a növendék személyiségét, fejlessze szépérzékét és kitartó munkára ösztönözzön.

Mindezeket figyelembe véve a tankönyv / kotta kiválasztásának legfontosabb elvei a következők:

- megfeleljen a kiválasztott tantervnek,
- több tanéven keresztül lehessen használni,
- összhangban legyen a főtárgy és a kötelező tárgy, valamint a kötelezően választható tárgy és a szabadon választható tárgyak anyaga

II.8./M Magasabb évfolyamba lépés feltételei

Magasabb évfolyamba az a tanuló léphet, aki a tanév feladatait teljesítette, vizsgakötelezettségeinek eleget tett és erről pozitív osztályzatot kapott.

A művészeti képzésbe való belépés önkéntesen történik, tehát felvételi vizsga nincs. A felvételi korhatár: 6-21 év (a tanulói korhatár 22 év).

IV. A Pedagógiai Programmal kapcsolatos intézkedések

1. A Pedagógiai Program érvényességi ideje

Jelen Pedagógiai Program érvényességének kezdete: **2023. augusztus 31.**

2. A Pedagógiai Program módosítása

A módosítás menete:

- valamely munkaközösség, kolléga, fenntartó, vagy az SZK javaslatára a nevelőtestület megvizsgálja a felmerült problémát
- a nevelőtestület kidolgozza
- intézményvezető egyeztet a fenntartóval, a működtetővel, a diákönkormányzattal, a szülők közösségének képviselőivel
- a nevelőtestület elfogadja a módosítást
- az intézményvezető a nevelőtestületi elfogadás után jóváhagyja

3. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

A pedagógiai program a következő helyeken kerül elhelyezésre:

- 1 példány a tanári szobákban
- 1 példány az igazgatói irodában
- 1 példány az irattárban

Továbbá lehetőség van az iskola honlapján a teljes pedagógiai program megtekintésére.

(www.altisk-asotthalom.edu.hu)

V. Legitimációs záradék

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé.

1. A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete 2023. augusztus 31-én tartott értekezletén elfogadta.

Ásotthalom, 2023. augusztus 31.

.....
nevelőtestületi tag

2. Az Intézményi Tanács a véleményezési jogát a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta. Az intézmény Pedagógiai Programját megtárgyalta és elfogadásra javasolta.

Ásotthalom, 2023. augusztus 31.

.....
Intézményi Tanács képviselője

3. A Pedagógiai Programot az intézmény Diákönkormányzata véleményezte és elfogadásra javasolta.

Ásotthalom, 2023. augusztus 31.

.....
Diákönkormányzat képviselője

4. A Szülők Közössége a véleményezési jogát a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta. Az intézmény Pedagógiai Programját megtárgyalta és elfogadásra javasolta.

Ásotthalom, 2023. augusztus 31.

.....
Szülők Közössége képviselője

5. Az intézmény vezetője a Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programját jóváhagyta.

Ásotthalom, 2023. augusztus 31.

.....
Dr. Hadfiné Bőjtke Gabriella
igazgató

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

A pedagógiai program felülvizsgálatát és módosítását a nevelőtestület elfogadta. Igazgatóként nyilatkozom, hogy jelen módosítás a fenntartóra többletkötelezettséget nem hárít.

A Pedagógiai Programot jóváhagyom.

Kelt: Szeged, 2023. év augusztus 31.

P. H.

.....
Dr. Hadfiné Böjthe Gabriella
igazgató

Kelt: Szeged, 2023. év .....hó .... nap

P. H.

.....
a Fenntartó képviselőjében
Plesovszkiné Ujfaluczki Judit
tankerületi igazgató

Iskolai eszközbeszerzési ütemterv

Megnevezés	Jogszabály szerinti szükséglet	Jelenlegi állapot
I. Helyiségek		
Tanterem, szaktanterem	19	27
Logopédiai foglalkoztató	1	1
Tanterem, csarnok	1	1
Tornaszoba (kondi)	1	1
Sportudvar	1	1
Igazgatói iroda	1	1
Nevelőtestületi szoba	2	2
Helyettesi iroda	1	1
Gazdasági ügyint.-i iroda	1	1
Ügyviteli helyiség	1	1
Iskolai könyvtár	1	1
Orvosi szoba	1	
Sportszertár	1	1
Aula (közösségi tér)	1	1
Porta	1	1
Ebédlő	1	1
Melegítőkonyha	1	1
Tálaló-mosogató	1	1
Felnőtt étkező	1	
Öltöző (csarnok)	3	3
Zuhanyzó (csarnok)	4	4
Személyzeti WC	2	5
Tanuló WC	8	8
Moslék tároló Hulladék	1	
Egyéb raktár	1	1
Szertár	1	3
II. Bútorzat, berendezési tárgy		
<i>1. Tanterem</i>		
Tanulói asztal	242	230
Tanulói szék	400	700
Tanulói szék		0
Nevelői szék	24	24
Nevelői asztal	24	24
Eszköztároló szekrény	24	91
Tábla	24	49
Ruhatároló fogas	360	360
Szeméttároló	60	60
Sötétítő függöny	81	81
<i>2. Szaktantermek</i>		
<i>2.1. Számítástechnika</i>		
Tábla + flichart	1	1
Számítógép asztal	2 fő/1 = 15	15
Számítógépek + tartozék	2 fő/1 = 15	15
Nyomtató	1	1
Programok, Office+Word 2000		

Klíma	1	-
Lemeztároló doboz	2	
2.2 Idegen nyelvi szaktanterem		
Szaktanterem	2	2
Nyelvi labor berendezés	1	1
Magnetofon	2	2
Írásvetítő	2	2
2.3 Természet tudományos szaktanterem		
Tanulói asztal 3 fő/1	10	10
Elszívó berendezés	1	1
Mosogató	1	1
Fali mosogató	1	1
Poroltó	1	
Mentőláda	1	
Vegyszerszekrény	2	2
Méregszekrény	1	1
Eszköz szállítókosci	1	2
Törpefeszültségű csatlakozók	10	10
2.4 Művészeti szaktanterem		
Rajzasztal	27	27
Tárgyasztal állítható	2	2
Mobil lámpa reflektor	2	1
Falikút	2	1
Pianínó	1	1- 2
Ötvonalas tábla	1	1
CD lejátszó	1	1
Tároló polcok	2	2
2.5 Technikai szaktanterem		
Tanulói szakasztal	15	12
Támla nélküli szék	22	22
3. Logopédiai foglalkoztató szoba		
Log.fogl.szoba konyhával társítva	1	1
Tükör	1	1
Asztal	1	1
Szék (felnőtt, gyerek)	2	2
Szőnyeg	1	1
4. Tornaszoba, tornaterem		
Kislabda	20	2 évente 20
Labda (foci,kézi,röpl.)	10	Évente 10
Tornaszőnyeg	4	23
Tornapad	4	10
Zsámoly	2	9
Bordásfal	4	12
Mászókötél	4	3
Gumikötél	10	-
Ugrókötél	10	-
Medicinlabda	10	29
Stopper	2	2
5. Kiegészítő tornakészlet		
Gerenda	1	-
Tornakarika	30	-
Mérőszalag	2	1
Kosárlabda állvány	1	-
Védőháló (sportcsarnok)	1	1

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

Kézilabda	15	évente
Foci	15	évente
Röplabda	5	2 évente
Kosárlabda	10	2 évente
Tenisz	2	2
Ping-pong	20	2 évente
Kosárlabda palánk	4	2
Gyűrű	1	1
Mászórúd	2	2
6. Sportudvar		
Szabadtéri labdajáték	1	2
Magasugró állvány, lécs	1	1
Távol, magasugró gödör	1	1
Futópálya	1	1
Labdapályák kialakítása	1	-
7. Igazgatói iroda		
Íróasztal	1	1
Szék	1	1
Tárgyalóasztal	1	1
Szék	2	6
Iratszekrény	1	1
Fax	1	1
Telefon	1	1
8. Nevelőtestületi szoba		
Nevelőtestületi szoba	2	2
Fiókos asztal	22	16
Szék	22	22
Napló, folyóirat tartó	2	2
Könyvszekrény	2	2
Fogas	22	22
Mosdókagyló	2	1
Tükör	1	1
9. Ügyviteli helyiségek		
Ügyviteli helyiségek	3	3
Asztal	6	6
Szék	6	10
Iratszekrény	3	4
Lemezszekrény	1	2
Írógép	1	1
Írógépasztal, szék	1	1
Fénymásoló	1	1
Számítógép + asztal + nyomtató	3	3
Tel.központ+6 mellék	1	1
10. Könyvtárszoba		
Asztal, szék	1	1
Tanulói asztal, szék	13	26
Könyvtári dokumentum	13e	13e
Könyvespolc	11	11
Egyedi világítás	10	-
III. Nevelőmunkát segítő eszközök		
Tükör, tánc tanításhoz	1	1
Körny.ism. garnitúra	6	-
1-3.oszt. oktatóablák	6	-
Ének oktató tabló	1	-
Énekhez metronóm	1	-

Ritmustábla, harangjáték, pentakocka, ritmuskocka	1	-
Biológia mikroszkóp	5	1
Íránytű	10	-
Virág modellek	7	2
Matematika mérleg	15	3
Súlykészlet	15	3
Geometria fali tabló	3	-
Körző, vonalzó készlet	4	2
Matematika oktató tábla	2	-
Síkidom, test modellek	6	-
Tükör 10x15 cm	100	80
Német térkép	2	1
Német oktató táblasor	2	1
Angol tanítás térkép	2	1
Angol oktató tábla	3	1
Napközi társasjátékok	35	-
Diasorozat	1	-
Földrajztérkép	4	-
Történelem térkép	4	-
Rajz műalk.elemzés dia	1	-
Nyelvtan tabló	1	-
Magnetofon	2	-
Írásvetítő (16 db rossz)	19	13
Diavetítő	19	12
Mágnes	150	150
Írásvetítő huzat	19	3
Írásvetítő vászon	19	10
Parafás kitűző tábla	24	24
CD író	1	1
Színes TV, videó	2	2
IV. Felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök		
Szennyes ruhatároló	1	1
Mosott ruhatároló	1	1
Mosógép + centrifuga	1	1
Vasaló + állvány	1	1
Szárító állvány	1	1
Takarító eszközökkel felszerelt kocsi	3	-
Benti munkaeszköz	1	-
Hűtőgép	1	1
Porszívó	1	-
V. Egészség - és munkavédelmi eszközök		
Ételminta vétel készlet	1	Évente 1
Mentőláda	1	-
Gyógyszerszekrény	1	1
Munkaruha		Évente
Étkeztető köpeny 6X3 db	18	-
-"- kendő 6X3 db	18	-
-"- kötény 6X4 db	24	-
Étkeztető cipő 2X2	4	-
Takarító köpeny 5X3 db	15	-
4 fő pedagógus köpeny	4	-
Karbantartó köpeny 1X2	2	-
Védőkesztyű 1X2pár	2	-
Gumikesztyű 7X4pár	28	-

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

Védőkenőcs 7X1 n.év	28	-
Poroltó	3	-
Művészet oktatás		
<i>Zeneművészet</i>		
Álló tükör	1	1
Csengő	4	4
Digitális zongora	-	2
Dobfelszerelés	-	1
Erősítő berendezés	1	1
Fife	3	-
Furulya	10	20
Fuvola	5	7
Hangoló gép	1	-
Hangosítás technika	1	1
Hi-Fi torony	1	1
Klarinét	5	6
Kotta tartó	5	16
Lábszámoly	3	3
Metronóm	3	5
Pianinó	2	2
Szintetizátor	4	4
Triangulum orff hangsz.	7	7
Trombita	-	2
Vezeték nélk.mikrofon	1	-
Videó kamera	1	1
Zongora szék	3	4
<i>Táncművészet</i>		
Audió berendezés	1	1
Balettszőnyeg	1	-
Pianinó	1	1
Táncruha fiú	20	10
Táncruha leány	40	20
Tükör	1	1
Zongora	1	1
<i>Képzőművészet</i>		
Agyag gyúró asztal	1	1
Agyag tároló láda	1	1
Égetési eszközök	15	-
Égetőkemence	1	1
Fali kút	1	1
Fazekas korong	1	-
Festékező eszközök	15	5
Kézműves szerszámok	15	15
Mintázó állvány	3	1
Mintázó szerszámok	15	10
Rezsó	1	-
Szárító polc	1	1
Varrógép	1	1

Ismeretek, tananyagtartalmak szövegértés-szövegalkotás kompetencia területen

5-6. osztály

- Hanghatárok felismerése a költészetben (alliteráció, ram, ritmus)
- Képversek
- József Attila: Regős ének
- Erich Kästner: Emil és a detektívek (a regény és a film összehasonlítása)
- Marcello D'Orta: Beszélj a padszomszédodról
- Móra Ferenc: A másik család
- Jacqueline Wilson: Tracy Baker története (részletek)
- Kolozsvári Grandpierre Emil: A törökfejes kopja
- Mikszáth Kálmán: A beszélő köntös
- Mark Twain: Egy jenki Arthur Király udvarában
- Walter Scott: Ivanhoe (részlet)
- Nagy utazók útleírásai
- Különböző népek teremtésmítoszai

7. osztály:

- Vámos Miklós néhány novellája; Pofon, Rajzlap
- Békés Pál: Ottília
- Kosztolányi Dezső Esti Kornél című novellafüzéréből a Vörös Ökör című novella
- Karinthy Frigyes novellái a Tanár úr kéremből: A jó tanuló felel, A rossz tanuló felel

- Nagy Lajos írásai, pl. A sas, A kutya, A farkas
- Mrozek: Piroška
- Petőfi Sándor ironikus, szatirikus versei, Orbán, Pató Pál úr, Okatootaia
- Örkény István egypercesei, pl. Arról, hogy mi a groteszk, In memoriam dr. K. H. G., Gondolatok a pincében, Hogylétemről
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője
- J. K. Rowling: Harry Potter és a Titkok Kamrája
- Janikovszky Éva: Kire ütött ez a gyerek?
- Sue Townsed: Adrian Mole titkos naplója
- Szabó Magda: Abigél
- Karinthy Frigyes: Skarlát

8. osztály:

- József Attila: Rejtelmek
- Szabó Lőrinc: Nyár
- Weöres Sándor néhány verse
- Kosztolányi Dezső: Októberi táj
- Vörösmarty Mihály: A Guttenberg-albumba
- Babits Mihály: Messze, messze, Esti kérdés
- Ady Endre: Sími, sími, sími, A Tisza-parton, A Hortobágy poétája, A magyar Ugaron, A Gare de L'esten
- Néhány haiku
- Adamis Anna: Menni kéne
- William Golding: A Legyek Ura
- Anakreón néhány költeménye: Reggeliztem, Engem a szerelem, Töredék a halálról, Gyűlölöm
- Csokonai Vitéz Mihály anakreóni versei, pl. A Boldogság, Tartózkodó kérelem
- Vas István versei, pl. Piroška, Csúnya szeptember, Korán sötétedik, Kibírta, Folytassuk!, Megyek
- Rejtő Jenő valamely regénye vagy részlete
- Shakespeare: Romeo és Júlia, illetve az adaptációk

Sajátos nevelési igényű tanulók idegen nyelv oktatás értékelésének elvárásai

Idegen nyelv a sajátos nevelési igényű tanulóknak

Fontosnak tartjuk, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók is képesek legyenek idegen nyelven kommunikálni.

Cél a nyelvtanulás megkedveltetése, az ehhez szükséges motiváció kialakítása.

Feladataink:

- A tanulók érdeklődését felkeltő témák választásával a sikerélmény megteremtése.
- A nyelvtanulás iránti érdeklődés folyamatos fenntartása.
- A szenzoros készségek fejlesztése.

Témakörök, tartalmak:

Kommunikációs szándék – beszédszándék

- A társadalmi érintkezéshez szükséges beszédszándék, beszédképesség
- Közlések önmagamról – bemutatkozás, család, lakcím, köszönés, elköszönés
- Megszólítás, érdeklődés
- Foglalkozás

Tárgyak, dolgok azonosítása – információcsere

- Tárgyak az iskolában, a lakásban
- Játékok, kedvenc állatok
- Az étkezés – ételek, italok
- Az öltözködés, ruhadarabok

Információkérés

- Vásárlás – vásárolt tárgy kérése, megnevezése a napi fogyasztási cikkek köréből

Mennyiségi viszonyok

- Számok 1-20-ig, térbeli helyzetek, irányok
- Időbeli helyzetek, napszakok, napok

A tanulók értékelésének elvei:

Az idegen nyelv tanulásában kiemelt szerepe van a folyamatos és következetes értékelésnek. Az értékelés alapja a tanulók önmagukhoz mért fejlődése. Az értékelés legfontosabb célja az ösztönzés. A tanulók értékelése szövegesen történik, négyfokozatú skálán.

- **K - Kiválóan teljesített**
- **J - Jól teljesített**
- **M – Megfelelően teljesített**
- **F – Felzárkóztatásra szorul**

Kiválóan teljesített

Utasításokat, kéréseket megért és végrehajt. Egyszerű kérdésekre megfelelő választ ad. Mondókákat, verseket, dalokat önállóan elmond. A tanult szavak írott alakját felismeri, néhány szóból álló mondatot felolvas és leír.

Jól teljesített

Utasításokat, kéréseket kevés hibával megért és végrehajt. Egyszerű kérdésekre kis segítséggel megfelelő választ ad. Mondókákat, verseket, dalokat kisebb bizonytalansággal önállóan elmond. A tanult szavak írott alakját kisebb hibákkal felismeri, néhány szóból álló mondatot felolvas és leír.

Megfelelően teljesített

Utasításokat, kéréseket tanári segítséggel megért és végrehajt. Egyszerű kérdésekre segítséggel választ ad. A mondókákat, verseket, dalokat segítséggel tudja elmondani. A tanult szavak írott alakját sok hibával ismeri fel, néhány szóból álló mondatot segítséggel tud felolvasni és leírni.

Felzárkóztatásra szorul

A hallott és olvasott szöveg értésében, a beszéd- és íráskészségében súlyos hiányosságai vannak. A továbbhaladáshoz szükséges minimális követelményeket nem minden esetben tudja teljesíteni.

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

4.sz. melléklet

Tanítás időbeosztása a művészeti iskolában

Zenei képzés

Főtárgy:	A tagozat	2x30 perc
	B tagozat	2x45 perc
Korrepetíció:	A tagozat	1. évfolyamtól 5 perc 2. évfolyamtól 10 perc 3. évfolyamtól 15 perc
	B tagozat	1. évfolyamtól 10 perc 2. évfolyamtól 15 perc 3. évfolyamtól 20 perc
Kötelező tárgy:		2x45 perc
Kötelezően választható tárgy:		1x45 perc
Választható tárgy:		1x45 perc
Hangszer előkészítő (egyéni):		2x30 perc
Hangszer előkészítő (csoportos):		2x45 perc
Zenekar, kórus:		2x45 perc
Második hangszer:		1x30 perc

Egyéb művészeti tanszaki képzés

(képző-és iparművészet, táncművészet, színművészet, bábművészet) A fenti időtartamok a heti kötelező elemeket tartalmazzák.

Foglalkozásonként: 45 perc

Ökoprogram a környezeti nevelés és az egészségfejlesztés programokra épülve

1. Törvényi háttér Általános szabályozás

1.1. Az Alkotmány környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai:

- 8.5 16.5 18.§ 70.5
- Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól).
- Természetvédelmi törvény (1996. évi LIII. Törvény)
- Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény
- Nemzeti Környezetvédelmi Program (2031/1998. Kormányhatározat)
- Nemzeti Biodiverzitás Stratégia a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával 1999.
- Hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény

1.2. Közoktatási szabályozás

- 1993. évi LXXIX törvény a közoktatásról
- 11/1994 (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 1/1998 /V11.24/ OM rendelet
- 130/1995. (X. 26.) Korm. rendelet a NAT kiadásáról
- 63/2000. /V.5./ Korm. rendelet
- 28/2000. (IX. 21) OM rendelet
- 4/2001. (1. 26.) OM rendelet

1. Intézményünk ökoszemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai és politikai területen is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítania, amelyben hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktuskezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását. A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani. Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink.

2. Intézményünk ökocéljai

Ökoszemléletű programjainkkal magasabb szintre kívánjuk emelni iskolánk környezeti nevelési programját a fenntarthatóság érdekében. Ezáltal olyan pedagógiai folyamatot szeretnénk követni, amely során formálódik tanulóink környezettudatos magatartása és kialakul a környezetért felelős életvitele. Az ökoszemléletünk egy környezetbarát iskola szemlélete, amelyben meghatározó szerep jut a környezeti nevelésnek, valamint a fenntarthatóság kérdéskörének. Lehetőséget szeretnénk biztosítani tanulóink számára tanterven kívüli tanulási formákra (vetélkedők, pályázatok, erdei iskola, projektek), ezzel elősegítjük a tanulóink környezettudatos magatartásának kialakulását. A szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve igyekszünk részt venni a helyi környezeti problémák vizsgálatában, megoldásában. Technikai és gazdasági szinten igyekszünk takarékosan bánni az energiaforrásokkal, csökkenteni a hulladékok mennyiségét, az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani és megteremteni az egészséges iskolai munka feltételeit.

- Az iskolánk arculata képviseli a fenntarthatóság, a környezettel harmonikus/környezetbarát, egészséges/életvitel pedagógiai értékeit.
- Pedagógiai munkánk a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, sokféle pedagógiai módszert veszünk igénybe az ökoszemlélet kialakításának érdekében - újszerű

tanulásszervezési formák /téma napok, témahetek, projektpedagógia/ bevezetése a célunk, belső és külső továbbképzéseket veszünk igénybe.

- Oktató-nevelő munkánkban helyet kapnak a helyi közösség életéhez kapcsolódó tevékenységek, bekapcsolódunk a helyi településfejlesztésbe /parkosítás, szemétszedés/.
- A szabadtéri tevékenységek állandó részei az iskolánk helyi tantervének és az iskolai munkatervünknek. A szabadtéri programok szervezésének fontos szempontja az egészséges életvitel.
- Az iskolánkban megalakult az ökomunkacsoport, amelynek minden munkaközösségből van tagja.
- Az ökomunkacsoportunk a diákokat bevonja az őket érintő döntések előkészítésébe, a diákönkormányzatban megalakult a „Zöld” munkacsoport.
- A nevelőtestületünk jártas a környezetvédelmi, fenntarthatósággal kapcsolatos témák tanításában, módszertanában, és ezt alkalmazza is.
- Az iskolánk valamennyi dolgozója példát mutat a diákoknak a környezetbarát szemlélet, az egészséges életvitel tekintetében.
- Minden tanév munkaterve tartalmaz az ökoiskola arculatához kapcsolódó környezet-és természetvédő programokat.
- Belső- és külső kommunikációs csatornáink /faliújságok/ tükrözik az ökoiskolai célokat.
- Együttműködéseket alakítunk ki más, hasonló szemléletű iskolákkal, kiemelt feladat a partnerkeresés, partnerkapcsolat kialakítása.
- Az iskolaépület környékén lévő természetes növényzet változatos és megkímélt, a telepített növényzet rendszeresen és szakszerűen gondozott. Fokozott figyelmet fordítunk a madárvédelemre, a komposztálás kialakításának megkezdésére, valamint gyógy- és fűszernövény sarkok kialakítására.
- Rendszeresen használjuk a tanösvényt természetjárásaink alkalmával.

3. Pedagógiai feladataink, alapelveink

- Az ember, a természet és viszonyuk minél teljesebb megismertetése: tiszteletükre, szeretetükre, megbecsülésükre való nevelés.
- Érzelmi és fizikai biztonságot nyújtó környezet kialakítása.
- Érzelmi nevelés.
- Egészséges életmód igényének kialakítása.
- Figyelmes, inger- és élményekben gazdag feladatokkal teli mindennapok megteremtése.
- Esélyegyenlőség biztosítása.
- A játék elsődleges szerepe a gyermekek, fiatalok nevelésében.
- Változatos tájékozódási, tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása.
- Egyéni érdeklődés, alkotói képességek kibontakoztatása.
- Család, iskola, közösségek együttműködésének kialakítása a környezeti nevelésben.

4. Módszerek tanulásszervezési formák

Ökonevelési tevékenységeink során a következő módszereket és tanulásszervezési formákat alkalmazzuk:

- Kooperatív tanulási technikák
- Erdei iskola — csak ha rendelkezünk pályázati forrásokkal
- Osztálykirándulások
- Csoportszintű gyakorlati foglalkozás napközis szabadidős időszakban
- Szakköri foglalkozás
- Téma nap
- Akció
- A tanítási órák klasszikus módszerei.

6. Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek

6.1. Tanórai tevékenységek

Az iskolai oktató-nevelő munka nem szorítkozik a tantárgyak óráira, de a feladatok zömét mégiscsak e keretek között valósítjuk meg. Tanórákon történik azon ismeretek megalapozása, olyan szemlélet formálása, amely során lehetőség van a helyes értékrend, természethez fűződő viszony kialakítására. Ez minden szaktanár feladata, a megvalósítást viszont nagymértékben befolyásolja, hogy milyen tantárgyról is van szó. Több tantárgy oktatását többé-kevésbé a környezeti nevelési komponensek eddig is tartalmazták, de ezek tervszerű alkalmazása, összehangolása gondos tervezést igényel. A tantárgyi keretek közt zajló tevékenységek értelemszerűen minden tanuló számára kötelezőek.

Az ökonevelés átfogja az alsó tagozatos tárgyak teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon történik. Felső tagozaton viszont jelentősebb a természettudományos tantárgyak szerepe ezen a területen.

6.1.1. Erdei iskola

Az elnyert pályázati feltételekhez igazodva az erdei iskolai programok bentlakásosak, egész osztályközösségekben valósulnak meg, bár a részvétel nem kötelező. A tanulóink előre kidolgozott program szerint vesznek részt a különböző tevékenységeken (növény és állat felismerése, meghatározása, kirándulási kultúra kialakítása, helyismeret, ismerkedés a helyi szokásokkal, vízminőség vizsgálat, sok-sok mozgás, csapatépítés stb.). Természetesen erdei iskolai programot csak akkor szervezünk, ha erre pályázati forrást tudunk előteremteni.

6.2. Tanórán kívüli tevékenység

Az önálló ismeretszerzés, egyéni felkészülés vagy ismeretek aktív befogadása a célunk (pl. iskolai könyvtár használat, ismeretterjesztő előadás)

- Jeles napokhoz, környezetvédelmi világnapokhoz kapcsolódó programok: Állatok Világnapja, Madarak Fák napja, Erdők hete, Víz világnapja.
- Túrák, kirándulások: hétvégi és nagyobb lélegzetű kirándulások szervezése, természetjárás, természet szakkör
- Szűkebb környezetünk természetvédelmi értékeinek meglátogatása.
  - o Környezetvédelmi vetélkedők, akadályversenyek szervezése.
  - o Ismeretterjesztő előadások szervezése.
  - o Kapcsolatok kialakítása a környékbeli nemzeti parkkal

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei a tanév végén 1-8. évfolyamban

A dokumentum alsó tagozaton tantárgyanként, felső tagozaton évfolyamonként tartalmazza a különböző tantárgyakra vonatkozó követelményeket.

Alsó tagozat

Magyar nyelv és irodalom

1–2. évfolyam

Beszéd és olvasás

TÉMAKÖR: Beszéd és kommunikáció

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza;
- részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, beszélgetésben, vitában, és alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés,
- élményeiről, segítséggel vagy önállóan beszámol.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- beszédhangja és artikulációja megfelelő;
- figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra;
- a szavakat hangokra, szótagokra bontja;
- a hangokból, szótagokból szavakat épít;
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja;
- részt vesz ismert szövegek (mondókák, kiszámolók, nyelvtörők, versek, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében;
- bekapcsolódik párbeszédbe, dramatikus helyzetgyakorlatok, szituációs játékok megalkotásába.

TÉMAKÖR: Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát
- érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- a történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg;
- részt vesz a testséma-tudatosságot fejlesztő tevékenységekben (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek tudatosítása) és érzékelő játékokban;
- megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset;
- szavakat hangokra, szótagokra bont;
- hangokból, szótagokból szavakat épít

TÉMAKÖR: Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát;
- érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz a testséma-tudatosságot (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban);
- megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset;
- szavakat hangokra, szótagokra bont;
- hangokból, szótagokból szavakat épít;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.

TÉMAKÖR: Népmesék, műmesék

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- felismeri, értelmetti a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- részt vesz különböző műfajú és megjelenésű szövegek olvasásában és feldolgozásában;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismer néhány mesét és történetet a magyar – és rokon kultúrájú népek irodalmából;
- részt vesz népmesék és műmesék, történetek közös olvasásában, feldolgozásában;
- megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában;
- a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- közös olvasás, szövegfeldolgozás során megismer néhány mesét, elbeszélést

TÉMAKÖR: Versek, népköltészeti alkotások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- felismeri, értelmetti a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;

- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;
- részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- élményt és tapasztalatot szerez különböző ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból;
- érzékeli és átéli a vers ritmusát és hangulatát
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, elbeszélő költemények esetén a helyszínt, a szereplőket, az esetleges konfliktust és annak megoldását.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus és kortárs magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában;
- megtapasztalja a vershallgatás, a versmondás, a versolvasás örömét és élményét;
- segítséggel vagy önállóan előad verseket ritmuskísérettel;
- a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.);
- a tanító vagy társai segítségével, együttműködésével verssorokat, versrészleteket memorizál;
- segítséggel, majd önállóan szövegűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai vagy dramatikus szöveget, szövegrészletet;
- különböző ritmikájú lírai művek megismerésével élményt és tapasztalatot szerez. Megismer alkotásokat a népköltészetből, a kortárs és klasszikus gyermeklírából;
- megismer néhány klasszikus, életkorának megfelelő verset a magyar irodalomból;

TÉMAKÖR: Helyem a közösségben – család, iskola

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását, részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- Képes önállóan vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelésére és összefoglalására;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét, együttműködik velük;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- önállóan vagy segítséggel szövegűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz;
- megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét;
- mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;

- élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével;
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok megalkotásába;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- önállóan vagy tanítói segítséggel összefoglalja az olvasott történet tartalmát;
- könyvet kölcsönöz a könyvtárból, és azt el is olvassa, élményeit, gondolatait az általa választott módon megosztja;
- részt vesz konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;
- megéli és az általa választott formában megjeleníti a kisebb közösséghez (család, osztály) tartozás élményét.

TÉMAKÖR: Évszakok, ünnepek, hagyományok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat, és ismeri ezek éves körforgását;
- jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi;
- felismer és ért néhány egyszerű, gyakori közmondást és szólást,
- megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét;
- részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében, alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz;
- élményeket és tapasztalatokat szerez saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeiről;
  - feladatok megoldása során társaival együttműködik.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet.

TÉMAKÖR: Állatok, növények, emberek

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- egyszerű, játékos formában megismerkedik a szövegek különböző modalitásával, médiumok szövegalkotó sajátosságainak alapjaival;
- tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól;
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit;
- ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést,
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a feladatvégzéshez szükséges személyes élményeit, előzetes tudását felidézti;
- képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
- érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál.

Írás és helyesírás

TÉMAKÖR: Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre
- gondolatait, érzelmeit, véleményét, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben, érzékelő játékokban; tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold.

TÉMAKÖR: Írás jelrendszere

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban;
- tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold;
- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat önállóan leírja;
- írásbeli munkáját segítséggel, vagy önállóan ellenőrzi és javítja.

TÉMAKÖR: A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- saját tempójában elsajátítsa az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan írjon, és törekedjék a rendezett írásképre;
- törekedjék a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat önállóan leírja;
- érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikáljon;
- feladatvégzés során társaival együtt működjék;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrizze, javítsa.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között;
- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja.

TÉMAKÖR: A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja;
- a szövegalkotás során törekszik meglévő szókinccsének aktivizálására;
- megadott szempontok alapján szóban mondatokat és 3-4 mondatos szöveget alkot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint az időtartamukat;
- a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál.
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.

TÉMAKÖR: Kisbetű – nagybetű

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. A megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;
- felismeri, jelentésük alapján csoportosítja, és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét;
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a több hasonló élőlény, tárgy nevét kis kezdőbetűvel írja;
- a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le.

TÉMAKÖR: A magyar ábécé – a betűrend

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, egyszerű mondatokat önállóan leírja;
- érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikál;
- ismer és használ nyomtatott és digitális forrásokat az ismeretei bővítéséhez, rendszerezéséhez;
- biztosan ismeri és használja a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. Az erre vonatkozó szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;
- feladatvégzés során társaival együttműködik;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol;
- segítséggel használ életkorának megfelelő szótárakat;
- megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között, és írásban pontosan jelöli ezeket a tanult szavakban

---

TÉMAKÖR: Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, javítja.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban.

Magyar nyelv és irodalom

3-4. évfolyam

Olvasás, szövegértés

TÉMAKÖR: *Beszéd és kommunikáció*

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés; testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés;
- élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- beszédlejtése és artikulációja megfelelő, figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd helyes ritmusára, hangsúlyára, tempójára, az élethelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szövegűen, érthetően tolmácsolja;
- részt vesz ismert szövegek (versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében;
- képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok, improvizációk megalkotásába.

TÉMAKÖR: *Mesék, történetek*

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan;
- részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- felismeri, értelmetti a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;

- önállóan, képek, grafikai szervezők (kerettörténet, történetterkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis stb.) segítségével vagy tanítói segédlettel a szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a történetet;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát;
- megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük;
- részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat, alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;
- a szöveg megértését igazoló feladatokat végez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából.
- élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével;
- olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;
- részt vesz népmesék és műmesék, regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet;
- a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
- megfigyeli és összehasonlítja a történetek lényeges mozzanatait és a saját vagy társai élethelyzetét;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- önállóan, képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt;
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.

TÉMAKÖR: Mondák, regék

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- részt vesz regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában;
- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát;
- a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- bővíti a témáról szerzett ismereteit egyéb források feltárásával, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználattal, filmek, médiatermékek megismerésével.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában;
- nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete;
- részt vesz rövid történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében. Alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz;
- megismer a szűkebb környezetéhez kötődő irodalmi és kulturális emlékeket, emlékhelyeket.

TÉMAKÖR: *Versek, népköltészeti alkotások*

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmetti a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;
- részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- élményt és tapasztalatot szerez változatos ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírától és a népköltészeti alkotásokból;
- felismeri és indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- megfigyeli a költői nyelv sajátosságait, megértésélményeit az általa választott módon megfogalmazza, megjeleníti.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában;
- a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.);
- önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet;
- szövegszerűen felidéz Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit.

TÉMAKÖR: *Helyem a világban*

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni
- felismeri, értelmetti a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.
- digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a szöveg tartalmát;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük;

- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri, értelmetti a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.
- digitális forrásokat is használ;
- törekszik a világ tapasztalati úton történő megismerésére, értékeinek tudatos megóvására;
- megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- élményeket és tapasztalatokat szerez néhány szövegtípusról és műfajról, szépirodalmi és ismeretközlő szövegről;
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet;
- megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét;
- tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól;
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit;
- ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- feladatvégzés során társaival együttműködik.

TÉMAKÖR: Ünnepekörök, hagyományok, mesterségek

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmetti a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál, a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát;
- megéli a közösséghez tartozás élményét;
- megismeri saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megérti a rövid szövegeket, részt azok olvasásában, közös feldolgozásában;
- ismeri a keresztény/keresztén ünnepeköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), népszokást (Márton-nap, Luca-nap, betlehemezés, húsvéti locsolkodás, pünkösdölés);
- megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében;
- részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában;
- megismeri a jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, népi mesterségekhez kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat;
- jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi;
- részt vesz a témában neki szóló kiállítások megismerésében;
- megfigyeli az ünnepek, hagyományok éves körforgását;

- jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi;
- ismerkedik régi magyar mesterségekkel, irodalmi művek olvasásával és gyűjtőmunkával.

TÉMAKÖR: *Növények, állatok, emberek, találmányok*

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- felismeri, értelmetti a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól;
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit;
- ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- feladatvégzés során társaival együttműködik.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a szövegekhez kapcsolódó személyes élményeit, ismereteit felidézi és megosztja;
- röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot,
- önállóan vagy tanítói segítséggel használja az alapvető olvasási stratégiákat;
- információkat, adatokat gyűjt a szövegből, kiemeli a bekezdések lényegét; tanítói segítséggel, vagy önállóan megfogalmazza azt.
- megismeri és alkalmazza az adott témához kapcsolódó lexikonokat;
- néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az utasításokat

TÉMAKÖR: *Olvassunk együtt! Közös olvasmányok*

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmetti a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;
- nyitott az irodalmi művek befogadására;
- értő figyelemmel követi a tanító/társai felolvasását;
- verbális és vizuális módon vagy dramatikus eszközökkel reflektál a szövegre, megfogalmazza a szöveg alapján benne kialakult képet;
- röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és megfogalmazza a köztük lévő kapcsolatokat;
- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megalkotja a szöveg jelentését önmaga számára, megfogalmazza, néhány érvel alátámasztja saját álláspontját; meghallgatja társai véleményét, azokra reflektál.
- részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban;
- az adott helyzetnek megfelelően tudatosan alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel.

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ajánlással és/vagy egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően
- választott irodalmi alkotást ismer meg;
- részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő, gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegek: klasszikus, kortárs magyar alkotások megismerésével;
- olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket;
- megtapasztalja az életkorának, érdeklődésének megfelelő szövegek befogadásának és előadásának élményét és örömet;
- részt vesz legalább két hosszabb terjedelmű, magyar és gyermekirodalmi alkotás feldolgozásában;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- a megismert irodalmi szövegekhez, iskolai eseményekhez plakátot, meghívót, saját programjaihoz meghívót készít hagyományosan és digitálisan;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a problémahelyzetet és annak megoldását;
- az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti;
- megfogalmazza saját véleményét a szereplők cselekedeteiről;
- képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
- megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét;
- mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- részt vesz a közösen feldolgozott történet dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítséggel a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.

Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás

TÉMAKÖR: A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó elválasztás, betűrendbe sorolás

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- feladatok megoldása során társaival együttműködik;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;
- kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat;
- a kiejtéssel megegyező, rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- a kiejtéstől eltérő szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, hibáit javítja.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;
- életkorának megfelelő, digitális és hagyományos szótárakat használ;
- megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között;
- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait.

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

TÉMAKÖR: *A nyelv építő kövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása-kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)*

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően válaszol;
- a megismert szavakat, kifejezéseket helyesen alkalmazza;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír;
- törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;
- gondolatait, érzelmeit, véleményét életkorának, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza;
- egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket írásban;
- a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- részt vesz ismert szövegek (például versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében;
- képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok megalkotásába.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri, indokolja a cím és szöveg közti összefüggést;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít;
- tanítói segítséggel megadott rímpárokhoz különböző témákban 2-4 soros verset alkot.

TÉMAKÖR: *A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg elektronikus levél)*

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;
- megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- írásbeli munkáit segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a hangjelölés megismert szabályait helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés és szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat a mondatvégi írásjeleket;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.

TÉMAKÖR: *Szótag és toldalék, szóelemzés*

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- írásbeli munkáit segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- szavakat hangokra és szótagokra bont;
- kérdésre adott válaszában helyesen todalékolja a szavakat;
- önállóan felismeri és elkülöníti az egytövé ismert szavakban a szótövet és a todaléket.

TÉMAKÖR: Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli és szóbeli szövegalkotásban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismer és ért néhány egyszerű szólást, közmondást;
- megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat;
- különféle módokon megjeleníti az ismert szólások, közmondások jelentését.

TÉMAKÖR: Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókincset;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.
- felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat
- megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát
- hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- kérdésre adott válaszában megfelelően todalékolja a szavakat;
- felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert szavakat;
- ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban.
- a több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja;
- a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le.

TÉMAKÖR: Tulajdonságokat kifejező szavak

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;
- ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban.

TÉMAKÖR: Mennyiségeket kifejező szavak

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;

TÉMAKÖR: Cselekvés, történet a múltban, jelenben, jövőben

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókincset;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- kérdésre adott válaszában megfelelően todalékolja a szavakat;
- felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést kifejező szavakat;
- megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket;
- helyesen alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit;
- felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést, történést kifejező szavakat.

Matematika

1. évfolyam

TÉMAKÖR: Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- játékos feladatokban személyeket, tárgyakat, számokat, formákat néhány meghatározó tulajdonsággal jellemez;
- válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között;
- folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint;
- halmazábrán is elhelyez elemeket adott címkék szerint;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.

TÉMAKÖR: Rendszerezés, rendszerképzés

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is;
- megfogalmazza a rendezés felismert szempontjait;

TÉMAKÖR: Állítások

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis;
- egy állításról ismeretei alapján eldönti, hogy igaz vagy hamis;

TÉMAKÖR: Problémamegoldás

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;
- az értelmezett problémát megoldja;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi;

TÉMAKÖR: Szöveges feladatok megoldása

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési, szöveges feladatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;

TÉMAKÖR: Szám és valóság kapcsolata

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összehasonlít véges halmazokat az elemek száma szerint;
- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat a 20-as számkörben;
- helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat;
- használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- kis darabszámokat ránézésre felismer többféle rendezett alakban.

TÉMAKÖR: Számlálás, becslés

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megszámlál és leszámlál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 20-as számkörben,

TÉMAKÖR: Számok rendezése

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegeyenesen, számtáblázatokban, a számegeyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 20-as számkörben,

TÉMAKÖR: Számok tulajdonságai

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen írja az arab számjeleket.

TÉMAKÖR: Számok helyi értékes alakja

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 20-ig.

TÉMAKÖR: Mérőeszköz használata, mérési módszerek

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, irtartalmat és időt;

TÉMAKÖR: Alapműveletek értelmezése

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz;
- helyesen használja a műveletek jeleit;
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló:**
- helyesen használja a műveletek jeleit;

TÉMAKÖR: Alapműveletek tulajdonságai

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

-
- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat,

TÉMAKÖR: Szóbeli számolási eljárások

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;

TÉMAKÖR: Fejben számolás

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- fejben pontosan összead és kivon a 20-as számkörben

TÉMAKÖR: Alkotás térben és síkon

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból;
- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;

TÉMAKÖR: Alakzatok geometriai tulajdonságai

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján;
- megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- különbséget tesz testek és síkidomok között;
- kiválasztja megadott síkidomok közül a sokszögeket.

TÉMAKÖR: Transzformációk

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;

TÉMAKÖR: Tájékozódás térben és síkon

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;

TÉMAKÖR: Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- részt vesz memóriajátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében;
- megfogalmazza a felismert összefüggéseket;

TÉMAKÖR: Adatok megfigyelése

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adatokat gyűjt a környezetben;
- adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;
- adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról;
- jellemzi az összességeket

TÉMAKÖR: Valószínűségi gondolkodás

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- részt vesz olyan játékokban, kísérletekben, melyekben a véletlen szerepet játszik;

Matematika

2. évfolyam

TÉMAKÖR: Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- felismeri a mások válogatásában együvé kerülő dolgok közös és a különválogatottak eltérő tulajdonságát;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;
- azonosítja a közös tulajdonsággal rendelkező dolgok halmazába nem való elemeket;
- megnevezi egy adott tulajdonság szerint ki nem válogatott elemek közös tulajdonságát a tulajdonság tagadásával;
- barkochbázis valóságos és elképzelt dolgokkal is, kerüli a felesleges kérdéseket;
- adott, címkével ellátott halmazábrán elhelyezett elemekről eldönti, hogy a megfelelő helyre kerültek-e; a hibás elhelyezést javítja;
- talál megfelelő címkéket halmazokba rendezett elemekhez;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.

TÉMAKÖR: Rendszerezés, rendszerképzés

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- barkochbázis valóságos és elképzelt dolgokkal is, kerüli a felesleges kérdéseket;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- felsorol elemeket konkrét halmazok közös részéből;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint;
- két, három szempont szerint elrendez adott elemeket többféleképpen is; segédeszközként használja a táblázatos elrendezést és a fadiagramot;
- megkeresi egyszerű esetekben a két, három feltételnek megfelelő összes elemet, alkotást;
- megfogalmazza a rendezés felismert szempontjait,

TÉMAKÖR: Állítások

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- tudatosan emlékezetébe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást;
- hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból;
- egy állításról ismeretei alapján eldönti, hogy igaz vagy hamis;
- ismeretei alapján megfogalmaz önállóan is egyszerű állításokat;
- példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására.

TÉMAKÖR: Problémamegoldás

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;
- kérésre, illetve problémahelyzetben felidézi a kívánt, szükséges emlékképet;
- megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez;
- az értelmezett problémát megoldja;
- a problémamegoldás során a sorrendben végzett tevékenységeket szükség szerint visszafelé is elvégzi;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi;
- kérdést tesz fel a megfogalmazott probléma kapcsán;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat;
- egy- és többszemélyes logikai játékokban döntéseit mérlegelve előre gondolkodik.

TÉMAKÖR: Szöveges feladatok megoldása

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt;
- szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési, szöveges feladatokat;
- megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
- az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt;
- a megválasztott modellen belül meghatározza a keresett adatokat;
- a modellben kapott megoldást értelmezi az eredeti problémára; arra vonatkoztatva ellenőrzi a megoldást;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;
- önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget;
- nyelvi szempontból megfelelő választ ad a feladatokban megjelenő kérdésekre.

TÉMAKÖR: Szám és valóság kapcsolata

- összehasonlít véges halmazokat az elemek száma szerint;
- ismeri két halmaz elemeinek kölcsönösen egyértelmű megfeleltetését (párosítását) az elemszámok szerinti összehasonlításra;
- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat a 100-as számkörben;
- helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat;
- érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 100-as számkörben;
- használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
- helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket;
- megfelelő szókincset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- kis darabszámokat ránézésre felismer többféle rendezett alakban.

TÉMAKÖR: Számlálás, becslés

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megszámlál és leszámlál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 100-as számkörben,
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.

TÉMAKÖR: Számok rendezése

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;

- megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 100-as számkörben;
- megnevezi a 100-as számkör számainak egyes, tízes szomszédjait, tízesekre kerekített értékét.

TÉMAKÖR: Számok tulajdonságai

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen írja az arab számjeleket.

TÉMAKÖR: Számok helyi értékes alakja

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összekapcsolja a tízes számrendszerben a számok épülését a különféle számrendszerekben végzett tevékenységeivel;
- érti a számok ezresekből, százasokból, tízesekből és egyesekből való épülését, ezresek, százások, tízesek és egyesek összegére való bontását;
- érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 100-ig.

TÉMAKÖR: Mérészköz használata, mérési módszerek

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;
- helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzete van a mértékegységek nagyságáról;
- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalom mérés és a tömeg mérés szabványegységei közül a következőket: cm, dm, m, dl, l; dkg, kg
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- ismer hazai és külföldi pénzcímleteket 100-as számkörben;
- alkalmazza a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között;
- összeveti azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összeveti ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésakor kapott mérőszámait;
- megméri különböző sokszögek területét különböző egységekkel;
- területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással;
- alkalmazza a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között;
- ismer a terület és kerület mérésére irányuló tevékenységeket.

TÉMAKÖR: Alapműveletek értelmezése

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- helyesen értelmezi a 100-as számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;
- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz;
- értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal;
- helyesen használja a műveletek jeleit;
- megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék;
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti;
- szöveget, ábrát alkot matematikai jelekhez, műveletekhez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen használja a műveletek jeleit;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát.

TÉMAKÖR: Alapműveletek tulajdonságai

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- számolásaiban felhasználja a műveletek közötti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is;
- alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit.

TÉMAKÖR: Szóbeli számolási eljárások

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- érti a 10-zel való szorzás, osztás kapcsolatát a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódással, fejben pontosan számol 100-as számkörben,
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;

TÉMAKÖR: Fejben számolás

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben;
- emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben.

TÉMAKÖR: Alkotás térben és síkon

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból;
- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;
- alkotásában követi az adott feltételeket;
- testeket épít élekből, lapokból; elkészíti a testek élvázát, hálóját; testeket épít képek, alaprajzok alapján; elkészíti egyszerű testek alaprajzát;
- síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével;
- alaklemezt, vonalzót használ alkotáskor;
- megtalálja az összes, több feltételnek megfelelő építményt, síkbeli kirakást;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon.

TÉMAKÖR: Alakzatok geometriai tulajdonságai

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
- megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat;

- megfigyeli az alakzatok közös tulajdonságát, megfelelő címkéket talál megadott és halmazokba rendezett alakzatokhoz;
- megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat;
- megnevezi a tevékenységei során előállított, válogatásai során előkerülő alakzatokon megfigyelt tulajdonságokat;
- megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján;
- megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket;
- megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat;
- megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait;
- megnevezi a téglatest lapjainak alakját, felismeri a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönbözteti a téglatesten az éleket, csúcsokat;
- tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, összehajtással megmutatja a téglalap szögeinek egyenlőségét;
- megmutatja a téglalap azonos hosszúságú oldalait és elhelyezkedésüket, megmutatja és megszámlálja a téglalap átlóit és szimmetriatengelyeit;
- megfigyeli a kocka mint speciális téglatest és a négyzet mint speciális téglalap tulajdonságait;
- megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet;
- megfigyelt tulajdonságaival jellemzi a létrehozott síkbeli és térbeli alkotást, mintázatot.
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló:**
- különbséget tesz testek és síkidomok között;
- kiválasztja megadott síkidomok közül a sokszögeket.

TÉMAKÖR: Transzformációk

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;
- megépíti, kirakja, megrajzolja hálón, jelölés nélküli lapon sablonnal, másolópapír segítségével alakzat tükörképét, eltolt képét;
- ellenőrzi a tükrözés, eltolás helyességét tükör vagy másolópapír segítségével;
- követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát;
- térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón.

TÉMAKÖR: Tájékozódás térben és síkon

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat;
- térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével.

TÉMAKÖR: Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- részt vesz memóriajátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében;
- megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat;
- érti a problémákban szereplő adatok viszonyát;
- megfogalmazza a felismert összefüggéseket;
- összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
- megadott szabály szerint sorozatot alkot; megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozatot, táblázatot állít elő modellként;

- tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat;
- elsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;
- ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat;
- tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát;
- felismer kapcsolatot elempárok, elemhármások tagjai között;
- szabályjátékok során létrehoz a felismert kapcsolat alapján további elempárokat, elemhármásokat;
- a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.

TÉMAKÖR: Adatok megfigyelése

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adatokat gyűjt a környezetében;
- adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;
- adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról;
- jellemzi az összességeket.

TÉMAKÖR: Valószínűségi gondolkodás

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- részt vesz olyan játékokban, kísérletekben, melyekben a véletlen szerepet játszik;
- tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;
- megítéli a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát;
- tapasztalatai alapján tippet fogalmaz meg arról, hogy két esemény közül melyik esemény valószínűbb olyan, véletlentől függő szituációk során, melyekben a két esemény valószínűsége között jól belátható a különbség;
- tetszőleges vagy megadott módszerrel összeszámolja az egyes kimenetek előfordulásait olyan egyszerű játékokban, kísérletekben, amelyekben a véletlen szerepet játszik;
- a valószínűségi játékokban, kísérletekben megfogalmazott előzetes sejtését, tippjét összeveti a megfigyelt előfordulásokkal.

Matematika

3.évfolyam

TÉMAKÖR: Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- játékos feladatokban személyeket, tárgyakat, számokat, formákat néhány meghatározótulajdonsággal jellemez;
- folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;

TÉMAKÖR: Rendszerezés, rendszerképzés

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- felsorol elemeket konkrét halmazok közös részéből;
- adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is;
- sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint;
- megfogalmazza a rendezés felismert szempontjait;

TÉMAKÖR: Állítások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis;
- hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból;
- egy állításról ismeretei alapján eldönti, hogy igaz vagy hamis;
- ismeretei alapján megfogalmaz önállóan is egyszerű állításokat;

TÉMAKÖR: Problémamegoldás

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez;
- az értelmezett problémát megoldja;
- a problémamegoldás során a sorrendben végzett tevékenységeket szükség szerint visszafelé is elvégzi;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi;
- kérdést tesz fel a megfogalmazott probléma kapcsán;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat;

TÉMAKÖR: Szöveges feladatok megoldása

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi, elképzezi, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt;
- szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési, szöveges feladatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;

TÉMAKÖR: Számlálás, becslés

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megszámlál és leszámlál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér az 1000-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százasokkal, ezresekkel;
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.

TÉMAKÖR: Számok rendezése

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban az 1000-es számkörben;
- megnevezi az 1000-es számkör számainak egyes, tízes, száz, ezres szomszédjait, tízesekre, százasokra, ezresekre kerekített értékét.

TÉMAKÖR: Számok tulajdonságai

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.

TÉMAKÖR: Számok helyi értékes alakja

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összekapcsolja a tízes számrendszerben a számok épülését a különféle számrendszerekben végzett tevékenységeivel;
- érti a számok ezrekből, százasokból, tízesekből és egyesekből való épülését, ezresek, százasok, tízesek és egyesek összegére való bontását;
- érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;

- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 1000-ig.

TÉMAKÖR: Mérészköz használata, mérési módszerek

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalom mérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg;
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- ismer hazai és külföldi pénzcímleteket az 1000-es számkörben;

TÉMAKÖR: Alapműveletek értelmezése

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen értelmezi az 1000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;
- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz;
- értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal;
- helyesen használja a műveletek jeleit;
- megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék;
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti;
- szöveget, ábrát alkot matematikai jelekhez, műveletekhez.

TÉMAKÖR: Alapműveletek tulajdonságai

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit.

TÉMAKÖR: Szóbeli számolási eljárások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- érti a 10-zel, 100-zal, 1000-rel való szorzás, osztás kapcsolatát a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódással, fejben pontosan számol az 1000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal, 1000-rel történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- teljes négyjegyűek összegét, különbségét százasokra kerekített értékekkel megbecsüli, teljes kétjegyűek két- és egyjegyűvel való szorzatát megbecsüli.

TÉMAKÖR: Fejben számolás

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben;
- emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;

TÉMAKÖR: Írásbeli összeadás és kivonás

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen végzi el az írásbeli összeadást, kivonást.

TÉMAKÖR: Írásbeli szorzás és osztás

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen végzi el az írásbeli szorzást egy- és kétjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi.

TÉMAKÖR: Törtrészek

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén;
- a kirakást, a mérést és a rajzot mint modellt használja a törtrészek összehasonlítására.

TÉMAKÖR: Negatív számok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, tengerszint alatti magasság, idő) és hiányként (adósság) értelmezi;
- nagyság szerint összehasonlítja a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.

TÉMAKÖR: Alkotás térben és síkon

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból;
- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;

TÉMAKÖR: Alakzatok geometriai tulajdonságai

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
- megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket;
- megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat;

TÉMAKÖR: Transzformációk

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról;
- ellenőrzi a tükrözés, eltolás helyességét tükör vagy másolópapír segítségével;
- követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát;

TÉMAKÖR: Tájékozódás térben és síkon

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házát;
- térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével.

TÉMAKÖR: Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz memóriajátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében;
- megfogalmazza a felismert összefüggéseket;
- összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
- felsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;

TÉMAKÖR: Adatok megfigyelése

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adatokat gyűjt a környezetében;
- adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;
- adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról;
- jellemzi az összességeket.

TÉMAKÖR: Valószínűségi gondolkodás

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz olyan játékokban, kísérletekben, melyekben a véletlen szerepet játszik;
- tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;
- a valószínűségi játékokban, kísérletekben megfogalmazott előzetes sejtését, tippjét összeveti a megfigyelt előfordulásokkal.

Matematika

4. évfolyam

TÉMAKÖR: Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;

TÉMAKÖR: Rendszerezés, rendszerképzés

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfogalmazza a halmazábra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- két, három szempont szerint elrendez adott elemeket többféleképpen is; segédeszközként használja a táblázatos elrendezést és a fadiagramot;
- megfogalmazza a rendezés felismert szempontjait;

TÉMAKÖR: Állítások

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- egy állításról ismeretei alapján eldönti, hogy igaz vagy hamis;
- ismeretei alapján megfogalmaz önállóan is egyszerű állításokat;
- példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására.

TÉMAKÖR: Problémamegoldás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;
- kérdést tesz fel a megfogalmazott probléma kapcsán;

TÉMAKÖR: Szöveges feladatok megoldása

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi, elképzezi, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt;
- szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési, szöveges feladatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
- az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt; választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;

TÉMAKÖR: Szám és valóság kapcsolata

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 10 000-es számkörben;
- helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat;
- érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 10 000-es számkörben;
- használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
- helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket;
- megfelelő szókinccset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban.

TÉMAKÖR: Számlálás, becslés

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megszámlál és leszámlál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 10 000-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százasokkal, ezresekkel;
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.

TÉMAKÖR: Számok rendezése

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 10 000-es számkörben;
- megnevezi a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, százás, ezres szomszédjait, tízesekre, százasokra, ezresekre kerekített értékét.

TÉMAKÖR: Számok tulajdonságai

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.

TÉMAKÖR: Számok helyi értékes alakja

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összekapcsolja a tízes számrendszerben a számok épülését a különféle számrendszerekben végzett tevékenységeivel;
- érti a számok ezresek, százasokból, tízesekből és egyesekből való épülését, ezresek, százasok, tízesek és egyesek összegére való bontását;
- érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 10 000-ig.

TÉMAKÖR: Mérőeszköz használata, mérési módszerek

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalom- és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg;
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- ismer hazai és külföldi pénzcímleteket 10 000-es számkörben;
- területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással

TÉMAKÖR: Alapműveletek értelmezése

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen értelmezi a 10 000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;
- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz;

- értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal;
- helyesen használja a műveletek jeleit;
- megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék;
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti;
- szöveget, ábrát alkot matematikai jelekhez, műveletekhez.

TÉMAKÖR: Alapműveletek tulajdonságai

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is;
- alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit,

TÉMAKÖR: Szóbeli számolási eljárások

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- érti a 10-zel, 100-zal, 1000-rel való szorzás, osztás kapcsolatát a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódással, fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal, 1000-rel történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- teljes négyjegyűek összegét, különbségét százasokra kerekített értékekkel megbecsüli, teljes kétjegyűek két- és egyjegyűvel való szorzatát megbecsüli.
- fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben.

TÉMAKÖR: Fejben számolás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;
- fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben.

TÉMAKÖR: Írásbeli összeadás és kivonás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- Az írásbeli műveleti eljárások alapozása, megértése a számrendszeres gondolkodás továbbépítésével és különféle eszközökkel
- Az írásbeli összeadás algoritmusának fokozatos megismerése: továbbvitel az egyes, a tízes, a százaskénti értéken
- Hiányos összeadások gyakorlása az írásbeli kivonás előkészítésére
- Az írásbeli kivonás algoritmusának megismerése pótlással, elvétellel a különbség változása alapján
- A kivonás pótlásos eljárásának begyakorlása
- Az írásbeli összeadás és kivonás eredményének becslése célszerűen kerekített értékekkel; az eredmény összevetése a becsléssel; szükség esetén ellenőrzés az ellentétes művelettel

TÉMAKÖR: Írásbeli szorzás és osztás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen végzi el az írásbeli szorzást egy- és kétjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi.

TÉMAKÖR: Törtrészek

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén;
- a kirakást, a mérést és a rajzot mint modellt használja a törtrészek összehasonlítására.

TÉMAKÖR: Negatív számok

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, tengerszint alatti magasság, idő) és hiányként (adósság) értelmezi;
- nagyság szerint összehasonlítja a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.

TÉMAKÖR: Alkotás térben és síkon

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból;
- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;

TÉMAKÖR: Alakzatok geometriai tulajdonságai

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megmutatja a téglalap azonos hosszúságú oldalait és elhelyezkedésüket, megmutatja és megszámlálja a téglalap átlóit és szimmetriatengelyeit;
- megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglalapot, kockát, téglalapot, négyzetet;

TÉMAKÖR: Transzformációk

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról;
- követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát;

TÉMAKÖR: Tájékozódás térben és síkon

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat;
- térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével.

TÉMAKÖR: Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz memóriajátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében;
- megfogalmazza a felismert összefüggéseket;
- összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
- felsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;

TÉMAKÖR: Adatok megfigyelése

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adatokat gyűjt a környezetében;
- adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;
- adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról;
- jellemzi az összességeket.

TÉMAKÖR: Valószínűségi gondolkodás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz olyan játékokban, kísérletekben, melyekben a véletlen szerepet játszik;
- tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;

Környezetismeret

3. évfolyam

A Nat fő témakörei

1. Megismerési módszerek
2. Tájékozódás az időben
3. Tájékozódás a térben
4. Élő környezet
5. Anyagok és folyamatok

A kerettantervi témakörök áttekintő táblázata, illeszkedés a Nat témaköreihez

Témakör neve
Megfigyelés, mérés 1., 2.
Az élettelen környezet kölcsönhatásai 1., 2.
Tájékozódás az időben 3.
Tájékozódás a térben 4.

TÉMAKÖR: Megfigyelés, mérés

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- azonosítja az anyagok halmazállapotát, megnevezi és összehasonlítja azok alapvető jellemzőit;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét növény választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a növényi részek szerepe a növény életében;
- megnevezi az időjárás fő elemeit;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét állat választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a megismert rész szerepe az állat életében;
- felismeri az élettelen anyagokon és az élőlényeken a mérhető tulajdonságokat.

TÉMAKÖR: Az élettelen környezet kölcsönhatásai

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a kísérletezés elemi lépéseit annak algoritmus szerint megvalósítja;
- a tanító által felvetett problémával kapcsolatosan hipotézist fogalmaz meg, a vizsgálatok eredményét összeveti hipotézisével;
- az adott kísérlethez választott eszközöket megfelelően használja;
- figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például olvadás, forrás, fagyás, párolgás, lecsapódás, égés, ütközés);
- megfigyeli a mozgások sokféleségét, csoportosítja a mozgásformákat: hely- és helyzetváltoztató mozgás;
- egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot-változásokat: fagyás, olvadás, forrás, párolgás, lecsapódás;
- tanítói segítséggel égéssel kapcsolatos egyszerű kísérleteket végez. Csoportosítja a megvizsgált éghető és éghetetlen anyagokat;
- megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében.

TÉMAKÖR: Tájékozódás az időben

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri a napszakok, évszakok változásai, valamint a Föld mozgásai közötti összefüggéseket;
- megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát, relációit;
- figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például víz körforgása, emberi élet szakaszai, növények csírázása, növekedése);
- az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, tapasztalatait rögzíti, és az adatokból következtetéseket von le;
- megismeri és modellezi a víz természetben megtett útját, felismeri a folyamat ciklikus jellegét;
- megnevezi az ember életszakaszait;

- megfigyeli a növények csírázásának és növekedésének feltételeit, ezekre vonatkozóan egyszerű kísérleteket végez;
- analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt

TÉMAKÖR: Tájékozódás a térben

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a tanterméről, otthona valamely helyiségéről egyszerű alaprajzot készít és leolvas;
- az iskola környezetéről egyszerű térképvázlatot készít;
- tájékozódik az iskola környékéről és településéről készített térképvázlattal és térképpel. Az iskola környezetéről egyszerű térképvázlatot készít;
- felismeri a különböző domborzati formákat, felszíni vizeket, ismeri jellemzőiket. Ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja;
- felismeri lakóhelyének jellegzetes felszínformáit;
- domborzati térképen felismeri a felszínformák és vizek jelölését.

4. évfolyam

A Nat fő témakörei

1. Megismerési módszerek
2. Tájékozódás az időben
3. Tájékozódás a térben
4. Élő környezet
5. Anyagok és folyamatok

A kerettantervi témakörök áttekintő táblázata, illeszkedés a Nat témaköreihez

Témakör neve
Megfigyelés, mérés 1., 2.
Tájékozódás a térben 4.
Hazánk, Magyarország 3., 4.
Életközösségek lakóhelyünk környezetében 5.
Testünk, egészségünk 5.

TÉMAKÖR: Megfigyelés, mérés

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét növény választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a növényi részek szerepe a növény életében;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét állat választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a megismert rész szerepe az állat életében;
- felismeri az élőlényeken a mérhető tulajdonságokat.

TÉMAKÖR: Tájékozódás a térben

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri a különböző domborzati formákat, felszíni vizeket, ismeri jellemzőiket. Ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja;
- felismeri lakóhelyének jellegzetes felszínformáit;
- domborzati térképen felismeri a felszínformák és vizek jelölését.

TÉMAKÖR: Hazánk, Magyarország

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágítójakat;
- irányokat ad meg viszonyítással;
- térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit (síkság, hegy, hegység, domb, dombtság), vizeit (patak, folyó, tó), ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja;
- térkép segítségével megmutatja hazánk nagytájait, felismeri azok jellemző felszínformáit;

- térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyéit, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát, és ezeket megtalálja a térképen is.

TÉMAKÖR: Életközösségek lakóhelyünk környezetében

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek és az ott élő élőlények közötti különbségeket (pl. természetes – mesterséges életközösség, erdő – mező, rét – víz, vízpart – park, díszkert – zöldszécs, gyümölcsöskert esetében);
- megnevezi a megismert életközösségekre jellemző élőlényeket, használja az életközösségekhez kapcsolódó kifejezéseket;
- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja a saját lakókörnyezetében fellelhető növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt tulajdonságok alapján csoportokba rendezi azokat;
- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja hazánk természetes és mesterséges élőhelyein, életközösségeiben élő növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt jellemzők alapján csoportokba rendezi azokat;
- konkrét példán keresztül megfigyeli és felismeri az élőhely, életmód és testfelépítés kapcsolatát;
- megfigyeléseit mérésekkel (például időjárás elemek, testméret), modellezéssel, egyszerű kísérletek végzésével (például láb- és csórtípusok) egészíti ki;
- felismeri, hogy az egyes fajok környezeti igényei eltérők;
- felismeri a megismert életközösségek növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatokat;
- példákkal mutatja be az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását. Felismeri a természetvédelem jelentőségét;
- felismeri, mely anyagok szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben, mely szokások vezetnek környezetünk károsításához. Egyéni és közösségi környezetvédelmi cselekvési formákat ismer meg és gyakorol közvetlen környezetében (pl. madárbarát kert, iskolakert kiépítésében, fenntartásában való részvétel, iskolai környezet kialakításában, rendben tartásában való részvétel, települési természet- és környezetvédelmi tevékenységben való részvétel);
- elsajátít olyan szokásokat és viselkedésformákat, amelyek a károsítások megelőzésére irányulnak (pl. hulladékminimalizálás – anyagtakarékosság, újrahasználat és -felhasználás, tömegközlekedés, gyalogos vagy kerékpáros közlekedés előnyben részesítése, energiatakarékosság).

TÉMAKÖR: Testünk, egészségünk

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét;
- megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban;
- belátja az érzékszervek védelmének fontosságát, és ismeri ezek eszközeit, módjait;
- ismer betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségeket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.

Ének-zene

1. évfolyam

TÉMAKÖR: Zeneművek/Énekes anyag

Gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mindennapi élethelyzeteket, életképeket kifejező dalok

Aki nem lép egyszerre; Budabuda bácsi; Bújj, bújj itt megyek; Bújj, bújj medve; Bújj, bújj zöld ág; Egyenlőre, két kettőre; Egyél libám; Erdő mellett nem jó lakni; Ess, eső, ess; Ég a gyertya, ég; Éliás, Tóbiás; Én kis kertem kerteltem; Fecskét látok; Fehér liliomszál; Gyertek haza ludaim; Gyertek lányok játszani, játszani; Gyertek lányok ligetre; Gyerünk, menjünk vendégségbe; Hej, a sályi piacon; Hess el, sas!; Hinta, palinta; Hód, hód, fényes lánc; Kering az orsó; Kicsi vagyok én; Körtéfa; Megy a kocsi; Nyisd ki Isten kikapudát; Rece, rece pogácsa; Sírjunk, ríjunk; Szegény legény; Szólj síp, szólj; Ti csak esztek, isztok; Túrót ettem; Tücsök koma gyere ki; Zíbor, zábor; Zsipp-zsupp

Dalok alkalmakra, jeles napokra

Szent Gergely doktornak; Télapó itt van (Gyermekdal – Donászy M.); Kirje, kirje; Járdányi Pál – Szőnyi Zoltán; Brumm, brumm, Brúnó; Sárdó, gyűj el; Esik eső karikára; Balázs Á. – Nádas Katalin: Fűzzünk, fűzzünk; Már megjöttünk estére (vers:Károlyi Amy); Hová mégy te kis nyulacska?

Mondókák, kizámolók

Egy – megérett a meggy; Névcúfolók – pl. Balázs, csípjén meg a darázs; Hüvelykujjam almafa; Lementem a pincébe; Gyerekek, gyerekek, szeretik a peracet

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdalt;
- jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel c' – d'' hangterjedelemben;
- elsajátítja a jól intonált, kifejező éneklés alapjait;
- alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában;
- a gyermek a dalokban felfedezi önmagát, s így azonosulni tud velük;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein.

TÉMAKÖR: Zeneművek/Zenehallgatás

Kodály Zoltán: Gergely-járás, részlet a gyermekkarból; Nyulacska – gyermekkar; Katalinka – gyermekkar; Bartók Béla: Gyermeknek I./3. Szegény legény; I./12. Lánc, lánc, eszterlánc; Bartók Béla: Mikrokozmosz – részletek; 44 hegedűduó – I. füzet – Párnástánc (Elvesztettem zsebkendőmet); Bárdos Lajos: Karácsonyi bölcsődal – vegyeskar; Adriano Banchieri: Állatok rögtönzött ellenpontja; Leopold Mozart: Gyermekszimfónia – részlet; W.A. Mozart: Esz-dúr kürtverseny III. tétel – részlet; Saint-Saëns: Az állatok farsangja – részletek; Csajkovszkij: Diótörő - Játék katonák indulója; Szőnyi Erzsébet: 21 énekes játék – Sípkészítő (Szőlő síp); Névcúfolók- „Ádám kutya ül a hátán”

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol;
- a zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömet;
- felismeri a zongora hangját;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval – egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket.

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztés

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben
- érzékeli az ütemhangsúlyt;
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, a negyed értékű szünetet, tájékozódik a 2-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlődőjelet;
- mondókákat alkot, ritmusokat rögtönöz.

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érzékeli a hangok egymásutánját, különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket, ezeket felismeri az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- érti a különbséget a hangerő, hangszín, hangmagasság fogalmai között;
- rövid dallamsorokat rögtönöz;
- örömmel vesz részt az alkotói folyamatokban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor tudja változtatni hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően;
- különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigyel és reprodukál.

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Zenei írás, olvasás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- képes egyszerű kottában tájékozódni;

Ének-zene

2. évfolyam

TÉMAKÖR: Zeneművek/Énekes anyag

Gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mindennapi élethelyzetek, életképek

A gúnárom elveszett; A part alatt; Csillagoknak teremtője; Csömödéri; Egy kis malac; Egyszer egy királyfi; Elvesztettem zsebkendőmet; Ess, eső, ess; Este van már, nyolc óra; Harcsa van a vízbe'; Hatan vannak a mi ludaink; Három éjjel, Hej, tulipán; Hej, vára vára; Hess, légy, ne szállj rám; Hol jártál, báránykám?; Hopp, Juliska; Hová mégy?; Isten éltesen, Péter, Pál!; Járom az új várnak; Kapitány úr megizente; Keresd meg a tút; Két krajcárom; Kis kece lányom; Kivirágzott a díófa; Kőketánc; Kodály – Weöres S.: Jön a kocsis; Láttál-e már valaha; Méz, méz, méz; Most viszik, most viszik; Nincs szebb állat, mint a lúd; Süssünk, süssünk valamit; Szélről lejeljettek; Széles az én kedvem ma; Ti csak esztek; Tivi - tovi tács; Tüzet viszek; Úszik a kácsa; Virágéknál ég a világ

Dalok alkalmakra, jeles napokra

Hull a pelyhes; Betlehembe, jer, pajtás!; A kis Jézus; Regöljünk, regöljünk; Ma van húsvét napja (Húsvétoló); Állj be, Berci katonának!; Még azt mondják nem illik; Járdányi Pál - Weöres Sándor: Tavaszköszöntő (Sándor napján); Járdányi Pál – Szőnyi Zoltán: Orgona ága; Serkenj fel, kegyes nép

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- emlékezetből énekel legalább 30 gyermekdalt;
- jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel c' – d'' hangterjedelemben;
- elsajátítja a jól intonált, kifejező éneklés alapjait;
- alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában;
- a gyermek a dalokban felfedezi önmagát, s így azonosulni tud velük;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein.

TÉMAKÖR: Zeneművek/Zenehallgatás

Erkel Ferenc: Himnusz; Kodály: Méz, méz, méz – gyermekkar; Hajnövesztő – gyermekkar; Csillagoknak teremtője – duett; Nagyszalontai köszöntő – gyermekkar; Bartók Béla: Cipósütés – gyermekkar; Gyermeknek I./1. Játzó gyermekek (Süssünk, süssünk valamit); I./4. Pámatánc (Elvesztettem zsebkendőmet); I./6. Balkéztanulmány (Hej, tulipán); I./7. Játékdal (Keresd meg a tút); I./17. Körtánc (Kis kece lányom); II./23. Táncdal (Hopp, Juliska); II./27. Tréfa (A gúnárom elveszett); Bartók Béla: Mikrokozmosz – Mese a kis légyről; Antonio Scandelli: A tyúk; A. Vivaldi: Négy évszak – Tél II. tétel; W.A. Mozart: Német táncok – Utazás szánon; Saint-Saëns: Az állatok farsangja – részletek; Rimszkij–Korszakov: Dongó; Muszorgszkij: Egy kiállítás képei – Kiscsibék tánca a tojáshejban; Állatos dalok; Betlehemes /A kis Jézus aranyalma

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol;
- a zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömét;
- felismeri a zongora hangját;
- felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását;
- meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- képes megérteni az zenék üzenetét;
- szóval, rajzzal, táncal és/vagy szabad mozgás improvizációval – egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket.

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztés

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben
- érzékeli az ütemhangsúlyt;
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet;
- mondókákat alkot, ritmusokat rögtönöz.

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismeri, éneklí és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait;
- a dalokat tanári segítséggel szolmizálva éneklí, kézjelekkel mutatja;
- a fenti hangkészletben különböző gyakorlási formákban használja, belső hallása fejlődik;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét;
- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor tudja változtatni hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően;
- különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigyel és reprodukál.

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Zenei írás, olvasás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- képes egyszerű kottában tájékozódni;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció jellemzőit, illetve előnyeit.

Ének-zene

3. évfolyam

TÉMAKÖR: Zeneművek/Énekes anyag

Zeneművek / Énekes anyag / Harmadik osztály

Életképek

Anyám, édesanyám; Elmentem a piacra; Ettem szőlőt; Én elmentem; Gólya, gólya, gilice, Hej, Jancsika; Itt ül egy kis kosárba; Kis kertemben uborka; Szántottam gyöpöt; Úgy tetszik, hogy; Volt nekem egy kecském

Párosítók-- >Leányok, legények

Cickom, cickom; Csipkefa bimbója; Két szál pünkösdrózsa ; Kis kece lányom

Táncnóták- →Táncos dalok

Erdőjáróznak a lányok; Három éjjel; Ég a gyertya, ha meggyújtják

Tréfás dalok

A faragószék nótája; Egy kis kertet keríték – D150; Fáj a kutyámnak a lába; Fut a kicsi kordé; Három szabó legények; Megfogtam egy szúnyogot; Összegyűltek, összegyűltek az újfalvi lányok; S a te fejed akkora; Szélről legeljete; Télen nagyon hideg van; Ugyan édes komámasszony

„Mesés” dalok

Elszaladt a kemence; Zöld erdőben a tücsök; Virágéknál ég a világ

Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

Erkel Ferenc – Himnusz; Kodály Zoltán-Gazdag Erzs: Ezüst szánkót hajt a dér; Betlehem kis falucskába; Csordapásztorok; Adjon az Úristen; Gábor Áron rézágúja; Kodály Zoltán– Weöres Sándor: Buba éneke; Már megjöttünk ez helyre (Népdal – Károlyi Amy); Elhozta az Isten

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- emlékezetből énekel legalább 40 magyar népdalt;

- emlékezetből éneklő a Himnuszot;
- ismer a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat;
- előadói készsége tovább fejlődik;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein;
- a gyermek a dalokban megtalálja önmagát, s így azonosulni tud velük;
- érzékeli a lineáris és a vertikális történéseket a zenében

TÉMAKÖR: Zeneművek/ Zenehallgatás

Zeneművek / Zenehallgatás / Harmadik osztály

Kodály Zoltán: Bicinia Hungarica – Volt nekem egy kecském; Túrót eszik a cigány – gyermekkar, részlet (Csipkefa bimbója), Pünkösödölő – gyermekkar, részlet (Elhozta az Isten); Hány János – A császári udvar bevonulása; Napóleon csatája; Sej, Nagybonyban; Székely fonó: Kitrákotty mese

Bartók Béla: Gyermekeknek I./5. Játék (Cickom, cickom); I./17. Körtánc (Kis kece lányom); II./ 29. Ötfokú dallam (Anyám, édesanyám) Bartók Béla: Mikrokozmosz – II./95. A kertemben uborka; 44 hegedűduó – II. fűzet-Szűnyogtánc (Megfogtam egy szűnyogot); III. fűzet Párosító (Ugyan édes komámasszony)

Bárdos Lajos: Kicsinyek kórusa – Itt ül egy kis kosárba'; Ugyan, édes komámasszony; Elszaladt a kemence; Egy boszorka van, Szegény Bodri! - gyermekkar (Fáj a kutyámnak a lába)

Josquin: A tücsök

Leopold Mozart: Gyermekszimfónia - részlet

Decsényi János: Kati dalai – Virágéknál ég a világ

Csajkovszkij: Diótörő- Kínai tánc, Orosz tánc

Johann Strauss: Tik-Tak polka

Ránki György: Pomádé király új ruhája I. szvit III. tétel; „Munkában a szemfényvesztők, készül a csodaruha”

Leonard Bernstein: Divertimento – pulyka tánc

Szokolay Sándor: Hüvelyk Matyi

Decsényi János: Kati dalai – Virágéknál ég a világ – ide tenném, időrend

Betlehemes / Csordapásztorok

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől;
- megkülönbözteti a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- kialakul a többirányú figyelem készsége, a lineáris és a vertikális történések érzékelése.

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek /Ritmikai fejlesztés

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel;
- ismeri a 3/4-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát;
- megkülönbözteti a páros és páratlan lüktetést;
- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus;
- ritmizálva szólaltat meg mondókat, gyermekverseket;
- egyszerű ritmussorokat rögtönöz.

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Hallásfejlesztés

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismeri, éneklő és alkalmazza a felső dó, alsó lá és alsó szó hangokat;
- megfigyel és hallás után reprodukál különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket;
- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően tudja változtatni.

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Zenei írás-olvasás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- elmélyültebb lesz alapvető tájékozottsága a kottában;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét;
- a hallás után tanult dalokat képes a kottakép alapján azonosítani és a kottában követni;
- a kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat;
- pentaton és hétfokú dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekel, kézjelekkel mutatja;
- helyesen használja a szolmizációs hangokat és neveket különböző intonációs és hangképző gyakorlatoknál, hallásfejlesztésnél.

Ének-zene

4. évfolyam

Zeneművek / Énekes anyag / Negyedik osztály

Életképek

A juhásznak; Badacsonyi szőlőhegyen; Béres legény; Bogojai legények; Ábécédé; Falu végén; Gyéren vettem kenderkémet; Kelj fel juhász; Kihajtottam; Molnárlegény voltam én, PásztoreMBER vígan él; Sárga csikó, Szánt a babám

Párosítók- → Leányok, legények

Azt hallottam; Csillag Boris; Elvesztettem páromat; Hej, Vargáné; Jaj, de szépen esik az eső; Kocsi, szekér; Komáromi kisleány; Széles a Duna; Szép szatmári lányok; Új a csizmám; Zörög a kocsi

Állatos dalok

A macskának négy a lába, Az árgyélus kismadár, Debrecenbe kéne menni; Egy nagyorrú bolha; Házasodik a tücsök; Kis kacska fürdik

Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

Erkel Ferenc: Himnusz; Luca, Luca; Karácsonyi pásztortánc; Mennyből az angyal; Üdvözlégy, kis Jézuska; Farsang három napjába; Ez ki háza, ki háza?, Huszárgyerek, huszárgyerek; Most szép lenni katonának; A pünkösdnek jeles napján

Zeneművek/ Zenehallgatás /Negyedik osztály

Erkel Ferenc: Himnusz

Népzenei felvételek eredeti előadásban (Magyar népzene sorozat)

Kodály Zoltán: Hány János – részletek – Ábécédé, A juhász – gyermekkar; Villő – gyermekkar, részlet (Ez ki háza); Pünkösdlő – gyermekkar, részlet (A pünkösdnek)

Bartók Béla: Gyermeknek I./11. Elvesztettem páromat; II./ 22. Debrecenbe kéne menni; II./ 37. Kanásznóta (Házasodik a tücsök)

Bartók Béla: Mikrokozmosz - Dallam ködgomolyban

Bárdos Lajos: Kocsi, szekér - vegyeskar

Clément Janequin: A madarak éneke

W.A. Mozart: Gyermekjáték – dal

W.A. Mozart: Esz-dúr zongoraverseny K. 271 "Jeunehomme" III. tétel - részlet

Csajkovszkij: Diótörő – Csokoládé tündér tánca

Muszorgszkij: Egy kiállítás képei - Baba Yaga kunyhója

Bizet: Carmen – gyermekkar (Mi is jöttünk felvonulni)

Rossini: Macska – duett

Prokofjev: Péter és a farkas - részletek

Debussy: Gyermekkuckó - Néger baba tánca

Betlehemes / Üdvözlégy, kis Jézuska

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől;
- megkülönbözteti a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- kialakul a többirányú figyelem készsége, a lineáris és a vertikális történések érzékelése

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek /Ritmikai fejlesztés

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel;
- ismeri a 3/4-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát;
- megkülönbözteti a páros és páratlan lüktetést;
- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus;
- ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket;
- egyszerű ritmussorokat rögtönöz.

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Hallásfejlesztés

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismeri, éneкли és alkalmazza a felső dó, alsó lá és alsó szó hangokat;
- megfigyel és hallás után reprodukál különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket;
- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően tudja változtatni.

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Zenei írás-olvasás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- elmélyültebb lesz alapvető tájékozottsága a kottában;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét;
- a hallás után tanult dalokat képes a kottakép alapján azonosítani és a kottában követni;
- a kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat;
- pentaton és hétfokú dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekel, kézjelekkel mutatja;
- helyesen használja a szolmizációs hangokat és neveket különböző intonációs és hangképző gyakorlatoknál, hallásfejlesztésnél.

Technika és tervezés

1. évfolyam

TÉMAKÖR: Anyagok a környezetünkben

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;

TÉMAKÖR: Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;

TÉMAKÖR: Otthon – család – életmód

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a családelőadó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;

TÉMAKÖR: Jeles napok, ünnepek

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;

TÉMAKÖR: Közlekedés

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;

Technika és tervezés

2.évfolyam

TÉMAKÖR: Anyagok a környezetünkben

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.

TÉMAKÖR: Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;

TÉMAKÖR: Otthon – család – életmód

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.

TÉMAKÖR: Jeles napok, ünnepek

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

TÉMAKÖR: Közlekedés

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel.

Technika és tervezés

3–4. évfolyam

TÉMAKÖR: Anyagok a környezetünkben

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Természetes és mesterséges környezet megfigyelése;
- Különböző termések, természeti anyagok tapasztalati úton történő megismerése, felhasználása;
- Természetes és mesterséges anyagokból készült tárgyak gyűjtése, csoportosítása, környezettudatos felhasználásuk;
- Természetes és mesterséges anyagok közötti kapcsolat vizsgálata: nyersanyag-alapanyag-termék;
- A környezetátalakító tevékenységek csoportosítása. Az ember környezetátalakító tevékenysége és ennek következményei;
- A gyűjtött természetes anyagokból kép készítése;
- Különböző éghajlatú lakások készítése természetes és mesterséges anyagokból.

TÉMAKÖR: Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;
- alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el;
- saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;
- értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Anyagvizsgálatok végzése a felhasználhatóság szempontjából
- Mit miből készítünk, és miért?
- Figurák, apróbb használati tárgyak készítése képlékeny anyagokból
- A papír tulajdonságainak vizsgálata, funkcionak megfelelő alkalmazása
- Állatkert és virágos kert készítése hajtogatással

- Térbeli dekorációk papírból, papírcsíkból
- Ötletes képeslapok, meghívók tervezése, készítése
- Ajándék- és tároló dobozok készítése karcólással, hajlítással
- Vár, papírház vagy manóház készítése kartonpapírból
- Modellek készítése alaklemez segítségével íves és egyenes nyírással
- A fa tulajdonságainak megismerése felhasználhatóság szempontjából
- Képkeret, kulcstartó, kisautó, poháralátét készítése darabolással, csiszolással, hegyezéssel
- A textilek csoportosítása felhasználásuk szerint
- Textilgyűjtemény készítése
- Öltésfajták megismerése: előöltés, díszítő öltések
- Használati tárgyak készítése megfelelő textilből kézi varrással: zsebkendő-, toll- vagy mobiltelefon-tartó
- Bábok, kabalafigurák, túpárna készítése gombvarrással
- A szövés technikájának megismerése szövőkeret vagy madzagszövő segítségével

TÉMAKÖR: Otthon – család – életmód

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Különböző típusú házak megfigyelése környezetünkben
- Lakópark készítése kisebb dobozokból
- Lakásmodell készítése építőjáték vagy szerelőkészlet segítségével
- Apróbb dobozok segítségével babaház berendezése
- A lakás tisztántartásához napi- és hetirend készítése, ezeknek a munkáknak az elosztása a családban
- A lakásban leggyakrabban található növények ápolásának megismerése
- Az egészséges tápanyagok megismerése, melynek alapján változatos étrend összeállítása
- Egyszerű ételek, italok készítése
- Ünnepi asztal terítése
- Szülinapi zsúr kellékeinek elkészítése
- A tisztálkodáshoz szükséges megfelelő kozmetikumok kiválasztása
- Alkalomhoz illő öltözet és az életkornak megfelelő divat követése
- A háztartás gépeinek megismerése, ezek biztonságos használata

TÉMAKÖR: Jeles napok, ünnepek

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Esztétikus dekorációk tervezése és készítése népi, vallási, nemzeti és családi ünnepekre különböző anyagokból
- Ünnepekhez kapcsolódó egyszerű hagyományos ételek készítése
- A magyar népviselet és népszokások megismerése: memóriakártyák készítése

TÉMAKÖR: Közlekedés

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési és problémamegoldási képességgel.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A közlekedési eszközök csoportosítása környezetvédelmi szempontból
- Társasjáték készítése a gyalogos és a kerékpáros közlekedési szabályokhoz kapcsolódóan
- Lakópark készítése úthálózattal, jelzőtáblákkal

Vizuális kultúra

1-2. évfolyam

TÉMAKÖR: Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít;
- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelt szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál
- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít;
- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- saját és mások érzelmeit, hangulatait segítségével megfogalmazza és egyszerű dramatikus eszközökkel eljátssza, vizuális eszközökkel megjeleníti;
- korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít, fotóz és magyarázza azt;
- azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja;
- valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátsszik, elmesél; adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez

TÉMAKÖR: Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik;

- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- pontosan ismeri államcímereink és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit

TÉMAKÖR: Médiahasználat – Valós és virtuális információk

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen elemez, összehasonlít;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél.

TÉMAKÖR: Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti; adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez

TÉMAKÖR: Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.

TÉMAKÖR: Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;
- saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.

Vizuális kultúra

3–4. évfolyam

TÉMAKÖR: Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít;
- korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít, fotóz és magyarázza azt;
- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen eleméz, összehasonlít;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszését;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti.
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelt szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- saját és mások érzelmeit, hangulatait segítséggel megfogalmazza és egyszerű dramatikusan eszközökkel eljátszza, vizuális eszközökkel megjeleníti;
- azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;
- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelt szerint átértelmez.

TÉMAKÖR: Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- pontosan ismeri államcímereink és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít.

TÉMAKÖR: Médiahasználat – Valós és virtuális információk

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik;
- az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel eleméz, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- azonosítja a gyerekeknek szóló, vagy fogyasztásra ösztönző, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;

- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez.

TÉMAKÖR: Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen elemez, összehasonlít;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít.

TÉMAKÖR: Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál;
- különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít;
- gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.

TÉMAKÖR: Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;
- saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.

Etika

1.évfolyam

TÉMAKÖR: Éntudat – Önismeret

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a kitűzött célok teljesíthetők;
- felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket;

TÉMAKÖR: Család – Helyem a családban

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket
- azonosítja a családi szerep- és felelősségvállalást
- átéli a különböző családi események fontosságát

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri a különböző élethelyzetek (pl. új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait;
- képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit;

TÉMAKÖR: Helyem az osztály közösségében

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait;
- mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit;

TÉMAKÖR: A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- ismeri az állami, nemzeti és vallási ünnepek jelentését, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érdeklődést mutat Magyarország történelmi emlékei iránt, felismer közülük néhányat;

TÉMAKÖR: A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felismeri a természet esztétikus rendjét,

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felelősséggel gondoskodik háziállatokról vagy a környezetében előforduló állatokról, növényekről;

TÉMAKÖR: Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felismeri az olvasott vagy a hallott bibliai tanításokban és más kulturálisan hagyományozott történetekben megjelenő együttélési szabályokat;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismer néhány fontosabb ünnephez kapcsolódó vallási eseményt és a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történetet;

Etika

2.évfolyam

TÉMAKÖR: Éntudat – Önismeret

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is megnevezi a saját érzelmi állapotait;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- céljai megvalósítása közben önkontrollt végez.

TÉMAKÖR: Család – Helyem a családban

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megérti, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni;
- felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában;
- felismeri az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat.

TÉMAKÖR: Helyem az osztály közösségében

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megkülönbözteti a tiszteletteljes és sértő közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt, véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki;
- felismeri az együttműködést segítő, vagy akadályozó tevékenységeket, és saját szerepét az együttműködésben;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére;
- megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait;
- rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen;
- ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermekjogokat.

TÉMAKÖR: A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre;
- ismer néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- különböző konkrét helyzetekben azonosítja, és társaival megvitatja a szabályok jelentőségét, megérti a szabályszegés lehetséges következményeit;
- az igazságosság és igazságtalanság fogalmát fiktív vagy valós helyzetekhez kapcsolja, véleményt alakít ki ezekről;
- felismeri a közösségek működésének feltételeit, és erkölcsi érzékenységgel viszonyul ezekhez.

TÉMAKÖR: A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének fejlesztésére.
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló:**
- megismer néhány veszélyeztetett fajt, ezek veszélyeztetettségének okait, és megfogalmazza, miért szükséges az élővilág védelme;
- fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok.

TÉMAKÖR: Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megismer többféle, a jelentősebb vallási ünnepekhez kapcsolódó egyházi és kulturális szokást.
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló:**
- megismer néhány fontosabb ünnephez kapcsolódó vallási eseményt és a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történetet;

Etika

3–4. évfolyam

TÉMAKÖR: Éntudat – Önismeret

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a gyengeségek fejleszthetők, és teljesíthető rövid távú célokat tűz maga elé saját tudásának és képességeinek fejlesztése céljából.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is felismeri és megnevezi a saját érzelmi állapotait;
- felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit;
- célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket;
- céljai megvalósítása közben önkontrollt végez, siker esetén önjutalmazást gyakorol.

TÉMAKÖR: Család – Helyem a családban

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- ismeri a család testi, lelki -védelemmel kapcsolatos feladatait
- motivált az őt érintő problémák megoldáskeresésében;
- saját maga is keres módszereket a stresszhelyzetben keletkezett negatív érzelmek, gondolatok és tettek kezeléséhez;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a családi biztonság kereteit az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat;
- felismeri a különböző élethelyzetek (pl.: új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait
- megérti az ünneplés jelentőségét, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni;
- megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában, természetesnek tartja ezek különbözőségét;
- felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz;
- képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit.

TÉMAKÖR: Helyem az osztály közösségében

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- **A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:**
- felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában
- megkülönbözteti a sértő és tiszteletteljes közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt; saját érdekeit és véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki;
- felismeri az együttműködést segítő vagy akadályozó tevékenységeket és saját szerepét az együttműködésben.
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló:**

- ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait;
- mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit;
- különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére;
- megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait;
- rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen;
- társas kapcsolatait a bizalom, szeretet, együttműködés és felelősség szempontjából vizsgálja és értelmezi;

TÉMAKÖR: A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- **A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:**
- ismeri az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;
- felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó legfontosabb kulturális és természeti értékeket, ezekről képes ismereteket rendszerezni,
- érdeklődést mutat a nemzet történelmi emlékei iránt, ismer közülük néhányat;
- ismereteket szerez a Kárpát-medencében élő magyarokról, Magyarországon élő nemzetiségekről, népcsoportokról, valamint az európai népek közös alapkulturájáról;
- különböző kontextusokban azonosítja és társaival megvitatja az együttélési alapszabályok jelentőségét, megfogalmazza a szabályszegés következményeit;
- ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermeki szükségleteket;
- tájékozott a gyermeki jogokról, ennek családi, iskolai és iskolán kívüli következményeiről, a gyermekek és felnőttek ezzel kapcsolatos kötelességeiről;
- mérlegeli az igazságosság és igazságtalanság fogalmát, a valós helyzetekben véleményt alakít ki ezekről.

TÉMAKÖR: A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére.
- felismeri az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri, hogy miért szükséges az élővilág védelme; minderről képes információt gyűjteni fizikai és digitális környezetben is;
- fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok, és felhívja társai figyelmét is ezekre.

TÉMAKÖR: Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- **A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:**
- azonosítja az olvasott vagy a hallott zsidó és keresztény bibliai tanításokban vagy más kulturálisan hagyományozott történetekben megjelenő együttélési szabályokat;
- megérti, értelmei az európai, a nemzeti kultúra eredetét, forrását.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákon keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban;
- megismer az egyes egyházak ünnepköreihez kapcsolódó alapvető vallási, kulturális eseményeket és a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történeteket;
- megismer az egyes egyházi ünnepkörökhöz (karácsony, húsvét, pünkösd, hanuka, pészah) kapcsolódó tartalmakat, jelképeket, szokásokat, néphagyományokat
- a zsidó és keresztény bibliai történetekben, kulturálisan hagyományozott történetekben megnyilvánuló igazságos és megbocsátó magatartásra saját életéből példákat hoz.

Testnevelés

1–2. évfolyam

TÉMAKÖR: Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- **A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló:**
- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.

TÉMAKÖR: Kúszások és mászások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;

TÉMAKÖR: Járások, futások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.
- Járások egyenes vonalon előre, hátra, oldalra, különböző alakzatokban (pl. cikcakk alakban, körben) és fordulatokkal (negyed-, fél-, egészfordulat), egyenletes vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal, nyújtott és hajlított könyökkel, különböző szimmetrikus kartartásokkal
- Járások mély és magas súlyponti helyzetekben (törpejárás, óriásjárás), valamint egyéb utánozó formákban (pl. tyúklépés, lopakodó járás, pingvinjárás)
- Járások sarkon, talp élén, lábujjhegyen, előre-hátra-oldalra
- A Kölyökatletika futásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Saroklendítés, térdemelés futás közben karlendítés nélkül és karlendítéssel, szimmetrikus kartartásokkal
- Sor- és váltóversenyek párban és csapatban, szemből és hátulról történő váltással
- Futások 5-6 m-re elhelyezett 10-20 cm-es akadályok felett
- Állórajt indulások hangjelre, különböző testhelyzetekből
- Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal és íven egyenletes tempóban és ritmussal
- Folyamatos futások 4-6 percen keresztül

TÉMAKÖR: Szökdelések, ugrások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.

TÉMAKÖR: Dobások, ütések

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a különböző dobásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.

TÉMAKÖR: Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.

TÉMAKÖR: Labdás gyakorlatok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.

TÉMAKÖR: Testnevelési és népi játékok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.

TÉMAKÖR: Küzdőfeladatok és –játékok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.

TÉMAKÖR: Foglalkozások alternatív környezetben

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- **A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló:**
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

TÉMAKÖR: Úszás (Amennyiben adottak a feltételek.)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával úszik;
- aktívan vesz részt az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában.

TÉMAKÖR: Gyógytestnevelés

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával úszik;
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére;
- aktívan vesz részt az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló:**
- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat

Testnevelés

3–4. évfolyam

TÉMAKÖR: Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.

TÉMAKÖR: Kúszások és mászások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat.

TÉMAKÖR: Járások, futások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.

TÉMAKÖR: Szökdelések, ugrások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a különböző ugrásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.

TÉMAKÖR: Dobások, ütések

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a különböző dobásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- Sor- és váltóversenyek különböző dobó- és ütőfeladatokkal kombinálva

TÉMAKÖR: Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.

TÉMAKÖR: Labdás gyakorlatok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.

TÉMAKÖR: Testnevelési és népi játékok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.

TÉMAKÖR: Küzdőfeladatok és –játékok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.

TÉMAKÖR: Foglalkozások alternatív környezetben

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

TÉMAKÖR: Úszás (Amennyiben adottak a feltételek.)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával úszik;
- aktívan vesz részt az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában

TÉMAKÖR: Gyógytestnevelés

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával úszik;
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére;
- aktívan vesz részt az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

Felső tagozat

5.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Magyar nyelv

Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

- A tanuló ismerje a kommunikációs folyamat nyelvi és nem nyelvi tényezőit.

Írás, fogalmazás

- Tudjon írni elbeszélő, leíró fogalmazást, levelet.
- Ismerje a vázlatírás különböző fajtáit.

Helyesírás

- Ismerje és tudja alkalmazni a különféle helyesírási alapelveket.
- Ismerje az elválasztás szabályait.

A szavak szerkezete és jelentése

- Tudja megkülönböztetni a toldalékfajtákat, ismerje használatuk szabályait.
- Tudja csoportosítani a szavakat jelentésük alapján, illetve a hangalak és jelentés kapcsolata alapján.
- Ismerje fel a szólásokat, közmondásokat. Tudja megmagyarázni jelentésüket.

A nyelv szerkezete

- Ismerje a magánhangzók és mássalhangzók képzése közti különbséget.
- Tudja a hangrend és az illeszkedés szabályait.
- Ismerje fel a legalapvetőbb mássalhangzó-változásokat.

Irodalom

Mesék

- A tanuló tudja csoportosítani a különféle mesefajtákat.
- Ismerje a mese jellegzetességeit, a meseformulákat és a mesealakokat.
Petőfi Sándor: János vitéz
- Ismerje az elbeszélő költemény jellemzőit.
- Ismerje fel az alapvető költői szóképeket és alakzatokat, rímeket, ritmusfajtákat.

Táj, szülőföld

- Ismerje a tájleíró költemény főbb jellemzőit.

Család, gyerekek és szülők; barátság, emberi kapcsolatok

- Ismerjen és tudjon elmondani néhány mitológiai és bibliai történetet.
- Tudjon különbséget tenni az epikai alkotások között.

Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk – házi olvasmány, valamint egy kötelezően választható magyar ifjúsági vagy meseregény olvasása alapján:

- Ismerje a regény cselekményét, szerkezetét, szereplőit.
- Ismerje fel az alapvető konfliktusokat.
- Tudja jellemezni a főbb szereplőket.

Történelem

Egyiptom és kultúrája

- Ismerje a történelmi korszakokat.
- Ismerje az ókori Egyiptom kultúrájának legfőbb sajátosságait.
- Tudja használni a történelmi térképeket.

Az ókori görög-római világ

- Ismerje a görög és a római történelem főbb eseményeit, az eseményeket alakító történelmi személyeket.
- Megfelelő módon tudja használni a történelmi fogalmakat.
- Ismerje a fontos évszámokat.
- A térképen tudja megmutatni a történelmi események helyszíneit.

A középkori Európa világa

- A tanuló tudja elhelyezni térben és időben a korszak legfőbb eseményeit.

-
- Ismerje a feudális társadalom főbb rétegeit.
- A magyarság történetének kezdetei és az Árpádok kora
- Térben és időben tudja elhelyezni a magyarság korai történetének eseményeit.
  - Ismerje a legjelentősebb uralkodókat és intézkedéseiket.
  - Tudja a legfontosabb évszámokat, fogalmakat, helyszíneket.

Étika /Hit- és erkölcsstan

- Éntudat – Önismeret
- Test és lélek
- A tanuló ismerje a legfontosabb testi és lelki tulajdonságokat.
- Tudja megfogalmazni, mi jellemzi az egészséges embert.
- Tudjon különbséget tenni a szándék és a döntés között.
- Kapcsolat, barátság, szeretet
- Család- Helyem a családban
- Baráti kapcsolatok- Helyem a közösségben
- Tudjon beszélni az emberi kapcsolatokat alakító legfőbb tényezőkről.
- Kortársi csoportok
- Ismerje a különféle kortársi csoportok szerveződésének fajtáit, jellegzetességeit.
- Tudja, milyen következményekkel jár az előítélet, a kirekesztés.
- Társadalmi együttélés
- Ismerje az európai kultúra legfőbb ünnepeit és azok kialakulását, hagyományait.
- Tudja a társadalmi együttélés legfőbb szabályait.
- Ismerje a magántulajdon és a közösségi tulajdon közti különbséget.
- A technikai fejlődés hatásai
- A mindenséget kutató ember
- Ismerje a néhány vallás főbb jellemzőit.
- Ismerje a tudomány és a művészet szerepét az ember világgképének alakulásában.

Vizuális kultúra

- A tanuló legyen képes vizuális minőségek, egyszerű képi közlések szóbeli megfogalmazására, olvasására.
- Személyiségéből adódó szinten fejezze ki élményeit, érzelmeit, fantáziaképeit vizuális eszközökkel.
- Ismerjen és használjon különféle ábrázolási technikákat.
- Tudja a 12-es színekör elemeit megnevezni.
- Ismerje fel a tanult művészeti korokat 1-1 jellemző alkotás (épület, szobor, freskó, festmény) alapján.
- Ismerje a fenntarthatóság jegyében használatos képalkotási formákat, lehetőségeket.(plakát, média)
- Segítséggel tudjon szerkeszteni.
- Médiaismeret-tudjon tájékozódni, válogatni, elemezni a digitális képözönben.
- Tájékozott legyen a fenntarthatóság, az öfenntartás, környezettudatosság terén.

Ének-zene

- 5 régi stílusú népdal éneklése
- 5 új stílusú népdal éneklése
- 2 műdal éneklése
- a régi és az új népdalstílus jellemzői
- 3 népi hangszer bemutatása (duda, tekerő, citera)
- ünnepek, népszokások
- a kvart, a kvint, a prím és az oktáv hangköz fogalma
- a zenei ABC hangjainak ismerete
- Zenetörténeti ismeretek:
- a középkor zenéje, a gregorián ének fogalma, jellemzői
- a reneszánsz két nagy zeneszerzője (Lassus, Palestrina) és a korszak jellemzői, a motetta és madrigál fogalma
- a fúvós-, vonós- és a szimfonikus zenekar

Matematika

- A tanult számok helyes leírása, olvasása, számegyenesen való ábrázolása; két szám összehasonlítása.
- A természetes számok körében összeadás, kivonás többjegyűvel; szorzás, osztás kétjegyűvel.
- Műveletek az egész számok körében.
- Törtek egyszerűsítése, bővítése.
- Egyjegyű nevezőjű pozitív törtek összeadása, kivonása; egyjegyű nevezőjű pozitív törtek szorzása, osztása természetes számmal.
- Legfeljebb ezredek tartalmazó tizedes törtek összeadása, kivonása; szorzása, osztása egész számmal.
- A helyes műveleti sorrend ismerete és alkalmazása.
- Egyszerű egyenletek, szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Konkrét pontok ábrázolása, pontok koordinátáinak leolvasása a derékszögű koordináta rendszerben.
- Párhuzamos és merőleges egyenesek rajzolása.
- Kerület, terület fogalmának ismerete.
- A hosszúság és terület, a tömeg, az idő, az űrtartalom és térfogat mértékegységeinek ismerete.
- A téglalap és négyzet tulajdonságainak ismerete, kerületének és területének kiszámítása.
- A kocka és téglalast tulajdonságainak, felszíne és térfogata fogalmának ismerete.
- Két szám számtani közepének (átlagának) meghatározása.

Természettudomány

Anyagok és tulajdonságaik

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- korábbi tapasztalatai és megfigyelései révén felismeri a víz különböző tulajdonságait, különböző szempontok alapján rendszerezi a vizek fajtáit;
- megfigyeli a különböző halmazállapot-változásokhoz (olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás) kapcsolódó folyamatokat, példákat gyűjt hozzájuk a természetben, a háztartásban és az iparban;
- bizonyítja és hétköznapi példákkal alátámasztja a víz fagyásakor történő térfogat-növekedést;
- kísérletek során megfigyeli a különböző halmazállapotú anyagok vízben való oldódásának folyamatát;
- felismeri az olvadás és az oldódás közötti különbséget kísérleti tapasztalatok alapján;
- elsajátítja a tűzveszélyes anyagokkal való bánásmódot, tűz esetén ismeri a szükséges teendőket;
- korábbi tapasztalatai és megfigyelései révén felismeri a levegő egyes tulajdonságait;
- vizsgálat révén azonosítja a tipikus lágyszárú és faszárú növények részeit.

Mérések, mértékegységek, mérőeszközök

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- önállóan végez becsléseket, méréseket és használ mérőeszközöket a hőmérséklet, a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom és az idő meghatározására;
- észleli, méri az időjárási elemeket, a mért adatokat rögzíti, ábrázolja;
- Magyarországra vonatkozó adatok alapján kiszámítja a napi középhőmérsékletet, a napi és évi közepes hőingást;
- leolvassa és értékeli a Magyarországra vonatkozó éghajlati diagramok és éghajlati térképek adatait.

Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- kísérletekkel igazolja a növények életfeltételeit;
- kísérleti úton megfigyeli az időjárás alapvető folyamatait, magyarázza ezek okait és következményeit.

Tájékozódás az időben

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tervet készít saját időbeosztására vonatkozóan;
- megfigyeli a természet ciklikus változásait.

Alapvető térképészeti ismeretek

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- mágneses kölesönhatásként értelmezi az iránytű működését;
- felismeri a felszínformák ábrázolását a térképen;
- megérti a méretarány és az ábrázolás részletessége közötti összefüggéseket;
- fő- és mellékégtájak segítségével meghatározza különböző földrajzi objektumok egymáshoz viszonyított helyzetét;
- felismeri és használja a térképi jelrendszert és a térképfajtákat (domborzati térkép, közigazgatási térkép, autós térkép, turistatérkép).

Topográfiai alapismeretek

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a főfolyó, a mellékfolyó és a torkolat térképi ábrázolását;
- felismeri és megnevezi a legjelentősebb hazai álló- és folyóvizeket;
- bejelöli a térképen Budapestet és a saját lakóhelyéhez közeli fontosabb nagyvárosokat és a szomszédos országokat.

Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek (Az iskola környékének megismerése során, terepi munkában)

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a valóságban megismert területről egyszerű, jelrendszerrel ellátott útvonaltervet, térképet készít;
- tájékozódik a terepen térképvázlat, iránytű és GPS segítségével;
- meghatározott szempontok alapján útvonalat tervez a térképen;
- használni tud néhány egyszerű térinformatikai alkalmazást.

A növények testfelépítése

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri és megnevezi a növények életfeltételeit, életjelenségeit;
- összehasonlít ismert hazai természet vagy vadon élő növényeket adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján;
- felismeri és megnevezi a növények részeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- összehasonlítja ismert hazai természet vagy vadon élő növények részeit megadott szempontok alapján;
- ismert hazai természet vagy vadon élő növényeket különböző szempontok szerint csoportosít;
- azonosítja a lágú szárú és a fás szárú növények testfelépítése közötti különbségeket.

Az állatok testfelépítése

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri és megnevezi az állatok életfeltételeit és életjelenségeit;
- összehasonlít ismert hazai házi vagy ház körül élő állatokat adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján;
- felismeri és megnevezi az állatok testrészeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- az állatokat különböző szempontok szerint csoportosítja;
- azonosítja a gerinctelen és a gerinces állatok testfelépítése közötti különbségeket.

Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri és megnevezi az emberi test fő részeit, szerveit;
- látja az összefüggéseket az egyes szervek működése között;
- érti a kamaszkori testi és lelki változások folyamatát, élettani hátterét;
- tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, azokat igyekszik betartani.

Alapvető légköri jelenségek és folyamatok

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megnevezi az éghajlat fő elemeit;
- értelmezi az évszakok változását;
- értelmezi az időjárás-jelentést;
- piktogramok alapján megfogalmazza a várható időjárást.

Technika és tervezés

- Tervek, vázlatok készítése.
- Modellek, makettek készítése természetes anyagokból.
- Különböztesse meg a modellt és a makett alkalmazásának feltételeit.
- Alkalmazza a szabványos vonalfajták és jelek közül a vastag folyamatos vonalat, a vékony folyamatos vonalat, a vékony szaggatott vonalat, a vékony pontvonalat, a vékony kétpont vonalat, a sugár, az átmérő jelét.
- Tartsa be a műveleti sorrendet.
- Alkalmazkodjon a megtervezett munkamegosztáshoz.
- Mondjon példát a társadalmi és technikai fejlődés összefüggéseire.
- Nevezze meg az építkezés és a közlekedés fejlődésének fontos lépéseit.
- Csoportosítsa a lakás berendezéseit használhatóság szempontjából.
- Öltésfajták célszerű alkalmazása, legfontosabb technikák elsajátítása.
- Biztonságos közlekedés gyalogosan, kerékpáron.
- Következetes, rendszeres testápolás.

Testnevelés és sport

- Állórajt, rajtok különböző kiindulási helyzetekből. Gyorsfutások, vágtafutások, repülő és fokozó futások. Váltófutás: egykezes alsó váltás. Tartós futás a táv és az iram változtatásával.
- Dobások és lökések különböző célba, különböző labdával. Kislabda hajítás célba és távolba nekifutással.
- 2000 m folyamatos futás.
- Magasugrás: 60 cm-es magasság átugrása lépő technikával.
- Az eddig tanult tornaelemek helyes technikai végrehajtása.
- Szekrényugrás: bátorugrás és gurulóátfordulás 2-3 részes szekrényen.
- Labdarúgás: Labdavezetés külső-belső csüddel, mindkét lábbal. Rúgás: belső, külső, teljes csüddel állított labdával és mozgásból. Átadások: átvételek mindkét lábbal, mozgás közben.
- Kézilabda: az alapmozgások és az alapvető labdakezelési gyakorlatok biztos végrehajtása.
- Kosárlabdázás: labda nélküli technikai gyakorlatok: megindulás, megállás, futás közben iram és irányváltoztatások. Alaphelyzet.
- NETFIT felmérések teljesítése. Asztalitenisz, kötélmászás.

Angol nyelv

Angol nyelvi funkciók és nyelvi szerkezetek az 5. évfolyamra:

- saját név betűzése, a számok rendszere, telefonszám megadása (Hello, Hi, I'm ..., What's your name, How do you spell your name?, számok 0-100)
- többesszám, a/an, this/that, What's this? What's that?
- felszólító mód, az osztálytermi nyelvezet
- üdvözlés, bemutatkozás, személyes információ adása/kérése (Where are you from? I live at..., I'm from... And you?, This is...)
- személyes információ kérése, információ csere (first name, surname, nationality, age, school year), a létige jelen ideje, kérdőszavak
- a létige jelen ideje, kérdőszavak
- üdvözlési formák, az idő kifejezése

- személyes információ kérése, információ csere (first name, surname, nationality, age, school year)
- a birtokos eset – *Whose*, a birtokos névmások
- kérdezés mások személyiségéről, külső megjelenéséről, személyleírás, *have got* szerkezet, minőségjelzők
- a birtoklás kifejezése, személyes használati tárgyak jellemzése
- állatok megnevezése, megismerése, jellemzése
- a legjobb barát bemutatása, a legjobb barát jellemzése, preferenciái
- a szokás és a rutinszerű cselekvések kifejezése, *Present Simple* igeidő (állító mondatban), időhatározói előljárószavak (at – on)
- a szokás és a rutinszerű cselekvések kifejezése, *Present Simple* igeidő (kérdő – tagadó mondatban)
- preferencia kifejezése, Like / love / enjoy / hate + ing
- beszélgetés a napirendről, *Adverbs of frequency*
- beszélgetés a szabadidőről és a szabadidős tevékenységekről
- tárgyak helyének meghatározása, helyhatározói előljárószavak
- épületek helyének meghatározása, a környék jellemzése
- képesség, lehetőség kifejezése, engedély kérése, megadása
- a híres látnivalók és épületek leírása
- kérdezés, illetve válaszadás helyiségekkel, házakkal kapcsolatban
- beszélgetés a bevásárlóközpontokról
- beszélgetés az ételekről, megszámlálhatóság / megszámlálhatatlanság, *Some / Any / No*
- étel rendelése, ajánlattétel
- kérdezés mennyiségre, *how many? / how much?* kérdőszavak
- alany és tárgy névmások
- beszélgetés a napi étkezésekről, beszélgetés az étkezési szokásokról
- kérdezés, illetve válaszadás a dátumokkal kapcsolatban, beszélgetés a születésnapról
- beszélgetés az öltözékről, *Present Progressive* igeidő, *Why? / Because...*
- beszélgetés az ünnepekről, *Present Simple vs Present Progressive*
- beszélgetés a különleges alkalmakról, beszélgetés a foglalkozásokról
- beszélgetés az időjárásról, adott pillanatban folyó események leírása
- beszélgetés az egyes angolszász ünnepekről

Angol nyelvi elemek, struktúrák az 5. évfolyamra:

- Hello, Hi, I'm ..., What's your name, How do you spell your name?, számok 0-100
- Where are you from?, I live at..., I'm from... And you?, This is...
- Alapszókincs bővítése: first, day, boy, girl, man, woman, teacher, best friend, new, age, school, classmate, welcome, too
- Tantárgyak, be good at, favourite, subject, very, like (ige), titles
- What's the time?, It's..., Am / pm...
- Sportokkal kapcsolatos szókincs
- Családtagok (egyenesei és oldalági), egyéb kifejezések: picture, family, strange, character, pet, funny, with, moustache
- Minőségjelzők (jellemzés), egyéb szavak, kifejezések: people film, hair, actor..., Hey guys.
- These / those, eöbbszám (szabályszerű, rendhagyó)
- Állatnevek, testrészek, egyéb szavak, kifejezések: mythical creature, human, magic powers
- another, computer game, great fun, skateboarder, skateboarding
- A szokásos tevékenységekkel kapcsolatos szókincs és kifejezések: watch DVDs, ride my bike ...
- Filmfajták, egyéb szavak és kifejezések: Can I ask you a few questions?, reporter, magazine...
- Hangszerek, zenefajták, Napszakok, étkezések, *Adverbs of frequency*
- A hobbiakkal kapcsolatos szavak és kifejezések
- A bútorok, háztartási eszközök, egyéb szavak és kifejezések: move house, goldfish, a helyhatározói előljárószavak
- Épületek, egyéb szavak, illetve kifejezések: Hi you two!
- Kapcsolatos szavak, kifejezések: buy, clean, have a party, leisure centre
- Látnivalók és épületek
- Háztípusok, berendezési tárgyak

- A bevásárlóközpontokkal kapcsolatos szókincs
- Ételek, élelmiszerek, egyéb szavak és kifejezések: Have some!, Yuk!, Me too., What about + főnév?
- Ételek
- Containers, egyéb szavak és kifejezések: Keep trying!, Good / Bad for you.
- A témakörrel kapcsolatos szavak, illetve kifejezések: doughnut, omlette, seafood, pasta, pancake, jam
- Kifejezések: happy birthday, good luck, What's the date?, When's your birthday?, A hónapok nevei, sorszámnevek
- Öltözékek, egyéb szavak és kifejezések: get ready for, get dressed, incredible, let me guess...
- Az ünnepekkel kapcsolatos szavak és kifejezések
- Foglalkozások, A témával kapcsolatos egyéb szavak és kifejezések: organise, raise money, uniform...
- Időjárással kapcsolatos kifejezések, évszakok

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;
- az adott tématarományban létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- az adott tématarományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Az 5. osztály végén a tanuló legyen képes az év végi kimenet mérésekor a szókincs, beszédkézség, beszédértést és íráskészséget mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

6.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Magyar nyelv

Beszédkézség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

- Ismerje a kommunikációs folyamat főbb tényezőit és zenei eszközeit.
- Tudja a kommunikáció főbb céljait.

Szóelemek, szófajok

- Tudja a szófajok csoportosítását: ige – igeidők, igemódok, ragozás, képzésük, helyesírásuk, főnév – köznévs és tulajdonnév, fajtái, helyesírása, melléknév – tulajdonságai, számnév, névmások, igenevek, viszonzyszók, mondatszók – tulajdonságaik, használatuk, helyesírásuk, nyelvhelyességi kérdések

Szövegértés

Szövegalkotás: plakát, meghívó

Irodalom

Ballada

- Ismerje a műfaj főbb sajátosságait, ismerje fel azokat az olvasott balladákban.
- Tudjon különbséget tenni az időmértékes és a hangsúlyos verselés között.

Monda, rege

- Ismerje a monda sajátosságait.
- Tudja csoportosítani a mondákat tulajdonságaik alapján.

Arany János: Toldi

- Ismerje a mű keletkezésének történetét.
- Tudja a műhöz kapcsolódó irodalomelméleti fogalmakat.
- Ismerje az elbeszélő költemény jellegzetességeit.
- Ismertesse a mű szerkezetét, szereplőinek jellemét.
- Érzelmek, hangulatok, gondolatok
- Mutassa be a lírai művek legfőbb formai és tartalmi jellegzetességeit. Himnusz, Szózat

Próbátételek, kalandok, hősök

- Ismerje a témakörhöz kapcsolódó alapvető irodalomelméleti fogalmakat (pl. motívum, vándortéma, kötött verssor).

Gárdonyi Géza: Egri csillagok – házi olvasmány

- Tudja a regény műfaji jellemzőit, csoportosítási lehetőségeit.
- Ismerje a mű cselekményét, szerkezeti egységeit, főbb szereplőinek tulajdonságait.

Szövegalkotás

Elbeszélő fogalmazás írása

Történelem

A Magyar Királyság virágkora

- A tanuló ismerje a virágzó középkor legfőbb magyarországi eseményeit, jelentősebb uralkodóit és azok intézkedéseit.
- Tudja az önálló magyar állam megszűnéséhez vezető legfőbb eseményeket.
- Tudjon térben és időben tájékozódni.

A világ és Európa a kora újkorban

- Ismerje a nagy földrajzi felfedezések előzményeit, eseményeit és hatását.
- Mutassa be a reformáció irányzatait és a katolikus megújulást.

Magyarország a kora újkorban

- Mutassa be a három részre szakadt Magyarország életét.
- Ismerje a várháborúk korát, a legfőbb ostromokat.
- Tudjon beszélni a török-és Habsburg-ellenes küzdelmekről, ismerje azok eseményeit, főbb szereplőit.

A forradalmak és a polgárosodás kora Európában és Magyarországon

- Ismerje a francia forradalom előzményeit, menetét és hatását az európai történelemre.
- Mutassa be a reformkor főbb eseményeit, követeléseit és a kor jelentős történelmi személyeit.
- Tudja az 1848-49-es forradalom és szabadságharc eseményeit.
- Ismerje a kiegyezéssel létrejött állam felépítését.

Térben és időben tudja elhelyezni az eseményeket

Étika /Hit- és erkölcsstan

A társas együttélés kulturális gyökerei

- A tanuló ismerje a nemzet fogalmát, a nemzeti értékeket, az állami, nemzeti, egyházi ünnepeket.
- Gyűjtson információt a magyar nemzet kultúráját meghatározó kiemelkedő személyekről.
- Ismerje meg a közösségeket, amelyekhez tartozik, azok működését, a csoporthoz való tartozás normáit, szabályait.

A természet rendjének megőrzése és a fenntartható jövő

- Ismerje fel a személyes felelősséget, gondolkodjon megoldási javaslatokról.
- Hozzon egyéni döntéseket a fenntarthatóság megvalósításának érdekében

Társadalmi együttélés

- Ismerje meg az európai kultúra hatását az egyén értékrendjére.
- Találjon egyéni cselekvési lehetőségeket a közös erkölcsi értékek érvényesítésére.

Ismerje meg Európa meghatározó vallásainak hatását, értékrendjét

Vizuális kultúra

- Vizuális kifejezéseiben legyen képes az érzelmeket kiemeléssel, átírással kifejezni. Rendelkezzen az ehhez szükséges színelméleti és képszerkesztési alapismeretekkel.
- Ismerje a különféle művészeti ágakat és műfajokat, valamint azok jellemzőit, elemzésük módjait.
- Ismerje és alkalmazza az alapvető ábrázolási technikákat.
- Tudja a 12-es színekör elemeit megnevezni, kikeverni, árnyalatokat létrehozni.
- Ismerje fel a tanult művészeti korokat 1-1 jellemző alkotás (épület, szobor, freskó, festmény) alapján.
- Tudjon kész elemekből makettet létrehozni saját tervei alapján.
- Tudjon agyagból/gyurmából makett méretben emberi alakot formázni.
- Tudja önállóan megszerkeszteni a kocka testhálóját.

- Médiismeret-tudjon tájékozódni, válogatni, elemezni a digitális képözönben.
- Tájékozott legyen a fenntarthatóság, az önfenntartás, környezettudatosság terén.

Ének-zene

- Kodály: Mátrai képek - a népdalok éneklése
- Magyar történeti énekek: 1 Tinódi és 1 kuruc dal éneklése
- 2 műdal éneklése a klasszicizmus korából
- a szekund és a terc hangköz fogalma, fajtái
- Tinódi munkássága, a históriás ének fogalma
- A kuruc kor zenéje
- a tárogató
- A bécsi klasszicizmus zenéje: a korszak jellemzői, kiemelkedő zeneszerzői (Haydn, Mozart, Beethoven), jellemző műfajai (opera, oratórium, vonósnégyes, szimfónia)
- Szemelvények a barokk, a romantika és a XX. sz. zenéjéből
- Tánctörténet

Természetismeret

Anyagok és tulajdonságaik

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- korábbi tapasztalatai és megfigyelései révén felismeri a víz különböző tulajdonságait, különböző szempontok alapján rendszerezi a vizek fajtáit;
- megfigyeli a talaj élő és élettelen alkotóelemeit, tulajdonságait, összehasonlít különböző típusú talajféleségeket, valamint következtetések révén felismeri a talajnak mint rendszernek a komplexitását;
- korábbi tapasztalatai és megfigyelései révén felismeri a levegő egyes tulajdonságait;
- vizsgálat révén azonosítja a tipikus lágyszárú és faszárú növények részeit;
- megkülönbözteti a hely- és helyzetváltoztatást, és példákat keres ezekre megadott szempontok alapján.

Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfigyeli a mágneses kölcsönhatásokat, kísérlettel igazolja a vonzás és a taszítás jelenségét, példákat ismer a mágnesség gyakorlati életben való felhasználására;
- megfigyeli a testek elektromos állapotát és a köztük lévő kölcsönhatásokat, ismeri ennek gyakorlati életben való megjelenését;
- megfigyeléseken és kísérleten keresztül megismeri az energiatermelésben szerepet játszó anyagokat és az energiatermelés folyamatát.

Tájékozódás az időben

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfigyeli a természet ciklikus változásait;
- megérti a Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás közötti összefüggéseket;
- modellezi a Nap és a Föld helyzetét a különböző napszakokban és évszakokban.

Topográfiai alapismeretek

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri a földrészeket és az óceánokat a különböző méretarányú és ábrázolásmódú térképeken;
- felismeri a nevezetes szélességi köröket a térképen;
- megfogalmazza Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvését.

A növények testfelépítése

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri és megnevezi a növények életfeltételeit, életjelenségeit;

- összehasonlít ismert hazai természetű vagy vadon élő növényeket adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján;
- felismeri és megnevezi a növények részeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- összehasonlítja ismert hazai természetű vagy vadon élő növények részeit megadott szempontok alapján;
- ismert hazai természetű vagy vadon élő növényeket különböző szempontok szerint csoportosít;
- azonosítja a lágyszárú és a faszárú növények testfelépítése közötti különbségeket.

Az állatok testfelépítése

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri és megnevezi az állatok életfeltételeit és életjelenségeit;
- összehasonlít ismert hazai vadon élő állatokat adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján;
- felismeri és megnevezi az állatok testrészeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- az állatokat különböző szempontok szerint csoportosítja;
- azonosítja a gerinctelen és a gerinces állatok testfelépítése közötti különbségeket;
- mikroszkóp segítségével megfigyel egysejtű élőlényeket.

Az erdők életközössége és természeti-környezeti problémái

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfigyeli hazánk erdei élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- életközösségként értelmezi az erdőt;
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit az erdők életközössége esetén;
- példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le az erdei élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan;
- táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot állít össze a megismert erdei növény- és állatfajokból;
- példákon keresztül bemutatja az erdőgazdálkodási tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait;
- tisztában van az erdő természetvédelmi értékével, fontosnak tartja annak védelmét.

A mezők és a szántóföldek életközössége, természeti-környezeti problémái

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfigyeli hazánk fátlan élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- megadott szempontok alapján összehasonlítja a rétek és a szántóföldek életközösségeit;
- életközösségként értelmezi a mezőt;
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit a rétek életközössége esetén;
- példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le a mezei élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan;
- táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot állít össze a megismert mezei növény- és állatfajokból;
- példákon keresztül mutatja be a mezőgazdasági tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait;
- tisztában van a fátlan társulások természetvédelmi értékével, fontosnak tartja azok védelmét.

Vízi és vízparti életközösségek és természeti-környezeti problémái

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megfigyeli hazánk vízi és vízparti élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- életközösségként értelmezi a vizes élőhelyeket;
- összehasonlítja a vízi és szárazföldi élőhelyek környezeti tényezőit;
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit a vízi és vízparti életközösségek esetén;
- példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le a vízi élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan;
- táplálékláncokat és ezekből táplálékhálózatot állít össze a megismert vízi és vízparti növény- és állatfajokból;
- példákon keresztül bemutatja a vízhasznosítás és a vízszennyezés életközösségre gyakorolt hatásait;
- tisztában van a vízi társulások természetvédelmi értékével, fontosnak tartja azok védelmét.

Az energia

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- csoportosítja az energiahordozókat különböző szempontok alapján;
- példákat hoz a megújuló és a nem megújuló energiaforrások felhasználására;
- megismeri az energiatermelés hatását a természetes és a mesterséges környezetre.

A Föld külső és belső erői, folyamatai

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megállapítja, összehasonlítja és csoportosítja néhány jellegzetes hazai kőzet egyszerűen vizsgálható tulajdonságait;
- példákat hoz a kőzetek tulajdonságai és a felhasználásuk közötti összefüggésekre;
- tisztában van azzal, hogy a talajpusztulás világméretű probléma;
- ismer olyan módszereket, melyek a talajpusztulás ellen hatnak (tápanyag-visszapótlás, komposztkészítés, ökológiai kertművelés);
- felismeri és összehasonlítja a gyűrődés, a vetődés, a földrengés és a vulkáni tevékenység hatásait;
- magyarázza a felszín lejtése, a folyó vízhozama, munkavégző képessége és a felszínformálás közti összefüggéseket;
- magyarázza az éghajlat és a folyók vízjárása közötti összefüggéseket.

Matematika

- Egyszerű, matematikailag is értelmezhető hétköznapi szituációk megfogalmazása (igaz-hamis, kisebb-nagyobb).
- Tört, tizedestört, negatív szám fogalma; pozitív törtek szorzása és osztása pozitív egésszel.
- Alapműveletek a racionális számkörben.
- Műveletek helyes sorrendje, zárójelhasználat.
- Oszthatósági szabályok (2-vel, 5-tel, 10-zel).
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányosságok (egyenes) felismerése; konkrét arányossági feladatok megoldása következtetéssel.
- A százalék fogalmának ismerete.
- Egyszerű elsőfokú egyismeretlenes egyenletek megoldása szabadon választható módszerrel.
- Biztos tájékozódás a derékszögű koordináta rendszerben.
- A pont, egyenes, szakasz fogalmának helyes használata.
- Adott hosszúságú szakasz szerkesztése, szakasz másolása
- Tengelyes szimmetria felismerése; szimmetrikus háromszögek tulajdonságai.
- Pont tengelyes tükörképének megszerkesztése.
- Háromszögek fajtái szögei és oldalai szerint.
- Párhuzamos és merőleges egyenesek előállítás, szögmásolás, szögfelezés, szakaszfelező merőleges szerkesztése.
- Háromszögek és négyszögek területének kiszámítása.

Digitális kultúra

- Tudjon segítséggel használni multimédiás oktatóprogramokat.
- Használja az alapvető könyvtár-, fájl- és lemezkezelő parancsokat.
- Ismerje egy bemutató készítő program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni.
- Tudjon az iskolai életben használatos dokumentumot készíteni. (Más tantárgyakhoz.)
- Ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszerű összefüggéseket.
- Segítséggel tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat, tudjon különféle adatbázisokban keresni.
- Tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni.
- Tudjon egyszerű programot készíteni.
- Érti az ÉS, NEM, VAGY logikai műveletek jelentését.

- Legyen képes egy fejlesztőrendszer alapszintű használatára.
- Ismeri az Internet lehetőségeit, és információszerzésre használja.
- Tud keresőprogramot használni.
- Legyen képes megadott szempontok szerint információt keresni.
- Legyen képes a találatok értelmezésére.
- Legyen képes az elektronikus levelezőrendszer önálló kezelésére.
- Legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára.
- Legyen képes az interneten talált információk mentésére.
- Ismerje a netikett szabályait.
- Ismerje az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket.
- Ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat.
- Szerezzen gyakorlatot az információforrások saját dokumentumokban való feltüntetésében.
- El tudja dönteni, mikor vegye igénybe az iskolai vagy a lakóhelyi könyvtár szolgálta-tásait.

Technika és tervezés

- Egyszerű vázlatrajz önálló készítése.
- Mérés milliméter pontossággal.
- Műszaki rajz olvasása, vetületi ábrák értelmezése.
- Természetes anyagok felhasználásával hasznos tárgyak készítése.
- Az anyagok alapvető tulajdonságainak ismerete.
- Anyagok újrahasznosítása, takarékos anyaghasználat.
- A szerszámok célszerű és balesetmentes használata.
- A fát megmunkáló szerszámok ismerete.
- Környezetünk tárgyainak célszerű használata.
- Lakókörnyezetünkben esztétikai igényesség, a lakótér célszerű használata.
- A kerékpár biztonságos felszerelése, használata, karbantartása.
- A közlekedési szabályok ismerete, használata a gyakorlatban.
- Alkalmazza a tanult szabványos műszaki rajzi elemeket.
- Különböztesse meg a rétegelt lemezt és a forgácslapot.
- Állítson össze és írjon le egyszerű műveleti sorrendet.
- Alkalmazza a KRESZ előírásait a közlekedésben (jobbra tarts, a kanyarodás szabályai, a kerékpár forgalomban való részvételének feltételei).
- Alkalmazza az alapvető elsősegély-nyújtási ismereteket (sérült elhelyezése, mozgatásának feltételei, a sebellátás szabályai).

Testnevelés és sport

- Állórajt, térdelőrajt. Rajtok-, indulások különböző kiinduló helyzetekből. Vágtafutások, gyorsfutások irányváltoztatással, különféle szintereken.
- Kislabdahajtás célba és távolba nekifutással.
- 2000m folyamatos futás.
- A magasugrás lépő technikájának ismerete és végrehajtása.
- Az eddig tanult tornaelemek helyes technikai végrehajtása.
- Fejállás, fellendülés kézállásba, bordásfalnál.
- Kézilabda: Labdás technikai gyakorlatok: a labda fogása, elfogása, guruló labda felvétele állóhelyben és mozgás közben. Labdavezetés mindkét kézzel állásban és mozgás közben irány és iram változtatással.
- Labdarúgás: levegőből érkező labda átvétele belsővel.
- Kosárlabda: Labdás technikai gyakorlatok: ügyességi gyakorlatok. Magas, közép és mély labdavezetések állás és futás közben, mindkét kézzel.
- NETFIT felmérések teljesítése. Asztalitenisz, kötélmászás.

Angol nyelv

Angol nyelvi funkciók és nyelvi szerkezetek a 6. évfolyamra:

- Discuss habitual actions and routines - *Present Simple, Adverbs of frequency, Prepositions of time, How often?*
  - Talk about free-time activities/hobbies - Discuss current activities, distinguish between habitual actions and current activities, make future plans, express likes and dislikes - *Present Progressive, Present Simple vs Present Progressive, Stative verbs*
  - Describe one's bedroom - *Some / Any / No / Every and their compounds*
  - Describe personality, Express possession - *Subject/Object Pronouns, Possessive Adjectives, Possessive Pronouns, Possessive Case*
  - Ask about and describe people's appearance, Describe one's best friend
  - Discuss a holiday, Discuss activities in the past - *Past Simple (affirmative), Time expressions*
  - Discuss past situations/events - *Past Simple (negative – questions)*
  - Narrate a story, Describe feelings - *Past Simple (the verb be), Time expressions*
- Describe past situations - by + means of transport, in + years
- Narrate a story, Understand sequence
  - Discuss future plans and arrangements - *Future be going to, Present Progressive with future meaning*
  - Express obligation and prohibition - *Must – Mustn't*
- Make comparisons, Understand information about countries - *Comparative forms of adjectives*
  - Make comparisons, Understand information about countries - *Superlative forms of adjectives*
  - Discuss future plans and arrangements

Az oktatási szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott **A1** szintet.

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;
- az adott tématarományban létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- az adott tématarományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Hon-és népismeret

A tanulók felfedezik, hogy a nemzedékeken át létrehozott közösségi hagyomány összeköti őket a múlttal, és segít nekik eligazodni a jelenben. Felismerik, hogy az emberiség évezredek óta felhalmozódott tapasztalatai a legegyszerűbb és éppen ezért a legfontosabb mindennapi kérdésekre adott gyakorlati válaszok tárházai. Megértik, hogy a néphagyomány az általános emberi értékek hordozója, ezért ismerete az általános műveltség része.

A tananyag témakörei az ismeretek egymásra épülésével, rendszerben történő megjelenítésével lehetővé teszik, hogy a tanulók megismerjék, megértsék a hagyományos gazdálkodó életmód szemléletét, amely a természettel való harmonikus együttélésre alapult, valamint a polgári értékeken alapuló városi életforma sajátosságait is. Mintát kapnak a közösségi életforma működésére, az egymásnak nyújtott kölcsönös segítség megvalósítható formáira. Részesei lehetnek a játékok segítségével történő nevelés folyamatának, amely életkori sajátosságaiuknak megfelelően nyújt mintát a családon belüli szerepek, feladatkörök elsajátítására.

A tantárgy tanulási eredményeinek követésére a fejlesztő szöveges értékelés is alkalmazható a Nat-ban meghatározott szabályok szerint. Fontos szerepet kap az önértékelés, a társak értékelése, a csoportban történő reflektív értékelés, amelynek alapját képezi többek között az önálló ismeretsajátítás keretében végzett gyűjtőmunka, forráselemzés, illetve a kooperatív tevékenységekben való részvétel is.

A hon- és népismeret tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A tanuló egyéni tanulási utakon, belső motivációval, önszabályozó stratégiák alkalmazásával jut el a nemzeti múlt, a szülőföld értékeinek megismeréséhez, a hagyományos népi élet és a népszokások megismeréséhez, a táji jellegzetességek felfedezéséhez. Az aktív tanulást önállóan, valamint másokkal is együttműködve alkalmazza céljai megvalósítása érdekében. Tanári iránymutatással, segítséggel képes a hiteles források feldolgozására, a lényegkiemelésre. Mások véleményének, egyéni tapasztalatainak megismerésével fejlődik vitakultúrája, hálózati csoportos tanulási képessége.

A kommunikációs kompetenciák: A tanuló saját tapasztalatainak megosztása, önállóan gyűjtött információinak közvetítése, vitahelyzetekben való megszólalása, érvelése során a kommunikációs helyzetnek megfelelően alkalmazza anyanyelvi kompetenciáit, tanult viselkedési mintáit. Az információcsere változatos területeken

valósulhat meg, a hagyományos auditív és vizuális csatornák mellett a digitális lehetőségek alkalmazásával. Kommunikációközpontú helyzetgyakorlatokban, játéksituációkban (színhátékszerű népszokások, köszöntők, mondák, mesék, népdalok, népi játékok, mondókák) alkalmazni tudja az elsajátított kötött nyelvi formájú és improvizatív szövegeket.

A digitális kompetenciák: A tanuló információk gyűjtéséhez és rendszerezéséhez a könyvtári dokumentumok mellett forrásként használja az elektronikusan elérhető szakirodalmat, képgyűjteményeket (múzeumok online adatbázisait). Digitális kompetenciáit változatos helyzetekben és szerepekben, önállóan és másokkal is együttműködve, céljai megvalósítása érdekében tudja alkalmazni. A digitális kultúra tantárgy keretében elsajátított ismereteit felhasználva mutatja be a választott témát.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A tanuló elsajátítja a hon- és népismeret alapfogalmait; információkat, tényeket, adatokat gyűjt, válogat, önállóan vagy társaival együttműködve rendszerez. Összehasonlítja a természeti környezet által meghatározott életmódbeli különbségeket, a közösségi szerepeket, a kölcsönös segítségnyújtáson alapuló társas munkavégzés jelenségeit, összefüggéseket állapít meg, következtetéseket, magyarázatokat fogalmaz meg.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló érveit, gondolatait, véleményét szabadon kifejti, ugyanakkor nyitott a pedagógus útmutatásaira, társai észrevételeire, amelyek hatására álláspontját rugalmasan kezeli, korábbi döntéseit felülbírálja, módosítja. Fejlődik, alakul az önismerete-énképe, nyitottá válik a másik ember élethelyzete iránt. A társas tanulás folyamatában együttműködve gyűjt információkat, elemz forrásszövegeket, készít bemutatókat, megosztja véleményét, érvel álláspontja mellett. Aktívan részt vesz a köszöntők vagy színhátékszerű népszokások élményszerű elsajátításában, bemutatásában.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanuló megtanulja értékékként kezelni, hogy saját gondolatai kifejezését és mások véleményének befogadását sokféle szempont alapján tudja megvalósítani. Önállóan és a társaival történő együttműködés során alkotója lesz a felfedezett lokális értékeket bemutató leírásoknak, képi illusztrációknak, maketteknek. Kreatív alkotásokat tud létrehozni, valamint alkalmazza a művészi önkifejezés elemeit a tanult népművészeti motívumok és alkotások segítségével a szülőföld értékeinek megőrzése során. Az elsajátított köszöntők, dramatikus népszokások, népdalok, népi játékok megjelenítésében törekszik a hagyományhű előadásmód megtartására.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A tanuló nyitottá válik a foglalkozások, mesterségek megismerésére, a munkavégzésben rejlő fejlődési folyamatok, az alkotó tevékenység személyiségfejlesztő hatásának felismerésére. Fejleszti kreativitását, képzeletét, problémamegoldó és mérlegelő gondolkodását a megismert hagyományos munkafolyamatok saját korának munkafolyamataival történő összehasonlító elemzése során. A tanuló felelősséget érez munkavégzésének eredményéért és minőségéért, értékesnek tartja a másokkal való együttműködést.

7.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Magyar nyelv

Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

- A tanuló ismerje a véleménynyilvánítás és a vita szabályait.
- Tudja a kiselőadás felépítését, elkészítésének menetét.

Olvasás, szövegértés

- Ismerje a szótárhasználatot, tudjon adatokat kikeresni.
Helyesírás
- Ismerje és tudja használni a központosítás szabályait.

A nyelv szerkezete és jelentése

- Ismerje a mondatfajtákat, az egyszerű mondat típusait.
- Ismerje fel a különféle mondatrészeket, tudja azok kifejezőeszközzeit, alaptagjait.
- Ismerje az alárendelő és mellérendelő szószerkezeteket.
- Ismerje az összetett szavak csoportjait és fajtáit.
- Ismerje a legfontosabb képzőket.

Irodalom

- Az európai kultúra kialakulása
  - A középkori kultúra virágkora
  - Reneszánsz, barokk, klasszikus és romantikus irodalmi szemelvények
- Kisepikai alkotások
- A tanuló ismerje a legfontosabb kisepikai műfajokat és azok jellemzőit.
- Nagyepikai alkotás – regényelemzés
- A tanuló ismerje a regény szerkezeti felépítését.
  - Tudja a tér és időviszonyokat, az előremutató és késleltető eseményeket.
- Lírai műfajok
- Mutassa be a legfőbb lírai műfajokat.
- Nagyepikai alkotás – egy Jókai-regény és a romantikus korstílus (regényelemzés)
- Ismerje fel a Jókai-regény cselekményében és szelplőiben a romantikára jellemző vonásokat.
  - Tudja a regény műfaji sajátosságait.

Történelem

- A nemzetállamok kora és a gazdasági élet új jelenségei
- A tanuló ismerje a német és az olasz egység kialakulásának menetét.
- Tudja az amerikai polgárháború főbb eseményeit.
- Ismerje a korszak legfontosabb történelmi fogalmait és személyiségeit.
- Önkényuralom és kiegyezés. A dualizmus kora Magyarországon
- Tudja a dualizmus korának főbb eseményeit.
- A nagyhatalmak versengése és az első világháború
- Ismerje az első világháborúhoz vezető eseményeket, a szemben álló feleket, a háború következményeit.
- Tudja a háború katonai és politikai történetét.
- Európa és a világ a két háború között
- Jellemezze és hasonlítsa össze a sztálinista és a náci diktatúrát.
- Magyarország a két világháború között
- Mutassa be a háború utáni Magyarország helyzetét.
- Jellemezze a Horthy-korszak bel-és külpolitikáját.
- A második világháború
- Ismerje a második világháború előzményeit, hadi és politikai eseményeit, a hadszíntereket, a szemben álló feleket.
- Tájékozódjon térben és időben.
- A megosztott világ
- Ismerje a hidegháború főbb eseményeit, szereplőit.
- Tudja, hogyan alakult ki a kétpólusú világ
- Magyarország szovjetizálása

Etika /Hit- és erkölcsstan

- Ki vagyok én, és mi vezérli a tetteimet?
- A tettek belső mozgatóerőivel kapcsolatos személyes tapasztalatok bemutatása
- Párkapcsolat és szerelem
- Nemi érés jellemzői
- Egyén és közösség
- Társas kapcsolatok
- Alkalmazkodás és önállóság

- Ismerje az iskolai és iskolán kívüli közösségek jellemzőit, jellegzetességeit. Helyem a világban
- Mutassa be az Európáról, a globalizációról és a multikulturális társadalmakról szerzett történelmi és földrajzi ismereteit.
- Mi dolgunk a világban?
- Ismerje az alkohol, a cigaretta és a drogok káros hatásait.

Vizuális kultúra

- Rendelkezzen az ábrázoláshoz szükséges készségekkel.
- Kifejező és tervező munkájában vegye figyelembe a színek optikai és érzelmi hatását színelméleti ismeretei alapján.
- Megfigyelés után ismerjen fel téri, formai és színviszonylatokat, arányokat. Értse és használja szabályszerűségeit.
- Ismerje fel a tanult művészeti korokat 1-1 jellemző alkotás (épület, szobor, freskó, festmény) alapján.
- Tudjon parafrázisokat létrehozni.
- Ismerje és alkalmazza rajzos munkái során az emberi arányokat az alak ábrázolásánál.
- Ismerje az axonometrikus ábrázolás lépéseit.
- Médiaismeret-tudjon tájékozódni, válogatni, elemezni a digitális képözönben.
- Tájékozott legyen a fenntarthatóság, az önfenntartás, környezettudatosság terén.

Ének-zene

- Kodály: Háry János – 5 népdal éneklése
- Zenei szemelvények felismerése
- 5 műdal éneklése a romantika korából
- a szext és a szeptim hangköz fogalma, fajtái
- Kodály Zoltán: Háry János – a mű cselekménye, szerkezete, szereplői, műfaja
- Erkel Ferenc élete, munkássága
- Erkel: Hunyadi László, Bánk bán – az operák cselekménye, szereplői
- Liszt Ferenc élete, munkássága
- A romantika fogalma, jellemzői a zenében, a dal, dalciklus, szimfonikus költemény
- 5 tetszőleges zeneszerző munkássága a következőkből: Wagner, Verdi, Chopin, Schumann, Schubert, Mendelssohn, Brahms, Muszorgszkij, Csajkovszkij, Smetana, Dvorák

Matematika

- Gondolatok (állítások, feltételezések, választások) világos, érthető, szóbeli és írásbeli közlése.
- Egyszerű állítások igazságának eldöntése.
- Sorba rendezés, kiválasztás legfeljebb 4 elem esetén.
- Osztó, többszörös, két szám közös osztóinak, néhány természetes szám közös többszörösének megkeresése.
- Pozitív kitevőjű hatvány értelmezése; 10 pozitív egész kitevőjű hatványai.
- Alapműveletek a racionális számkörben.
- Műveletek helyes sorrendje, zárójelhasználat.
- Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása egyszerű feladatokban.
- Egyszerű százalékszámítási feladatok megoldása.
- Betűs kifejezések fogalmának ismerete; helyettesítési érték kiszámítása.
- Egyszerű elsőfokú egyismeretlenes egyenletek megoldása mérlegelvvel; ellenőrzés.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel is.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint; néhány taggal megadott sorozat esetén szabály(ok) keresése.
- Középpontos szimmetria fogalma. Középpontos síkidomok felismerése.
- Adott pont középpontos tükörképének megszerkesztése.
- A háromszögekkel kapcsolatos legegyszerűbb szerkesztések.
- Háromszögek és négyszögek belső szögeinek összege.
- Háromszögek és négyszögek területének kiszámítása.
- Hosszúság-, tömeg-, idő-, szög-, terület-, térfogatmérés mértékegységeinek ismerete.

- Háromszög és négyszög alapú egyenes hasábok, valamint a forgáshenger felismerése, jellemzése (elnevezések ismerete).
- Egyszerű grafikonok olvasása.

Biológia

A biológia tudományának céljai és vizsgálati módszerei

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a biológia tudományának kutatási céljait, elismeri a tudósok munkáját és felelősségét, képet alkot a biológia fejlődéséről, érti a jelenkori kutatások jelentőségét;
- érti és példákkal igazolja, hogy a tudományos elképzelések az adott kor tudásán és világképén nyugszanak, fejlődésük és cseréjük a megismerési folyamat természetes jellemzője;
- a biológiai jelenségekkel kapcsolatban kérdéseket, előfeltevéseket fogalmaz meg, tudja, hogy ezek akkor vizsgálhatók tudományosan, ha lehetőség van a bizonyításra vagy cáfolatra;
- tisztában van a mérhetőség jelentőségével, törekszik az elérhető legnagyobb pontosságra, de tisztában van ennek korlátaival is;
- megkülönbözteti a bulvár, a népszerűsítő és a tudományos típusú közléseket, médiatermékeket, törekszik a megtévesztés, az áltudományosság leleplezésére

Az élet kialakulása és szerveződése

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tényekre alapozott érveket fogalmaz meg a baktériumok jelentőségével kapcsolatban, értékeli egészségügyi, környezeti és biotechnológiai jelentőségüket;
- vázlatrajz, fotó vagy mikroszkópos megfigyelés alapján felismeri és megnevezi a sejtmagvas sejtípus legfontosabb alkotórészeit, megfogalmazza a sejtekben zajló életfolyamatok lényegi jellemzőit;
- képek, videók és mikroszkópos megfigyelések alapján összehasonlítja a növényi és az állati sejtek felépítését és működését, példák alapján értelmezi az egysejtű életmód jellegzetességeit;
- érti a többsejtűek szerveződési típusainak különbségét, szerepét a fajok elterjedésében és a köztük kialakult munkamegosztásban.

Az élővilág fejlődése

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a biológiai problémák vizsgálatában figyelembe veszi az evolúciós fejlődés szempontjait, a földtörténeti időskálán el tudja helyezni ennek mérföldköveit, érti, hogy a mai emberi faj is az Az élővilág országai evolúció során alakult ki;
- értelmezi a rátermetség és a természetes szelekció fogalmát, tudja, hogy azt a véletlenszerű események és az önszerveződés is befolyásolhatják;
- elfogadja, hogy minden ember egy fajhoz tartozik és a nagyraszok értékükben nem különböznek, a biológiai és kulturális örökségük az emberiség közös kincse.

Az élővilág országai

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- alaktani jellemzők összehasonlítása alapján felismer néhány fontosabb növény- és állatcsoportot, ezekben besorolást végez;
- konkrét példák vizsgálata alapján összehasonlítja a gombák, a növények és az állatok testfelépítését, életműködéseit és életmódját, ennek alapján érvel az önálló rendszertani csoportba sorolásuk mellett.

Bolygónk élővilága

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- alapfokon ismeri a földrészek, óceánok legjellegzetesebb növény- és állatfajait;
- a földrészek természetes növényzetét ábrázoló tematikus térképek, fényképek, ábrák segítségével azonosítja bolygónk biómjait;
- néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek éghajlati övezetei, kialakult talajtípusai és az ott élő növényvilág közötti kapcsolatokat;

- néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek jellegzetes növényei és az ott élő állatvilág közötti kapcsolatot;
- néhány tengeri növény- és állatfaj megismerése során felismeri, hogy bolygónk legnagyobb életközössége a világtengerekben él.

Életközösségek vizsgálata

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- másokkal együttműködve vizsgál környezetében található életközösségeket, az elkészített rajzok, fotók, videók és adatok alapján elemzi az élettelen környezeti tényezők és az élőlények közötti kapcsolatokat;
- életközösségek vizsgálata, valamint ábrák, animációk alapján magyarázza az életközösségekben zajló anyagforgalom folyamatát, felismeri az élőlények közötti táplálkozási kapcsolatokat, táplálkozási piramist szerkeszt;
- leírások, filmek és saját megfigyelései alapján elemzi az állatok viselkedésének alaptípusait, ezek lényegi jellemzőit konkrét példák alapján bemutatja;
- esetleírások, filmek és saját megfigyelései alapján felismeri az adott életközösségek biológiai értékeit, értékeli a lakókörnyezetében található életközösségek környezeti állapotot és életminőséget javító hatását.

A természeti értékek védelme

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti és elfogadja, hogy az élő természet rendelkezik olyan értékekkel, amelyeket törvényi eszközökkel is védeni kell, ismeri ennek formáit, felhívja a figyelmet az általa észlelt természetkárosításra;
- az életformák sokféleségét megőrzendő értéknek kezeli, felismeri a benne rejlő esztétikai szépséget, érvel a biológiai sokféleség veszélyeztetése ellen;
- tájékozódik a környezetében található védett fajokról, életközösségekről, ezek eszmei értékéről és biológiai jelentőségéről, ismeri a hazai nemzeti parkok számát, területi elhelyezkedését, bemutatja védendő életközösségek alapvető jellemzőit;
- egységben látja az életközösségek múltbeli, jelenkori és várható jövőbeli állapotát, azok jövőbeli állapotára valószínűségi előrejelzést fogalmaz meg, felismeri és vállalja a jövőjük iránti egyéni és közösségi felelősséget.

Kémia

A tanuló:

- ismeri a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát;
- tudja és érti, hogy a közkeletű hiedelmeket nem szabad tényeknek tekinteni;
- tudja és érti, hogy a hétköznapi módon, a mindennapi tapasztalatokon alapuló gondolkodás nem elégséges a tudományos problémák megoldásához,
- tudja és érti, hogy attól még, hogy egy elem vagy vegyület mesterségesen került előállításra vagy természetes úton került kinyerésre, még ugyanolyan tulajdonságai vannak, ugyanannyira lehet veszélyes vagy veszélytelen, mérgező vagy egészséges,
- különbséget tesz elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között;
- szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönbözteti az atomokat, molekulákat és ionokat;
- ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;
- tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;
- fel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (Bohr-féle atommodell);
- tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során;
- érti egyszerű molekulák kialakulását (H_2 , Cl_2 , O_2 , N_2 , H_2O , HCl , CH_4 , CO_2), és fel tudja írni a képletüket;
- érti az egyszerű ionok kialakulását (Na^+ , K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , Al^{3+} , Cl^- , O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére;
- érti az ionvegyületek képletének megállapítását;
- ismeri a köznapok anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, szén-dioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid);

- érti, hogy az atomok és ionok között jellemzően erősebb, a molekulák között gyengébb kémiai kötések alakulhatnak ki.

Fizika

A tanuló:

- jó becsléseket tud adni egyszerű számítás, következtetés segítségével;
- értelmezi a sportolást segítő kisalkalmazások által mért fizikai adatokat. Méréseket végez a mobiltelefon szenzorainak segítségével;
- értelmezni tud egy jelenséget, megfigyelést valamilyen korábban megismert vagy saját maga által alkotott egyszerű elképzelés segítségével,
- tudja azonosítani a széles körben használt technológiák környezetkárosító hatásait, és fizikai ismeretei alapján javaslatot tesz a károsító hatások csökkentésének módjára;
- tudatában van az emberi tevékenység természetre gyakorolt lehetséges negatív hatásainak és az ezek elkerülésére használható fizikai eszközöknek és eljárásoknak (pl. porszűrés, szennyezők távolról való érzékelése alapján elrendelt forgalomkorlátozás),
- ismeri a saját maga által használt eszközök (például közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működési elvének lényegét;
- felismeri a fizikai kutatás által megalapozott technikai fejlődés egyes fejezeteinek a társadalomra, illetve a történelemre gyakorolt hatását, meg tudja fogalmazni a természettudomány fejlődésével kapcsolatos alapvető etikai kérdéseket;
- tisztában van az önvezérelt járművek működésének elvével, illetve néhány járműbiztonsági rendszer működésének fizikai hátterével,
- ismeri a saját maga által használt eszközök (például közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működési elvének lényegét;
- felismeri a fizikai kutatás által megalapozott technikai fejlődés egyes fejezeteinek a társadalomra, illetve a történelemre gyakorolt hatását, meg tudja fogalmazni a természettudomány fejlődésével kapcsolatos alapvető etikai kérdéseket;
- megismeri jelentős fizikusok életének és tevékenységének legfontosabb részleteit, azok társadalmi összefüggéseit (pl. Isaac Newton, Arkhimédész, Galileo Galilei, Jedlik Ányos),
- ismeri a környezetében előforduló legfontosabb természeti jelenségek (például időjárási jelenségek, fényviszonyok változásai, égi jelenségek) fizikai magyarázatát;
- ismeri a saját maga által használt eszközök (például közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működési elvének lényegét.

Digitális kultúra

- Ismerje meg a különböző informatikai környezeteket.
- Tudja használni az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait.
- Segítséggel legyen képes az adott feladat megoldásához alkalmas hardver- és szoftvereszközök kiválasztására.
- Tudjon dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni.
- Tudjon szöveget, képet és táblázatot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírásalapján elkészíteni.
- Tudjon egyszerű táblázatot létrehozni.
- Ismeri az alapfogalmakat, képes adatokat bevinni, rendezni, feldolgozni, egyszerű összefüggéseket felismerni, hivatkozásokat, képleteket használni.
- Ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit.
- Lássza át a problémamegoldás folyamatát.
- Ismerje és használja az algoritmus leíró eszközöket.

- Ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait.
- Tudjon kódolni algoritmusokat.
- Legyen képes megkeresni a kívánt információt.
- Legyen képes az információ értékelésére.
- Ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat.
- Ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket.
- Ismerjen megbízható információforrásokat.
- Legyen képes értékelni az információ hitelességét.
- Ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat.
- A könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz.
- A választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban.
- Képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás).
- Egyszerű témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

Technika és tervezés

- Vetületi rajz készítése, szabványok alkalmazása.
- Ismerje a fémek elemi vizsgálatának módszereit.
- Adott tárgy elkészítéséhez a legmegfelelőbb anyag kiválasztása.
- Az anyagok célszerű újrahasznosítása, szelektálása, takarékoság.
- Környezetvédelmi szabályok betartása.
- Balesetmentes szerszámhasználat és munkavégzés.
- Az elektromos eszközök érintésvédelmi szabályai, balesetvédelem, elsősegélynyújtás.
- Jelentős magyar és külföldi feltalálók kapcsolódása a tananyaghoz.
- A KRESZ ismerete, helyes magatartásformák a közlekedésben, baleset-megelőzés, elsősegélynyújtás.
- Közlekedési helyzetek helyes megítélése. Városi és vidéki közlekedés közötti különbségek, helyes magatartási formák.
- Háztartási gépek ismerete, használata.
- Napi étrend kidolgozása, étrend-, ételkészítés. Készítsen önállóan munkatervet.
- Nevezzen meg magyar feltalálókat (legalább hármat), akik a gépek fejlődéséhez hozzájárultak (Csonka János, Bláthy Ottó, Déry Miksa, Bánki Donát). Ismertesse a belső égésű motorok működését.
- Tervezzen lakókörzetében 1 napos utat a menetrend segítségével.

Földrajz

Tájékozódás a földrajzi térben

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tájékozódik különböző típusú és tartalmú térképeken, biztonságosan leolvassa azok információtartalmát, a térképen elhelyez földrajzi elemeket;
- gyakorlati feladatokat (pl. távolság- és helymeghatározás, utazástervezés) old meg nyomtatott és digitális térkép segítségével;
- el tud készíteni egyszerű térkép vázlatokat, útvonalterveket;
- azonosítja a jelenségek időbeli jellemzőit.

Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
- összehasonlít, illetve komplex módon, problémaközpontú megközelítéssel vizsgál pl. hazai nagytájakat, tájakat, régiókat, településeket;
- javaslatot fogalmaz meg lakókörnyezete jövőbeli, környezeti szempontokat szem előtt tartó, fenntartható fejlesztésére;

- érveket fogalmaz meg a tudatos fogyasztói magatartás, a környezettudatos döntések fontossága mellett.

Magyarország földrajza

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
- következtet Magyarországra és a Kárpát-medence térségében előforduló természeti és környezeti veszélyek kialakulásának okaira, várható következményeire, térségi jellemzőire;
- elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
- híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
- reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal rendelkezik.

A Kárpát-medence térsége

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
- bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és a fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit;
- következtet Magyarországra és a Kárpát-medence térségében előforduló természeti és környezeti veszélyek kialakulásának okaira, várható következményeire, térségi jellemzőire;
- híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
- nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt.

Európa földrajza

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és értelmezi a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat;
- népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
- foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük;
- bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit;
- elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
- ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában;
- híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
- reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal rendelkezik;
- nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt.

Testnevelés és sport

- 8 bemelegítő szabadgyakorlat ismerete és bemutatása.
- 12 perc folyamatos futás.
- Magasugrás: 6-8 lépésről átlépő technikával nyújtott vagy hajlított lábbal.
- Szekrényugrás: felguggolás 4-5 részes szekrényre, majd guggolásból függőleges repülés.
- Szekrényugrás: guggoló átugrás 3-4 részes szekrényen.
- Összefüggő talajgyakorlat.
- Kézilabda: Kapura lövések: lendületszerzésből, felugrásból, átlövés felugrásból, bedőléssel, bevetődéssel védővel szemben.
- Kosárlabda: Megállás, sarkalás labdavezetésből kapott labdával változatos körülmények között, önpasszból és kapott labdával meghatározott helyen és időben.
- Labdarúgás: kapura lövés labdavezetésből, Átadások, passzolások mindkét lábbal haladás közben.
- NETFIT felmérések teljesítése. Asztalitenisz, kötélmászás.

Angol nyelv

- Discuss activities in the past, talk about famous people – *Could*
- Discuss past events/situations/accidents, express sympathy – *Past Progressive*
  - Narrate a story, describe feelings, understand sequence - *Past Simple – Past Progressive, Time clauses: when, while, as soon as, Adverbs of manner*
  - Discuss past habits, talk about famous people
  - Narrate a story, describe feelings, understand sequence, give reasons
- Understand signs in a city, ask for, give and refuse permission, make polite requests, ask for a favour
- Express possibility in the present or future - make, accept and refuse offers - *Can / Could / May / Might*
- Make suggestions, ask about and identify the location of buildings, give directions, read a map - prepositions of place, prepositions of movement, *Let's ... / How about ...? / Why don't we ...?*
  - Discuss environmental issues, make comparisons - *Comparisons: (not) as + adjective + as*
- Express preference, make comparisons – *Which?*
- Talk about famous sights
- A nevelési-oktatási szakasz célja, hogy a tanuló a 7. évfolyam végére elérje a KER szerinti **A2.1** nyelvi szintet.

Dráma és színház

- A tanuló ismerjen néhány szabályjátékot.
- Legyen képes beszéd- és légzéstechnikai gyakorlatok elismétlésére, koncentrált bemutatására.
- Legyen képes egy szituáció, rövid történet, esemény nonverbális eszközökkel történő felidőzésére.
- Rögtönözzön egy megadott történethez rövid előzményt, befejezést, fordulatot.
- Megadott, feszültségteli hétköznapi helyzetek szereplőinek keressen cselekvési lehetőségeket.
- Megadott irodalmi műben vagy részletében ismerje fel a döntési helyzetek lehetséges megoldásait, mozgatórugóit.
- Ismerje fel a dramatikus szituációk jellemzőit (szereplők, cél, szándék, viszonyrendszer, konfliktus, feloldás).
- Ismerje fel a színházi eszközrendszer elemeit (zene, zörej, fény, szöveg megjelenési formái stb.), ismerje a következő fogalmakat: tragédia, komédia, színmű, opera, színpad, színész, jelmez, díszlet, rendező.

8.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Magyar nyelv

- Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása
- A tanuló ismerje a tömegkommunikáció legfontosabb műfajait.
- Ismerje fel a különféle sajtóműfajok közti különbségeket.
- Helyesírás
- A szöveg központosása
- Tudja alkalmazni az idézés szabályait.
- A nyelv szerkezete és jelentése
- Ismerje a mellé-és alárendelő összetett mondat jellemzőit, fajtáit.
- A nyelv állandósága és változása
- Ismerje a magyar nyelv történetének főbb állomásait.

Irodalom

- Kisepikai alkotások - prózai és verses, pl. novella, elbeszélés, kisregény, anekdota, karcolat, ballada
- Ismerje a kisepikai műfajok főbb jellemzőit.
- Tudja a különböző elbeszélői nézőpontokat. Nagyepikai alkotás – regényelemzés
- Ismerje a különféle regényfajták jellemzőit, tulajdonságait.
- Lírai és átmeneti műfajok, műtípusok - óda, dal, epigramma, elégia, ekloga, életkép, tájlíra, hangulatlíra, gondolati líra

-
- Tudja rendszerezni a megismert lírai műfajokat és azok tulajdonságait.
  - Ismerje fel a költői szóképeket, alakzatokat.
  - Stílusirányzatok a 20. század elején (klasszikus modernség)
  - Ismerje fel és tudja jellemezni a klasszikus modernség stílusirányzatait.
  - Kárpát-medencei irodalmunk a XX.sz. első és második felében
  - Nagyepikai alkotás az ifjúsági és/vagy a szórakoztató irodalom köréből - magyar vagy világirodalom, regényelemzés

Történelem

A forradalomtól az ezredfordulóig

- Az 56-os forradalom eseményei
- A kádári diktatúra, a pártállam működése, élet a Kádár-korban
- A kétpólusú világ megszűnése és a rendszerváltoztatás Magyarországon

Együttélés a Kárpát-medencében

- A határon túli magyarság

Népesedés és társadalom

- A hagyományos társadalom
- A modern társadalom

A demokratikus állam

- A modern demokrácia gyökerei
- A modern magyar demokrácia

Régiók története

- Magyarország és az EU
- Közép-Európa
- USA, India, Kína
- Közel-Kelet

Mérlegen a magyar történelem

- Lábnyomaink a nagyvilágban
- A magyar megmaradás kérdései

Etika/Hit- és erkölcsstan

Ki vagyok én, és mi vezérli a tetteimet?

- A nyelv és nyelvhasználat, valamint az emberi kommunikáció témakörében szerzett anyanyelvi ismeretek bemutatása

Párkapcsolat és szerelem

- Ismerje a szexuális visszaélések veszélyeit. Egyén és közösség
- Ismerje az egyén szerepét a csoporton belül. Helyem a világban
- Ismerje a legfontosabb általános társadalmi normák funkcióit és formáit. Mi dolgunk a világban?
- Tudja az egyéni és közösségi boldogulást támogató értékek jellemzőit. Hit, világkép, világnézet
- A nagy világvallások legfontosabb tanításainak ismertetése.
- Társadalmi szerepek
- Média és társadalom
- Magyarok határon innen és túl

Vizuális kultúra

- A munkára fordítható időtől függően, személyiségéből adódó szinten rendelkezzen a vizuális alkotó és befogadóképesség alapjaival.
- Ismerje és használja a vizuális kommunikáció alapvető jeleit és szabályait.
- Legyen képes szabadon gondolatok és érzések kifejezésére alkotó munkájában. Ízlésítéleteit, szín- és tónusválasztását meg tudja indokolni.
- Ismerje és alkalmazza a kulturált, környezettudatos magatartás szabályait.
- Ismerje fel a tanult művészeti korokat 1-1 jellemző alkotás (épület, szobor, freskó, festmény) alapján.

- Tudjon redukcíós sorozatot létrehozni bármely növény alapján.
- Legyen képes önállóan illuzionista képek alkotására.
- Tudjon önállóan egy iránypontos perspektivikus ábrázolást létrehozni
- Médiaismeret-tudjon tájékozódni, válogatni, elemezni a digitális képzőművészetben.
- Tájékozott legyen a fenntarthatóság, az önfenntartás, környezettudatosság terén.

Ének-zene

- 6 népdal éneklése
- 4 műdal éneklése
- Kodály Zoltán élete, munkássága
- Bartók Béla élete, munkássága
- A középkor, reneszánsz, barokk, klasszicizmus és a romantika korszakának rövid ismertetése (jellemzők, kiemelkedő zeneszerzők, legfontosabb műfajok)
- A XX. század zenéje és a dzsessz
- Két tetszőleges zeneszerző munkássága a következőkből: Debussy, Sztravinszkij, Orff, Britten, Gershwin

Matematika

- Szabatos, pontos írásbeli és szóbeli fogalmazás (alapvető matematikai kifejezések használata).
- Szövegértelmezés egyszerű esetekben.
- Sorba rendezés, kiválasztás legfeljebb 5 elem esetén.
- Az alapműveletek helyes sorrendű elvégzése egyszerű esetekben a racionális számkörben.
- Számok négyzetének és négyzetszámok négyzetgyökének meghatározása
- Egyszerű betűs egész kifejezések helyettesítési értékének kiszámítása.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek megoldása.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel.
- Lineáris függvények ábrázolása értéktáblázattal konkrét racionális együtthatók esetén.
- Háromszögek és négyszögek terület és kerület számítása.
- Pitagorasz tételének ismerete.
- Az egybevágósági transzformációk (tengelyes és középpontos tükrözés) ismerete; végrehajtása egyszerű alakzat esetén.
- Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi szituációkban.
- Háromszög és négyszög alapú egyenes hasábkok felszínének és térfogatának kiszámítása
- Gúla, kúp, gömb felismerése, jellemzése (elnevezések használata).
- Átlagszámítás.
- Grafikonok, diagramok értelmezése.

Biológia

Az élővilág és az ember kapcsolata, fenntarthatóság

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- kritikusan és önkritikusan értékeli az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását, életvitelében tudatosan követi a természet- és környezetvédelem szempontjait;
- ismeri a növények gondozásának biológiai alapjait, több szempontot is figyelembe véve értékeli a növények, a növénytermesztés élelmezési, ipari és környezeti jelentőségét;
- kritikusan vizsgálja a haszonállatok tartási módjai és a fajra jellemző igények közötti ellentmondásokat, ismeri és érti a nagyüzemi technológiák és a humánus állattartási módok közötti különbségeket;
- példák alapján elemzi a globális környezeti problémák gazdasági és társadalmi összefüggéseit, a megelőzés, a kárcsökkentés és az alkalmazkodás stratégiáit.

Az emberi szervezet I. – Testkép, testalkat, mozgásképesség

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- az emberi test megfigyelése alapján azonosítja a főbb testtájakat és testrészeket, elemzi ezek arányait és szimmetriaviszonyait;

- felismeri az emberi bőr, a csontváz és a vázizomzat főbb elemeit, ezek kapcsolódási módjait, értelmezi a mozgási szervrendszer felépítése és az ember mozgásképesége közötti összefüggéseket;
- alapvető mozgástípusok és egyes sportok esetében elemzi a mozgásszervrendszer működésének jellemzőit, igyekszik ezeket fizikai fogalmakkal és elvekkel magyarázni;
- tudja, hogy a testünk alapfelépítése az evolúciós fejlődés eredménye, de az öröklött adottságaink az egyedfejlődés során formálódnak egyénivé, ebben nagy szerepet játszik az életmódunk is;
- felismeri a gyakorolt sportok testi és lelki fejlesztő hatását és a velük járó terheléseket, baleseti veszélyeket, tanácsokat fogalmaz meg ezek elkerülésére.

Az emberi szervezet II. – Anyagforgalom

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ábrák, makettek alapján felismeri az ember anyagforgalmi szervrendszereinek fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését;
- szövegek, ábrák, folyamatvázlatok, videók és szimulációk alapján azonosítja a táplálkozási, keringési, légzési, kiválasztási szervrendszerek alapvető biológiai funkcióit, az életfolyamatok lépéseit;
- ismeri és megfelelő szempontok szerint értékeli az emberi szervezet állapotát, folyamatait jellemző fontosabb adatokat, azokat összefüggésbe hozza a testi és lelki állapotával, egészségével.

Az emberi szervezet III. – Érzékelés, szabályozás

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ábrák, makettek alapján felismeri az ember ideg- és hormonrendszerének fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését;
- szövegek, ábrák, folyamatvázlatok, videók és szimulációk alapján azonosítja az ideg- és hormonrendszer alapvető biológiai funkcióit, értelmezi a szabályozás elvét;
- felismeri, hogy az immunrendszer is információkat dolgoz fel, azonosítja a rendszer főbb szerveit, sejtes elemeit és kémiai összetevőit;
- ismeri és megfelelő szempontok szerint értékeli az emberi szervezet állapotát, folyamatait jellemző fontosabb adatokat, azokat összefüggésbe hozza a testi és lelki állapotával, egészségével.

Szaporodás, öröklődés, életmód

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- azonosítja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, bemutatja az emberi nemek testi különbözőségének kialakulását, tisztában van a felelős szexuális magatartás ismérveivel, értékeli a szexualitás egyéni életviteli és párkapcsolati jelentőségét;
- értékeli a személyi és környezeti higiénia egészségmegőrzéssel kapcsolatos jelentőségét, ennek alapelveit személyes környezetében is igyekszik alkalmazni, egyéni képességeihez mérten tisztán, rendben tartja környezetét.

Egészségmegőrzés, elsősegély

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőit, igyekszik tudatosan alakítani étkezési szokásait, törekszik az életmódjának megfelelő energia- és tápanyagbevitelre, a normál testsúly megőrzésére;
- ismeri a kórokozó, a fertőzés és a járvány fogalmait, megkülönbözteti a vírusos és bakteriális fertőző betegségeket, felismeri az antibiotikumok helyes használatának fontosságát;
- tudja, hogy a daganatos betegségek kialakulását az életmód és a környezet is befolyásolja, és hogy gyógyításuk esélyét a korai felismerés nagymértékben növeli;
- érti az orvosi diagnosztikai eljárások célját, ismeri azok alapelvét és néhány főbb módszerét, értékeli a megfelelő diagnózis felállításának jelentőségét;
- felméri a baleseti sérülések kockázatait, igyekszik ezeket elkerülni, a bekövetkezett balesetek esetében felismeri a sérülés, vérzés vagy mérgezés jeleit, ezekről megfelelő beszámolót tud adni;
- a bekövetkezett balesetet, rosszulletet felismeri, segítséget (szükség esetén mentőt) tud hívni, valamint a tőle elvárható módon (életkori sajátosságainak megfelelően) elsősegélyt tud nyújtani: a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel vagy eszköz nélkül megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása);
- tudja alkalmazni az alapszintű újraélesztést mellkaskompressziók és lélegeztetés (CPR) kivitelezésével, felismeri ennek szükségességét.

Kémia

A tanuló:

- ismeri a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát,
- a részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;
- ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);
- ismeri a köznap élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis);
- ismer sav-bázis indikátorokat, érti felhasználásuk jelentőségét;
- ismeri a katalizátor fogalmát, érti a katalizátorok működési elvének lényegét;
- ismeri a korrózió fogalmát és a fémek csoportokba sorolását korrózióállóságuk alapján, érti a vas korróziójának lényegét, valamint a korrózióvédelem módjait
- tudja és érti, hogy attól még, hogy egy elem vagy vegyület mesterségesen került előállításra vagy természetes úton került kinyerésre, még ugyanolyan tulajdonságai vannak, ugyanannyira lehet veszélyes vagy veszélytelen, mérgező vagy egészséges;
- tudja és érti, hogy a közkeletű hiedelmeket nem szabad tényeknek tekinteni;
- tudja és érti, hogy a hétköznapi módon, a mindennapi tapasztalatokon alapuló gondolkodás nem elégséges a tudományos problémák megoldásához,
- tudja és érti, hogy a közkeletű hiedelmeket nem szabad tényeknek tekinteni;
- tudja és érti, hogy a hétköznapi módon, a mindennapi tapasztalatokon alapuló gondolkodás nem elégséges a tudományos problémák megoldásához;
- tudja és érti, hogy attól még, hogy egy elem vagy vegyület mesterségesen került előállításra vagy természetes úton került kinyerésre, még ugyanolyan tulajdonságai vannak, ugyanannyira lehet veszélyes vagy veszélytelen, mérgező vagy egészséges.

Fizika

A tanuló:

- ismeri a legfontosabb saját maga által használt eszközök (például közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működésének fizikai lényegét;
- ismeri a villamos energia felhasználását a háztartásban, az energiatakarékosság módozatait, az érintésvédelmi és biztonsági rendszereket és szabályokat;
- felismeri a fizikai kutatás által megalapozott technikai fejlődés egyes fejezeteinek a társadalomra, illetve a történelemre gyakorolt hatását, meg tudja fogalmazni a természettudomány fejlődésével kapcsolatos alapvető etikai kérdéseket;
- megismeri jelentős fizikusok életének és tevékenységének legfontosabb részleteit, azok társadalmi összefüggéseit (pl. Isaac Newton, Arkhimédész, Galileo Galilei, Jedlik Ányos),
- ismeri a saját maga által használt eszközök (például közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működési elvének lényegét;
- felismeri a fizikai kutatás által megalapozott technikai fejlődés egyes fejezeteinek a társadalomra, illetve a történelemre gyakorolt hatását, meg tudja fogalmazni a természettudomány fejlődésével kapcsolatos alapvető etikai kérdéseket,
- tudja azonosítani a széles körben használt technológiák környezetkárosító hatásait, és fizikai ismeretei alapján javaslatot tesz a károsító hatások csökkentésének módjára;
- gyakorlati példákon keresztül ismeri a fény és anyag legelemibb kölcsönhatásait (fénytörés, fényvisszaverődés, elnyelés, sugárzás), az árnyékjelenségeket, mint a fény egyenes vonalú terjedésének következményeit, a fehér fény felbonthatóságát;
- érti a színek kialakulásának elemi fizikai hátterét,
- tudja azonosítani a széles körben használt technológiák környezetkárosító hatásait, és fizikai ismeretei alapján javaslatot tesz a károsító hatások csökkentésének módjára;
- ismeri az éghajlatváltozás problémájának összetevőit, lehetséges okait. Tisztában van a hagyományos ipari nyersanyagok földi készleteinek végességével és e tény lehetséges következményeivel, felismeri a fizikai kutatás által megalapozott technikai fejlődés egyes fejezeteinek a társadalomra, illetve a

történelemre gyakorolt hatását, meg tudja fogalmazni a természettudomány fejlődésével kapcsolatos alapvető etikai kérdéseket;

- ismeri a környezetében előforduló legfontosabb természeti jelenségek (például időjárási jelenségek, fényviszonyok változásai, égi jelenségek) fizikai magyarázatát;
- megismeri jelentős fizikusok életének és tevékenységének legfontosabb részleteit, azok társadalmi összefüggéseit (pl. Isaac Newton, Arkhimédész, Galileo Galilei, Jedlik Ányos).

Digitális kultúra

- Megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat.
- Ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.
- A probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven.
- Tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről.
- Vizsgálja tudja a szabályozó eszközök hatásait a tantárgyi alkalmazásokban.
- Önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
- Ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket.
- A tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat.
- Ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás).
- A szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jeleníti meg papíron, tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival.
- Etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
- Ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza.
- Ismeri egy bittérkép rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít.
- Bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.
- Cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használ táblázatkezelő programban.
- Az adatok szemléltetéséhez diagramot készít.
- Tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.
- Ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét.
- Online gyakorolja az állampolgári jogokat és kötelességeket.
- Ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét.
- Tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket.
- Védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.
- Tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában.
- Az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat.
- Értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol.
- Tapasztalatokkal rendelkezik a digitális jelek minőségével, kódolásával, tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről.
- Ismeri a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit.

Földrajz

Európa földrajza

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és értelmezi a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat;
- népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
- foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük;

- bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit;
- elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
- ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában;
- híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
- reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal rendelkezik;
- nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt.

Az Európán kívüli kontinensek földrajza

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és értelmzi a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat;
- népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
- foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük;
- híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
- nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt;
- példák alapján megfogalmazza a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, megnevezi és ok-okozati összefüggéseiben bemutatja a globálissá váló környezeti problémákat;
- a környezeti kérdésekkel, globális problémákkal kapcsolatos álláspontját logikus érvekkel támasztja alá, javaslatot fogalmaz meg a környezeti problémák mérséklésére.

A földrajzi övezetesség rendszere

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákat nevez meg a természeti adottságok gazdálkodást, életvitelt befolyásoló szerepére;
- helyi, regionális és a Föld egészére jellemző folyamatok közötti hasonlóságokat, összefüggéseket felismer;
- példák alapján megfogalmazza a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, ok-okozati összefüggéseket fogalmaz meg;
- ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában;
- az egyes térségek kapcsán földrajzi és környezeti veszélyeket és problémákat fogalmaz meg, valamint reflektál azokra;
- a környezeti kérdésekkel, globális problémákkal kapcsolatos álláspontját logikus érvekkel támasztja alá, javaslatot fogalmaz meg a környezeti problémák mérséklésére.

Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákat sorol a globalizáció mindennapi életünket befolyásoló folyamataira;
- érveket fogalmaz meg a tudatos fogyasztói magatartás, a környezettudatos döntések fontossága mellett;
- életkori sajátosságainak megfelelő helyzetekben alkalmazza pénzügyi ismereteit (pl. egyszerű költségvetés készítése, valutaváltás, diák vállalkozás tervezése);
- foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük.

Testnevelés és sport

- Önálló bemelegítés (8 bemelegítő szabadgyakorlat ismerete és bemutatása).
- 2000m perc folyamatos futás.
- Szekrényugrás: felguggolás 5 részes szekrényre ugródeszka használatával, majd guggolásból függőleges repülés.
- Kosárlabda: Páros lefutások; hármás-nyolcas mögé futás; Gyors indítás párokban. Bejátszás befutó párnak.
- Kézilabda: labdavezetés irányváltással, megfelelő kézzel; labdaátadások és átvételek biztonságos végrehajtása mozgás közben; a kézilabda alapvető szabályainak ismerete.
- Labdarúgás: A játékban történő pozíciók helyes végrehajtása.

- NETFIT felmérések teljesítése. Asztalitenisz, kötélmászás.

Angol nyelv

- Discuss general truths, make guesses and hypotheses, understand and follow procedures
- *Zero conditional*
- Discuss future plans, make on-the-spot decisions, offers, warnings, threats, promises, requests
- *Future be going to, Future will*
- Make predictions
- *Future will*
- Make guesses and hypotheses, refer to conditions and their results
- *Conditional Sentences Type I*
- Invite and accept or refuse an invitation
- Discuss habitual actions and routines, discuss current activities, distinguish between habitual actions and current activities, discuss future plans, make suggestions, identify whether boys or girls are speaking
  - o *Present Simple vs Present Progressive, Stative verbs*
  - o Make comparisons, express opinion and give reasons, agree and disagree
- *Comparison of adjectives and adverbs, (not) as + adjective/adverb + as, less adjective/adverb + than, the least + adjective/adverb*
- Discuss activities in the past, discuss past habits and situations, talk about jobs and careers, talk about qualifications, express opinion and give reasons, introduce oneself, talk about free-time activities
  - o *Past Simple, Used to*
  - o Talk about clothes and accessories/fashion, describe different styles of dress, express likes and dislikes, find things in common
  - o *Some / Any / No / Every and their compounds*
  - o Describe people's personality, talk about brothers, sisters, friends
  - o Talk about one's daily routine, compare a typical daily routine of a British and Hungarian teenager
- Talk about past experiences
  - o *Present Perfect Simple*
  - o Link past and present time, Describe a holiday, Narrate past events
  - o *Present Perfect Simple vs Past Simple*
  - o Ask about and understand length of time, Discuss jobs
  - o *Present Perfect Simple: How long?, for, since*
  - o Describe animals
- Describe a holiday
- Identify and describe people's clothes, Express preference
  - o *Too / Enough, One / Ones*
- Buy and sell, talk about prices, describe objects, ask for and give information
  - o *How much?/How many?/Much/Many/A lot of/lots of/Loads of/A few/A little*
  - o Define people and things
  - o *Relative Pronouns who, which that*
- Express necessity / lack of necessity, express prohibition, express obligation / lack of obligation
  - o Argue for and against, Give reason
  - o Compare Christmas traditions in the UK and Hungary, talk about Hungarian Christmas traditions.
- A nevelési-oktatási szakasz célja, hogy a tanuló a 8. évfolyam végére elérje a KER szerinti **A2.2** nyelvi szintet.

Dráma és színház

- A tanuló ismerjen néhány szabályjátékot.
- Legyen képes beszéd- és légzéstechnikai gyakorlatok elismétlésére, koncentrált bemutatására.
- Legyen képes egy szituáció, rövid történet, esemény nonverbális eszközökkel történő felidézésére.
- Rögtönözzön egy megadott történethez rövid előzményt, befejezést, fordulatot.
- Megadott, feszültségelti hétköznapi helyzetek szereplőinek keressen cselekvési lehetőségeket.

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

☒ 6783 Ásotthalom, Béke u.3.

OM:029731

☎ 62/291-408

@: iskola.asotthalom@gmail.com

🌐 www.altisk-asotthalom.edu.hu

-
- Megadott irodalmi műben vagy részletében ismerje fel a döntési helyzetek lehetséges megoldásait, mozgatórugóit.
  - Ismerje fel a dramatikus szituációk jellemzőit (szereplők, cél, szándék, viszonyrendszer, konfliktus, feloldás).
  - Ismerje fel a színházi eszközrendszer elemeit (zene, zörej, fény, szöveg megjelenési formái stb.), ismerje a következő fogalmakat: tragédia, komédia, színmű, opera, színpad, színész, jelmez, díszlet, rendező.

Állampolgári ismeretek

A tanuló ismerje meg az alábbi témák kulcsfogalmait, tudjon ezekkel kapcsolatban kérdéseket megfogalmazni, alakítsa ki véleményét.

- A család fogalma, funkciói
- A családi gazdasági- és pénzügyei
- Településünk, lakóhelyünk
- Nemzet, nemzetiség
- A magyar állam alapvető intézményei
- Mindennapi ügyintézés
- A fogyasztóvédelem alapjai
- A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy, szociális ellátás